

МІНІСТЕРСТВО
МОЛОДІ ТА СПОРТУ
УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ
МОЛОДІЖНИЙ
ЦЕНТР

YOUTH WORKER
МОЛОДІЖНИЙ ПРАЦІВНИК

MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK

КАТАЛОГ КРАЩИХ ПРАКТИК МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ 2022-2023

Каталог підготовлено в рамках реалізації Програми «Молодіжний працівник», що реалізується Міністерством молоді та спорту України, Всеукраїнським молодіжним центром за сприяння Програми розвитку ООН (UNDP) в Україні та фінансування Міністерства закордонних справ Данії.

Каталог кращих практик молодіжної роботи 2022-2023, Київ, 2024. 236 стор.

Колектив упорядників Каталогу кращих практик молодіжної роботи 2022-2023

Команда Всеукраїнського молодіжного центру: Мукосеєва Леся, начальник відділу молодіжної роботи; Боднар Юлія, заступник начальника відділу молодіжної роботи; Шмалько Кароліна, провідний фахівець відділу молодіжної роботи; Камаралі Ренат, фахівець 1 категорії відділу комунікацій та представництва.

Команда UNDP в Україні: Косенко Оксана, координаторка проєктів розвитку громадянського суспільства; Пишнева Софія, аналітикиня з питань розвитку молоді; Мазипчук Максим, спеціаліст з розвитку ОГС та зв'язкам з громадськістю; Гарасівка Наталія, проєктна асистентка.

Редагування: Палій Наталія

Дизайн: Бузіян Галина

Колектив упорядників Каталогу висловлює подяку Міністерству молоді та спорту Україну за їх підтримку, багаторічну та продуктивну співпрацю у популяризації Конкурсу та видання Каталогу кращих практик молодіжної роботи.

Автори практик — молодіжні працівники та працівниці, представники та представниці організацій громадянського суспільства. Команда упорядників Каталогу вдячна всім за самовіддану роботу у громадах задля їх розвитку та зміцнення стійкості України!

Думки, висновки чи рекомендації належать авторам чи упорядникам видання та не обов'язково відображають погляди Міністерства закордонних справ Данії, Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй чи інших агентств ООН.

Каталог створений на основі матеріалів заявок «Конкурсу кращих практик молодіжної роботи 2022-2023». Якщо Ви помітили неточність або одруківку – будь ласка, повідомте про це команду упорядників Каталогу, написавши на пошту youthworker.ua@gmail.com.

ВІТАЛЬНІ СЛОВА	6
ПРО КОНКУРС КРАЩИХ ПРАКТИК МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ	8
Конкурс кращих практик молодіжної роботи в Україні 2022–2023.....	10
Молодіжна політика та молодіжна робота у 2022–2023 роках.....	12
Аналітика заявок на конкурс кращих практик мр 2022–2023.....	15
Розділ 1. ПРАКТИКИ-ПЕРЕМОЖЦІ	22
Створення та розвиток Дніпропетровського обласного молодіжного центру на базі молодіжної громадської організації.....	23
Дозвіллево-згуртовуючий «Клуб пазлів» на базі обласного молодіжного центру.....	25
Проект «Наука вражає».....	27
Дизаріум.....	29
Арт-вечорниці.....	31
Розвиток мережі молодіжних центрів та просторів у Львівській області.....	33
Подкаст про ментальне здоров'я «Менталочка».....	35
«Банк ідей».....	37
Центр довгострокового проживання та Ресурсний центр для ВПО.....	39
Мандрівний табір «стежками князів Острозьких».....	41
Гран-прі «СпівДія Хаб» — простір допомоги українцям.....	43
Розділ 2. СОЦІАЛЬНА ЗГУРТОВАНІСТЬ, ЗОКРЕМА ІНТЕГРАЦІЯ ВПО	45
Кінопокази «Під абрикосами».....	46
Створення освітнього простору на Вернадського, 23.....	48
ВідНова:Кроп.....	50
Тренінговий курс «МолодьUA» для внутрішньо переміщених осіб з числа молоді.....	52
Інфоштаб «Ресурс».....	54
«Плекаймо українську ідентичність».....	56
Квест «СВС–2023» («сильні, вільні, сміливі»).....	58
aWAre Zone Youth Hub.....	60
Тренінги з НПВ та на тему «Для чого потрібна молодіжна рада територіальній громаді» у територіальних громадах Чернівецької області.....	62
Формування культури безоплатного донорства крові серед молоді.....	64
Skills Camp — табір психосоціальної підтримки підлітків.....	66
Обласний форум до Дня молоді — 2023.....	68
Створення молодіжного простору «Вільні» як частини соціального хабу в Новоушицькій територіальній громаді.....	70
«Купа крутих українців у Львові».....	72
Літній табір «InEvolve».....	74
Smart Talks.....	76
Аніме-збірки «Мирне небо».....	78
«Молодіжне згуртування Кременщини».....	80
Всеукраїнський конкурс творчих робіт «Національно-патріотичне становлення молоді».....	82
Проект «Віднови свій ресурс».....	84
Молодіжні стендап-екскурсії.....	86
«Благодійна лотерея перед кінопоказом просто неба».....	88
Захід згуртування «Об'єднавче гончарне коло».....	90
«Резиденція Святого Миколая в укритті».....	92

Навчальні програми «Амбасадори МЦ» та «Стажування в МЦ»	94
Розділ 3. МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я	96
Арт-терапія для дітей та молоді.....	97
Програма розвитку та підтримки волонтерів «Дозрілі».....	99
Покращення ментального та психологічного здоров'я за допомогою арт-студійних занять та клубів підтримки підлітків.....	101
Підтримка ментального здоров'я молоді. Інклюзивний підхід до розвитку.....	103
Перший молодіжний обмін між містами Брауншвайг і Біла Церква.....	105
Розділ 4. ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, В ТОМУ ЧИСЛІ СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО	107
Обласний молодіжний форум «Youth United Summer Fest».....	108
Навчальний візит для вивчення найкращих практик соціального підприємництва для ВПО та представників громадського сектору.....	110
«Бізнес-академія».....	112
Розділ 5. СТВОРЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНОГО ПРОСТОРУ (ВКЛЮЧЕННЯ ВРАЗЛИВИХ ГРУП МОЛОДІ)	114
Створення відпочинкової зони біля молодіжного центру «Молодь у дії — розробляй, створюй, відпочивай».....	115
Telegram чат-бот для збору та обробки інформації від студентів щодо якості освіти.....	117
Розділ 6. НАЙКРАЩА ПРАКТИКА МАЛОЇ ГРОМАДИ	119
«Від мрії — до спільної дії».....	120
Центри неформальної освіти в «бойових» громадах Сумської області.....	122
Молодіжний театральний простір.....	124
Розділ 7. ВОЛОНТЕРСТВО	126
«ВПОраємось з викликами разом!».....	127
«Волонтер+».....	129
Волонтерський штаб спільно із молоддю.....	131
Благодійні ярмарки на підтримку ЗСУ зі створенням власного мерчу.....	133
Розділ 8. ЗМІСТОВНЕ ДОЗВІЛЛЯ ТА ТАБОРУВАННЯ	135
Онлайн-табір «Медіаграмотні підлітки».....	136
Недиванні суботи з «Романтикою».....	138
Навчально-краєзнавчий квіз для молоді «Відчуй дух Волині».....	140
Літній інфотабір «МедіаКактус: історія в моменті».....	142
Національно-патріотична програма «МИ.UA».....	144
English Speaking Club.....	146
Табір з розвитку soft skills.....	148
Розділ 9. ПІДТРИМКА МОЛОДІЖНИХ ПРОЄКТІВ ТА ІНІЦІАТИВ	150
«Школа подкастів».....	151
Всеукраїнський молодіжний журнал «Repost».....	153
ГО «Молодь Буковини».....	155
Перший всеукраїнський молодіжний екологічний форум.....	157
Майстерня лідерів «I-Lead».....	159
КУ «Івано-Франківський молодіжний центр «Рух».....	161
Стажування для студентів та молоді у Чернівецькій міській раді.....	163
Молодіжний ідеатон «Solve_IT».....	165
Створення муралу «Україна очима молоді».....	167

Заохочення преміями Чернівецької міської ради найкращих студентів закладів фахової передвищої освіти та вищої освіти.....	169
«Молодь-BUS».....	171
Цикл лекцій «Міфологія у мистецтві».....	173
Формування спільно з молоддю Програми «Молодь Тернополя 2024–2026 рр.».....	175
Молодіжний банк ініціатив «New Way» БО «Фонд громади Березані».....	177
Молодіжний простір «Маневичі».....	179
«Мистецько-художня спілка».....	181
Розділ 10. ТУРБОТА ПРО ДОВКІЛЛЯ ТА ЕКОЛОГІЮ.....	183
Навчальний інтенсив ECOlab.....	184
Онлайн-табір «Запрограмуй своє екологічне майбутнє разом із Zero Waste!».....	186
«Екопакт про спільну діяльність та партнерство у питаннях збереження навколишнього середовища для подолання наслідків екоциду в Україні».....	188
Всесвітній день прибирання World Cleanup Day в Україні.....	190
Екомісяць.....	192
Розділ 11. ОСВІТА ТА ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	194
«Школа дипломатії».....	195
Проект «40 відтінків насильства».....	197
Освітній курс «Урбаністика».....	199
Катюжанський молодіжний хаб «Твій шлях».....	201
Заохочення молодих вчених іменними стипендіями Чернівецької міської ради за високі досягнення перед Чернівецькою міською територіальною громадою.....	203
«Секс-освіта без страху».....	205
Програма розвитку для керівників студентського самоврядування «Лідери майбутнього».....	207
Форум «Про молодь».....	209
«Секс-освіта в маленькому місті».....	211
Науковий фестиваль OL.....	213
Інтелектуальна гра «Зебра».....	215
Академія лідерства для дівчат / Girls Leadership Academy.....	217
«Буча: арт-майстерня для пластунів».....	219
Освітній хаб «Правда молода».....	221
Молодіжна медіашкола.....	223
Проект «Волонтерський менеджмент: знайомимося та практикуємо».....	225
«Свідомий вибір — успішне майбутнє».....	227
«Мистецтво здорових стосунків».....	229
Молодіжний телепроект «Теревеньки».....	231
Сексуальна освіта на території #kreativ_space.....	233
«Просто про складне».....	235

Наша місія впродовж 2022–2023 років ґрунтувалася на принципі «Сила України — в незламній молоді». Молодь бере активну участь у заходах державного та міжнародного рівнів, шукаючи шляхів подолання викликів, із якими ми стикаємося щодня в умовах військової агресії Росії проти України.

Попри всі труднощі, пов'язані з війною, Україні сьогодні як ніколи потрібні перемоги, а успіх держави залежить від історій успіху молоді. Ініціативна та дієва молодь в областях, районах, містах, селищах і селах України творить майбутнє територій та громад, що є важливим внеском у розвиток держави.

Від 2017 року ми щороку проводимо Конкурс кращих практик молодіжної роботи, за результатами якого видається Каталог. Цьогоріч ми презентуємо вже шосте його видання. Особливість цьогорічного Каталогу полягає в тому, що він увібрав практики і досвід учасників конкурсу, які стикнулися з неймовірними викликами в умовах вторгнення РФ на територію України, але змогли через свої проєкти запропонувати рішення та заходи реагування на кризові ситуації, в яких опиняється молодь.

Радий відзначити цілеспрямованість і стійкість молодіжних працівників та працівниць у важливий для нашої країни період. Описані досягнення свідчать про те, що навіть у найскладніші часи ми зберігаємо віру та мотивацію до вдосконалення.

Щиро дякую команді, партнерам, учасникам та всім, хто долучився до проведення Конкурсу й підготовки «Каталогу кращих практик молодіжної роботи 2022–2023» та продовжує працювати заради молоді.

Разом ми відбудуємо сильну країну!

**Матвій Бідний,
т.в.о. Міністра молоді та спорту України**

Цього року ми особливо раді можливості оприлюднити досягнення молодіжної сфери, які не лише вражають своєю якістю, а й визначають нашу цілеспрямованість в умовах викликів війни. Це свідчення того, що навіть у часи, коли наша країна стикається з важкими випробуваннями, ми цілеспрямовано діємо заради майбутнього та вдосконалюємося. Надзвичайно раді вкотре відзначити наснагу і таланти наших учасників. Бо найціннішими є розвиток та підтримка таких ініціатив.

Кожен проєкт, кожна історія — це унікальний досвід, який є прикладом витривалості та професіоналізму для сьогодення та майбутнього. Цей каталог — не просто збірка високоякісних практик, а великий щорічний крок вперед для нашої молодіжної спільноти. Нехай цьогорічне видання буде свідченням нашої стійкості, інновацій та професіоналізму.

**З повагою,
Олександр Сірий,
директор ДУ «Всеукраїнський молодіжний центр»**

У 2014 році у партнерстві з Міністерством молоді та спорту України UNDP в Україні створила Програму «Молодіжний працівник» як відповідь на потребу реформування молодіжної політики. Ми пишаємось результатами Програми, які можемо спостерігати в молодіжній роботі по всій Україні та, зокрема, у каталозі найкращих практик, та відчуваємо, як з кожним роком зростає якість заявок, поданих на конкурс. Неформальна освіта й молодіжна робота допомагають молодим жінкам та чоловікам відчути свою важливість і долучатись до важливих суспільних процесів.

Навіть в умовах повномасштабної війни Програма «Молодіжний працівник» сприяє активній участі молоді в усіх сферах життя суспільства та зміцненню стійкості країни. Практики, які потрапили до цього річного каталогу, є гарним свідченням цього. Молодіжна робота адаптується та відповідає на виклики сьогодення, зумовлені війною. Організація заходів неформальної освіти, надання гуманітарної допомоги, сприяння інтеграції внутрішньо переміщених осіб у приймаючі громади, організація екофорумів, формування культури безоплатного донорства крові — це лише кілька прикладів практик молодіжної роботи, які вже впливають на наші громади, країну загалом та зміцнюють їх. Своєю чергою, ми й надалі у тісній взаємодії із Урядом України та органами місцевого самоврядування підтримуватимемо ініціативи молодих людей задля посилення громадської участі молоді, її залучення до процесів ухвалення рішень, зміцнення соціальної згуртованості та розвитку спроможності інститутів громадянського суспільства. Лише спільними зусиллями ми зможемо забезпечити стійкість та стале відновлення України попри всі виклики, які стоять перед нами сьогодні.

**З повагою,
Олена Урсу,
керівниця групи проєктів демократичного врядування
UNDP в Україні**

ПОДЯКА ЖУРІ

Щиро дякуємо членам та членкиням журі Конкурсу кращих практик молодіжної роботи 2022–2023 за активну участь у популяризації конкурсу, оцінюванні заявок та розбудові молодіжної політики в Україні.

ПРО КОНКУРС КРАЩИХ ПРАКТИК МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ

8

Конкурс кращих практик молодіжної роботи в Україні започатковано у 2017 році Міністерством молоді та спорту України спільно з UNDP в Україні з метою відзначення та популяризації молодіжної роботи. Завдяки цьому конкурсу зацікавлені у молодіжній роботі фахівці/чині і волонтери/ки отримують можливість знайти для себе приклади, методи і технології, які надихнуть на нові проекти та програми, допоможуть вибрати найбільш прийнятні концепції і підходи.

Основні завдання Конкурсу були визначені ще у 2017 році й не втрачають актуальності навіть під час воєнного стану:

1. Обмін успішним досвідом між молодіжними організаціями та молодіжними працівниками/цями.
2. Публічне визнання досягнень та заохочення до подальших напрацювань у напрямі підвищення стандартів якості молодіжної роботи в Україні.
3. Сприяння суспільному та політичному визнанню молодіжної роботи в Україні.

Формат конкурсу

Формат конкурсу не змінювався із 2017 року. Організації та фахівці/чині, які працюють з молоддю у державному, громадському та приватному секторі, подають заявки за встановленою формою та через гугл-анкету (див. додаток). За підсумками конкурсу кращі практики включаються до друкованого та електронного щорічного видання «Каталог кращих практик молодіжної роботи в Україні» (переглянути за QR-кодом, а 10 переможців конкурсу отримують призи та відзнаки).

Відбір кращих практик здійснює експертна комісія, до складу якої входять представники партнерів конкурсу та незалежні експерти від молодіжного середовища. У 2017–2023 роках кількість поданих заявок від однієї організації/ фахівця не обмежували.

Примітка. Після проведення Конкурсу 2022–2023 рр. було вирішено оновити Положення Конкурсу. У січні–лютому 2024 року Міністерство молоді та спорту, Всеукраїнський молодіжний центр та UNDP в Україні запустили опитування щодо майбутнього формату Конкурсу серед активістів/ок, які цікавляться обміном досвідом та поданням заявок на конкурс. Презентацію оновленого Положення заплановано на літо 2024 року.

Історія конкурсу

Результати конкурсів минулих років детально висвітлені у попередніх каталогах. Нижче наводимо стислий опис та статистику.

2017

ЗАЯВКИ: 100 **ПЕРЕМОЖЦІ:** 10 **ДО КАТАЛОГУ:** 64 **СПЕЦІАЛЬНА НОМІНАЦІЯ:** — **ФОКУС:** —

2018

ЗАЯВКИ: 173 **ПЕРЕМОЖЦІ:** 10 **ДО КАТАЛОГУ:** 62 **СПЕЦІАЛЬНА НОМІНАЦІЯ:** — **ФОКУС:** Співвіднесення практики з реалізацією Цілей сталого розвитку, визначених ООН

2019

ЗАЯВКИ: 153 **ПЕРЕМОЖЦІ:** 10 **ДО КАТАЛОГУ:** 60 **СПЕЦІАЛЬНА НОМІНАЦІЯ:** — **ФОКУС:** Цифрова молодіжна робота

2020

ЗАЯВКИ: 144 **ПЕРЕМОЖЦІ:** 10+1 **ДО КАТАЛОГУ:** 107 **СПЕЦІАЛЬНА НОМІНАЦІЯ:** Найкраща практика молодіжної роботи в Україні в малій громаді*

2021

ЗАЯВКИ: 131 **ПЕРЕМОЖЦІ:** 10+1 **ДО КАТАЛОГУ:** 104 **СПЕЦІАЛЬНА НОМІНАЦІЯ:** Найкраща практика молодіжної роботи в Україні в малій громаді*

2022-2023

ЗАЯВКИ: 142 **ПЕРЕМОЖЦІ:** 10+1 **ДО КАТАЛОГУ:** 101 **СПЕЦІАЛЬНА НОМІНАЦІЯ:** Спеціальна відзнака конкурсної комісії **ФОКУС:** Молодіжна робота в умовах воєнного стану

*Під малою громадою розуміємо населений пункт з населенням менш як 10 000 жителів.

- 2017 р. — 101 заявка, 10 переможців, 64 практики увійшли до Каталогу.
- 2018 р. — 173 заявки, 10 переможців, 62 практики увійшли до Каталогу.
- 2019 р. — 153 заявки, 10 переможців, 60 практик увійшли до Каталогу. Фокус конкурсу — цифрова молодіжна робота.
- 2020 р. — 144 заявки, 10 переможців + спеціальна номінація, 107 практик увійшли до Каталогу. Спеціальна номінація — «Найкраща практика молодіжної роботи у малій громаді». Фокус конкурсу — цифрова молодіжна робота.
- 2021 р. — 131 заявка, 10 переможців + спеціальна номінація, 104 практики увійшли до Каталогу. Фокус конкурсу — аналіз потреб молоді.
- 2022-2023 рр. — 142 заявки, 10 переможців + гран-прі, 101 практика увійшли до Каталогу. Фокус конкурсу — молодіжна робота в умовах воєнного стану.

Результати попередніх конкурсів: <https://youth-worker.org.ua/library-category/katalogy-krashhyh-praktyk/>.

КОНКУРС КРАЩИХ ПРАКТИК МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ 2022-2023

Прийом заявок тривав з 26 вересня до 1 листопада 2023 року. До участі у конкурсі у 2023 році запрошувалися учасники та учасниці, які мали успішні практики за такими напрямками молодіжної політики:

1. Соціальна згуртованість, в тому числі інтеграція внутрішньо переміщених осіб.
2. Змістовне дозвілля та таборування.
3. Освіта та просвітницька діяльність.
4. Створення безбар'єрного простору (включення вразливих груп молоді).
5. Залучення молоді до підприємницької діяльності, в тому числі соціальне підприємництво.
6. Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив.
7. Ментальне здоров'я.
8. Турбота про довкілля та екологію.
9. Волонтерство та гуманітарне реагування.
10. Найкраща практика малої громади.

До цьогорічного конкурсу було включено нове запитання: *«Як на реалізацію практики вплинуло повномасштабне вторгнення»*. Відповіді на нього не оцінювалися — воно радше спонукало учасників до рефлексії та допомогло зафіксувати умови та виклики роботи молодіжних працівників/ць по всій Україні. В анкеті також містилися фокуси попередніх років (аналіз потреб молоді та цифрові інструменти молодіжної роботи).

Критерії відбору залишилися незмінними з попередніх років:

- **залучення молоді** — якою мірою молодь як цільова аудиторія була залучена до розробки та впровадження практики;
- **інклюзивність** — якою мірою практика враховує інтереси різних груп молоді;
- **інноваційність** — якою мірою методи та підходи, використані для вирішення проблеми, були новими та креативними;
- **вплив** — якою мірою отримані результати є сталими та впливають на досягнення довгострокових цілей;
- **можливість адаптації та поширення** — якою мірою методика практики дозволяє використовувати її в різних місцях та контекстах;
- **використання цифрових технологій** під час реалізації практики;
- **відповідність потребам** молоді громади, у якій реалізовується практика.

Результати конкурсу КПМР 2022–2023

Результати конкурсу було публічно оголошено на «Сьомому Всеукраїнському форумі молодіжних працівників та працівниць: Загартовані. Згуртовані» (30.11–02.12.2023 р., Київ). Практики, які отримали понад 75% від загальної кількості балів, увійшли до друкованого та електронного видання «Каталог кращих практик молодіжної роботи в Україні 2022–2023», який ви зараз читаете. У 2023 році переможці конкурсу отримали подарунковий сертифікат на навчальну поїздку до будь-якого молодіжного простору / центру в межах України для обміну досвідом та можливість зустрічі з експертами у сфері розбудови громадянського суспільства.

Відбір кращих практик у 2023 році здійснювала експертна комісія, до складу якої увійшли представники партнерів конкурсу та незалежні експерти від молодіжного середовища.

Опис переможних практик наведений у розділі «Практики-переможці», нижче — стисла інформація про обраних фіналістів.

Назва організації переможці	Назва практики	Категорія
Благодійний фонд «СпівДія»	З'єднуємо потреби українця з можливостями допомоги	Спеціальна відзнака конкурсної комісії
Громадська організація «ДУІТ»	Арт-вечорниці	Змістовне дозвілля та таборування
Громадська організація «ДУІТ»	Створення та розвиток Дніпропетровського обласного молодіжного центру на базі молодіжної громадської організації «ДУІТ»	Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив
Громадська організація «ДУІТ»	Дозвіллево-згуртовуючий «Клуб пазлів» на базі обласного молодіжного центру	Соціальна згуртованість, в тому числі інтеграція внутрішньо переміщених осіб
Громадська організація «Центр суспільних перетворень»	Мандрівний табір «Стежками князів Острозьких»	Змістовне дозвілля та таборування
КЗ ЛОР «Львівський обласний молодіжний центр»	Розвиток мережі молодіжних центрів та просторів у Львівській області	Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив
МГО «Молодвіж»	«Банк Ідей»	Соціальна згуртованість, в тому числі інтеграція внутрішньо переміщених осіб
МГО «Молодвіж»	Подкаст про ментальне здоров'я «Менталочка»	Ментальне здоров'я
МГО Pixlab	«Дизаріум»	Освіта та просвітницька діяльність
Молодіжний простір популяризації науки і STEAM-освіти Lviv Open Lab	«Наука Вражає»	Освіта та просвітницька діяльність
Українська Студентська Ліга	Центр довгострокового проживання та Ресурсний центр для ВПО	Волонтерство та гуманітарне реагування

МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА ТА МОЛОДІЖНА РОБОТА В 2022-2023 РОКАХ

12

Війна Росії проти України впливає на життя людей в усіх сферах. Молодь, яка зараз відіграє важливу роль у формуванні суспільства та буде головним носієм цінностей і навичок у наступні десятиліття, вразлива до наслідків війни на всіх рівнях — фізичному, емоційно-психологічному, економічному та соціальному.

Волонтерський рух

У перші дні повномасштабного вторгнення були створені й активно почали діяти штаби допомоги, фонди та платформи, спрямовані на збір коштів для підтримки армії, цивільного населення та всіх постраждалих (включно з тваринами). У багатьох випадках ці центри допомоги були створені молодими чоловіками та жінками віком до 35 років. Активно розвивалися не лише волонтерські організації, а й індивідуальна волонтерська діяльність. Основними напрямками волонтерської ініціативи (волонтерського руху) стали:

- виготовлення сіток для маскування, окопних свічок, дронів, зарядних станцій та інших предметів і гаджетів для бойових підрозділів Збройних Сил України;
- збір продуктів харчування та медикаментів для військових та цивільних у різних областях України;
- збір фінансових ресурсів для потреб захисників та захисниць і пошук необхідного обладнання для військових;
- організація евакуаційних рейсів для місцевого населення;
- збір теплих речей та основних продуктів для переселенців, внутрішньо переміщених осіб;
- забезпечення кормом притулків для тварин і зоопарків.

У Каталозі представлені лише 4 практики молодіжної роботи у сфері «Волонтерство», що свідчить на відокремленість значної частини волонтерів від спільноти молодіжних працівників. Таким чином, завдання на наступний рік — спонукати громадські організації, об'єднання до обміну досвідом, щоб масштабувати найкращі практики у цій сфері.

Виклики часу: людський фактор, зруйнована інфраструктура, зміна пріоритетів

Війна безпосередньо негативно впливає на молодіжну політику та молодіжну інфраструктуру.

Передусім слід урахувати **вплив війни на людський капітал**. Важливо згадати про молодіжних працівників і працівниць, які перебувають у складі Збройних Сил України. Ці чоловіки та жінки долучилися й долучаються до лав ЗСУ, ризикують своїм життям, захищаючи територіальну цілісність та незалежність країни на передових позиціях. Спеціалісти із різних сфер (освітняни, тренери, проєктні менеджери у сфері молодіжної політики) наразі виконують бойові завдання, тож завдання та проєкти, які вони виконували в цивільному житті, стали на паузу або припинені зовсім.

Відчутна частка молодіжних працівників та працівниць, активістів і активісток із початком повномасштабного вторгнення виїхала закордон. Вони стикаються з проблемами задоволення базових потреб (пошук нової роботи, житла, облаштування побуту та налагодження нових соціальних зв'язків). Молодіжні простори та центри втратили зв'язок із активними змінотворцями місцевих громад. І ці два чинники «втрати людей» зі сфери мають критичне значення власне для існування молодіжної політики як такої. Перед молодіжними центрами та просторами постає проблема заміни цих спеціалістів у сфері молодіжної роботи. Залучення нових людей, навчання їх на молодіжних працівників вимагає часу та ресурсів.

По-друге, **воєнні дії призводили та призводять до часткової руйнації** або повного знищення об'єктів молодіжної інфраструктури — молодіжних центрів, спортивних майданчиків, бібліотек та інших молодіжних закладів. Це знижує доступність молодіжної та освітньої інфраструктури для молоді, обмежує для неї можливості саморозвитку та самовдосконалення. Певні молодіжні простори та центри вимушено переїхали в інші регіони. У багатьох випадках втрачається потенціал команди, яка вже була сформована; керівникам цих центрів зараз необхідно докладати більших зусиль і формувати нові команди.

За статистикою Міністерства молоді та спорту України, станом на квітень 2024 року внаслідок повномасштабного вторгнення РФ на територію України **постраждали 106 об'єктів молодіжної інфраструктури**. Зокрема, у Донецькій, Запорізькій, Київській, Луганській, Харківській, Херсонській та Чернігівській областях 23 об'єктів зруйновано, 19 пошкоджено та 64 окуповано. Орієнтовна сума збитків сягає понад 135 млн грн (дані на момент публікації Каталогу, квітень 2024 року).

По-третє, війна спонукала до **зміни пріоритетів у державній політиці**. Коли країна перебуває у стані війни, уряд зосереджується на військових потребах та забезпеченні безпеки, що призводить до зменшення обсягу ресурсів на розбудову та підтримку молодіжної політики. Велика кількість громад (особливо на прикордонних та прифронтових територіях) втратила можливості стабільного наповнення бюджетів. Тому великий виклик для молодіжної політики — зменшення фінансування програм для молоді на локальному рівні. Це, своєю чергою, призводить до відтоку фахових спеціалістів, скорочення діяльності, і, як результат, до погіршення умов для молоді.

Наскрізним викликом від початку повномасштабного вторгнення є **географічна близькість до кордонів країн-агресорок**. Висловлюємо підтримку молодіжним працівникам та працівницям і всім молодим людям, які проживають у прифронтових та прикордонних громадах, де вплив війни на щоденне життя є найвідчутнішим. Ці люди, професіонали різних сфер, перебувають у вкрай складних умовах, проте й надалі демонструють силу, єдність та незламність.

Також важливо висловити **підтримку тим, хто перебуває у тимчасовій окупації**. Їхні права та свободи щоденно порушуються, проте вони не здаються у боротьбі за свої права та вільну Україну. Співчуття й допомога підтверджують, що всі українці — єдина родина, яка прагне миру й демократії.

Міжнародні проєкти підтримки

Із початком повномасштабного вторгнення суттєво зросла підтримка міжнародної спільноти та її увага до розвитку українського суспільства. У цьому Каталозі перелічено багато практик, реалізованих завдяки міжнародному фінансуванню.

Професійний стандарт

Якщо найбільшим досягненням 2021 року було ухвалення Закону України «Про основні засади державної молодіжної політики (№1414 від 27.04.2021 р.)», то у 2023 році, попри активну фазу війни, громадський сектор та молодіжні працівники/ці пролобіювали ухвалення **професійного стандарту для посади «Фахівець з питань молоді» (молодіжний працівник)**. Професійний стандарт — це документ, що втілює сучасний підхід до розвитку професії у молодіжній сфері, містить вимоги до професійних компетентностей, освіти, кваліфікації та професійного розвитку фахівця. Визнання нової професії є запорукою розвитку молодіжної сфери держави і посилення молодіжної роботи компетентними фахівцями. Робота фахівця з питань молоді (молодіжного працівника) передбачає участь у молодіжних (та / або дитячих) громадських об'єднаннях, молодіжних центрах, громадських, релігійних та благодійних організаціях, а також у підприємствах, установах, місцевих органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування. Професійний стандарт розроблено робочою групою при Мінмолодьспорту в партнерстві з Програмою USAID DOBRE, проєктом Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза II», Програмою розвитку ООН в Україні. Документ затверджено Національним агентством кваліфікацій 22 березня 2023 року та внесено до Реєстру 29 березня 2023 року.

Звісно, створення нової професії потребує комплексних рішень: від впровадження освітньої програми в академічних установах до організації програм стажування та курсів підвищення кваліфікації для державних службовців і службовиць. Детальніше про становлення поняття «Молодіжний працівник» див.: <https://youth-worker.org.ua/library/vprovadzhennya-profesiynoho-standartu-fakhivets-z-pytan-molodizhnnyy-pratsivnyk/>.

Цей значний поступ у розвитку молодіжної політики попри воєнний стан та колосальний рівень стресу й погіршення умов праці вказує на непереборне бажання українських молодіжних працівників і працівниць (та й громадянського суспільства загалом) зберегти свою ідентичність активістів молодіжного та громадянського руху, розвиватися в цій сфері та допомагати відновлювати Україну як демократичну, сильну, спроможну державу.

Професійна література та дослідження

У період з лютого 2022 до грудня 2023 року значно зріс інтерес до аналізу робочих умов і викликів молодіжних працівників/ць. Опубліковано велику кількість наукових досліджень та аналітичних матеріалів, присвячених найрізноманітнішим чинникам і тенденціям, що впливають на професійну діяльність молодіжних працівників.

Наводимо перелік посібників та джерел, виданих і оприлюднених у 2022–2023 рр., що сприятимуть як професійному розвитку молодіжних працівників та працівниць, так і їх особистісному зростанню.

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ МОЛОДІЖНИХ ПРАЦІВНИКІВ (2022–2023 рр.)

- 1) Колекція досвіду молодіжної роботи, що базується на підходах і стандартах Ради Європи, в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України. <https://rm.coe.int/experience-collection-27-04-23-4-1680ab2181>
- 2) Посібник з навчального курсу з молодіжної роботи, інформованої про травму, проєкт (2022). <https://rm.coe.int/posybnuk-trauma-informed-youth-works-ukr-digital-yfduii/1680a8ec2f>
- 3) Навчальний посібник для проведення навчання за Типовою загальною короткостроковою програмою підвищення кваліфікації для державних службовців та службовиць і посадових осіб місцевого самоврядування «Молодіжна політика, заснована на підходах участі», проєкт (2023). <https://rm.coe.int/-/1680ae0ef2>
- 4) Посібник з освіти з прав людини, демократії та громадянської участі для місцевих і регіональних органів влади, організацій громадянського суспільства, молодіжних тренерів та викладачів. <https://rm.coe.int/0900001680aa7c9c>
- 5) Посібник для навчання з питань соціальної згуртованості й безбар'єрного середовища в молодіжному секторі (2022). <https://rm.coe.int/0900001680ab260e>
- 6) Довідник «Травматичні події: психологічна підтримка та самопомога» (2022). <https://rm.coe.int/0900001680a765d4>
- 7) Навчально-методичний посібник «Психологічна підтримка та допомога дітям, які пережили травматичні події» (2022). <https://rm.coe.int/0900001680a9754f>
- 8) Молодіжна робота для стійкості: Концепція Всеукраїнського тижня мережування для психологічної підтримки молодих людей (2023). <https://rm.coe.int/0900001680ab9d3c>
- 9) Система компетентностей для молодіжної роботи (Австрія, 2022). <https://rm.coe.int/0900001680a9bf40>
- 10) Методичні рекомендації. Впровадження професійного стандарту «Фахівець з питань молоді (Молодіжний працівник)». <https://youth-worker.org.ua/library/vprovadzhennya-profesiynoho-standartu-fakhivets-z-pytan-molodi-molodizhnyy-pratsivnyk/>

ДОСЛІДЖЕННЯ у сфері розвитку молоді та молодіжної роботи (2022–2023 рр.)

- 1) Дослідження з розроблення проєкту професійного стандарту «Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)» відповідно до стандартів і підходів Ради Європи у сфері молоді (перший етап — лютий–березень 2022 року, другий етап — серпень–вересень 2022 року). <https://rm.coe.int/0900001680a8e55b>
- 2) Дослідження «Вплив війни на молодь в Україні». <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/vplyv-viyny-na-molod-v-ukrayini>
- 3) Дослідження «Молодіжне волонтерство в Україні». <https://mms.gov.ua/news/provedeno-doslidzhennia-molodizhne-volonterstvo-v-ukraini>
- 4) Дослідження потреб і викликів молодіжних центрів України різної форми власності місцевого, обласного та національного рівнів. <https://rm.coe.int/-08-2022-yfdua/1680a8e55a>

АНАЛІТИКА ЗАЯВОК НА КОНКУРС КРАЩИХ ПРАКТИК МР 2022-2023

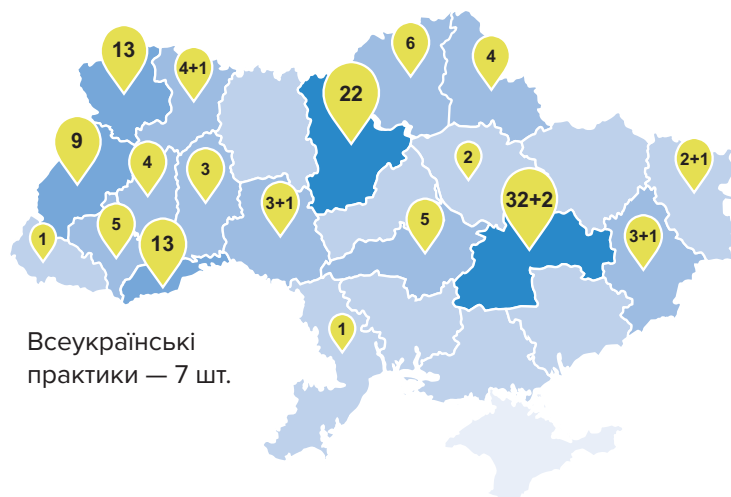
15

Загальна кількість заявок на конкурс кращих практик молодіжної роботи в Україні 2022–2023 рр. — 142. 101 практика, за оцінками конкурсної комісії, набрала понад 75% балів; вони стали фіналістами та увійшли до Каталогу.

I. Регіональний розподіл

Найбільш активними у поданні заявок є Дніпропетровська (32), Київська (22), Чернівецька та Волинська (13) області, на які сукупно припадає 56% від усіх поданих заявок. Середня кількість заявок на область становить близько 5,92, але варто відзначити значну нерівномірність розподілу. Деякі регіони, такі як Одеська, Чернігівська, Закарпатська та Хмельницька області, подали лише по одній заявці. Тож у цих регіонах потрібно стимулювати активність молодіжних організацій.

Кількість заявок від ініціатив всеукраїнського рівня — 7. Аналіз свідчить про широкий інтерес громадських та державних / комунальних організацій до конкурсу та потребу в різноманітних заходах для підтримки активності в усіх регіонах України.

Всеукраїнські
практики — 7 шт.

Область	Кількість практик
Вінницька	2
Вінницька / Донецька	1
Волинська	13
Всеукраїнська	7
Дніпропетровська	32
Дніпропетровська / Луганська	2
Донецька	3
Житомирська	2
Закарпатська	1
Івано-Франківська	5
Київська	22
Кіровоградська	5
Львівська	9
Одеська	1
Полтавська	2
Рівненська	4
Рівненська / Луганська	1
Сумська	4
Тернопільська	4
Хмельницька	3
Чернівецька	13
Чернігівська	6
Загалом	142

II. Розподіл по сферах молодіжної політики

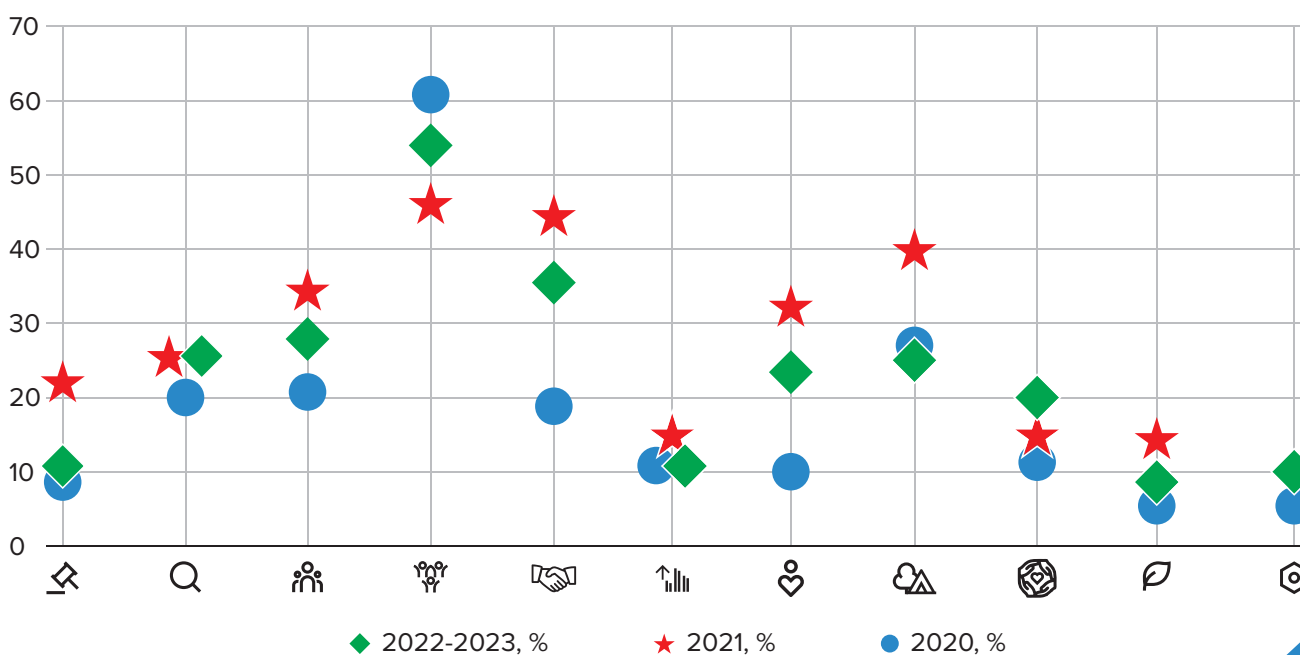
Спектр заявок за різними напрямками молодіжної політики свідчить про різноманітність та активність діяльності в цій сфері. Зокрема, акцент зроблено на розвиток соціальної згуртованості молоді (4), підтримку молодіжних проєктів та ініціатив (5), а також на розвиток механізмів участі молоді в громадському житті (3). Освіта з прав людини та просвітницька діяльність (2) також викликають значний інтерес. Натомість напрямки сталого розвитку, екології та інклюзивного розвитку потребують більшої уваги та підтримки. Загалом багатоаспектний підхід до роботи з молоддю в Україні свідчить про бажання створити сприятливі умови для розвитку молодих людей та їхньої активної участі у суспільному житті.

Подаючи заявки, учасники конкурсу самостійно визначали, до якої сфери молодіжної політики належить їхня практика або в якій сфері вона може мати значення. У 2023 році спостерігається велика увага до соціальної згуртованості молоді, підтримки її проєктів та активної участі у громадському житті; це нагадує результати 2021 року, коли першість належала сфері волонтерства. Розвиток механізмів участі молоді в громадських процесах є ключовим для громадянського розвитку та демократії. Однак необхідно приділяти більшу увагу аспектам сталого розвитку, екології та інклюзивності, які забезпечать гармонійний та сталий розвиток суспільства з урахуванням потреб усіх його членів. У цілому активність у різних сферах молодіжної політики в Україні свідчить про широкий спектр інтересів та потреб молоді. Ефективна робота за всіма названими напрямками сприятиме розвитку та самореалізації молоді в сучасному суспільстві, особливо в умовах кризових ситуацій.

Розподіл по сферах 2022-2023

Сфери	Кількість	Відсоток
🏠 Участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади)	16	11,27%
🔍 Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві	37	26,06%
👤 Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади	40	28,17%
👥 Соціальна згуртованість молоді	76	53,52%
🤝 Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив	52	36,62%
📈 Розвиток молодіжних громадських організацій	16	11,27%
🤝 Волонтерство	33	23,24%
🏕️ Змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування	35	24,65%
🌐 Інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді)	28	19,72%
🌿 Сталий розвиток та екологія	11	7,75%
🏠 Інше	14	9,86%

Таблиця «Розподіл по сферах» — 2020-2021-2022\2023

III. Інтеграція Цілей сталого розвитку

Під час подання заявок на конкурс учасники викладали своє розуміння та підходи до інтеграції у практики Цілей сталого розвитку (ЦСР). Більшість учасників вважали за доцільне інтегрувати кілька цілей одночасно.

Насамперед учасники виявили високий інтерес до якісної освіти (75 заявок, або 52,82%). Це свідчить про значну зацікавленість учасників у покращенні освітніх можливостей та розвитку навичок. Також велику увагу приділяють питанням миру, справедливості та сильних інститутів (ЦСР 16), що були згадані в 43 заявках (30,28%), партнерству заради сталого розвитку (ЦСР 17), яке зазначене у 57 заявках (40,14%).

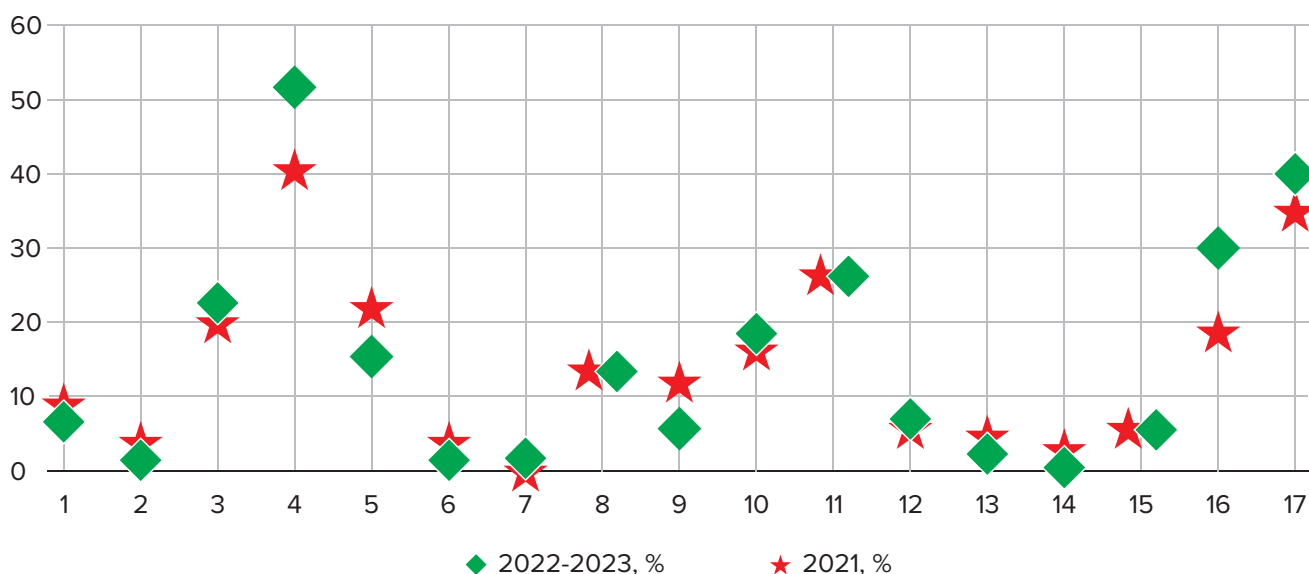
Інші важливі цілі — сталий розвиток міст та спільнот (ЦСР 11, 28,17%), зменшення нерівності (ЦСР 10, 19,01%) і гендерна рівність (ЦСР 5, 17,61%). Це свідчить про різноманітність інтересів та потреб учасників у сфері сталого розвитку.

Деякі цілі, такі як відновлювана енергія, збереження морських ресурсів та чиста вода, отримали менше уваги, тож за цими напрямками зберігається потенціал розвитку та збільшення участі. Механізми участі молоді у громадських процесах є ключовим чинником громадянського розвитку та демократії, тож надалі слід приділити відповідну увагу цьому аспекту.

Таблиця із ЦСР іконками та відсотками у порівнянні із 2021

 <p>1 ПОДОЛАННЯ БІДНОСТІ</p>	<p>2021 Кількість — 11 Відсотки — 8,4%</p> <p>2022-2023 Кількість — 10 Відсотки — 7,04%</p>	 <p>2 ПОДОЛАННЯ ГОЛОДУ</p>	<p>2021 Кількість — 4 Відсотки — 3%</p> <p>2022-2023 Кількість — 2 Відсотки — 1,41%</p>	 <p>3 МІЦНЕ ЗДОРОВ'Я І БЛАГОПОЛУЧЧЯ</p>	<p>2021 Кількість — 27 Відсотки — 20%</p> <p>2022-2023 Кількість — 33 Відсотки — 23,24%</p>
 <p>4 ЯКІСНА ОСВІТА</p>	<p>2021 Кількість — 54 Відсотки — 41%</p> <p>2022-2023 Кількість — 75 Відсотки — 52,82%</p>	 <p>5 ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ</p>	<p>2021 Кількість — 30 Відсотки — 23%</p> <p>2022-2023 Кількість — 25 Відсотки — 17,61%</p>	 <p>6 ЧИСТА ВОДА ТА НАЛЕЖНІ САНІТАРНІ УМОВИ</p>	<p>2021 Кількість — 3 Відсотки — 2%</p> <p>2022-2023 Кількість — 2 Відсотки — 1,41%</p>
 <p>7 ДОСТУПНА ТА ЧИСТА ЕНЕРГІЯ</p>	<p>2021 Кількість — Відсотки —</p> <p>2022-2023 Кількість — 1 Відсотки — 0,70%</p>	 <p>8 ГІДНА ПРАЦЯ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ</p>	<p>2021 Кількість — 18 Відсотки — 13,7%</p> <p>2022-2023 Кількість — 19 Відсотки — 13,38%</p>	 <p>9 ПРОМИСЛОВОЇСТЬ, ІННОВАЦІЇ ТА ІНФРАСТРУКТУРА</p>	<p>2021 Кількість — 15 Відсотки — 11,5%</p> <p>2022-2023 Кількість — 9 Відсотки — 6,34%</p>
 <p>10 СКОРОЧЕННЯ НЕРІВНОСТІ</p>	<p>2021 Кількість — 23 Відсотки — 17,5%</p> <p>2022-2023 Кількість — 27 Відсотки — 19,01%</p>	 <p>11 СТАЛИЙ РОЗВИТОК МІСТ І ГРОМАД</p>	<p>2021 Кількість — 37 Відсотки — 28%</p> <p>2022-2023 Кількість — 40 Відсотки — 28,17%</p>	 <p>12 ВІДПОВІДАЛЬНЕ СПОЖИВАННЯ ТА ВИРОБНИЦТВО</p>	<p>2021 Кількість — 8 Відсотки — 6%</p> <p>2022-2023 Кількість — 11 Відсотки — 7,75%</p>
 <p>13 ПОМ'ЯКШЕННЯ НАСЛІДКІВ ЗМІНИ КЛІМАТУ</p>	<p>2021 Кількість — 5 Відсотки — 3,8%</p> <p>2022-2023 Кількість — 4 Відсотки — 2,82%</p>	 <p>14 ЗБЕРЕЖЕННЯ МОРСЬКИХ РЕСУРСІВ</p>	<p>2021 Кількість — 2 Відсотки — 1,5%</p> <p>2022-2023 Кількість — 1 Відсотки — 0,7%</p>	 <p>15 ЗАХИСТ ЕКОСИСТЕМ СУШІ</p>	<p>2021 Кількість — 9 Відсотки — 6,8%</p> <p>2022-2023 Кількість — 9 Відсотки — 6,34%</p>
 <p>16 МИР, СПРАВЕДЛИВІСТЬ ТА СИЛЬНІ ІНСТИТУТИ</p>	<p>2021 Кількість — 25 Відсотки — 19%</p> <p>2022-2023 Кількість — 43 Відсотки — 30,28%</p>	 <p>17 ПАРТНЕРСТВО ЗАРАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</p>	<p>2021 Кількість — 46 Відсотки — 35%</p> <p>2022-2023 Кількість — 57 Відсотки — 40,14%</p>		

Інтеграція цілей сталого розвитку

IV. Кадрове забезпечення

З точки зору участі різних категорій у реалізації практик у рамках Конкурсу кращих практик молодіжної роботи в Україні у 2023 році можна говорити про різноманітність та активність у різних сферах діяльності. Члени та членкині громадських організацій взяли участь у 64 практиках (45,07% від усіх поданих заявок). Це свідчить про великий інтерес представників громадських організацій до питань молодіжної роботи та їхню активну участь у вирішенні цих питань.

Волонтери та волонтерки реалізовували більше третини практик, вони долучилися до до 46 практик (32,39% від усіх заявок). Як і у 2021 році, це засвідчило важливу роль волонтерів і волонтерок у молодіжній діяльності та їхню готовність долучитися до реалізації різноманітних ініціатив.

Спеціалісти/ки відділів та управлінь, які працюють із молоддю, долучилися до 56 практик (39,44% від усіх заявок). Їхня участь свідчить про важливість професійного керівництва, експертної підтримки у реалізації молодіжних проєктів та зацікавленість влади.

Працівники органів місцевого самоврядування, представники/ці партнерських організацій, а також молодь громади, бізнес-спільнота, активні члени громади та представники молодіжного самоврядування також зробили внесок у реалізацію практик. Це вказує на важливість партнерства та співпраці різних верств суспільства у підтримці молоді та її ініціатив. (Таблиця із %)

V. Ініціатори практик

У Конкурсі кращих практик молодіжної роботи у 2022–2023 роках взяли участь різноманітні організації, установи, ініціативні групи та окремі активні громадяни.

Організації, установи, інституції або ініціативні групи, які подали заявки на участь у Конкурсі кращих практик молодіжної роботи в 2022–2023 роках, представляють і громадський, і державний сектори.

Сфери	2022-2023, %	2021, %	2020, %
Інститути громадянського суспільства	50	53	59
Установи державного сектору	44	42	33
Об'єднання громадського та державного секторів	4	5	7
Об'єднання громадського, державного секторів та бізнесу	1	0	—
Бізнес/соціальний бізнес	1	0	—

Кількість проєктів, поданих на конкурс 2022–2023 рр. інститутами громадянського суспільства (ІГС)

Тип установи-ініціатора серед ОГС	Кількість заявок поданих ІГС на конкурс	% від загальної кількості заявок поданих на конкурс	% від загальної кількості заявок поданих ІГС
Громадські організації/ Благодійні організації	56	39,44%	70,89%
Молодіжні ради	16	11,27%	20,25%
Ініціативні групи та окремі активні громадяни	7	4,93%	8,86%

Кількість проєктів, поданих на конкурс 2022–2023 рр. різними державними та комунальними установами, організаціями, закладами (ДУ)

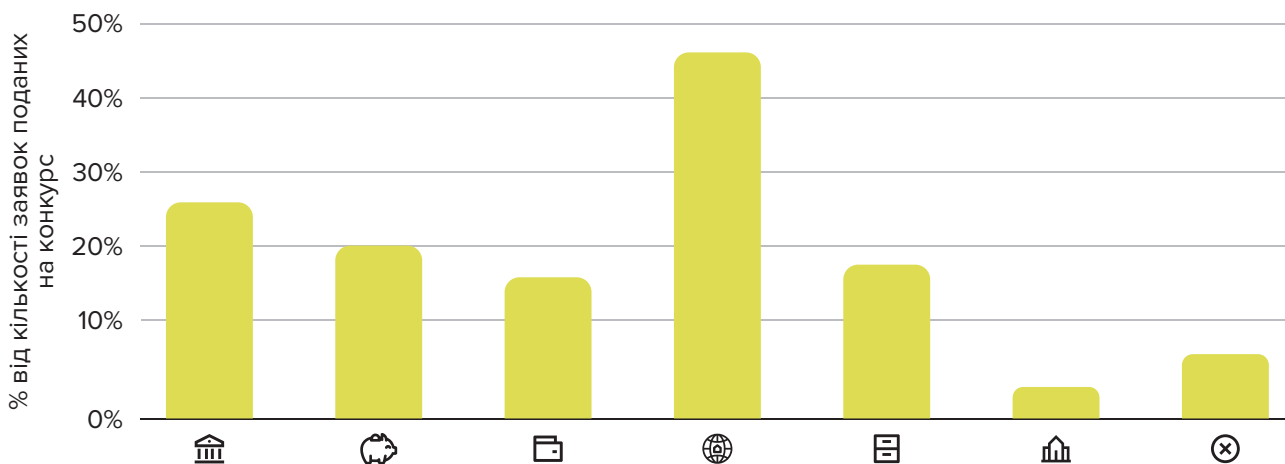
Тип установи-ініціатора серед державних установ (ДУ)	Кількість заявок ДУ поданих на конкурс	% від загальної кількості заявок поданих на конкурс	% від загальної кількості заявок поданих ДУ
Молодіжні центри/простори	39	27,46%	56,52%
Органи виконавчої влади	17	11,97%	24,64%
Бібліотеки/ позашкільні заклади, які працюють з дітьми та молоддю	10	7,04%	14,49%
Заклади освіти	2	1,41%	2,90%
Інші заклади	1	0,70%	1,45%

VI. Джерела фінансування

Джерела фінансування молодіжних практик 2022–2023 рр. у відсотковому розрізі збігаються із показниками Конкурсу 2021 року: найбільша частина заявок була реалізована за рахунок міжнародних та національних проєктів, грантової підтримки. Наступний щабель — заявки з фінансуванням за рахунок місцевого бюджету та спонсорських (або благодійних) внесків.

	2022-2023, %	2021, % (беручі до уваги, що 12% заявок інформацію не надали)
 Місцевий бюджет, в тому числі фінансування місцевих програм та фінансування комунальних закладів (36)	25%	23%
 Спонсорські та благодійні внески (29)	20%	27%
 Власні внески організаторів проєкту (21)	15%	12%
 Міжнародні та національні проєкти, гранти (67)	47%	32%
 Кошти та ресурси громадських організацій (27)	19%	5%
 Державний бюджет (5)	4%	9%
 Практика реалізовувалася без залучення фінансових ресурсів (9)	6%	12%

Джерела фінансування

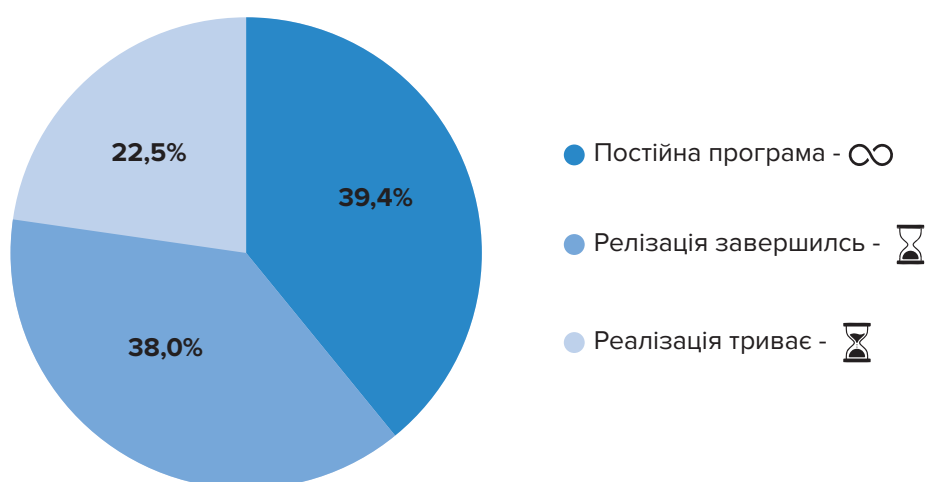

V. Матеріально-технічне забезпечення

Значна частина практик (55,63%) вимагала власних приміщень та оснащення, тобто комфортного простору для роботи. Понад половина практик (49,30%) потребувала для успішної реалізації додаткових матеріалів та різноманітних ресурсів. Близько чверті практик (24,65%) вимагали доступу до комп'ютерної техніки для виконання завдань та презентацій. Ще одна важлива складова реалізації практик — друкована продукція, гонорари для фахівців та інші витрати. У певній частині заявок (12,68%) інформацію про матеріальне забезпечення не надано, що може свідчити про різноманітність підходів до витрат або нестабільність даних.

VII: Реалізаційний статус

39,44% зі 142 практик, поданих на конкурс у 2023 році, є постійними програмами, що свідчить про сталу зацікавленість організацій у вирішенні питань, пов'язаних із молодіжною політикою та розвитком. 38,03% аплікантів зазначили, що реалізацію практики завершено. Завершені ініціативи можуть слугувати прикладом як успішних, так і невдалих проєктів. Реалізація 22,54% програм триває, що свідчить про активну діяльність організацій у втіленні молодіжних ініціатив, сприяння реалізації молодіжної політики та інновацій у даній галузі.

VIII: Цифрові інструменти

Нижче наведено перелік програм, застосунків, цифрових інструментів, якими користувалися молодіжні працівники та працівниці для реалізації молодіжних практик.

Соціальні мережі та месенджери

- Viber
- Telegram
- Facebook
- Instagram
- TikTok
- YouTube

Платформи відео-конференцій

- Zoom
- Google Meet

Сервіси онлайн-опитувань

- Google form
- Experienza
- Kahoot
- U-Report

Створення візуального контенту

- Canva
- ReadyMag
- Adobe Photoshop
- Corel Draw
- Додатки ШІ

Створення відео

- YouCut Video Editor
- VistaCreate
- Quik (монтаж)
- Shotcut
- iMovie
- HitFilm Express
- InShot
- StoryLab

Інтерактивні онлайн-платформи взаємодії

- Padlet
- Miro
- Mentimetr
- Badge Craft
- Online Test Pad
- «StoryboardThat» (онлайн-конструктор для створення коміксів)
- Quizizz
- Rebus (створення ребусів)

1

ПРАКТИКИ- ПЕРЕМОЖЦІ

1. Створення та розвиток Дніпропетровського обласного молодіжного центру на базі молодіжної громадської організації «ДУІТ»

Організація

ГО «ДУІТ»

Місце практики

Дніпропетровська область, місто Дніпро

Статус практики

Постійна програма

Автор практики

Кобцев Сергій Русланович, виконавчий директор Дніпропетровського обласного молодіжного центру

Контакт автора

sergeypionov@gmail.com

Період впровадження

з 20.05.2023 р. дотепер

Тип фінансування

Грантова підтримка, партнерська допомога

Ключові слова

Молодь, молодіжна політика, регіональний розвиток, партнерство, інновації

Сфери молодіжної політики

Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

У Дніпропетровській області немає обласного молодіжного центру, що є великою перешкодою для ефективного планування та реалізації молодіжної політики на регіональному рівні.

Аналіз потреб молоді

Для збору та аналізу інформації щодо потреб молоді під час планування практики використано різні методи та джерела. Проведено опитування та анкетування молоді з метою з'ясування її пріоритетів та потреб.

Опис практики

Проєкт передбачає 7 основних етапів створення та розвитку Дніпропетровського обласного молодіжного центру:

1. Розробка Положення про центр, організація Дня відкритих дверей для презентації центру, навчання команди проєкту та керівників відділів.
2. Проведення заходу відкриття, підписання Меморандуму з Департаментом молоді і спорту, планування роботи та стратегії центру.
3. Проведення регулярних заходів, літніх вишколів, засідань Молодіжної ради, формування річного плану та збір інформації про потреби від локальних молодіжних центрів.
4. Формування річного плану, навчання команди та підвищення її кваліфікації, підготовка та подання добору описового й фінансового звітів.
5. Сприяння створенню 2 молодіжних центрів в області.
6. Організація 6 молодіжних обмінів між представниками молодіжних центрів.
7. Реалізація 5 молодіжних ініціатив.

Усі ці кроки спрямовані на створення потужного молодіжного центру, який забезпечуватиме навчання й розвиток молоді, її участь у суспільному житті, сприяючи розвитку молодіжної політики в області.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси організації «ДУІТ», зокрема приміщення у центрі міста, команда проекту з 35 сертифікованих молодіжних працівників, освітні матеріали. Також до проекту долучилися Дніпропетровська обласна державна адміністрація, Молодіжна рада при ДніпроОДА, залучено грантове фінансування від UNDP в Україні у рамках проекту «Підтримка громадянського суспільства та молоді», що реалізовується за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Данії.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Використовуємо гугл-форми для збирання інформації про потреби молоді й молодіжних центрів, а також для опитування молоді. Це допомагає ефективно та швидко отримувати й аналізувати дані.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення Росії в Україну і воєнний стан на території країни суттєво позначилися на процесі планування, реалізації та результатах практики. Воєнний стан призвів до обмежень у фінансуванні та ресурсах, доступних для ініціативи.

Зокрема, це вплинуло на доступність бюджетних коштів для створення обласного молодіжного центру та підтримки молодіжних проєктів. Перерозподіл фінансових ресурсів для задоволення нагальних потреб, пов'язаних із війною, зменшив можливості виділення коштів на молодіжну політику.

Також воєнний конфлікт обмежив можливість проведення молодіжних обмінів та інших заходів — унаслідок відсутності доступу до окремих територій та ризиків для безпеки учасників.

Однак попри ці виклики, реалізуючи практику, спрямовану на підтримку молоді та розвиток молодіжної політики, ми намагаємося адаптуватися до зміни обставин та забезпечити якнайкращу підтримку молоді в умовах воєнного конфлікту.

Досягнення

- Навчання 40 працівників молодіжних центрів.
- Реалізація 5 молодіжних ініціатив.
- Проведення 6 молодіжних обмінів між обласними молодіжними центрами.
- Залучення понад 1000 учасників заходів.
- Проведення 20 освітньо-просвітницьких заходів для молоді.
- Організація 2 регіональних форумів для молоді.

2. Дозвілєво-згуртовуючий «Клуб пазлів» на базі обласного молодіжного центру

Організація

ГО «ДУІТ»

Місце практики

м. Дніпро

Статус практики

Постійна програма

Автор практики

Ніколаєва Валерія Владиславівна,
керівниця департаменту операційної
діяльності

Контакт автора

hrumkaster24@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси

Період впровадження

з 29 квітня 2023 року

Ключові слова

Розвиток, спілкування, відпочинок,
знайомства, доступність

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

Унаслідок повномасштабного вторгнення росії на територію України багато молодих людей втратили звичне соціальне оточення й перебувають у пошуках своєї ідентичності, підтримки, сприятливої атмосфери для знайомства та спілкування українською мовою.

Аналіз потреб молоді

Аналіз відгуків учасників заходів показав, що молоді люди шукають заходи, на яких зможуть розслабитися та спілкуватися. Учасники зауважили, що потребують тиші, якої не мають удома. Після організації першого «Клубу пазлів» ми отримали позитивний зворотний зв'язок, тож переконалися у потребі в таких форматах.

Опис практики

«Клуб пазлів» має забезпечувати безпечну та спокійну атмосферу для відпочинку молоді, який не обмежується тільки складанням пазлів. Інноваційність полягає в тому, що пазли використовуються як інструмент зняття стресу й поліпшення емоційного стану. А крім того, забезпечується простір для особистісного розвитку та соціальної взаємодії.

Етапи реалізації заходу:

1. Залучення молоді шляхом анонсування події в соцмережах.
2. Закупівля пазлів із різними малюнками (картини відомих художників, українські орнаменти, пейзажі, тварини).
3. Розробка програми заходу: підбір заспокійливої музики, вибір кінофільму на випадок запиту від учасників.
4. Проведення заходу.
5. Отримання від учасників зворотного зв'язку.

Завдяки мобільному формату практика адаптується під різні простори та масштабується для проведення в різних населених пунктах і для різної кількості молоді. Захід доступний для молоді з різних соціальних груп, зокрема осіб із інвалідністю 2 та 3 групи, людей зі зниженим слухом і зором. Пазли різних розмірів виготовлені з різного матеріалу, тож їх складання не викличе труднощів в осіб із інвалідністю.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Ресурси організації: столи, стільці, пазли різних форм, приміщення.

Цифрові технології: колонка для музики.

Людські ресурси: координатор заходу.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Колонка для музики, гугл-форми для реєстрації учасників і отримання зворотного зв'язку після заходу.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Масштабна військова агресія Росії на території України поглибила проблеми соціалізації молоді та ускладнила формування стійких соціальних зв'язків. Місто Дніпро стало притулком для тих, хто вимушено залишив рідні домівки, друзів та школи через війну. Тож значна кількість молодих людей потребувала інтеграції в нове оточення, зменшення стресу та спокійної атмосфери. «Клуб пазлів», власне, і спрямований на сприяння взаємодії та встановленню нових соціальних контактів.

Досягнення

- Залучено різні групи молоді, зокрема ВПО, які активно взаємодіють між собою.
- Познайомившись на перших заходах, молоді люди надалі відвідують їх разом.
- На щомісячний захід (квітень–вересень 2023 року) зареєструвалися 119 осіб.
- З квітня проведено 5 заходів.

3. Проєкт «Наука вражає»

Організація

Молодіжний простір популяризації науки і STEAM-освіти Lviv Open Lab

Місце практики

м. Львів

Автор практики

Малець Олена Богданівна,
проектна менеджерка «Наука вражає»

Період впровадження

01.06.2023 — 29.02.2024 року

Ключові слова

STEAM-освіта, враження, інтеграція, багатокomпонентність, інновації

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді)

Статус практики

Реалізація триває

Контакт автора

olenka.malets@tvory.net

Тип фінансування

Грантова підтримка,
власні ресурси

Передумови

Подолання бар'єру дистанційного навчання, відсутності практики і проблеми недостатньої забезпеченості закладів освіти сучасним технологічним обладнанням — шляхом розвитку STEAM-освіти і надання молоді з віддалених районів та представникам вразливих груп доступу до якісної та сучасної освіти у лабораторіях

Аналіз потреб молоді

Під час планування практики проводилися опитування серед молоді, опрацьовувалися форми зворотного зв'язку, заповнені відвідувачами Lviv Open Lab. Ми з'ясували зацікавленість молодих людей, їхні очікування щодо програм, а також враховували запити щодо проектної діяльності в лабораторіях Lviv Open Lab.

Опис практики

Проєкт передбачає комплексну програму у STEAM-лабораторіях та складається з кількох компонентів:

1. Наукові інтенсиви з природничого та інженерного напрямків для школярів Львова у STEAM-лабораторіях Lviv Open Lab.
2. Візити школярів із віддалених територіальних громад Львівської області у STEAM-лабораторії Lviv Open Lab.
3. Розмовні клуби англійської мови та відкриті лекції на теми «гнучких» навичок у Lviv Open Lab.
4. Експертна та менторська підтримка під час створення STEAM-центрів у Стрию та Самборі.
5. Візити експертів Lviv Open Lab до STEAM-центрів Стрию та Самбора.

Інноваційність проявляється у проектному навчанні, яке передбачає органічне поєднання теорії та практики, індивідуальні та групові формати роботи, застосування ігрових підходів у викладі й засвоєнні матеріалу, розвиток критичного мислення.

Молодь долучалася до вирішення проблеми, самостійно проводячи експериментальні дослідження. Найбільшим успішним варто вважати масштабування STEAM-освітнього досвіду Lviv Open Lab на рівні області під час створення STEAM-центрів.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси: команда менеджерів, експертів, менторів з числа працівників та спільноти Lviv Open Lab і мережі молодіжних центрів «ТВОРИ!», приміщення Lviv Open Lab, обладнання для проведення занять. Залучені ресурси: партнерство — UNICEF Ukraine, Tech StartUp School, фінансування — UNICEF Ukraine.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Віртуальна хімічна лабораторія, симулятор пілота, Tinkercad, UltimakerCura, Blender, Fusion — з метою вивчення графіки, VR, 3D моделювання і друку, Kahoot — для проведення вікторин після занять.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

У зв'язку з повітряними тривогами заняття часто тривали в укритті, проте на їхню якість це не вплинуло. Добираючи приміщення для STEAM-центрів, ми враховуємо наявність укриття.

Досягнення

Кількісні показники:

- Перший компонент проєкту — 80 учасників.
- Другий компонент проєкту — 200 учасників із 4 віддалених громад Львівщини.
- Третій компонент проєкту — 450 учасників.
- 35% учасників — представники вразливих груп.

Якісні зміни: відкрито STEAM-центр у м. Стрий за зразком Lviv Open Lab.

4. Дизариум

Організація

МГО «Pixlab»

Місце практики

м. Львів

Автор практики

Бакай Юрій Ігорович

Період впровадження

Серпень–жовтень 2023 року

Ключові слова

Найбільша некомерційна конференція з дизайну у Львові та Україні

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

yura_bakay@tvory.net

Тип фінансування

Власні ресурси,
партнерська допомога

Передумови

Війна триває, та молодь уже замислюється над тим, як має відбуватися відбудова держави, як слід трансформувати міста і як дизайнерська спільнота може докластись до цього процесу.

Наша команда прагнула допомогти дизайн-спільноті окреслити професійні способи покращення життя людей та міст їхнього проживання, об'єднати різні спільноти дизайнерів у кризовий час для обговорення викликів сьогодення.

Аналіз потреб молоді

Для перевірки власних гіпотез щодо поточних викликів перед молодими дизайнерами та можливостей трансформації країни за допомогою дизайну команда провела кілька фокус-груп серед студентів, викладачів, дизайнерів із досвідом роботи. Після спілкування ми проаналізували результати і виокремили ключові проблемні моменти.

Опис практики

1. Проведення фокус-груп — збір та аналіз інформації.
2. Формування теми та програми конференції на основі отриманих результатів.
3. Пошук спікерів, які якнайкраще висвітлять теми, що прозвучали в запитих молоді.
4. Проведення медіа-кампанії у співпраці з провідними медіа у царині дизайну: Cases, Telegraf, Lviv Media Forum, Rist Production, Radio Skovoroda, Vector.
5. Налагодження партнерств із провідними компаніями та містом. Серед офіційних партнерів заходу — UNICEF, Eleks, Sigma, Ukrainian Digital Design United, Happy, Львівська національна академія мистецтв, Cieden.
6. Вступна лекція заходу, прочитана спікером світового рівня — Стефаном Загмайстером. На захід зареєструвалися 120 осіб, із них було відібрано 70 для відвідання заходу офлайн.
7. Створення сторінок у соцмережах для подальшої реклами заходу. <https://t.me/dysarium>, <https://www.instagram.com/dysarium>. Створення сайту з деталями про подію та можливістю реєстрації: <https://www.dysarium.com/>.
8. Проведення конференції: виступи 18 спікерів офлайн, 6 спікерів онлайн, 2 панельні дискусії та два воркшопи. На конференції виступили 5 іноземних спікерів світового рівня: Тьєрі Бранфот (Thierry Brunfaut), Віталій Фрідман (Vitaly Friedman), Марджолін Руйг (Marjolijn Ruug), Кен Сігал (Ken Segall), Стефан Загмайстер (Stefan Sagmeister).
9. Проведення 2 воркшопів: «Як розуміти, як створювати простори з неформальної освіти, які відповідають потребам молоді різних вікових груп та зацікавлені?»; «Сторітелінг у дії».

Подію відвідали близько 1500 людей з різних куточків України; пряму трансляцію заходу на Cases переглянули близько 1000 осіб.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні: 1 приміщення, 7 наших працівників, які впроваджували проєкт.

Зовнішні:

- 10 партнерів (ІТ-компанії, дизайн-агенції, стартапи, видавництво, Львівська національна академія мистецтв тощо);
- 6 профільних видань із царини креативних індустрій і дизайну та багато інших медіа, які опублікували про нас дописи (Cases, Telegraf.design, Vector, Львівський медіа-форум, Rist Production, радіо «Сковорода»);
- виступили 23 спікери з України і світу;
- айдентику конференції розробляли два залучені дизайнери;
- піаром конференції займалися два зовнішні фахівці з комунікацій;
- партнери долучилися до проведення воркшопів.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Деякі спікери виступали онлайн. Лекції проводилися за допомогою застосунку Zoom, а пряма трансляція конференції велася на майданчику Cases.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

У Львові ніколи не проводили дизайн-конференцій такого масштабу. Та молодь і дизайнери потребували події, яка згуртувала б усіх у кризовий час і дала змогу обговорити виклики сьогодення. Більшість іноземних спікерів запросити до виступів наживо не вдалося — через безпекові загрози у країні у стані війни, тож вони взяли участь онлайн. Та загалом Львів є спокійним містом, що посприяло ефективному плануванню й утіленню проєкту.

Досягнення

- Конференцію відвідали близько 1500 людей.
- Подія транслювалася наживо на платформі Cases, де її переглянули близько 1000 людей.
- Набули популярності сторінки події в соцмережах: Telegram — понад 2100 підписників, Instagram — близько 1900 підписників.
- На конференції виступили 23 спікери.
- Під час заходу було зібрано 60 тис. грн на підтримку ЗСУ.
- За результатами конференції зародилися нові партнерства та ідеї, які будуть втілені в майбутньому. Так, головний спікер конференції Тьєрі Бранфот (Бельгія) висловив готовність допомогти розвитку української дизайнерської спільноти та організувати кілька колаборацій із українськими інституціями.

5. Арт-вечорниці

Організація

ГО «Дуїт»

Місце практики

м. Дніпро

Автор практики

Дудник Каріна Тарасівна, заступниця керівниці Департаменту операційної діяльності

Період впровадження

З 17 червня 2023 року

Ключові слова

Історія України, українські митці, малюнок, культурно-освітній захід, репліка

Сфери молодіжної політики

Національно-культурна та просвітницька діяльність, соціальна згуртованість молоді, підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

На тлі тривалого зростання нашої країни постала нагальна потреба в інформуванні молоді про культурну спадщину України. Тим більше що країна-агресор привласнює собі наших митців. В образотворчому мистецтві закладено культурний код нації, тож, популяризуючи цей вид мистецтва, ми просуваємо національну освіту.

Аналіз потреб молоді

Аналіз сторінок організації, що працюють із молоддю, у соціальних мережах засвідчив, що в цій діяльності бракує культурно-освітніх заходів, спрямованих на популяризацію українських художників. Після того було проведено усне опитування всіх категорій молоді, яке показало, що потреба в таких подіях є.

Опис практики

Наріжним каменем формату арт-вечорниць є ефективний підхід до навчання — закріплення знань, здобутих на лекціях, під час практичних занять.

Інноваційність проєкту виявляється у таких характеристиках:

- На заходах молодь знайомиться з українським образотворчим мистецтвом, маловідомим або привласненим росією.
- Під час лекцій молодим людям викладають не лише основні етапи біографії митців, але й цікаві маловідомі факти з їхнього життя, тож молодь бачить у видатних українця звичайних людей, подібних до себе.
- На практичному занятті учасники створюють артефакти у стилі митців, про яких дізналися, тим самим розвиваючи власні творчі здібності й аналізуючи специфічні виражальні засоби, притаманні нашій культурі.

Етапи реалізації:

1. Залучення молоді за допомогою анонсів у соцмережах.
2. Підготовка лекційної частини з презентацією та закупівля матеріалів.
3. Розробка й апробація практичних підходів: в умовах, аналогічних до реального заходу, лектор вправляється в поясненні технік малювання.
4. Проведення заходу: 1 година — лекція, 2 години — практика.
5. Обговорення вражень із учасниками.

Захід такого формату придатний для найрізноманітніших просторів та різних груп молоді з будь-якими творчими здібностями та навичками. Формат можна адаптувати під поетів або композиторів.

За підсумками проєкту молодь не лише дізнається про життя і творчість українських митців, а й отримує досвід малювання або аплікації у їхньому стилі.

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

karinadn29@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Матеріали: ватман, різні види паперу (кольоровий, крафтовий, для друку), фарби гуашеві, пензлі круглі й плоскі, олівці прості НВ, гумка, точилка, чорні кулькові ручки, склянки для води, палітра для фарб.

Цифрові технології: ноутбук, проєктор, клікер.

Людські ресурси: ведучі, модератор з навчальної практики.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Ноутбук для розробки лекції й презентації, проєктор, гугл-форми для реєстрації учасників і отримання зворотного зв'язку.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Початок повномасштабного вторгнення став для багатьох поштовхом до національного самоусвідомлення, спонукою пізнати власну культуру. Унаслідок тривалого зрощення українці не знають багатьох своїх художників чи не в курсі, що це були саме українські митці. Тоді як образотворче мистецтво всеосяжно розкриває життя народу і його культурний код. Саме тому ми й вирішили запустити такий проєкт, що популяризуватиме українське малярство й українську культурну спадщину загалом серед молоді.

Досягнення

До 5 заходів, присвячених 5 різним митцям, було залучено 58 учасників.

Зростає якість творчих робіт учасників — композиція, лінії та поєднання кольорів.

У лекціях та заняттях взяли участь різні категорії молоді, зокрема з числа ВПО, що посприяло їх інтеграції, активному обміну досвідом.

6. Розвиток мережі молодіжних центрів та просторів у Львівській області

Організація

КЗ ЛОР «Львівський обласний молодіжний центр»

Місце практики

м. Львів та Львівська область

Автор практики

Сапса Іван Степанович, т.в.о. директора

Період впровадження

Весь рік 2023

Ключові слова

Масштаб, сталість, вплив, об'єднаність, професійність

Сфери молодіжної політики

Інше

Статус практики

Реалізація триває

Контакт автора

lomc2001@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, партнерська допомога

Передумови

До весни 2023 року у Львівській області існував лише 1 молодіжний центр комунальної власності. Це створювало дисбаланс у рівному доступі молоді до можливостей. Крім того, у громадах не було людей, які безпосередньо займалися б молодіжною роботою; або ж ці завдання виконувалися на волонтерських засадах. За рівнем розвитку молодіжної інфраструктури регіон відставав і від решти країни, і тим більше від інших східноєвропейських країн.

Аналіз потреб молоді

Команда ЛОМЦу постійно відвідувала різні громади Львівської області, зокрема в межах проекту «ІмпактБус», з'ясовуючи, чого потребує молодь для розвитку у своїй громаді. Найчастіше лунав запит на приміщення для безпечних зборів — щоб відпочивати разом з друзями, знайомитися з однолітками, навчатися, втілювати ідеї, здобувати нові навички та реалізовувати вміння. Також ми брали до уваги потреби, які озвучували лідери ініціативних груп, що займалися створенням молодіжних просторів.

Опис практики

I етап. Переговори з головами місцевих територіальних громад щодо їхньої готовності створити молодіжний центр комунальної форми власності у громаді, роз'яснення важливості такого МЦ для молоді та громади, ознайомлення з умовами конкурсу «Розвиток мережі молодіжних центрів та просторів у Львівській області». Виїздами вдалося охопити близько третини всіх громад. Участь у переговорах брало керівництво нашого центру та відділу молодіжної політики Львівської ОВА.

II етап. Проведення конкурсу «Розвиток мережі молодіжних центрів та просторів у Львівській області», у якому взяли участь 24 громади, які рішенням сесії місцевих депутатів створили молодіжні центри комунальної форми власності, надали плани їхньої діяльності на рік, проекти та загальну стратегію діяльності МЦ. За результатами конкурсу визначено 16 громад-переможців. Загальний бюджет проекту «Розвиток мережі молодіжних центрів та просторів у Львівській області» становить 6,302 млн гривень, левову частку з яких надають Дитячий фонд ООН (UNICEF) та уряд Німеччини. Передбачений внесок нашого молодіжного центру — 10% від вартості проекту.

III етап. Запуск роботи молодіжних центрів, організація заходів у громадах. Закупівля нашою командою технічного обладнання, меблів, настільних ігор, спортивного інвентарю та мерчу.

Навчання команд МЦ спільно з Радою Європи, фінансування їхніх заходів, консультування щодо молодіжної роботи. Розробка дизайну приміщюпочаток ремонтів.

На цьому етапі до проєкту залучили Управління верховного комісара ООН у справах біженців та Раду Європи. Завдяки партнерству з УВКБ ООН у 9 молодіжних центрах з 1 листопада розпочинаються будівельні роботи, які мають завершитись 31 грудня 2024 року. Загальний обсяг фінансування від УВКБ ООН — близько 4 млн грн (можливе збільшення в разі зміни вартості робіт). Завдяки партнерству з Радою Європи організовано програму підтримки для керівників та працівників 16 молодіжних центрів регіону (1 липня — 31 листопада 2023 року). Фінансування в розмірі близько 600 тис. грн надається в межах програми Ради Європи для України «Стойкість. Відновлення. Відбудова».

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

До втілення проєкту долучилися: UNICEF, Управління верховного комісара ООН у справах біженців, Рада Європи, а також ГО «Пі «Теплиця», БФ «Рокада», Міністерство молоді та спорту України, Управління молоді та спорту Львівської ОВА. Загальний бюджет проєкту наразі становить орієнтовно 11 млн грн.

За ці кошти закуплено технічне обладнання, меблі, настільні ігри, спортивний інвентар, промо-матеріали, будівельні матеріали, проведено ремонтні роботи, профінансовано заходи МЦ впродовж 10 місяців, а також проведено навчання.

Людські ресурси: партнери, які адміністрували проєкт; команда ЛОМЦу, яка реалізовувала проєкт, проводила переговори та координувала діяльність команд МЦ; тренери, які навчали директорів МЦ.

Залучені ресурси забезпечували чотири основні потреби молодіжних центрів: якісний ремонт приміщень (УВКБ ООН); забезпечення сучасною технікою та меблями (Дитячий фонд ООН); навчання керівників та працівників центрів відповідних компетенцій (Рада Європи); налагодження сталої діяльності центрів (ЛОМЦ).

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Mentimeter — для дослідження потреб молодих людей. Інструменти Google для збору, зберігання та аналізу інформації, комунікації з учасниками проєкту. Надалі для дослідження потреб молоді застосовуватимуться чат-боти U-report.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Проєкт планувався та реалізовувався вже під час повномасштабного вторгнення Росії. Тому під час організації навчання враховувався безпековий аспект. Поточні умови вплинули й на тематику заходів молодіжних центрів. Так, у фокусі опинилися заходи із підтримки ментального здоров'я чи події благодійного спрямування — збір коштів для забезпечення потреб ВПО та військових. Припускаємо, що вторгнення вплинуло й на спроможність громад брати участь у конкурсі — адже створивши рішенням сесії комунальний заклад, громада бере на себе зобов'язання щодо оплати праці співробітників МЦ та комунальних послуг.

Досягнення

Кількісні показники:

- Створено 24 молодіжних центри у комунальній власності громад у Львівській області.
- З 16 з них триває співпраця, надається значна підтримка.
- Залучено трьох міжнародних партнерів, які надали фінансову підтримку.
- Створено мережу молодіжних центрів у Львівській області, одну з найбільших у країні.
- Заходами молодіжних центрів у громадах охоплено понад 50 тис. молодих людей.
- Загальна кількість заходів, організованих командами молодіжних центрів у травні–жовтні 2023 року, — понад 700 подій.

Якісні показники:

- Створення молодіжної інфраструктури у третині громад області.
- Створення у Львівській області активної молодіжної спільноти, яка впроваджує молодіжну роботу, дає молодим людям у містах та селах своєї громади доступ до можливостей, вже залучає грантові кошти на реалізацію своїх ідей.
- Налагодження партнерських відносин між організаціями різного рівня від імені обласного молодіжного центру.

7. Подкаст про mentale здоров'я «Менталочка»

Організація

МГО «Молодвіж»

Місце практики

вул. Чайковського, 31, м. Львів,
Львівська область

Автор практики

Шевчук Данило Миколайович,
проектний менеджер

Період впровадження

3 травня 2022 року дотепер

Ключові слова

Ментальне здоров'я, психіка,
толерантність, взаємопідтримка

Сфери молодіжної політики

Змістовне дозвілля для молоді та
молодіжне таборування

Передумови

Більшість молодих людей в Україні сьогодні стикнулися з нагальною потребою в турботі про mentale здоров'я. Психологічна культура психології досі недостатньо поширена серед української молоді з різних регіонів, тому «Менталочка» стає путівником у світі mentale здоров'я, допомагаю осягати складні теми й стимулює зростання довіри до психологічної допомоги.

Аналіз потреб молоді

Для повнішого урахування потреб молоді та правильної розстановки акцентів у подкастах ми використовували попередні опитування, а також опрацьовували окремі кейси, отримані від молодих людей через доступні канали комунікації. У такому подкасті важливо інтегрувати у розмову зі спікером запитання від молоді й прями відповіді на них.

Опис практики

«Менталочка» — це чимала спільнота молодих людей, об'єднаних однією метою: покращити своє mentale здоров'я. Подкаст, який став частиною їхнього життя, відкриває двері до світу самопізнання та душевного розвитку. Цей проект вже здобув популярність серед молоді з усієї України з низки причин.

Перш ніж братися до наступного випуску «Менталочки», команда активно досліджує потреби та побажання своєї аудиторії, ретельно аналізує запити, які надходять від слухачів, і шукає відповідей. Такий підхід гарантує, що кожен випуск подкасту буде цікавим та корисним для слухачів.

Крім того, останні випуски «Менталочки» записуються у відкритому форматі: кожен охочий може прийти й послухати запис наживо. Це створює у спільноті особливу атмосферу, у якій кожен — наче глядач у театрі, спостерігає за розвитком і вдосконаленням себе та інших.

«Менталочка» — це не лише подкаст, але й інструмент підтримки молодих людей у подоланні труднощів, розвитку психологічної стійкості та досягненні балансу між роботою й особистим життям.

Статус практики

Реалізація триває

Контакт автора

molodvizh@tvory.net

Тип фінансування

Грантова підтримка

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Проект залучив усю команду і розпочав співпрацю з радіо «Сковорода». Подкаст виходить завдяки підтримці Фонду ООН у галузі народонаселення (UNFPA).

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Ми використовуємо подкасти як основний інструмент, доступний на всіх платформах. Уривки записів публікуються в TikTok. Для більшої інтерактивності ми проводимо опитування на вулицях, спілкуючись із молодими людьми про їхнє ментальне здоров'я.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Після початку повномасштабного вторгнення ми зрозуміли, що розвиток культури ментального здоров'я — це наша головна місія. Ми знаємо, як важливо зберігати психологічну стійкість, і працюємо над створенням здорового психологічного середовища.

Досягнення

Цей подкаст створювався професійною командою МолоДвіж Центр. Львів, Radio SKOVORODA та Фонду Народонаселення ООН в Україні (UNFPA Ukraine). І це вже перше досягнення практики: вона поєднала талановитих людей, зацікавлених у покращенні ментального стану українців та українок в умовах воєнного стану. На кінець 2023 року загальна кількість прослуховувань сягнула понад 159 тисяч.

8. «Банк ідей»

Організація

МГО «Молодвіж»

Місце практики

Львів та громади з 14 областей

Автор практики

Медина Павло, Цудний Роман,
Чура Тарас

Період впровадження

2022–2023 рр. і дотепер

Ключові слова

Інноваційність, гуманітарне реагування,
громади, молодь, відновлення

Сфери молодіжної політики

Розвиток механізмів забезпечення участі
молоді в житті громади; соціальна
згуртованість молоді

Статус практики

Реалізація триває, плануємо
роботу на 2024 рік

Контакт автора

Pavlomedyna55@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка,
допомога партнерів

Передумови

Нині, у час великої кризи, молодь як ніколи потребує підтримки. За два роки повномасштабної війни чимало молодих людей вимушено переїхали, втратили попередні життєві орієнтири, розуміння, як будувати майбутнє; хтось повернувся у свої громади й намагається відновлювати життя, а хтось лишається переселенцем, бо не має куди повертатися. Значній частині молодіжних організацій та ініціатив довелося припинити поточні проекти й спрямувати кошти на подолання викликів нової реальності. Та попри це молодь залишається головною рушійною силою відновлення й розвитку суспільства, фундамент якого потрібно закладати вже зараз. Ініціативи «Банку ідей» мали на меті саме підтримати мрії й задуми молоді.

Аналіз потреб молоді

Для комплексного оцінювання стану молоді в громадах використовується Індекс благополуччя молоді. Також кожна команда має провести внутрішнє опитування серед молоді громади з метою з'ясування її нагальних проблем.

Основний інструмент дослідження — фокус-групи, а також опитування через соціальні мережі, що забезпечують широкий спектр релевантних думок. Для команд це зазвичай перші проекти, тож їх супроводжують ментори, які обираються щороку.

Опис практики

Етапи проекту:

- Школа грантрайтингу та проєктного менеджменту для молодих людей. Освітній курс із 20 лекцій, що навчає оформлювати ідеї в проєкти. 8 залучених експертів із різних сфер простою мовою пояснюють кожен етап у створенні проєктів, а після лекцій молоді люди перевіряють засвоєні знання тестами. Посібник на основі лекцій надалі допомагає учасникам у проєктній діяльності. Кожен сезон стартує з інформаційної кампанії з просування школи.

- Ідеатон. На цьому етапі молодіжні команди з ключових муніципалітетів беруть участь у триденному освітньому інтенсиві, на якому формулюють ідею проєкту із застосуванням дизайн-мислення. Озброєні необхідними знаннями та у супроводі експертів, вони проводять опитування серед молодих людей громади й розробляють бачення вирішення проблеми. Спектр проблем пов'язаний із гуманітарними аспектами життя громади, зокрема ВПО у ній.

- Молодіжна резиденція. 3–5-денна формаційна програма для команд, які надсилають свої проєктні пропозиції після Ідеатону. 15–20 відібраних команд у супроводі менторів із різних сфер (бізнес, громадський сектор, органи місцевого самоврядування) опановують складену відповідно до викликів часу та потреб учасників освітню програму. У фіналі члени команд, які працюють у резиденції, а також їхні колеги на онлайн-зв'язку готуються до пітчінгу та захисту власних ідей у супроводі менторів.

Команди з найінноваційнішими ідеями надалі отримують ресурсну та менторську підтримку для якісного впровадження проекту.

- Реалізація проектів (3 місяці) та фінальна зустріч для презентації й обговорення викликів, що постають перед сучасними молодіжними ініціативами.

Учасники отримують досвід реалізації проектів, співпраці зі стейкхолдерами на місцях та спільної роботи з менторами, першої громадської активності, долучаються до активної частини своїх громад. Усі інструменти залишаються у відкритому доступі, ними можна користуватися і під час реалізації наступних ініціатив.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Проект «Банк ідей 3.0: MOLOмрій | MOLOdream» реалізується «МолоДвіж Центр. Львів / MoloDvizh Center. Lviv» із Мережею молодіжних просторів «ТВОРИ» в межах ініціативи UNFPA з визначення Індексу благополуччя молоді у містах України, за фінансування UNFPA та у рамках проекту «EU4Recovery — розширення можливостей громад в Україні» за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

У 2022 році Ідеатон повністю відбувався в онлайн-форматі. Молодіжні резиденції передбачають змішаний формат, дослідження виконуються з використанням онлайн-інструментів. У 2023 році Ідеатон було проведено офлайн. Онлайн-інструменти для молоді — онлайн-школа грантрайтингу та проектного менеджменту, а також посібник на основі курсу школи.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

«Банк ідей 3.0» зосередив особливу увагу на ролі молоді та молодіжних організацій у відбудові країни та відновленні громади. Конкретні молодіжні проекти та ініціативи із активним залученням ВПО мали спрямовуватися на відбудову громади, як у фізичному, так і в ментальному сенсі, подолання несприятливих наслідків війни. Ми створили комплексний освітній продукт, який допомагає молодим людям реагувати на виклики в громадах і вирішувати гуманітарні проблеми, спричинені повномасштабним вторгненням.

Досягнення

«Банк ідей» — це комплексний освітній продукт, який включає Школу грантрайтингу та проектного менеджменту для молодих людей. Створено також посібник, який відповідає на всі питання, що постають під час складання перших заявок та формування ідей для проектів. Цей ресурс є у відкритому доступі.

Ідеатон та Молодіжна резиденція дають молодим людям змогу у форматі освітнього інтенсиву опанувати дизайн-мислення та сформувані проектні пропозиції на основі власних ідей. Пул менторів супроводжує відібрані команди та надає підтримку й рекомендації під час написання та реалізації проекту.

У двох хвилях проекту (2022–2023 рр.) взяли участь понад 70 команд молодих людей з 14 областей. Понад 25 команд реалізували молодіжні проекти у своїх громадах, і для значної частини це були перші спроби активної участі в соціальному житті громади. Проекти, спрямовані на гуманітарне реагування та відновлення в громадах, інтеграцію внутрішньо переміщених осіб, охопили понад 2500 молодих людей з різних куточків України, залучили їх до освітніх, мистецьких, культурних, соціальних та екологічних ініціатив. Згідно зі звітами команд, 35–40% учасників — це молоді люди з-поміж ВПО.

9. Центр довгострокового проживання та Ресурсний центр для ВПО

Організація

Українська студентська ліга

Місце практики

м. Дніпро

Автор практики

Свисенко Максим Олегович,
Щербина Олександр Максимович

Період впровадження

З 1 жовтня 2022 року до сьогодні

Ключові слова

Спільнота, розвиток, інтеграція,
гуманітарна допомога, молодь ВПО

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді;
інклюзивний розвиток (включення
вразливих груп молоді); інше

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

oleksandr.shcherb@gmail.com,
maksym.svysenko@usl.org.ua

Тип фінансування

Грантова підтримка, допомога
бізнесу та інших партнерів

Передумови

На початку війни ми опікувалися понад 500 людьми, які проживали у шелтерах. Досліджуючи потреби підопічних, ми виявили, що молоді важче «стати на ноги» після переїзду в інше місце. Можна чітко окреслити кілька основних проблем: брак професійного досвіду, що перешкоджає влаштуванню на високооплачувану роботу та оренді якісного житла; відсутність у шелтерах місця для навчання та можливостей усамітнитися, що викликає постійний стрес, тощо. Стресове середовище без особистої зони комфорту та без спільноти, яка будує своє життя на цінностях, справляє руйнівний вплив на молоді. Для вирішення цих питань було створено не лише Центр довгострокового проживання, але й Ресурсний центр. На всіх етапах розробки та втілення проєкту для молоді працювала молодь.

Аналіз потреб молоді

Потреби молоді — наших підопічних у шелтерах — вивчалися шляхом особистих інтерв'ю, постійного моніторингу та спостережень. Перед плануванням центру було проведено фокус-групи, учасники яких окреслили основні проблеми та вимоги. Після відкриття центру проводився моніторинг та аналіз потреб молодих мешканців. Усі додаткові потреби було враховано у Ресурсному центрі, розташованому поперехом нижче від Центру довгострокового проживання для ВПО.

Опис практики

Першим був відкритий Центр довготривалого проживання для ВПО з комфортними кімнатами та спільними відпочинковими просторами, але з часом стало зрозуміло, що для якісного та всебічного розвитку молоді цього недостатньо.

Мета проєкту — забезпечення освітньо-формаційних потреб внутрішньо переміщеної молоді та надання відповідних соціальних, культурних, освітніх послуг з метою успішної адаптації молодих людей у приймаючій громаді; підвищення в молоді громадянської свідомості та формування активної позиції й патріотизму, сприяння її особистісному та професійному розвитку, а також психоемоційному розвантаженню. Одна з вагомих проблем для внутрішньо переміщеної молоді — низький рівень адаптованості до нових умов. Зокрема, це зумовлено і необізнаністю щодо прав, можливостей та ресурсів, які надає приймаюча громада, і стресом, який відчуває молода людина. За таких умов українцям, постраждалим від війни, потрібно надати комплексну підтримку в різних формах, зокрема психологічні та юридичні консультації, тренінги й воркшопи тощо.

У рамках проєкту на базі Центру довгострокового проживання ВПО в м. Дніпро заплановано обладнати лекторій, зону для воркшопів, тренінгів та семінарів — Ресурсний центр для особистісного та професійного розвитку молоді.

Для успішного проведення тренінгів та семінарів потрібен комфортний та функціональний простір, який сприяє засвоєнню корисних знань та актуальної інформації. З огляду на це наша організація забезпечила ремонт і якісну організацію простору, встановила необхідне оснащення для проведення лекцій, тренінгів, воркшопів — ноутбук та аудіообладнання, зручні меблі тощо; залучила висококваліфікованих фахівців — психологів, тренерів та викладачів, досвідчених лекторів і тренерів із відповідною експертизою.

У межах проєкту заплановано проведення адаптованих до вікових потреб різних груп молоді тренінгів, семінарів та навчальних сесій із питань комунікаційних навичок, лідерства, особистісного та кар'єрного розвитку, тайм-менеджменту, управління, ефективності, екології, кібербезпеки, міжкультурної співпраці, вивчення іноземних мов, патріотичної активності тощо.

Також проводяться індивідуальні та групові психологічні сесії, арт-терапія та терапія із перемикання уваги із залученням висококваліфікованих фахівців (психологів, тренерів та викладачів), які спеціалізуються на стресових ситуаціях, посттравматичному синдромі та роботі з внутрішньо переміщеними особами.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Перед початком ремонту приміщення розчищали студенти-волонтери. Ремонтні роботи та закупівлю меблів здійснено за підтримки донорів. Залучаємо партнерів і до проведення активностей Центру.

Наші партнери: Центр прикладної освіти «Логос» (допомога в проведенні освітньо-інформаційних і розважальних заходів для внутрішньо переміщеної молоді); Молодіжний медіацентр Дніпра (фото- та відеозйомка, інформаційне висвітлення); компанія Kiddisvit (обладнання для проведення заходів та подарунки для найактивнішої молоді); Гуманітарна місія «Проліска» (сприяння в облаштуванні простору); DCA та Українська освітня платформа (кошти на ремонтні роботи); НТУ «Дніпровська політехніка» (приміщення); fiverr, UNF (кошти на ремонтні роботи); «Восток SOS» (матеріали та техніка); Globa22 (інформаційна підтримка та допомога з облаштуванням); Kinstellar (кошти на ремонтні роботи); «Співдія» (інформаційна підтримка та допомога з облаштуванням).

Власні ресурси — адміністратори, проєктні менеджери, волонтери. Організація також оплачує роботу команди проєкту — менеджера, юриста, водія.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Програми з графічного проєктування та дизайну перед проведенням ремонтних робіт та меблюванням Центру; маркетинговий аналіз ринку за допомогою доступних інтернет-ресурсів задля пошуку найкращих пропозицій товарів для облаштування Центру; цифрові програми для ведення електронного обліку та звітності.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

У світлі проблем та викликів, спричинених повномасштабним вторгненням, наш проєкт набув особливої актуальності. Ми започаткували свою діяльність у відповідь на шкоду від російської агресії.

Досягнення

- Створений Центр комфортно вміщує до 80 осіб.
- Центр складається з 25 окремих спальних кімнат.
- Усі хто проживає в центрі, успішно працевлаштовані.
- Усі мешканці центру, які до повномасштабного вторгнення вчилися, мають змогу продовжувати навчання.

10. Мандрівний табір «Стежками князів Острозьких»

Організація

ГО «Центр суспільних перетворень»

Місце практики

Острозька міська територіальна громада та Мізоцька громада Рівненської області

Автор практики

Устимчук Юрій Володимирович, голова ГО «Центр суспільних перетворень», засновник та керівник Мандрівного табору «Стежками князів Острозьких»

Період впровадження

25–29 травня 2023 року; з 2015 року — щорічно

Ключові слова

Патріотизм, єдність, активна і свідомо молодь, атмосфера, таборова родина

Сфери молодіжної політики

Змістовне дозвілля для молоді та молодіжне табування

Передумови

2023 року було проведено вже 10-й, ювілейний, табір; за всю історію проекту в ньому взяли участь близько 1000 молодих людей з усіх областей України.

Свого часу ми помітили, що в Острозі бракує заходів, тим більше національно-патріотичного спрямування, для великих груп молоді. Ми спробували вирішити цю проблему, використавши великий історико-культурний та туристичний потенціал Острозчини. Пізніше стало зрозуміло, що молодь хоче не лише цікавого, але й змістовного дозвілля. Тоді до програми табору було додано вишкільну складову (перша медична допомога, тактична медицина, тактика, туристичне орієнтування, медіаграмотність та інші навички, корисні в повсякденному житті).

Острог — історичний центр освіти, науки та культури, де в XIV–XVII ст. правила великі князі Острозькі, і тут багато незнаних стежин, цікавих для молоді не лише з Рівненщини, але й з усієї України. Тому під час табору ми йдемо особливим шляхом князів Острозьких, оповідаємо про унікальні пам'ятки культури громади та вивчаємо історію в інноваційній формі.

Аналіз потреб молоді

Перший табір ми провели для ініціативної групи студентів та місцевих жителів, які виступили своєю фокус-групою для подальшого планування таборів. Інформацію збираємо під час спостережень та особистого спілкування з молоддю, отримуємо зворотний зв'язок від учасників. Реагуючи на запити молоді, щороку вдосконалюємо програму та підвищуємо рівень організації. У 2023 році додано курс із медіаграмотності, який учасники обрали із запропонованих опцій під час попереднього анкетування. Курс впроваджено за підтримки Програми «Мріємо та діємо».

Опис практики

Основною метою табору «Стежками князів Острозьких» є формування у громадян української ідентичності на основі суспільно-державних цінностей, об'єднання патріотично налаштованої молоді, а також розкриття для учасників природи та історії Рівненщини, надання їм можливості опанувати нові практичні навички.

На підготовчому етапі було сформовано пакет необхідної документації, отримано потрібні дозволи, налагоджено партнерства, проведено робочі зустрічі команди.

Статус практики

Реалізація періодична: табір відбувається щороку наприкінці травня (у разі форс-мажорних обставин — в інші часові проміжки)

Контакт автора

yurii.ustymchuk@gmail.com

Тип фінансування

Державний бюджет, власні ресурси, допомога бізнесу та інших партнерів

Молодь про табір поінформували через ЗМІ громади та соціальні мережі: сторінки проекту у Facebook, Instagram, TikTok. Учасників відбирали на основі заповненої мотиваційної анкети, після чого надсилали їм інструктаж та умови участі.

Захід зазвичай розпочинається із загальних зборів учасників на Замковій горі Острога, там відбувається поділ на рої та призначення ройових, знайомство із комендантом та бунчужним, який відповідає за загальний стан учасників. Після цього учасникам розповідають про традиції табору та історію Острога.

У перший, туристично-екскурсійний, день табору учасники проходять 30 км, знайомляться з історичною спадщиною краю і завершують похід у с. Батьківці, де облаштовуються на ночівлю в наметах. Під час вечірньої ватри-знайомства всі розповідають про себе й співають патріотичних пісень.

Наступні 3 дні табору — це вишкільний етап, що включає навчання з тактичної медицини, медіаграмотності, орієнтування, туристичних навичок, основ альпінізму та навичок виживання в екстремальних ситуаціях. У рамках проекту ми знайомимо учасників із діяльністю УПА на півдні Рівненщини та витоками роду Острозьких. Саме в ці дні відбуваються цікаві гутірки, майстер-класи, спортивні змагання та спільні готування їжі, нетворкінг.

На завершення табору учасники ідуть походом 20 км до урочища Гурби, місця найбільшого бою УПА з НКВД. Після історичної лекції й переїзду автобусом до місця збору відбувається закриття табору та вручення подяк для усіх учасників.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Крім команди, яка працювала над організацією табору, до нас долучилися багаторічні традиційні партнери. Зокрема, садиба зеленого туризму «Українська хата», ГО «ВМР «Національний альянс», Управління у справах молоді та спорту Рівненської державної адміністрації, Острозька міська рада, професійні інструктори з тактичної медицини та інших напрямків.

Табір у 2023 році організований за отриманої на конкурсній основі фінансової підтримки від Міністерства молоді та спорту України (150 тис. грн), використано також власні кошти організації (понад 30 тис. грн) і залучено допомогу від бізнесу (низка компаній — кондитерська фабрика «Ярич», ПраТ «Добра вода», ТОВ «Радивилівмолоко», «Горгани-Рівне», Idealist Coffee Co, ПАТ «Мономах» — надали продукції на понад 50 тис. грн).

Для учасників захід безкоштовний.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Використовували інструменти Google та Zoom (напередодні табору проводили своєрідну прес-конференцію для учасників), для комунікації та висвітлення проекту користувалися соцмережами і чатами.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Сумніви щодо доцільності проведення табору після вторгнення нівелював значний запит від молоді. Адже під час війни активна молодь не може дозволити собі повноцінний відпочинок, тож намагається максимально корисно й продуктивно проводити час. Багато хто з учасників займається волонтерством. Тому наш табір — це можливість провести час у середовищі такої самої активної молоді, отримати натхнення й налагодити корисні контакти.

Досягнення

- У таборі взяли участь близько 100 осіб із 18 областей України.
- Проведено 7 екскурсій по маршруту табору.
- Проведено гутірки з питань історії, української ідентичності, мінної безпеки, медіаграмотності та медіабезпеки, основ виживання в екстремальних ситуаціях (орієнтування, поведіння у випадку природних та техногенних катаклізмів тощо).
- Проведено заняття з тактичної підготовки з використанням макетів АК, тактичної медицини (2 тренери);
- Інформацію про захід поширено на понад 20 інформаційних ресурсах.
- Залучено близько 10 представників бізнесу в ролі меценатів.

11. «СпівДія Хаб» — простір допомоги українцям

Організація

Благодійний фонд «СпівДія»

Місце практики

21 область України

Автор практики

Білошапка Анна Олександрівна,
директорка з партнерств та розвитку мережі

Період впровадження

3 березня 2022 року й дотепер

Ключові слова

Інноваційність, людиноцентричність, молодь, екосистема, послуги

Сфери молодіжної політики

Розвиток молодіжних громадських організацій; волонтерство

Статус практики

Реалізація триває

Контакт автора

<https://spivdiia.org.ua/>

Тип фінансування

Грантова підтримка,
партнерська допомога

Передумови

За даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, загальна кількість внутрішньо переміщених осіб в Україні становить 6,54 млн осіб.

Населення в Україні зазнає смертей і поранень через невивіркові атаки та боєприпаси, що не розірвалися, потерпає від проблем, пов'язаних із руйнуванням житла, переміщенням, порушенням роботи системи громадських послуг, підризом продовольчої безпеки, а також обмеженими можливостями працевлаштування.

Об'єднання ВПО стикаються з дефіцитом їжі, відсутністю безпечного тимчасового прихистку, браком ліків тощо. Попри високий ризик для життя, чимало ВПО вирішили повернутися до домівок у прифронтових районах і досі страждають від обстрілів і перебоїв із постачанням продовольства.

Благодійний фонд «СпівДія» працює над задоволенням потреб таких людей із перших днів війни, благодійну допомогу вже отримали 1 млн наших бенефіціарів.

Аналіз потреб молоді

Спільно з Міністерством молоді та спорту ми ініціювали створення хабів «СпівДія» у березні 2022 року.

Молодіжні центри та молодіжні простори з початком повномасштабного вторгнення стали пунктами прийому ВПО, збору та видачі благодійної допомоги, надання послуг цивільному населенню.

Тому «СпівДія» залучила активні молодіжні центри та волонтерські громадські організації до реалізації програми реагування для українців, які постраждали внаслідок війни, та розширила послуги, що надаються в рамках хабів «СпівДія».

Опис практики

Мета проекту — допомога постраждалому від війни з росією цивільному населенню України шляхом створення на базі молодіжних центрів хабів «СпівДія».

«СпівДія» підтримує молодіжні центри та громадські організації, розгортаючи екосистему безкоштовних послуг для постраждалого від війни населення (гуманітарна допомога, психологічна та юридична підтримка, кар'єрне консультування, підтримка молодих підприємців та власників малого / середнього бізнесу, програми психоемоційної підтримки для дітей, підтримка шелтерів та осіб, які тимчасово в них проживають, із супроводом соціальних працівників).

«СпівДія» працює через регіональну партнерську мережу — «СпівДія Хаби». Це доступні простори на базі активних волонтерських та громадських організацій у регіонах України. Сталість мережі забезпечується завдяки залученості волонтерів та молоді — вони опрацьовують заявки, комплектують і розподіляють гуманітарну допомогу, надають послуги. З перших днів роботи Фонду розгорнуто відділ клієнтського сервісу (кейс-менеджменту), що поєднує модель колл-центру та онлайн-ої служби підтримки. Кейс-менеджери працюють із CRM-системою, куди надходять звернення з сайту «СпівДії», а також допомагають закрити запити з гарячих ліній.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Партнери та донори:

- Програма «Мріємо та діємо» Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в Україні, що реалізується IREX;
- «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства», що реалізується ICAP Єднання у консорціумі з Українським незалежним центром політичних досліджень та Центром демократії та верховенства права;
- Міністерство молоді та спорту України.

Імплементативні партнери:

Громадська організація «Молодіжна рада Одеської області»; комунальне підприємство «Молодіжний центр Дніпра» Дніпровської міської ради; комунальна установа «Запорізький обласний центр молоді» Запорізької обласної ради; ГО «Харків Еко Сіті»; ГО «Черкаська молодіжна рада»; ГО «Крила»; комунальна установа «Чернігівський обласний молодіжний центр» Чернігівської обласної ради; комунальна установа «Молодіжний центр «Романтика» Сумської міської ради; ГО «Молодіжний центр «Параграф»; комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний молодіжний центр»; ГО «Центр молодіжної політики Миколаївщини»; комунальна установа «Молодіжний центр», м. Хмельницький; ГО «Всеукраїнський молодіжний рух «Let's do it Ukraine»; ГО «Інститут креативних інновацій»; комунальний заклад Київської обласної ради «Пластовий вишкільний центр»; комунальна установа «Молодіжний центр Чернівців «Резиденція молоді»; комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр» Війтвецької сільської ради; ГО «Молодіжний центр Волині»; ДУ «Всеукраїнський молодіжний центр»; ГО «Центр науки Тернополя»; комунальний заклад Київської обласної ради «Київський обласний молодіжний центр»; Копачівська гімназія Волочиської міської ради Хмельницької області.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

ІТ-рішення, які використовуються фондом: сайт spivdiia.org.ua; CRM-система; сервіс <https://airtable.com/> для організації роботи напрямів; хмарні сервіси Microsoft; система управління проектами Atlassian JIRA та корпоративна веб-вікі Confluence; PowerBI; SpivAPI — сервіс обміну заявками на гуманітарну допомогу; Expienza — сервіс збору зворотного зв'язку.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Організація була створена 5 березня 2022 року у відповідь на виклики повномасштабного вторгнення.

Досягнення

- 1 млн українців отримали благодійну допомогу.
- 7 чинних послуг в екосистемі.
- За 2022 рік опрацьовано близько 170 тис. заявок, проведено понад 386 тис. телефонних розмов загальною тривалістю 7500+ годин.
- Укладено імплементативне партнерство із міжнародною платформою Needlist та Всесвітньою продовольчою програмою ООН.
- Гуманітарну допомогу надано бенефіціарам із 21 області.
- До мережі хабів «СпівДії» залучено 25 громадських організацій та молодіжних центрів.

2

**СОЦІАЛЬНА
ЗГУРТОВАНІСТЬ,
ЗОКРЕМА
ІНТЕГРАЦІЯ
ВНУТРІШНЬО
ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ**

1. Кінопокази «Під абрикосами»

Організація

«Центр молодіжних інновацій»

Місце практики

Білоцерківський район, Таращанська МТГ,
м. Тараща

Автор практики

Вовченко Аліна Олегівна, молодіжний працівник, волонтер ЦМІ; Удовенко Ірина Анатоліївна, засновник ЦМІ, молодіжний працівник

Період впровадження

З 1 червня 2023 року

Ключові слова

Молодіжна ініціатива, кінопокази, культурна освіта, соціальна інтеграція, спільнота, інтерактивність

Сфери молодіжної політики

Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

alinka.starostaa@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси,
партнерська допомога

Передумови

Проблема, для вирішення якої започатковано практику, полягає в обмеженому доступі молоді до якісного та освітньо-пізнавального кінопродукту. Мета практики — надати молоді можливість долучитися до якісної кінокультури, створити простір для обговорення та аналізу кіношедеврів, перегляду й оцінювання найрізноманітніших кінопроєктів. Також у такий спосіб ми прагнемо пропагувати культурну спадщину та допомогти учасникам розширити свій культурний обрій. У важкі для нас та нашої країни часи важливо створити молодіжний дискусійний простір для обговорення, підтримувати розвиток критичного мислення та кінематографічної грамотності. І, зрештою, чи не найважливіша місія молодіжного працівника — об'єднати молодь навколо спільних інтересів та створити сприятливу атмосферу для спілкування й взаємодії.

Аналіз потреб молоді

Для аналізу потреб молоді під час планування практики було проведено опитування та фокус-групи серед цільової аудиторії. Респонденти повідомили, які жанри та тематики найцікавіші для молоді, озвучили побажання щодо формату заходу та часових рамок. Це допомогло точно вибрати фільми та організувати події, які відповідають потребам та інтересам аудиторії.

Опис практики

Після розробки концепції, визначення мети проєкту, проведення опитування та фокус-груп для визначення найцікавіших тематик та форматів кінопоказів перед нами постало найважливіше завдання: вибір фільмів, що відповідають інтересам молоді. Потому необхідно було прорекламувати заходи серед молоді через соціальні мережі, афіші, а також співпрацю з молодіжними організаціями та закладами освіти. Після першого кінопоказу ми зібрали відгуки, оцінили ефективність та реакцію аудиторії.

Інноваційність методів полягає у використанні сучасних засобів комунікації та маркетингу, а також активному залученні молоді до організаційних процесів. Під час опитувань та фокус-груп молоді люди мали змогу висловити свої пріоритети та бажання. Під час самих заходів молодь брала участь в обговореннях та аналізі фільмів, що сприяло активному залученню та формуванню в неї критичного мислення. Кожен кінопоказ супроводжувався жвавими дискусіями. Також важливо наголосити на налагодженні партнерських відносин із кінотеатрами та іншими організаціями, що розширило географію та можливості проєкту.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Для реалізації практики «Під абрикосами» були задіяні власні ресурси організації: приміщення для організації кінопоказів та додаткових заходів. Молодіжні працівники організації забезпечували організаційну та координаційну діяльність. Технічне обладнання для проведення кінопоказів, аудіовізуальні засоби для презентацій надані за сприяння керівництва міського будинку культури. Не обійшлося й без підтримки молодіжних груп та організацій, які надали допомогу у промоції та мобілізації аудиторії. Залучення різноманітних ресурсів було важливим чинником успішної реалізації практики, адже дозволило розширити можливості та забезпечити якісний контент для молоді.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Ми використовували соціальні мережі й веб-платформи для просування та рекламування подій, створення онлайн-анкет для збору відгуків учасників, а також для організації віртуальних обговорень.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Виникли обмеження і складнощі у плануванні та реалізації проекту. Неможливо спрогнозувати повітряні тривоги, тому заздалегідь невідомо, чи вдасться провести захід. Але на випадок оголошення повітряної тривоги ми маємо облаштоване укриття, де можна продовжити показ після невеликої паузи.

Досягнення

Найважливішими досягненнями нашої практики «Під абрикосами» вважаємо позитивний фідбек від молоді та формування активної молодіжної спільноти. Ми отримали значну кількість позитивних відгуків від учасників, які оцінили якість вибраних фільмів та організацію подій. Учасники виявили бажання брати участь у подіях та бути частиною спільноти, що допомагає зміцнити соціальні зв'язки. За час реалізації практики до ініціативи долучилися близько 100 учасників, які виявили значний інтерес до аналізу й обговорення фільмів, що свідчить про підвищення рівня обізнаності з кінематографом.

2. Створення освітнього простору на Вернадського, 23

Організація

Державний заклад «Центральна державна науково-технічна бібліотека гірничо-металургійного комплексу України»

Місце практики

м. Дніпро

Автор практики

Самойленко Анастасія Дмитрівна, провідний бібліотекар

Період впровадження

Грудень 2021 року

Ключові слова

Професійний розвиток, навички, молодь, простір, інновації

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість, інтеграція внутрішньо переміщених осіб

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

n.samoilenko.n@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси

Передумови

Впровадження практики мало на меті покращення доступу молоді до якісної освіти та культурних ініціатив у комфортному освітньому середовищі.

Аналіз потреб молоді

Оцінюючи потреби молоді перед плануванням практики, ми проводили опитування та спілкування з молоддю, аналізували статистичні дані, а також консультувалися з експертами.

Опис практики

Реалізація практики передбачала низку етапів.

Створення і обладнання простору: порожнє приміщення перетворилося на затишний освітній простір, обладнаний необхідною інфраструктурою для навчання та творчості. Організація освітніх заходів: у просторі проводяться різноманітні освітні заходи — лекції, майстер-класи, семінари та тренінги, які допомагають молоді здобути нові знання та навички.

Підтримка у працевлаштуванні: ми створили куточок працевлаштування, де консультуємо молодь щодо пошуку роботи, навчаємо складати резюме, готуватися до співбесіди та надаємо інформацію про вакансії.

Залучення професіоналів: співпрацюємо з професіоналами з різних галузей, які проводять лекції та майстер-класи для молоді, завдяки чому молоді люди вивчають нові теми та здобувають цінний досвід.

Розважальні заходи: у рамках практики організуються розважальні активності на кшталт ігротек, кінопереглядів, арт-терапії та інших заходів, що сприяють розвитку творчості та соціальних навичок.

Коворкінг: у нашому просторі молодь може працювати над власними проектами в коворкінгових зонах, обмінюватися ідеями та співпрацювати.

Успішність практики вимірюється покращенням доступу молоді до якісної освіти та ресурсів для саморозвитку, підвищенням інтересу молоді до навчання та розвитку професійних навичок, підтримкою у працевлаштуванні. Таким чином молоді люди отримали ширші можливості для особистісного та професійного зростання.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси організації: приміщення для проведення навчальних заходів; матеріали (фліпчарт, папір тощо); людські ресурси, включно зі спікерами і волонтерами.

Додатково залучені ресурси: грант, на який придбано два моноблоки, три ноутбуки, проектор, принтер, планшети; партнерства з іншими організаціями та допомога від них у вигляді знань і досвіду.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Для підготовки до заходів використовувалися цифрові інструменти, однак через відключення електроенергії можливості їх застосування були суттєво обмежені.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Війна створює загрозу для безпеки учасників та може обмежити їхні можливості щодо участі у навчальних заходах. Необхідно постійно адаптувати плани та дії до змін у політичному й соціальному контексті, забезпечуючи максимальну безпеку та підтримку учасників.

Досягнення

Наш проект «ВільноХаб: працевлаштування» дав значущі результати: понад 70% учасників отримали роботу відповідно до своїх навичок та інтересів. Підвищення рівня самооцінки та впевненості зафіксовано у 75% молоді. Також потрібно відзначити зміцнення партнерських відносин із іншими організаціями та донорами задля подальшого розвитку проекту.

3. ВідНова:Кроп

Організація

ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області»

Місце практики

Кіровоградська область та м. Кропивницький

Автор практики

Арутюнян Олена, голова ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області»

Період впровадження

Червень–серпень 2023 року

Ключові слова

Волонтерство, молодь, участь молоді, молодіжні обміни, соціальна згуртованість

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

alenaar70@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; розвиток молодіжних громадських організацій; волонтерство; змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування; інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді)

Передумови

На Кіровоградщині проживає близько 264 тис. молодих осіб віком від 14 до 35 років, що становить 27,2 % від загальної чисельності населення області (970 тис. осіб). З 24 лютого 2022 року на Кіровоградщину приїхали 170 тис. людей з інших областей. З тих 92,6 тис., які залишилися тут жити, 22,191 тис. осіб — молодь (станом на 01.04.2023 р.). Громада Кропивницького прихистила майже 14 тис. таких молодих людей. Це молодь та молоді родини, які ще не мають безпечного житла, постійного кола однодумців, не є активними членами місцевих громад.

Зі зростанням чисельності молодих людей, розширенням переліку їхніх потреб змінилися й виклики, що постають перед місцевою громадою Кропивницького. На сьогодні важливо об'єднати місцеву молодь та молодих людей з-поміж ВПО задля створення молодіжного середовища Кропивницького, дружнього до молоді. Згідно з результатами моніторингу молодим людям Кропивницького бракує відкритих комфортних просторів, які вони самі адміністрували й облаштували би. Відкриття таких молодіжних просторів слугує для молоді та молодих родин додатковим стимулом не тільки залишатися в Кропивницькому, а й заохотити певну частину молоді повернутися з-за кордону. Ця практика, спрямована на відновлення простору для активної діяльності ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області», сприяла нормалізації життя громади Кропивницького, розвитку молодіжної роботи та молодіжної політики у форматі активної діяльності молодіжного центру, промоції цінностей волонтерства на прикладі молодіжного обміну в рамках національної програми «ВідНОВА:UA» (у липні–серпні 2023 року до міста прибули 30 учасників з різних регіонів України, до яких долучилися 100 відвідувачів ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області»).

Аналіз потреб молоді

До початку практики ініціативна група ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області» організувала дослідження серед молоді Кропивницького та ТГ Кіровоградської області щодо потреб молодих людей, які сьогодні мешкають у регіоні. Опитування проводилося онлайн (через гугл-форму) та у форматі фокус-груп. У підсумку з'ясувалося, що молодим людям бракує молодіжних центрів та молодіжних просторів, де вони матимуть змогу втілювати свої ініціативи, проходити тренінги, спілкуватися з друзями та якісно відпочивати у безпечному просторі.

Опис практики

Мета практики — стимулювання волонтерства, участі молоді у розвитку молодіжної політики та молодіжної роботи, що сприятиме об'єднанню нації, формуванню соціальної активної молоді та відновленню країни.

Протягом червня–липня 2023 року команда ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області» підготувала приміщення на базі Центральноукраїнського державного будинку художньої та технічної творчості для подальшого використання для потреб організації. Завдяки участі у національній програмі залучення молоді до відновлення України «ВІДНОВА:UA», що здійснюється за підтримки Міністерства молоді та спорту України, Державної установи «Всеукраїнський молодіжний центр» та громадської організації «Центр політичних студій та аналітики «Ейдос» у рамках проєктів ПРООН «Підтримка громадянського суспільства та молоді» та «Сприяння безпеці людини в Україні через реагування на багатомірісну кризу, спричинену війною» за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Данії та Уряду Японії, до нашої ініціативи долучились молоді люди з 12 областей України, зокрема Кіровоградської. Вже у липні–серпні 2023 року у просторі Молодіжного центру було здійснено відновлювальні роботи, після чого реалізовані освітня та дозвілєва програми, які допомогли молодим людям — активним учасникам практики усвідомити важливість волонтерства, зрозуміти свою ідентичність, започаткувати важливе партнерство та спільні проєкти.

Практику ініціювали члени ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області» — проєктували майбутнє приміщення, склали кошторис ремонтних робіт, власними силами (спільно з однодумцями з 11 областей України) облаштували простір і реалізовували програми дозвілля та освітні тренінги.

Важливо, що практика дала змогу залучити багатьох молодих людей із Кропивницького, які тепер відвідують події, організовані ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області».

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Матеріальні ресурси: придбані в рамках Всеукраїнської програми «ВІДНОВА:UA». Власні ресурси: експерти та тренери команди Молодіжного центру; ноутбук, проєктор, стільці та столи Молодіжного центру Кіровоградської області

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Під час реалізації практики постійно використовували канал у Telegram, сторінки в соціальних мережах Facebook та Instagram. Для дослідження думок молоді та фокус-груп використовували Zoom та Google Meet, для онлайн зустрічей та обговорень під час підготовки практики користувалися Zoom.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Під час планування та реалізації практики довелося дбати про безпеку під час повітряних тривог, наявність та доступність укриття, наявність генератора на випадок відключення електроенергії, дотримання комендантської години.

Досягнення

Створення простору для активної діяльності ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області», долучення 100 нових відвідувачів до діяльності організації, що сприяло розвитку молодіжної роботи та молодіжної політики. У липні–серпні 2023 року в громаді вперше проведено молодіжний обмін у рамках національної програми «ВідНОВА:UA» для 30 учасників із різних регіонів України. Для представників із 11 регіонів України реалізовано захід «Відкриваємо Україну разом» — знайомство з історією Кропивницького, активною діяльністю громади, родзинками місцевої кухні.

4. Тренінговий курс «МолодьUA» для внутрішньо переміщених осіб з числа молоді

Організація

Управління молоді та спорту Кам'янської міської ради

Місце практики

м. Кам'янське

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Жиронкіна Аліна Романівна, головний спеціаліст управління молоді та спорту Кам'янської міської ради

Контакт автора

alina.zironkina@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси

Період впровадження

Квітень–травень 2022 року

Ключові слова

Підтримка, згуртованість, молодь, ВПО

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування; інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді)

Передумови

Від початку повномасштабного вторгнення РФ на територію України до Кам'янського переїхали понад 12 тис. осіб із окупованих територій. Розуміючи важливість підтримки, місто згуртувалося, надаючи волонтерську допомогу ВПО. Ми не залишились осторонь і долучилися до розвантаження гуманітарної допомоги, а також реалізовували соціально важливі проєкти для підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Аналіз потреб молоді

Молодіжна рада під час відвідин гуртожитків та спілкування з молоддю ВПО провела опитування, щоб з'ясувати, які підтримки, крім гуманітарної допомоги, потребують ці люди. Серед відповідей передусім лунали психологічна, фізична підтримка та неформальні зустрічі.

Опис практики

Передусім до курсу було залучено 30 молодих людей з числа ВПО.

Проєкт охоплював 4 зустрічі офлайн.

1. Зустріч із психологом Нікою Саєнко, яка опрацювала з молоддю тему психологічного стресу, його подолання, віднайдення та збереження психологічної рівноваги у такий непростий для країни час. Після колективної взаємодії психологиня працювала з молодими людьми особисто.
2. Відкрите тренування від тренера Олександра Журавльова (Спортивний центр ім. Журавльова) у міському парку. Тренування включало розминку, силові вправи та елементи ударної техніки.
3. Тренінг з лідерства. Під час зустрічі молодь розглянула приклади очільників різних країн, які за різних обставин та умов яскраво проявляли власні лідерські якості. Також учасники створили портрет сучасного лідера.
4. Інформативно-ознайомча екскурсія до міської телекомпанії, під час якої молоді люди ознайомилися з роботою телебачення, спробували себе у ролі операторів, журналістів та ведучих новин.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Людські — спікери, члени Молодіжної ради, представники громадського та державного сектору. Технічні — платформа Kahoot.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Афіші та сертифікати створювались у програмі Photoshop, для реєстрації учасників, розробки анкет використовувалися форми Google, вікторину проведено на платформі Kahoot. Усі сертифікати учасники отримали на пошту в електронному вигляді й могли завантажити з файлообмінника fex.net та диску Google.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Через повномасштабне вторгнення наш проєкт передусім спрямовувався на підтримку молоді ВПО. Під час реалізації курсу було дотримання всіх вимог щодо безпеки.

Досягнення

Загальна кількість учасників курсу — 30 осіб. У рамках тренінгового курсу молодь отримала якісну психологічну та фізичну підтримку, покращила знання з лідерства та розпочала знайомство з містом із міського телебачення.

5. Інфоштаб «Ресурс»

Організація

«Міст змін»

Місце практики

Київська область, Бучанська громада,
м. Буча

Автор практики

Прідьма Діана Василівна,
голова організації

Період впровадження

Травень–вересень 2023 року

Ключові слова

Актуальність, благополуччя,
взаємодопомога, оперативність, підтримка

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

zminmist@gmail.com,
pridma.diana@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси,
партнерська допомога

Передумови

З огляду на події, які пережило населення Київської області (зокрема Бучанська, Ірпінська, Бородянська громади), ми прагнули створити для мешканців цих громад середовище, яке допоможе віднайти психологічну рівновагу, опанувати навички самовідновлення та самопомоги, сформувані внутрішні та зовнішні опори, забезпечить взаємодопомогу та взаємну підтримку у супроводі компетентних спеціалістів. Багато жителів Київської області, зокрема Бучанської ТГ, потребували на той момент не лише психологічної допомоги, але й юридичних консультацій, порад щодо працевлаштування.

Аналіз потреб молоді

Після 24 лютого 2022 року ми зосередилися на наданні допомоги цивільному населенню й долучилися до гуманітарного штабу, який діяв на базі Пластового вишкільного центру. За місяць роботи на базі центру гуманітарну допомогу: продукти, одяг, ліки, будівельні матеріали тощо — отримали понад 1600 родин. Спілкуючись із місцевими жителями, ми зрозуміли, що вони потребують допомоги психолога, юриста та спеціаліста з кар'єрного розвитку, тож вирішили створити інфоштаб.

Опис практики

Проект реалізовувався на територіях Бучанської, Ірпінської, Бородянської громад, які перебували під окупацією чи належали до зони активних бойових дій. На базі Пластового вишкільного центру було засновано штаб, який мав оперативно реагувати на запити жителів щодо психологічної, кар'єрної та юридичної допомоги, забезпечувати жителів Бучанської ТГ та загалом Київської області актуальною інформацією. Для цього в одному просторі зібралися усі необхідні спеціалісти для надання якісних та локальних послуг.

Кар'єрні консультації передусім допомагали людям сформулювати цілі та досяжні завдання. Це особливо актуально у воєнний та повоєнний час, адже люди не мають впевненості в завтрашньому дні, а до того ж, можливо, як у багатьох раніше окупованих населених пунктах Київської області, втратили роботу, дім чи рідних. Юридичні консультації дуже актуальні для внутрішньо переміщених осіб, яких у Київській області велика кількість, а також осіб, які втратили житло. Психолог надавав консультації для жителів Бучанської ТГ у вигляді індивідуальних та групових занять.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Цей проєкт став можливим завдяки програмі «Мріємо та діємо». Проєкт реалізовувався у партнерстві з КЗ КОР «Пластовий вишкільний центр» (приміщення, оргтехніка для проведення консультацій та заходів), Молодіжною радою при КОДА (допомога у діяльності штабу), The Bucha city (допомога у висвітленні діяльності штабу). Для забезпечення якісних консультацій та послуг для мешканців було укладено угоди з кар'єрним консультантом, психологом та юристом.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Використовувалися гугл-форми для звернень та консультацій, електронні системи управління документами для юридичної допомоги, а також онлайн-платформи для надання психологічної та кар'єрної підтримки.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Саме повномасштабне вторгнення обумовило необхідність надання допомоги цивільному населенню, яке опинилося в складній ситуації через окупацію та бойові дії. Наш проєкт постав у відповідь на запит мешканців, які потребували психологічної, кар'єрної та юридичної підтримки.

Досягнення

Кількісні: проведено 1400 консультацій різної тематики для мешканців Бучанської громади та Київської області.

Якісні: покращення психологічного стану мешканців Бучанської громади, які були в окупації; успішна юридична допомога внутрішньо переміщеним особам, мешканцям Бучанської громади; завдяки кар'єрній підтримці особи, які втратили роботу, змогли знайти нову, відкрити бізнес, зайнятися проєктною діяльністю.

Проєкт посприяв зростанню рівня благополуччя громади загалом — завдяки підвищенню обізнаності про психологічне здоров'я, права та можливості кар'єрного розвитку. Посилилася й соціальна згуртованість, яка сприяє покращенню якості життя в цілому.

6. «Плекаймо українську ідентичність»

Організація

КЗ «Тернівський міський молодіжний центр»

Місце практики

Тернівська міська територіальна громада

Автор практики

Бірюкова Анастасія Олексіївна, фахівчиня КЗ «Тернівський міський молодіжний центр», голова Тернівської міської молодіжної ради

Період впровадження

Вересень–жовтень 2023 року

Ключові слова

Національна свідомість, соціальна згуртованість, активізація участі молоді, українська ідентичність, патріотизм

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді

Передумови

У Тернівці, невеликому шахтарському місті Західного Донбасу, де наразі майже 20% населення є внутрішньо переміщеними особами, бракує сталого та комплексного підходу до національно-патріотичного виховання молоді та формування позитивної української ідентичності; не налагоджено достатньо ефективної взаємодії між зацікавленими сторонами, зокрема державними та недержавними організаціями, освітніми закладами, молодими людьми та їхніми батьками, а також різними соціальними верствами населення.

Аналіз потреб молоді

Потреби аналізувалися за допомогою онлайн-опитування у гугл-формах, а також інтерв'ю та фокус-груп.

Опис практики

Проект «Плекаймо українську ідентичність» — ініціатива активної молоді, що мала на меті сприяти згуртованості та соціальній стійкості Тернівської міської територіальної громади. Цілі проекту: об'єднання зусиль задля подолання викликів, пов'язаних із російсько-українською війною; формування в молоді позитивної української ідентичності та активної громадянської позиції, підвищення рівня її свідомості, патріотизму та розширення знань про історію, культуру, традиції й цінності України, прищеплення молоді почуття національної гідності.

У рамках проекту проведено три масові заходи просто неба.

04.09.2023 року (день народження Олексія Разініна, захисника України, Почесного громадянина міста Тернівки (посмертно) — захід «Гартуймося, єднаймося — за волю, за правду змагаймося»: змагання з різних видів спорту (шахи та шашки, армреслінг, гирьовий спорт, дартс); стрілецький турнір; відкрите тренування із бойових мистецтв та самозахисту; тренінг з тактичної та домедичної допомоги; встановлення наметів, розпалювання вогню та приготування каші на вогнищі; панельна дискусія з ветеранами війни та військовослужбовцями; експозиція пам'яті; перегляд пам'ятного відеоролика про героїв-тернівчан, полеглих за незалежність та свободу України. Насичена та різноманітна програма дала можливість усім учасникам здобути корисні знання та навички.

21.09.2023 року (Міжнародний день миру) — «Патріотичне об'єднання»: квест «Шлях до серця рідної землі», настільні ігри, музичний квартирник зібрали разом тернівчан різного віку, адже всіх нас об'єднує любов до України, прагнення миру та свободи.

01.10.2023 року (День захисників і захисниць України) — фестиваль «Серцем до Батьківщини», що включав міні-курс із домедичної допомоги, основ виживання, цивільної оборони та туризму; майстер-класи з вишивки та Петриківського розпису;

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

yasochka.shkylipa852@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси, партнерська допомога

патріотичний квест «Слідами героїв»; арт-виставку робіт вихованців мистецької школи та ярмарок-виставку робіт народних майстрів; музичну програму «Мелодії незалежності» та перегляд відеороликів, присвячених захисникам і захисницям України. Також протягом дня демонструвалася експозиція «Вшанування пам'яті захисників України» та проводилася волонтерська акція на підтримку ЗСУ.

Проект «Плекаймо українську ідентичність» став позитивним стартом для команди перспективних, амбітних, цілеспрямованих молодих людей, щирих патріотів своєї країни. Наразі, вмотивовані, досвідчені та впевнені у своїх силах, вони успішно працюють над новими соціальними проектами.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Проект впроваджено молодіжними працівниками та волонтерами КЗ «Тернівський міський молодіжний центр» (молодіжний центр «InTern»), ініціативною групою «ДІМ» («Дієві Ініціативи Молоді») та Тернівською міською молодіжною радою. Підтримано: відділом молоді і спорту Тернівської міської ради, бюджетними установами міста (комунальним підприємством КП «ТЖКП», закладами освіти й культури) та громадськими організаціями (ГО «Агенція сталого розвитку м. Тернівка», спортивна ГО «Фенікс» та ГО людей з інвалідністю — ТМГО «Окрилені надією», ветеранські ГО «ТСУВАТО «Захисник» та «Дальній кордон 4.5.0»). Практику реалізовано завдяки сприянню UNDP в Україні в межах проекту «EU4Recovery — розширення прав і можливостей громад в Україні» за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Власні ресурси: молодіжні працівники та волонтери молодіжного центру «InTern»; туристичне та спортивне обладнання; тренажер серцево-легеневої та мозкової реанімації; столи та стільці; екран та проектор; музична апаратура; ноутбук; фотоапарат; експонати для інсталяції; канцтовари.

Додаткові залучені ресурси: люди (ветерани війни, військові та члени їхніх родин, люди з інвалідністю, внутрішньо переміщені особи); транспорт та спецтехніка; підключення до електромережі. Партнерськими та донорськими організаціями надано різноманітне туристичне та спортивне обладнання; меблі; музична та світлова апаратура; матеріали для майстер-класів та патріотичні настільні ігри; нагородна й сувенірна продукція; банери та українські національні костюми; одноразовий посуд та харчові продукти. Загальна вартість проекту — близько 13 тис. доларів.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Для проведення інформаційної кампанії, опитування молоді, комунікації між членами команди та учасниками проекту, взаємодії з донорами й партнерами та підготовки звітності використовувалися такі цифрові інструменти: браузер Google Chrome; офісний пакет Microsoft Office; соціальні мережі (Facebook, Instagram); месенджери (Viber, Telegram); графічна програма Canva; програма для відеоконференцій Zoom; хмарний сервіс Google Drive; мультимедійний програвач Windows Media Player; електронна пошта (Gmail, Укрнет).

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення російських військ в Україну спонукало до дій. За нинішньої суспільно-політичної ситуації в Україні дедалі більшої актуальності набуває виховання в молодого покоління патріотизму, відданості загальнодержавній справі зміцнення країни, активної громадянської позиції. Крім того, щодня зростає кількість осіб, яким загрожує соціальна ізоляція і які потребують допомоги (особливо це стосується ВПО, а також ветеранів та осіб із інвалідністю), тому сьогодні настільки важливі подібні об'єднавчі проекти.

Досягнення

У рамках проекту проведено три національно-патріотичні заходи, які сприяли формуванню в місцевого населення позитивної української ідентичності, розширенню знань про українську історію, культуру, традиції, утвердженню патріотизму та гордості за свою країну, готовності до її захисту та відбудови. Загальна кількість учасників — понад 450 осіб, включно з ветеранами війни та членами їхніх сімей (40 осіб), людьми з інвалідністю (10 осіб) та внутрішньо переміщеними особами (70 осіб).

Протягом реалізації проекту опубліковано 20 інформаційних постів у соціальних мережах Facebook та Instagram, які привернули увагу понад 13 тис. осіб. Покращилася матеріально-технічна база молодіжного центру, що сприяє створенню умов для всебічного розвитку молоді, зростає впізнаваність організації. Молодь, зокрема ветерани війни, люди з інвалідністю та внутрішньо переміщені особи, активізується та згуртовується, максимально залучається до життя громади, у тому числі до розробки та координації соціально важливих подій та проектів. Налагоджено партнерські відносини між комунальним закладом «Тернівський міський молодіжний центр» та неурядовими організаціями, які працюють як на місцевому, так і на національному та міжнародному рівнях, визначено спільні плани та напрями діяльності.

7. Квест «СВС–2023» («сильні, вільні, сміливі»)

Організація

Молодіжна рада Ржищівської міської територіальної громади (далі — МР)

Місце практики

Ржищівська міська територіальна громада

Автор практики

Пугачова Анна Олексіївна,
членкиня Молодіжної ради

Період впровадження

19 серпня 2023 р.

Ключові слова

Активність, згуртованість,
команда, лідерство, змагання

Статус практики

Реалізацію завершено, планується проведення заходу в майбутньому

Контакт автора

hontochka@gmail.com

Тип фінансування

Місцевий бюджет, власні внески,
партнерська допомога

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді, підтримка молодіжних проєктів та ініціатив, змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування

Передумови

Брак активних заходів, які об'єднують молодь громади; можливість проведення Міжнародного дня молоді із залученням максимальної кількості молоді громади; необхідність впровадження нового формату заходів для залучення ширшої аудиторії.

Аналіз потреб молоді

Усні опитування серед знайомих різних вікових категорій.

Опис практики

Практика передбачала проведення інтерактивно-розважально-пізнавального квесту «СВС–2023» («сильні, вільні, сміливі») для команд чисельністю від 4 осіб. Мапа квесту складалася з 8 локацій з різними завданнями або конкурсами, частина з яких призначена для отримання балів / фішок (розпізнавання спецій та поєднання правильних назв із відповідними баночками, «Крокодил» («Показуха»), сліпий лабіринт), а частина — для психоемоційного розвантаження та роботи у команді («Гусінь» — спільне подолання перешкоди з шин, найточніше відтворення зображень за допомогою підручних матеріалів, спільний малюнок тощо). Наприкінці всі команди збираються на фінальній локації, учасники формують спільну «гусінь» і мають пройти зазначеним маршрутом, не відриваючись одне від одного.

Етапи реалізації практики:

Підготовчий — переговори з представниками місцевого самоврядування щодо можливості проведення квесту та забезпечення подарунку команді-переможцю, збір та купівля необхідних предметів, розробка мапи квесту, призначення відповідальних за локації осіб, підготовка фінальної вікторини з питань молодіжної політики, підготовка реєстраційної форми.

Організаційний — розміщення у соціальних мережах молодіжної ради анонсу Дня молоді, зокрема квесту, розміщення реєстраційної форми та моніторинг її заповнення, інформування про заходи у локальних групах та каналах громади у Facebook і Telegram, усне інформування знайомих.

Проведення — підготовка та оснащення локацій, збір учасників та проведення інструктажу, проходження командами маршруту, визначення та нагородження переможця.

Для інтерактивності заходу використовувались фішки з qr-кодом соціальних мереж МР, фото-підказки (фрагмент будівлі, пам'ятки тощо) щодо наступної локації квесту, реєстрація через гугл-форму.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси: людські (члени МР); приміщення (Молодіжний простір), вуличний простір громади.
Залучені ресурси: фінансові (надані міською радою) — для придбання атрибутики, фінансування призу переможцю; друк частини графічних матеріалів; автомобільні шини, надані в користування добровольчим формуванням.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Реєстраційна гугл-форма. Фішки у вигляді qr-кодів (посилання на соціальні мережі МР). Поширення анонсу заходу в соціальних мережах.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Необхідність планування альтернативного сценарію заходу на випадок повітряної тривоги. Перенесення заходу (з 12 серпня) у зв'язку з трагічними подіями у громаді.

Досягнення

- Залучено 12 учасників з числа молоді віком від 14 до 24 років.
- У середньому на 12-15% зросла кількість підписників у соціальних мережах.
- Активізація згуртування та самоорганізації молоді.
- Демонстрація молодіжною радою здатності самостійної проводити заходи.
- Згуртування активу МР.

8. aWAre Zone Youth Hub

Організація

ГО «УЦМВ»

Місце практики

м. Київ, м. Чернігів, м. Мукачєво

Автор практики

Решетков Олександр Сергійович,
засновник aWAre Zone Youth Hub

Період впровадження

2022-2023 рр.

Ключові слова

Підтримка тих, хто підтримує країну

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

reshetkov@ucir.info

Тип фінансування

Грантова підтримка

Сфери молодіжної політики

Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

Програма постала як відповідь на військові дії з боку країни-агресора. Перший простір було відкрито в Мукачеві на третій місяць після початку великої війни, оскільки десятки громадських активістів з Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей вимушено переїхали на Закарпаття. Програма створювалась задля забезпечення нагальних потреб: подолання гуманітарної кризи, психологічна підтримка ВПО, розвиток спроможності релокованих організацій, допомога молоді в інтеграції в нові громади.

Аналіз потреб молоді

Маючи великий досвід роботи в громадському секторі (з 2018 року), команда збирила велику базу контактів. На першому етапі ініціатива створювалась для поточної підтримки молоді, аби не втратити ту активну частину громадянського суспільства, яка не могла ефективно працювати через воєнні дії. Пізніше на основі ідей та практик, апробованих під час перших 4 місяців роботи в Мукачеві, були створені національні програми в рамках aWAre Zone для комплексної підтримки ресоціалізації молоді та її реінтеграції в нові громади.

Опис практики

aWAre Zone Youth Hub — комплексна всеукраїнська програма підтримки молоді в умовах війни. Наразі команда працює на базі просторів у Мукачеві, Києві та Чернігові. Простір допомагає громадським організаціям із психологічною та юридичною підтримкою, надає безкоштовне місце для роботи та фінансування на реалізацію ініціатив. У рамках програм надається підтримка на розвиток молодіжного підприємництва, інституційна підтримка для розвитку релокованих організацій та переселенців, а також юридичні та психологічні консультації для молодих ветеранів. Серед найголовніших досягнень — те, що програма допомагає інтегрувати молодь ВПО в нові громади. У Мукачеві простір був відкритий спільно з релокованою громадською організацією з Маріуполя, а в Чернігові — спільно за Донецькою обласною молодіжною радою. aWAre Zone Youth працює фізично в 3 містах, але має додаткові інструменти для роботи з молоддю — субгрантингові програми; у 2022 році було видано 1 млн грн на підтримку релокованих організацій, а у 2023 році відкрито власний канал на YouTube aWAre Stories для розповсюдження історій української молоді.

60

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

На сьогоднішній день донорами та партнерами організації є Агенція з міжнародного розвитку США (USAID), Німецький фонд Маршалла США (GMF), Рада Європи та Європейський молодіжний фонд, ГО «Український Фокус», Представництво «Фонду Фрідріха Науманна за свободу» в Україні, а також американські компанії, зокрема WeShield та Coascore. У 2022–2023 роках організація залучила близько \$500 000 для підтримки молоді та розбудови молодіжної інфраструктури. Команда aWARE Zone має 60 активних членів, 10 співробітників та активні соціальні мережі. На момент запуску програми всі члени працювали на волонтерських засадах без жодної сторонньої підтримки.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

aWARE Zone має власний сайт, онлайн–систему реєстрації, Instagram з 2000 підписників, YouTube–канал з подкастами та внутрішню CRM–систему, онлайн–календар подій. Організація або резидент може зареєструватись онлайн та прийти в простір — провести власний захід або попрацювати. Посилання на сайт: <https://aware-zone.com>, посилання на запис: <https://crm-aware-zone.vercel.app/record>.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Практика виникла як відповідь на повномасштабне вторгнення Росії.

Досягнення

1. За півтора роки простір відкрито в 3 містах України, на 2024 рік планується відкриття ще двох локацій у східних областях України.
2. У 2022 році команда aWARE Zone підтримала 13 громадських організацій та виділила близько 1 млн грн на екстрену допомогу постраждалим командам.
3. У вересні–листопаді 2023 року в aWARE Zone проходила арт-терапія для жінок ВПО, близько 150 молодих жінок скористалися цією можливістю.
4. 4700 контактів у CRM-системі aWARE Zone — близько 3000 людей щомісяця користуються послугами в 3 містах України: безкоштовно проводять власні заходи, отримують психологічну та менторську підтримку.
5. На базі aWARE Zone регулярно проводяться волонтерські, просвітницькі та освітні заходи.
6. aWARE Zone має власний сайт, онлайн-систему реєстрації, Instagram з 2000 підписників, YouTube–канал із подкастами.

9. Тренінги з НПВ та на тему «Для чого потрібна молодіжна рада територіальній громаді» у територіальних громадах Чернівецької області

Організація

Молодіжна рада при Чернівецькій обласній державній адміністрації

Місце практики

Територіальні громади Чернівецької області

Автор практики

Басараба Марія Михайлівна, голова Молодіжної ради при ЧОДА, радниця начальника ЧОДА з питань молоді

Період впровадження

З 22 січня 2023 року дотепер

Ключові слова

Розвиток, якість, вплив, партнерство, успіх

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

basarabamariam@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Сфери молодіжної політики

Участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади)

Передумови

У нашій області реалізується багато молодіжних ініціатив, проте здебільшого саме в м. Чернівці, тож з'являється дедалі більше запитів на роботу з молоддю у територіальних громадах. Основна проблема малих громад у нашій області — виїзд молоді. І з початком повномасштабного вторгнення вона загострилася. МКДО в громаді — це один із інструментів впливу на ухвалення рішень, можливість для молоді відчути свою цінність у громаді. Не втрачає актуальності й питання національно-патріотичного виховання.

Аналіз потреб молоді

Члени Молодіжної ради систематично спілкуються з молоддю територіальних громад. Голова Молодіжної ради є радницею начальника Чернівецької ОДА з питань молоді і так само в межах посадових обов'язків проводить опитування та вивчає потреби молоді. Систематичні опитування проводить і Комітет регіонального розвитку. На основі отриманої з цих джерел інформації було ухвалено рішення виїжджати в територіальні громади з метою розвитку національно-патріотичного виховання та створення молодіжних консультативно-дорадчих органів.

Опис практики

Практика передбачає проведення серії фасилітаційних тренінгів у різних територіальних громадах області. Під час тренінгів «Для чого потрібна МР територіальній громаді» учасники мають зібрати, кластеризувати й опрацювати проблеми, що стосуються молоді громади, та запропонувати шляхи їх вирішення. Вони отримують знання щодо МКДО й можуть індивідуально ухвалити поінформоване рішення, чи долучатися до створення або складу МР. Також учасники отримують покрокову інструкцію щодо роботи ініціативної групи. Фасилітаційний тренінг з НПВ націлений на виявлення ідей та ініціатив у царині національно-патріотичного виховання молоді.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Для реалізації практики були використанні насамперед людські ресурси: члени МР, партнерських ГО, представники управління молоді та спорту Чернівецької ОДА. Управління молоді та спорту, партнерські ГО виділили допомогу на придбання канцелярії та оплату дороги.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Синхронні цифрові: телефонні дзвінки, чати, месенджери, відео- та аудіоконференції; асинхронні: електронні пошти.

Обмеження, пов'язані з повномасштабним вторгненням, не вплинули на використання цифрових інструментів.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

У зв'язку з повномасштабним вторгненням у нашій області почали активно порушувати питання виїзду молоді з малих територіальних громад. На думку нашої команди, за допомогою молодіжних консультативно-дорадчих органів молоді із територіальних громад має можливість впливати на процеси, відчувати свою цінність. Не втрачає актуальності й питання національно-патріотичного виховання. Попри все тренінги дають можливість розвивати молодіжну політику області. Реалізація практики набирає обертів.

Досягнення

Тренінгами з НПВ та на тему «Для чого потрібна молодіжна рада територіальній громаді» охоплено 37 територіальних громад Чернівецької області. Як результат у 18 територіальних громадах утворені ініціативні групи із заснування молодіжних рад, 8 територіальних громад уже провели установчі збори зі створення молодіжних рад, які тепер успішно розвивають молодіжну політику в громаді. Також реалізовані 42 ініціативи в царині НПВ.

10. Формування культури безоплатного донорства крові серед молоді

Організація

Благодійний фонд «Мій ДОНОР»

Місце практики

м. Хмельницький, Хмельницька міська територіальна громада, Хмельницька область

Автор практики

Козак Анастасія Сергіївна, голова правління

Період впровадження

З 17 червня 2022 року (дата юридичної реєстрації БО)

Ключові слова

Донорство, життя, молодь, стереотипи, благодійність

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді

Передумови

В Україні не ведеться профільна робота з молоддю 14–35 років щодо донорства крові, що спричиняє зменшення кількості донорів та дефіцит донорських компонентів. Водночас молоді люди через тиск оточення, стереотипів та брак комплексної інформації не наважуються стати донорами, хоча є найбільш сприятливою групою для здійснення успішних донацій.

Аналіз потреб молоді

У січні 2023 року БФ спільно із U-Report Ukraine розпочав соціологічне опитування серед жителів Хмельницької області (результати станом на червень 2023 року). Проведені низка фокус-груп із представниками студентства, місцевої влади, бізнесу, та глибинні інтерв'ю з молоддю для формування портрету ЦА і вироблення стратегій залучення студентів до донорства.

Опис практики

БФ «Мій ДОНОР» — єдина організація в Україні, яка профільно та комплексно працює над залученням молоді раннього донорського віку (студентства) до здійснення системних донацій крові та її компонентів, а також проводить просвітницьку роботу із молоддю переддонорського віку (учнями закладів середньої освіти). БФ системно займається популяризацією донорства крові. Для посилення згуртованості молоді навколо донорства та подолання проблеми страху перед донаціями команда реалізовує медіа-кампанії зі спростування стереотипів щодо донорства, висвітлення ключових аспектів, зокрема термінів придатності крові та її компонентів. Соціальні мережі БФ функціонують як інформаційна платформа, що акумулює необхідну для здійснення донацій інформацію. Для збільшення кількості активних донорів команда щомісяця проводить колективні походи до КНП «Хмельницький обласний центр служби крові», під час яких учасники у супроводі членів БФ здійснюють донації та отримують заохочувальні подарунки від партнерів фонду.

За 2023 рік БФ провів понад 20 презентацій-тренінгів для студентів закладів вищої та фахової передвищої освіти Хмельницького з метою підвищення рівня обізнаності студентської молоді з цією темою. Також для посилення залученості молоді проводилися вуличні акції із застосуванням інтерактивних елементів, присвячені впливу поганого харчування на якість компонентів крові (на прикладі плазми).

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Людські ресурси: команда БФ «Мій ДОНОР» — 11 осіб, які займаються проектним менеджментом, організаційним розвитком, грантово-фінансовою діяльністю, мережуванням, SMM-менеджментом; періодично залучаються волонтери.

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

anastasya.kozak@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, партнерська допомога, благодійні та власні внески

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Матеріальні ресурси: укладені меморандуми про співпрацю із КНП «Хмельницький обласний центр служби крові», Управлінням молоді та спорту ХМР, ТОВ «Хмельницька міська перша аптека», ТОВ «Центр служби крові «Біофарма Плазма». Налагоджено співпрацю із закладами вищої освіти, представниками бізнесу, інфлюенсерами. Розробляється та виготовляється брендована продукція, проводяться просвітницькі кампанії у медіа та офлайн.

Фінансові ресурси: діяльність БФ фінансується за рахунок комерційної співпраці та партнерства, а також благодійних внесків спільноти «Мій ДОНОР». У 2022–2023 роках команда реалізувала низку заходів за субгрантування ГО «Заходи» за підтримки ICAP «Єднання» спільно із USAID.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Для активізації та зацікавлення молоді БФ застосовує інструменти гейміфікації, зокрема розробляє цифрову платформу для донорів, створює анімований, відео- та графічний контент, інтегрує інтерактивний компонент у презентації та івенти. Фасилітація імпаку та поширення інформації про діяльність БФ здійснюються через соціальні мережі Instagram, Facebook, Telegram (загальна аудиторія — понад 210 осіб). Для висвітлення діяльності Фонду залучаються телеканали та регіональні інтернет-видання.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Благодійний фонд «Мій ДОНОР» був зареєстрований 17 червня 2022 року з огляду на необхідність популяризації донорства крові та її компонентів у Хмельницькій області, адже потреба у них у зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ на територію України зростає. До юридичної реєстрації БО проєкт «Мій ДОНОР» як соціальна ініціатива існував при Молодіжній раді Хмельницького з 2019 року і зосереджувався на проведенні колективних походів до КНП «Хмельницький обласний центр служби крові». З початку повномасштабної агресії команда почала координувати донорство у Хмельницькому, акумулювала підприємців, які виявили бажання сприяти роботі інститутів, що спеціалізуються на заготівлі крові та її компонентів, гуманітарною та фінансовою допомогою.

24–28 лютого 2022 року кількість бажаючих донорувати кров різко зростає, і центри крові в Україні перейшли до зберігання запасів. Утім, оскільки кров та її компоненти мають термін придатності, з квітня 2022 року знову виник дефіцит донацій. Тоді проєкт «Мій ДОНОР» був перетворений на окрему юридичну особу для комплексного забезпечення постійного збільшення кількості активних та постійних донорів, наповнення бази донорів резерву. Водночас були визначені нові напрямки діяльності фонду: комплексне просвітництво щодо донорства крові та її компонентів для нової цільової аудиторії — молоді студентського та шкільного віку; створення успішного кейсу формування стратегій розвитку донорства крові та її компонентів у регіоні у співпраці з представниками місцевого самоврядування, регіональної влади, соціально відповідального бізнесу, закладів середньої, фахової передвищої та вищої освіти.

Досягнення

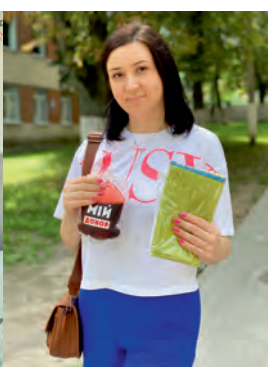
У березні 2023 БФ «Мій ДОНОР», який колись стартував як соціальний проєкт, був визнаний найкращою волонтерською ініціативою 2022 року в Україні за рішенням експертного журі всеукраїнського конкурсу «Золотий фліпчарт».

Кількісні показники:

- Понад 1500 жителів Хмельницької області, зокрема молоді люди, вперше стали донорами крові та її компонентів.
- Просвітницькою діяльністю охоплено понад 1000 студентів вишів Хмельниччини.
- Проведено 18 колективних походів до КНП «Хмельницький обласний центр служби крові».
- Понад 550 осіб внесено до бази донорів резерву Хмельницької області.

Якісні показники:

- На 20% зростає частка постійних донорів серед молоді.
- Щомісяця банк крові Хмельницького поповнюється на 10 літрів крові.
- Розпочата системна робота з формування культури безоплатного системного донорства крові у молодіжній та студентській спільноті.
- Сформована екосистема партнерів для сприяння розвитку та популяризації донорства крові в регіоні.

11. Skills Camp — табір психосоціальної підтримки підлітків

Організація

ГО «Ет Сетера»

Місце практики

Рівненщина, Острог, Рівне

Автор практики

Щерба Анна Сергіївна, керівниця
ГО «Ет Сетера», проєктна менеджерка

Період впровадження

Літо 2022 — літо 2023 року

Ключові слова

Підлітки, інтеграція ВПО, підтримка, розвантаження

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді, змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборуння

Статус практики

Періодична сезонна програма

Контакт автора

hello@etcetera.org.ua

Тип фінансування

Власні внески, допомога бізнесу, партнерська допомога

Передумови

Влітку 2022 року в м. Острог великі групи підлітків вешталися містом і скупчувалися коло супермаркетів. На той момент більшість активістів міста скерували зусилля на допомогу військовим та закриття гуманітарних потреб, молодіжні заходи завмерли. Оскільки громада невелика, у ній майже немає просторів для молодіжного дозвілля, а наявні заклади на той момент призупинили роботу. Батьки скаржилися на незайнятість дітей.

Аналіз потреб молоді

Команда проєкту поспостерігала за збільшенням кількості підлітків на вулицях, а тоді на основі статистики від органів управління освітою та соцзахисту дійшла висновку, що наразі в Острозі перебувають близько 600 підлітків, з яких щонайменше 100 — ВПО. На основі кількох фокус-груп із підлітками команда визначила коло тем для висвітлення у таборі. Експертів добирали, виходячи з того, що проєкт повністю волонтерський та благодійний. Найчастіше підлітків турбувала тривожність, велика кількість негативних емоцій та невміння проживати їх безпечно. Учасники фокус-груп озвучували й бажання допомагати, зокрема на потреби ЗСУ, і почуватися потрібними. На основі цих запитів було розроблено сезонний проєкт — табір, безпечне середовище для реалізації трьох типів занять: тренінгів з психологами, воркшопів від представників різних професій та заходів з емоційної розрядки.

Опис практики

Skills Camp — це денний табір психосоціальної підтримки для підлітків 13–17 років.

Під час табору діти відвідують:

- психологічні тренінги;
- культурні майстер-класи;
- тематичні гуртки (розробка онлайн-ігор, історичні настільно-рольові ігри, макетування тощо).

Цінність методу полягає в тому, що ми розвиваємо емоційний інтелект і даємо підліткам інструменти для самоспостереження та саморегуляції емоційних станів, ознайомлюємо їх із техніками подолання стресу. Ми створюємо безпечне середовище на засадах рівності, взаємоповаги і взаємної підтримки, формуємо у підлітків розуміння, що їхні почуття та емоції — це нормально. Розвиваємо навички ненасильницького спілкування та емпатії, вчимо підлітків безпечно, екологічно для себе та світу проживати та виражати власні емоції. За кожною групою закріплені ментор-волонтер, який супроводжує дітей та допомагає їм втілювати мініпроєкти.

Опис практики

У групах спільно навчаються підлітки-ВПО та місцеві. Ми прагнемо, щоб вони згуртувалися як група, де кожен цінний і може отримати допомогу від оточення. Це сприяє соціальній адаптації ВПО. Підлітки, які втратили внутрішні опори через зміну місця проживання, знову їх віднаходять. Ми залучаємо до співпраці, а не конкуренції.

Також учасники долучаються до організації благодійних заходів — співанок, театральних вистав тощо. Під час цих заходів вдалося зібрати 15000 грн, які передали для допомоги дітям Старого Салтова та «Солом'янським котикам».

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Ми постійно активно співпрацюємо з учасниками «Пласту» — вони часто підсилюють нас волонтерами.

Перший табір у м. Острог відбувся у серпні 2022 року. Тренери, адмінперсонал та ментори для учасників були залучені на волонтерських засадах. Низка підприємців надали матеріальну допомогу: палети для виготовлення диванчиків, синтепон та тканину для подушок, фарбу, кулери з водою, продукти харчування. Приміщення надав наш партнер Національний університет «Острозька академія», а також молодіжний простір Hub316.

Другий табір відбувся у листопаді–грудні 2022 року, також в Острозькій академії, за фінансової підтримки «Офісу дій».

Третій табір у Рівному провели у серпні 2023 року, за підтримки місцевої компанії-спонсора, а також видавництва «Бородатий тамарин», «Ранок», видавничої групи «Кенгуру», брендів BeeThe, «ДоброДій», Zkrtka, «Їжак з лісу», ТМ «ТОМ» та Woodposter. Приміщення надав Національний університет водного господарства і природокористування.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Платформа Miro — для планування та організації таборових програм; відео та музика для фонового супроводу занять; відеоенерджайзери для учасників; застосунок Mentimeter — для збору відгуків та оцінювання емоційного стану групи. Один із навчальних блоків містив гурток з програмування. Учасники використовували технологію Construct 2, у якій вчилися створювати онлайн-ігри.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення обумовило сам формат наших заходів та обрану аудиторію. Раніше команда розробляла навчальні онлайн-ігри, але у зв'язку з великим запитом підлітків на підтримку, знайомства, базові навички психологічної самопомоги запустила цей проєкт.

Під час другого табору через віялові відключення освітлення довелося значною мірою змінювати графік і всіляко пристосовуватися.

Досягнення

- 300 зареєстрованих учасників.
- 300 проведених групових занять.
- 15 000 грн зібраної благодійної допомоги.
- 40% учасників на рефлексії зазначили, що знайшли у таборі нових друзів.
- Кількість залучених підлітків-ВПО — 30%.
- Загальна тривалість роботи табору — 63 дні.

Найважливіший підсумок для нас — те, що після табору учасники й надалі спілкуються та проводять час разом. Завдяки атмосфері, яку створюють тренери й волонтери, підлітки комунікують із командою проєкту після його закінчення та цікавляться темами, з якими ознайомилися під час занять у таборі.

12. Обласний форум до Дня молоді — 2023

68

Організація

КПНЗ «Донецький обласний дитячо-молодіжний центр»

Місце практики

Донецька область

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Індиченко Лідія Андріївна, в.о. директора

Контакт автора

Lidiya12@gmail.com

Період впровадження

3–8 серпня 2023 року

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Ключові слова

Участь молоді, діалог, взаємодія, влада

Сфери молодіжної політики

Участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади); розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; соціальна згуртованість молоді

Передумови

Неучасть молоді у житті громади, брак діалогу молодь–влада, зумовлена війною неможливість проведення форуму офлайн.

Аналіз потреб молоді

Молодим людям було надано список загальноукраїнських пріоритетних тем для обговорення з представниками влади, а молодь самостійно обирала одну, дотичну до її потреб, і працювала над нею.

Опис практики

Інноваційність полягає в організації масштабного процесу, до якого могла долучитися в різних формах молодь з усієї Донецької області, що посприяло активнішій комунікації влади з молоддю.

Етапи:

1. Зустріч із фасилітаторами (молодіжними працівниками) з громад, пояснення мети заходу та методики проведення зустрічі з молоддю.
2. Робота фасилітаторів із молоддю у громадах.
3. 3–8 серпня — проведення фасилітованих зустрічей молоді з головами громад. Робота над спільними проблемними питаннями та шляхами їх вирішення.
4. Узагальнення результатів роботи громад. Обласна презентація і внесення пропозицій.
5. Надсилання напрацьованих молоддю пропозицій до Міністерства молоді та спорту.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Основний ресурс — партнерство обласного молодіжного центру з управліннями з питань молоді на місцях.

Методика роботи над проблемами взята з посібника «Компас» (на основі вправи «Сила квітів»).

Захід реалізувався з нульовим бюджетом.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Google Meet, Google Docs, Canva.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

На території Донецької області неможливо провести молодіжний форум. Проте на цих теренах, попри обов'язкову евакуацію, залишилася значна кількість молоді. Немало молодих донеччан і поза межами області. Постає доволі гостра проблема їх об'єднання і залучення до діалогу з владою. Для порушення цих питань і пошуку шляхів вирішення й проводилися зустрічі, з огляду на обставини — у змішаному форматі: в окупованих громадах — онлайн, у деокупованих — у змішаному режимі, у неокупованих — офлайн.

Досягнення

1. Залучено близько 1000 молодих людей.
2. У форумі взяли участь 23 громади Донецької області.
3. 17 голів територіальних громад зустрілися з молодими людьми та обговорили їхні потреби.
4. Міністерству молоді та спорту України надано напрацювання / пропозиції молоді щодо шляхів вирішення актуальних проблем.

13. Створення молодіжного простору «Вільні» як частини соціального хабу в Новоушицькій територіальній громаді

Організація

Громадська організація «Координати успішної громади»

Місце практики

смт Нова Ушиця, Новоушицька ТГ

Статус практики

Постійна програма

Автор практики

Гоцуляк Тетяна Анатоліївна, голова правління організації

Контакт автора

+380961718396

Період впровадження

Листопад 2022 року

Тип фінансування

Міжнародна допомога

Ключові слова

Молодь, гурт, активності, вільні, волонтерство

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді

Передумови

Навесні 2022 року на території Новоушицької ТГ було зареєстровано 2 678 ВПО, переважна більшість — жінки і діти. Люди прибували майже без багажу, більшість із них не мали рідних чи знайомих у новій громаді. В рамках Конкурсу грантів для надання підтримки громадам, вразливим групам населення та особам, що потребують допомоги в Україні, від ООН наша організація отримала грант для втілення у життя проєкту «Створення гуманітарного хабу для внутрішньо переміщених осіб у Новоушицькій громаді».

Ми не очікували, що вже на підготовчому етапі така кількість молоді, зокрема з-поміж ВПО, приєднається до нашого проєкту в ролі волонтерів. Молоді люди були готові працювати цілий день абсолютно безкоштовно, формуючи продуктивні та гігієнічні набори, здійснюючи пошук тимчасового житла, проводячи координаційну роботу для отримання соціальних послуг тощо. Але ми чудово розуміли, що молодим людям, які пережили стрес та покинули рідний дім, конче необхідний відпочинок, місце для знайомства, спілкування, проведення культурних заходів, обмін досвідом. У рамках проєкту ми облаштували кімнату під молодіжний простір. Молодіжний простір розрахований на 30 осіб віком від 6 до 35 років, з числа ВПО та місцевих жителів.

Аналіз потреб молоді

Ідея проєкту зародилася під час активної роботи в гуманітарному хабі, також ми проводили опитування в соціальній мережі та організували неформальні зустрічі з активними представниками учнівської та студентської молоді.

Опис практики

Наш проєкт розпочався з формування команди, яка об'єднала членів громадської організації, працівників відділу культури Новоушицької селищної ради. Також ми запросили місцеву молодь та молодь з числа ВПО брати участь в обговоренні та вирішенні питань дизайну інтер'єру, вибору меблів та техніки для майбутнього молодіжного простору. Проєкт можна умовно розділити на два основні етапи. Перший — інфраструктурний, безпосереднє створення молодіжного простору. Органи місцевого самоврядування виділили велике приміщення в будинку культури

та мистецтві в центрі громади. Працівники культури, молодь активно включилися в роботу та своїми силами виконали демонтажні роботи й вивезли усе сміття з приміщення. За підтримки Українсько-данського молодіжного дому були виконані ремонтні роботи в приміщенні та придбано базове обладнання й техніка. Другий етап — етап активностей. За підтримки ГО YOUTHUP та ЮНІСЕФ нам вдалося доукомплектувати молодіжний простір «Вільні» усім необхідним обладнанням і технікою та провести велику кількість активностей для дітей та молоді. Уже понад рік молодіжний простір «Вільні» успішно працює, його відвідує дедалі більше активної молоді.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Приміщення для молодіжного простору надала Новоушицька селищна рада, яка є нашим партнером. Демонтажні роботи, вивезення сміття, придбання матеріалів ми здійснювали спільно з працівниками культури, активною молоддю з числа місцевих жителів та ВПО. Проєкт став можливий завдяки двом грантам від Українсько-данського молодіжного дому та ГО YOUTHUP і ЮНІСЕФ.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Через постійні тривоги в листопаді–грудні 2022 року деякі активності, такі як безкоштовні заняття з англійської мови, доводилося проводити онлайн, але це було не часто — через проблеми з постачанням електроенергії.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Через повітряні тривоги доводилося переносити заняття з англійської мови та майстер-класи. Через часті планові та аварійні вимкнення електропостачання в грудні 2022 року не було можливості провести всі заплановані заходи та активності.

Досягнення

Молодіжний простір Новоушицької громади — це не тільки приміщення з якісним ремонтом та меблями, це осередок розвитку та спілкування молоді різного віку та різного місця проживання. Після активного волонтерства молодь збирається разом, відпочиває, спілкується, навчається, планує майбутні заходи та проєкти, мріє та вірить у перемогу. З листопада 2022 року в приміщенні молодіжного простору «Вільні» проведено 34 безкоштовні заняття з англійської мови для 116 дітей та молодих людей, 23 перегляди кінофільмів та мультфільмів для 234 осіб, дві творчі зустрічі для 56 осіб, 10 майстер-класів із сучасного танцю, бісероплетіння, писанкарства, виготовлення прикрас зі стрічок для 198 осіб, 4 турніри з шахів.

14. «Купа крутих українців у Львові»

Організація

КУ «Львівський міський молодіжний центр»

Місце практики

м. Львів

Автор практики

Саврук Юліана В'ячеславівна

Період впровадження

Травень—червень 2022 року

Ключові слова

Захід та кампанія для інтегрування ВПО у громаду Львова

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість, в тому числі інтеграція внутрішньо переміщених осіб

Передумови

Наша команда прагнула допомогти активній молоді, яка приїхала до Львова з різних причин (втрата житла, окупація рідного міста / села), інтегруватися у громаду Львова і втілювати проекти спільно з львів'янами, налагоджувати контакти й почуватися частиною міста.

Аналіз потреб молоді

Для перевірки власних гіпотез щодо внутрішньо переміщених молодих людей та їх інтеграції, а також щодо ставлення львів'ян до приїжджиків, ми провели кілька фокус-груп серед мешканців модульних містечок, серед молоді, яка не проживає в модульних містечках, та львів'ян. Проаналізувавши результати, виокремили ключові проблеми.

Опис практики

Етапи реалізації практики:

1. Фокус-групи — збір та аналіз інформації.
2. 12 інтеграційних зустрічей для молоді, на яких ми переглядали фільми, грали в ігри, дискутували на різні теми, створювали та презентували застосунки для мобільних телефонів, знайомили учасників із різними ініціативами та активістами.
3. 30 відкритих лекцій у модульних містечках та онлайн. Тематика лекцій — від гнучких навичок та активізму (як долучитися до відновлення своїх громад та згуртування мешканців після повернення додому), науки (принципи роботи системи Starlink, сфери застосування фізики) до специфіки та інструментарію креативних індустрій (тут учасники створювали мобільні застосунки, опановували предметну фотозйомку, знайомилися з цифровим маркетингом).
4. Кампанія «Купа крутих українців у Львові» — реклама на білбордах, відеоролики з активними молодими людьми, які переїхали до Львова і мають власний бізнес або цікаве хобі. Ми хотіли змінити думку львів'ян, що, мовляв, до міста приїздять неактивні та байдужі люди.
5. Запуск заходу нового формату «Спідфрендинг», на який зареєструвалися 285 людей, з них 173 — ВПО. Формат передбачає знайомство з усіма присутніми по черзі завдяки руху по колу від стола до стола. Процес модерується ведучим.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси: 3 приміщення, 9 працівників центру, які впроваджували проєкт.
Зовнішні ресурси: залучена креативна агенція, окрема команда з 4 людей для зйомки роликів, оренда студії та фотографа, фахівець із мейкапу для проведення фотосесії, 20 білбордів та сіті-лайтів у Львові, 37 залучених спікерів(-ок), орендоване приміщення, аутсорсинг розробки айдентики проєкту.

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

julianasavruk@gmail.com

Тип фінансування

Партнерська допомога, власні ресурси

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Не зазначено.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Досі (з 2014 року) Львів не приймав такої кількості ВПО, тому ми не мали чіткого розуміння, які в молоді можуть бути проблеми, крім пошуку житла й роботи.

Важливо також враховувати, що проєкт залежить від учасників, тож не може тривати задовго: молодь переїжджає і може не встигнути завершити розпочате навчання. Тому ми реалізовували багато воркшопів та окремих заходів.

Загалом Львів — у відносній безпеці, тож плануванню проєкту нічого не перешкоджало.

Досягнення

1. Ролики в рамках кампанії, розміщені на каналі з 183 підписниками, набрали разом 36667 переглядів.
2. 2022 року кількість відвідувачів наших просторів та заходів із числа ВПО зростає. Деякі люди відвідують наші заходи й зараз, а також взаємодіють із нашими партнерами, яких ми представляли учасникам минулорічних заходів.
3. Як повідомили герої наших роликів, відвідуваність їхніх закладів та впізнаваність їхніх брендів зростає.
4. Деякі налагоджені на «Спідфрендингу» контакти за нашої підтримки переросли у співпрацю, яка досі триває.
5. Формат «Спідфрендингу» було ще раз відтворено на День молоді.
6. Загалом наші заходи відвідали 700 учасників.

15. Літній табір для молодіжних лідерів та лідерок із Дніпропетровської, Полтавської та Чернігівської областей «InEvolve»

Організація

ГО «Місто активних громадян»

Місце практики

с. Яблуниця, Івано-Франківська область

Автор практики

Познанська Аліна Олександрівна,
голова

Період впровадження

Липень–вересень 2023 року

Ключові слова

Молодь, відновлення, участь, громадська активність, ментальне здоров'я

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

poznanskiteam@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування; інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді)

Передумови

В умовах повномасштабної війни молодь активно долучається до волонтерства, тож постає потреба роз'яснити молодим людям основні методики та надати інструменти ефективної проєктної роботи, щоб вони змогли повною мірою взяти участь у постконфліктному відновленні на місцевому та державному рівнях. Більшість учасників є активістами на рівні своїх громад, беруть участь у волонтерських рухах, долучаються до роботи відкритих просторів та реалізації соціальних проєктів, але поки мають лише базові знання та навички в цій сфері.

На основі дослідження, проведеного UNDP–UNFPA, команда визначила чітку потребу в розвитку лідерських якостей молоді, підтримці її ментального здоров'я та формуванні в неї навичок соціального підприємництва. Тож 21–26 серпня 2023 року в селі Яблуниця Івано-Франківської області відбувся літній табір для молодіжних лідерів «InEvolve».

Аналіз потреб молоді

Як засвідчило недавнє дослідження UNDP–UNFPA «Вплив війни на молодь», із початком повномасштабної війни серед молоді значно зросло волонтерство: у 2022 році 30% респондентів заявили, що почали волонтерити, тоді як в аналогічному дослідженні 2021 року про долучення до волонтерства повідомили лише 6% опитаних. Подібні результати засвідчують і інші опитування. Зафіксовано зростання серед молоді почуття громадянського обов'язку — тобто усвідомлення того, що звичайні люди можуть щось змінити у своїй спільноті.

Опис практики

5-денний літній табір «InEvolve» — це можливість для молодіжних лідерів та лідерок із Дніпропетровської, Полтавської та Чернігівської областей долучитися до процесів відновлення України, розвинути й удосконалити свої лідерські навички, налагодити сталі партнерства й опанувати основи проєктного менеджменту.

Це чудова нагода не лише для навчання, але й для відпочинку, відновлення ментального здоров'я та емоційного перезавантаження, що дуже важливо з огляду

на ті стресові умови, у яких перебуває українське суспільство та працюють молодіжні лідери. Традиції та цікавинки табору:

- три загони, кожен з яких має свою менторку;
- ранкові руханки;
- вечірні нетворкінгові активності;
- обов'язкові рефлексії;
- система мотивації;
- тематичні дні (Знайомство та командування; Соціальні зміни; Комунікація та партнерство; Інновації та ідеяція; Планування майбутнього).

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Табір організовано за підтримки UNDP в Україні в межах проекту «EU4Recovery — Розширення можливостей громад в Україні» (EU4Recovery) за фінансової підтримки Європейського Союзу. До проекту було залучено команду з 3 тренерок, слухачами програми стали 30 учасників(-ць).

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Під час навчання учасники(-ці) проходили тематичні квізи на тему «Протидія корупції» на платформі Kahoot, ознайомилися з діяльністю програм «Віднова.UA» та «Будуємо Україну разом» через платформу Zoom. Усі сесії супроводжувалися мультимедійними матеріалами.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Ця ініціатива постала як реакція на виклики, спричинені повномасштабним вторгненням.

Досягнення

1. Учасники здобули знання, навички та компетенції для підвищення ефективності участі молоді у процесах відновлення України на місцевому та державному рівнях.
2. Налагоджені партнерства між учасниками (у рамках однієї чи сусідніх громад).
3. Напрацьовані концепції проектів соціальної дії для втілення в громадах.

16. Smart Talks

Організація

КЗ «Молодіжний центр «Смарт» Слобожанської селищної ради

Місце практики

Слобожанська ТГ
Дніпропетровської області

Автор практики

Малова Наталія Юріївна, фахівчиня
молодіжного центру

Період впровадження

Серпень 2023 року

Ключові слова

Виїзні лекції у форматі TED Talks

Сфери молодіжної політики

Розвиток механізмів забезпечення
участі молоді в житті громади

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

smartslobo@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси,
партнерська допомога

Передумови

Основною проблемою, яку ми вирішували за допомогою проєкту Smart Talks, є низька обізнаність молоді, що проживає у Слобожанській ТГ, щодо можливостей самоосвіти та неформальної освіти, а також участі у громадському житті.

Аналіз потреб молоді

Молодіжний центр «Смарт» регулярно проводить за допомогою гугл-форм опитування щодо цікавих для молоді заходів. Також молодіжні працівники усно опитали відвідувачів МЦ на предмет їхньої обізнаності щодо варіантів неформальної освіти, участі у громадському житті, міжнародних можливостей для молоді. Було виявлено, що 70% респондентів недостатньо поінформовані з цих питань.

Опис практики

Smart Talks — це виїзні лекції у форматі TED Talks. Мета проєкту — підвищити обізнаність молоді щодо можливостей саморозвитку, впливу на громадське життя. Для якнайширшого охоплення сільської молоді молодіжні працівники приїжджали у села громади.

Теми лекцій:

- Можливості самоосвіти в ІТ.
- Креативне ведення соцмереж.
- Міжнародні можливості для молоді: молодіжні обміни та волонтерство за кордоном.
- Що таке Молодіжна рада та як молодь може впливати на локальну політику.

Кожний захід складався з 4 лекцій по 15 хвилин, що забезпечувало динаміку та збереження зацікавленості аудиторії. Тематика обиралася відповідно до інтересів аудиторії та до проблем молодіжної роботи у Слобожанській громаді. Реалізуючи подібний проєкт, інші громади можуть обрати тематику лекцій залежно від інтересів публіки та фаху лекторів.

Молодь була всебічно залучена у цей процес:

- програма була сформована відповідно до потреб молоді;
- лекції розробляли та проводили працівниці МЦ віком від 17 до 25 років.

Чотирма заходами Smart Talks було охоплено 70 учасників, які поглибили свої знання з вищезазначених тем. Крім того, за підсумками проєкту 18 осіб вступили до Молодіжної ради.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси:

1. Приміщення молодіжного центру «Смарт» у с. Олександрівка, с. Партизанське.
2. 4 молодіжні працівники — лектори.
3. Власний автомобіль для переїзду між локаціями.

Додатково залучені ресурси: приміщення актового залу БК с. Степове, актовий зал Балівського старостату.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Попереднє опитування щодо тематики заходів та освітніх потреб молоді проведено з використанням гугл-форм.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення Росії суттєво вплинуло на вимоги до безпеки під час проведення заходів та на мобільність жителів Слобожанської громади. До 2022 року заходи такого масштабу зазвичай проводилися у МЦ «Смарт» у смт Слобожанське, а молодь з інших сіл громади приїжджала на захід громадським транспортом або на орендованому МЦ «Смарт» автобусі.

Тепер же під час планування заходу «Smart Talks» довелося врахувати низку чинників. Так, збирати велику аудиторію молоді у філії МЦ «Смарт» у Слобожанському небезпечно, бо у сховищі можна комфортно розмістити лише 30 людей. Деякі батьки з міркувань безпеки не дають згоди на виїзд неповнолітніх молодих людей (14–17 років) із села задля участі у заходах. Крім того, через економічний спад у багатьох сімей погіршилося матеріальне становище, тож вони не можуть дозволити собі часті поїздки громадським транспортом (у середньому проїзд на автобусі від сіл Слобожанської громади до смт Слобожанське коштує 50 грн в один бік). Тож було обрано формат виїзних лекцій у філії МЦ «Смарт» у Слобожанській громаді.

Досягнення

Кількісні показники:

- Проведено 4 заходи Smart Talks в с. Олександрівка, с. Балівка, с. Степове, с. Партизанське.
- Загальна кількість учасників — 70, 7 з них — ВПО.
- 18 анкет на вступ до Молодіжної ради.

Якісні результати:

- Підвищився рівень обізнаності молоді щодо таких тем: самоосвіта у галузі ІТ, розвиток креативності, міжнародні можливості для молоді, молодіжна участь у політиці.
- Підвищилася активність Молодіжної ради.

17. Аніме-збірки «Мирне небо»

Організація

КЗ «Молодіжний центр «Смарт» Слобожанської селищної ради

Місце практики

смт Слобожанське, с. Олександрівка
Слобожанської ТГ Дніпропетровської обл.

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

+380 99 211 49 16,
smartslobo@gmail.com

Автор практики

Сіроштан Тетяна Миколаївна,
фахівчиня молодіжного центру

Період впровадження

3 листопада 2022 року дотепер

Тип фінансування

Власні ресурси, грантова підтримка,
партнерська допомога

Ключові слова

Аніме-вечірки длягуртування молоді

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді

Передумови

Після початку пандемії коронавірусу та повномасштабної війни у молоді посилилося відчуття ізоляції через обмеження можливостей спільного дозвілля. Крім того, у Слобожанській громаді не було спільноти шанувальників аніме та японської культури, хоча це популярний серед молоді вид дозвілля.

Аналіз потреб молоді

За допомогою гугл-форм та сторіс в Instagram було проведено опитування щодо інтересу до заходів на тему аніме та японської культури.

Опис практики

Мета аніме-зустрічей — згуртування молоді, створення спільноти за інтересами. Ідея заходу виникла в команді проекту під час тренінгу з проектного менеджменту в рамках програми «Доброго вечора, ми з України» від ГО «Молодіжна платформа» за підтримки Міністерства освіти і науки України. Учасники команди проаналізували проблеми молоді у громаді, зокрема звернули увагу на недостатній розвиток молодіжної спільноти. У підсумку з'явилася концепція аніме-вечірки з вікториною (на знання аніме та музичних тем із них), іграми (конкурс на найкращий косплей персонажа аніме), спільним переглядом аніме, майстер-класом із малювання, лекцією про японську культуру, традиційним чаюванням тощо. Під час планування та реалізації заходу учасники команди практикували навички проектного менеджменту та командної роботи. У першому заході в смт Слобожанське взяли участь 40 людей, пізніше учасники з с. Олександрівка почали організовувати такі зустрічі у своєму населеному пункті.

Головний результат проекту — створення спільноти молоді, об'єднаної інтересом до аніме, та опанування організаційних навичок молоддю, яка влаштовує ці заходи.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси:

1. Приміщення молодіжного центру «Смарт» у смт Слобожанське і с. Олександрівка.
2. 2 працівники МЦ «Смарт», які допомагають у проведенні заходу.
3. Комп'ютер та проектор.
4. Програмне забезпечення Adobe Premiere.

Залучені ресурси:

1. 5200 грн міні-гранту від ГО «Молодіжна платформа», що були використані на закупівлю продуктів для кава-брейку та призів для переможців вікторини.
2. 1 працівник Будинку культури с. Олександрівка.
3. Проектор та ноутбук Будинку культури с. Олександрівка.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

1. Гугл-форма та сторіс Instagram для опитування про інтереси молоді.
2. Програма Adobe Premiere для монтажу відео з підбіркою музичних тем з аніме для проведення вікторини.
3. Онлайн-застосунок Kahoot для проведення вікторини.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення Росії негативно вплинуло на розвиток молодіжної спільноти у Слобожанській ТГ, оскільки велика кількість активної молоді евакуювалася за кордон. Тож така практика соціального згуртування сприяла відновленню спільноти молоді.

Досягнення

Кількісні показники:

1. Проведено 2 аніме-зустрічі у смт Слобожанське і с. Олександрівка.
2. Загальна кількість учасників — 60 осіб, 5 із них — ВПО.

Якісні зміни:

1. Створення аніме-спільноти у Слобожанській ТГ.
2. Команда проєкту набула практичні навички з організації заходів та монтажу відео у програмі Adobe Premiere.

18. «Молодіжне згуртування Кременщини»

Організація

Молодіжна рада при Кременській міській раді

Місце практики

м. Кременна, Кременська громада,
Луганська обл.; м. Рівне, Рівненська
громада, Рівненська обл.; м. Київ;
м. Дніпро, Дніпровська громада,
Дніпропетровська обл.

Автор практики

Горбатенко Микита Ярославович,
голова Молодіжної ради

Період впровадження

3 січня 2022 року

Ключові слова

Згуртування, молодіжка, переміщення,
навчання, проекти

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді; підтримка
молодіжних проектів та ініціатив

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

nikitagorbatenko2004@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси,
партнерська допомога

Передумови

Практику започатковано з метою об'єднання молоді для розвитку неформальної освіти та вирішення нагальних для молодих людей питань. Після вторгнення РФ молоді люди евакуювалися до різних міст України, і ми прагнемо підтримати їх та допомогти їм краще інтегруватися.

Аналіз потреб молоді

Перед запуском практики МР співпрацювала з ГО «Чарівний пендель», яка працює з молоддю громади з 2020 року. Завдяки цьому ми дізналися про запит на неформальну освіту для розвитку та самореалізації. Після евакуації молодь активно збирали в онлайн та офлайн-форматах, створюючи мережу Кременської молоді в Україні.

Опис практики

Практика впроваджувалася за чотирма ключовими напрямками.

1. Організація освітніх тренінгів для молоді — молодь ВПО з Кременської громади разом із досвідченими колегами з різних міст України (Київ, Дніпро, Рівне, Умань) вивчала теми проектного менеджменту та міжнародних можливостей молодіжної участі.
2. Проектна діяльність — у співпраці з ГО «Чарівний пендель» нашої МР у 2022–2023 (до жовтня включно) роках вдалося реалізувати 11 проектів у царині підтримки неформальної освіти, екологічної безпеки (толоки), розвитку молодіжної політики, психологічної допомоги, роботи з дітьми.
3. Кооперація «влада — бізнес — громада». Цей досвід комунікації та співпраці є важливим аспектом практики. Така кооперація завжди на користь молоді й громаді. Ці аспекти роботи активно висвітлювалися у ЗМІ.
4. Гуманітарна допомога — на початку повномасштабного вторгнення молодь згуртувалася та допомагала доставляти гуманітарну допомогу у віддалені райони Кременної, а наразі, після евакуації, молоді люди волонтерять у гуманітарних хабах Кременської громади.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

- людські: члени МР, активна молодь, волонтери;
- технічні (цифрові);
- приміщення Кременської міськради й гуманітарних хабів.

Налагоджено партнерство з Управлінням освіти, культури, молоді та спорту Кременської МВА, додатково залучаємо ресурси від різних проєктів

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Цільову аудиторію інформували про заходи у соціальних мережах. Для формування бази зацікавленої молоді ВПО в різних куточках України використовуємо гугл-форми. Для комунікації користуємося Telegram-каналами Кременської громади в різних областях. Афіші та сертифікати створюємо в програмі Canva, навчання інколи відбувається в Zoom.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Члени Молодіжної ради, наші партнери, влада, мешканці Кременської громади — усі ми через повномасштабне вторгнення й тимчасову окупацію міста вимушено переїхали в різні міста України. Більшість мешканців нашої громади оселилися в Рівному, Дніпрі, Києві, голова МР опинився в Умані. У перших трьох містах за Кременською громадою були закріплені гуманітарні хаби, а в Рівному наші активісти з Кременської громади заснували ГО «Крокуємо разом — діємо разом». Наразі ми працюємо над можливостями створення молодіжного хабу, який дасть змогу покращити соціальні зв'язки, підвищити рівень соціальної активності та відповідальності, забезпечити живе спілкування, відчуття комфорту та розвиток громадської активності молоді.

Досягнення

Наразі участь у практиці взяли 397 осіб, які опанували навички менеджменту, підприємництва, створення контенту та публічних виступів, здобули нові знання та реалізували 6 проєктів.

19. Всеукраїнський конкурс творчих робіт «Національно-патріотичне становлення молоді»

Організація

Інститут політико-правових та релігійних досліджень

Місце практики

Діяльність поширюється на всю територію України

Автор практики

Герасименко Олександр Олександрович, президент Інституту політико-правових та релігійних досліджень

Період впровадження

3 жовтня 2022 року, щорічний конкурс

Ключові слова

Патріотизм, національна та громадянська ідентичність, згуртованість, національна єдність, молодь

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді; волонтерство; утвердження серед молоді української національної та громадянської ідентичності

Передумови

Всеукраїнський конкурс творчих робіт «Національно-патріотичне становлення молоді» започаткований з метою утвердження української національної та громадянської ідентичності, поширення патріотичних ідей, виявлення і підтримки обдарованої молоді, заохочення захисників і захисниць України до патріотичної творчості у форматі участі у мистецьких проєктах, підвищення рівня обізнаності про історію сучасної української культури й мистецтва, створення умов для творчого зростання молоді.

Аналіз потреб молоді

Оцінку актуальних питань здійснено шляхом проведення онлайн анкетувань та фокус-груп серед молоді, а також організовано стратегічну сесію керівництва та експертів Інституту політико-правових та релігійних досліджень із заінтересованими представниками органів державної влади, інститутів громадянського суспільства, закладів вищої освіти, наукових установ за участі представників молодіжних організацій та представників органів студентського самоврядування.

За результатами аналізу визначено пріоритетні напрямки Конкурсу, а саме:

- зміцнення національної єдності;
- консолідація українського суспільства;
- відновлення і збереження історичної пам'яті українського народу;
- національно-патріотичне виховання молоді;
- суспільний діалог задля національної ідентичності;
- героїчна боротьба Українського народу;
- свобода світогляду, віросповідання та капеланство;
- формування громадянської позиції, патріотичної свідомості, української та європейської ідентичності молоді засобами мистецтва;
- інша тематика, виходячи з пріоритетних напрямків.

Опис практики

Всеукраїнський конкурс творчих робіт «Національно-патріотичне становлення молоді» проводиться з урахуванням принципів інклюзивності, безбар'єрності,

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

institute2014@ukr.net

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

екстериторіальності та гендерної рівності.

До участі у конкурсі щорічно запрошуються: учні, члени Малої академії наук України, студенти закладів вищої освіти, аспіранти закладів вищої освіти та наукових установ України, молодь, інші зацікавлені особи.

Конкурс проходить щорічно з 10 жовтня по 22 січня.

Основні етапи Конкурсу:

Прийом конкурсних робіт — з 10 жовтня до 6 січня.

Оцінювання конкурсних робіт експертною радою — до 18 січня.

Оголошення переможців — 22 січня.

За результатами конкурсу здійснюється теоретико-методологічне осмислення проблематики утвердження серед молоді української національної та громадянської ідентичності, а також науково-методичної організації виховної діяльності серед учнівської та студентської молоді в закладах освіти і наукових установах.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Конкурс реалізується людськими ресурсами членів організації, без залучення фінансових ресурсів, за інформаційної підтримки Міністерства молоді та спорту України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Національної академії педагогічних наук України, Європейської культурної асамблеї, Київської міської державної адміністрації, Всеукраїнського товариства «Знання» України та ін.

Медіа-партнери Інституту: газета Верховної Ради України «Голос України», видання Київської міської ради «Вечірній Київ», «Українська літературна газета» та ін.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Гугл-форми — для проведення опитувань, відбору учасників.

Сторінки в соціальних мережах, вебсайти — для поширення інформації про конкурс та його результати.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Задля забезпечення залученості та рівності усіх учасників, а також з огляду на міркування безпеки конкурс проводиться в дистанційному форматі.

Досягнення

У Всеукраїнському конкурсі творчих робіт «Національно-патріотичне становлення молоді» у 2022 році взяли участь 10857 учасників, серед яких:

- дипломом I ступеня нагороджено 3 учасників;
- дипломом II ступеня відзначено 9 осіб;
- дипломом III ступеня заохочено 60 представників учнівської, студентської молоді, здобувачів наукових ступенів;
- подякою президента Інституту політико-правових та релігійних досліджень нагороджено 35 осіб.

Переможцям конкурсу презентовано книгу «Країна в смартфоні» письменника, президента Інституту політико-правових та релігійних досліджень Олександра Герасименка, видану до 30-ї річниці Незалежності України.

20. Проєкт «Віднови свій ресурс»

Організація

Клуб за місцем проживання «Молодіжний центр» комунального закладу позашкільної освіти «Об'єднання клубів за місцем проживання «Дивосвіт»

Місце практики

Білоцерківська міська територіальна громада, Київська область

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Гаркавенко Аліна Віталіївна, координатор проєкту, педагог-організатор клубу за місцем проживання «Молодіжний центр»

Контакт автора

beganina.a@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, грантова допомога

Період впровадження

Вересень–жовтень 2022 року

Ключові слова

Молодь, ВПО, інтеграція, адаптація, згуртованість

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; волонтерство; змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування

Передумови

У Білоцерківській МТГ проживає близько 9,4 тис. ВПО. Війна впливає на психологічний і матеріальний стан, робить молодь незахищеною перед викликами сьогодення і майбутнього. Наш проєкт спрямований на ефективнішу інтеграцію молоді ВПО в громаду, психологічну підтримку молодих людей — і тих, які проживають у громаді, і внутрішньо переміщених осіб.

Аналіз потреб молоді

У 2022 році МЦ організував опитування з метою визначення потреб молоді в умовах воєнного часу. Опитувальник у гугл-формі поширювався в соціальних мережах МЦ, пабліках міста в Instagram та Facebook, у месенджерах та спільнотах ВПО.

Опис практики

Проєкт передбачав проведення різних майстер-класів з психологічного розвантаження молоді та адаптації до кризових ситуацій, а також екскурс в історію України, вільне спілкування та навчання з надання першої допомоги.

Цільова група — місцева молодь та молодь ВПО віком від 14 до 35 років. До заходів були залучені експерти, які надають психологічну допомогу дітям, дорослим, військовослужбовцям та їхнім родинам, людям у кризових станах, потерпілим від усіх форм насильства та наслідків війни.

Для набору учасників використовувалися гугл-форми, які розповсюджувались через мережу інтернет, волонтерські організації, ініціативні групи молоді, молодіжні організації та організації, які працюють з ВПО.

Основні етапи впровадження практики:

- 1) підготовчий етап (формування команди, розробка концепції заходів, набір волонтерів, комунікація з учасниками і спікерами заходу тощо);
- 2) безпосередня реалізація заходу;
- 3) звітування.

Найбільшим успіхом у реалізації проєкту вважаємо зростання залученості молоді ВПО до життя громади. Протягом проєкту заходи для молоді організувала сама молодь. Після завершення практики учасники проєкту стали постійними відвідувачами центру, волонтерами, спікерами заходів.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні:

- людські ресурси — команда центру;
- технічне обладнання центру;
- сторінки центру в соціальних мережах.

Додатково залучені:

- людські — волонтери, експерти;
- фінансові (проєкт «Віднови свій ресурс» втілено завдяки проєкту швидкої підтримки молодіжних центрів під час воєнного стану від ГО «Молодіжна платформа» за підтримки програми «Мріємо та діємо», яка впроваджується за фінансової підтримки USAID та виконується IREX у партнерстві з БУР, CSR Ukraine, MCI, Міжнародним республіканським інститутом (IRI) та Zinc Network. Бюджет проєкту — \$2 264).

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

- Google Forms — для реєстрації відвідувачів заходу;
- Microsoft Office — для забезпечення ефективної роботи команди і зберігання інформації;
- соціальні мережі — для запрошення молоді, інформування громадськості про діяльність проєкту;
- Canva — для візуалізації інформації.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення зумовило реалізацію проєкту. Під час реалізації практики необхідно було враховувати безпекові обмеження: у разі загрози ракетних ударів ми переходили в найближче укриття.

Досягнення

Кількісні:

- учасники — 139 осіб (119 — жінки, 20 — чоловіки);
- ВПО — 19 осіб (11 — жінки, 8 — чоловіки);
- спікери — 6 осіб (жінки);
- заходи — 14.

Якісні:

- підвищення інтересу до тем, які висвітлювалися в рамках проєкту;
- підвищення рівня поінформованості аудиторії про діяльність МЦ;
- посилення кооперації між МЦ та партнерами.

21. Молодіжні стендап-екскурсії

Організація

Комунальний заклад позашкільної освіти Білоцерківської міської ради «Об'єднання клубів за місцем проживання «Дивосвіт»

Місце практики

Біла Церква, Київська область

Автор практики

Ярошенко Вікторія Віталіївна, педагог-організатор / молодіжна працівниця

Період впровадження

2022–2023 рр.

Ключові слова

Історія, мистецтво, освіта, гумор, стендап, інтеграція молоді, неформальна освіта

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість, в тому числі інтеграція внутрішньо переміщених осіб; змістовне дозвілля; волонтерство; освіта та просвітницька діяльність; підтримка молодіжних ініціатив

Передумови

У місті Біла Церква після початку повномасштабного вторгнення з'явилася на постійній і тимчасовій основі така категорія населення, як внутрішньо переміщені особи. На літо 2023 року в місті та Білоцерківському районі нараховувалося понад 30 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Щоб успішно інтегрувати їх у життя громади та познайомити з історією міста, визначними пам'ятками архітектури та місцями для відпочинку з історичним значенням, був запропонований інтеграційний захід з елементами сучасного гумору в жанрі стендапу, який передбачав руйнування стереотипів про екскурсію та полегшення сприйняття важкого історичного матеріалу.

Аналіз потреб молоді

Проведення опитування серед молоді, відвідувачів Молодіжного центру, відгуки та запити з побажаннями у гугл-формах зворотнього зв'язку.

Опис практики

Мета практики — допомога в психосоціалній адаптації молоді в період воєнного стану та інтеграції в громаду молоді ВПО, яка, переїхавши до нового міста, не знає його історії. Також ми мали на меті зняти стрес та напруження шляхом прогулянок, жартів та здобуття краєзнавчих знань, популяризувати екскурсії як метод змістовного дозвілля. Етапи впровадження проєкту:

- 1) обробка запитів від молоді ВПО;
- 2) розробка концепції заходів та пошук ресурсів;
- 3) комунікація з ГО «Біла Церква туристична» та «Білоцерківським стендап-клубом», спільна розробка сценарію та плану цікавої гумористичної екскурсії для молоді;
- 4) рекламна кампанія та проведення заходу.

Проєкт став інноваційним та успішним завдяки поєднанню трьох форм інформації: аудіальної, візуальної та кінестетичної. А завдяки стендап-гумору та гід-коміку учасники екскурсії легко сприймали та запам'ятовували викладені історичні факти.

Молодь була залучена до технічних процесів: розповсюджувала інформацію про захід, надавала волонтерську допомогу із реєстрацією учасників заходу.

Для набору учасників використовувалися гугл-форми, які розповсюджувались через мережу інтернет, волонтерські організації, ініціативні групи молоді, молодіжні організації та організації, які працюють з ВПО.

Статус практики

Сезонний формат: екскурсії відбуваються у травні–жовтні (з огляду на погодні умови)

Контакт автора

vikto.yarosh@gmail.com

Тип фінансування

Не зазначено

Найбільшим успіхом у реалізації проєкту вважаємо зростання залученості молоді ВПО до життя громади. Протягом проєкту заходи для молоді організувала сама молодь. Після завершення практики учасники проєкту стали постійними відвідувачами центру, волонтерами, спікерами заходів.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Мінімальна кількість ресурсів, а саме: ноутбук для розробки афіш, переносна полегшена колонка та мікрофон для гіда.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Ноутбук та акустична переносна система з мікрофоном для гіда.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення окрім прямої загрози для життя, ще створило проблеми під час реалізації практики: труднощі були із тим, щоб швидко дістатись укриття на локації парку «Олександрія».

Досягнення

Якісна інтеграція внутрішньо переміщених осіб до життя громади.

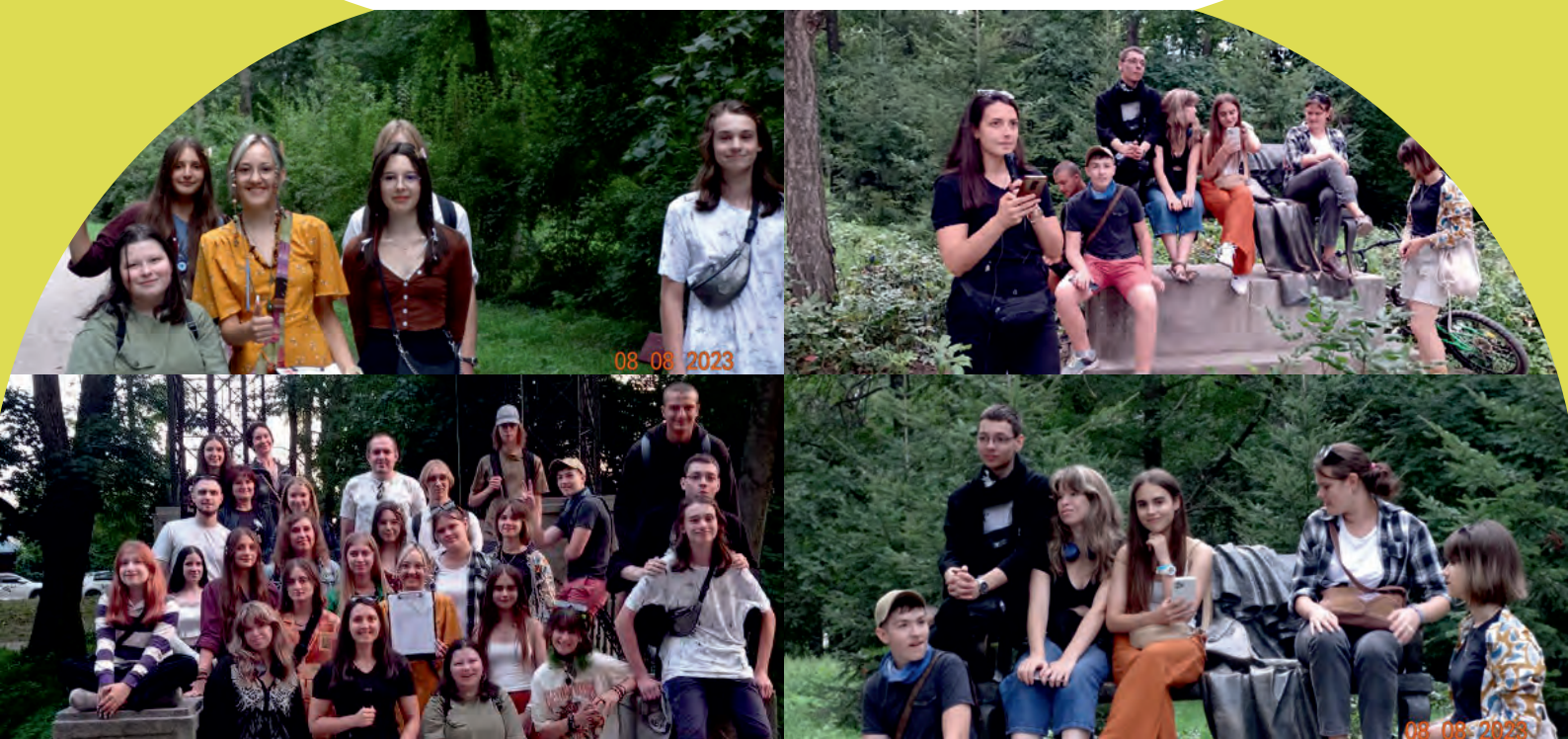
Кількісні показники:

перша зустріч — 31 учасник, із яких 28 — ВПО;

друга зустріч — 38 учасників, із яких 20 — ВПО;

понад 50 внутрішньо переміщених осіб отримали базові знання з краєзнавства та відвідували інші заходи Молодіжного центру, пов'язані з історією міста («Ретро Біла Церква», «Театральна студія»).

Учасники заходів надали значний позитивний зворотний зв'язок, активно долучилися до наступних молодіжних екскурсій та інших історично-краєзнавчих, освітніх та інтеграційних заходів.

22. «Благодійна лотерея перед кінопоказом просто неба»

Організація

Молодіжна рада «Smile»

Місце практики

Троїцька ТГ, Павлоградський район,
Дніпропетровська область

Автор практики

Шляховий Микола Миколайович, голова Молодіжної ради «Smile»; Костенко Альона, Каліта Ганна, Зубченко Едуард, Бровко Олена, Ентова Софія, Швець Юлія, Фандій Ангеліна, Назарко Тимофій

Період впровадження

12.08.2023, 18.08.2023, 27.08.2023,
08.09.2023, 22.09.2023

Ключові слова

Молодь, дружба, лотерея,
благодійність, кінопоказ

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді

Передумови

Жителів та гостей громади зазвичай непросто згуртувати навколо соціально важливих проєктів, наприклад благодійних зборів коштів на потреби ЗСУ. Тож Молодіжна рада вирішила зібрати кошти, скориставшись нестандартним способом залучення молоді.

Аналіз потреб молоді

Під час усних опитувань молоді було виявлено потребу в кінопоказах. Тож збір пожертв для ЗСУ в громаді було вирішено прив'язати до кінопоказів на відкритих майданчиках (у парках). У громаді кілька населених пунктів, тож кінопокази мали відбуватися в 5 із них — задля залучення молоді та осіб з числа ВПО із віддалених сіл, що посприяло згуртуванню та єднанню молоді.

Опис практики

Збір коштів перед кінопоказами проводився у форматі благодійної лотереї. Лоти (90 штук по 20 грн за кожен) купували спершу коштом молодіжної ради, а потім — за кошти, отримані від лотереї. Участь у лотереї коштувала 100 грн. Учасники могли виграти різні призи (канцтовари, засоби гігієни) та суперприз (пляшку вина). Щоб виграти суперприз, потрібно було вгадати номер, який витягне ведучий.

Лотерею проводили безпосередньо перед початком кінопоказу. Фільми обирали за допомогою опитування молоді в соцмережі Facebook, про місце й час показу повідомляли у групах громади та Молодіжної ради на Facebook. На зібрані кошти закупили необхідне для бійців ЗСУ із нашої громади.

Для нашої громади благодійна лотерея перед кінопоказом — інноваційний захід. Практику можна проводити в будь-якій громаді України, організовувати виїзди в різні населені пункти.

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

kolya@gmail.com

Тип фінансування

Партнерська допомога,
благодійні внески

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

2 автомобілі від органів місцевого самоврядування та благодійників. Екран, проектор та аудіосистема від виконкому Троїцької сільської ради. Лоти для лотереї за власний кошт благодійників.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Опитування та оголошення на Facebook, робочі чати в Telegram.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення Росії призвело до зміни пріоритетів громади, перегляду планів і стратегій. Тепер потрібно зосередитися на допомозі військовим та внутрішньо переміщеним особам, які постраждали в результаті конфлікту.

Досягнення

Заходи згуртували не тільки молодь громади, а й людей старших вікових категорій: 6 заходів відвідали понад 120 осіб. 70% — віком 14–35 років, близько 30% — старші. Зібрано 15200 грн, які використано для придбання маскувальних сіток для ЗСУ та оплати лікування бійця з нашої громади.

23. Захід згуртування «Об'єднавче гончарне коло»

Організація

КЗ «Васильківський центр розвитку молодіжного підприємництва» Васильківської селищної ради Синельниківського району Дніпропетровської області

Місце практики

Васильківська громада

Статус практики

Реалізація триває

Автор практики

Гусак Марія Романівна, директорка Молодіжного центру «ТОН»

Контакт автора

molod.centron@ukr.net

Період впровадження

3 вересня 2023 року дотепер

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси

Ключові слова

Згуртування, гончарство, розмови про потреби, реалізація ідей, виїзний захід

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді, волонтерство, змістовне дозвілля для молоді, інклюзивний розвиток

Передумови

Ми вирішуємо проблему соціальної ізоляції молоді, незадоволеності її потреб, зокрема у самореалізації на користь громади та в змістовному дозвіллі в умовах війни. Практика стала для громади інноваційним рішенням, адже залучила молодь до живого спілкування, планування соціально корисних ініціатив у рамках воркшопів із гончарного мистецтва.

Аналіз потреб молоді

Для збору потреб молоді ми провели опитування в соцмережах із використанням гугл-форм. Запитання стосувалися бажань та потреб молоді. Також у молодіжному центрі, коли там діяв штаб гуманітарної допомоги для ВПО, містилася скринька для запитань, за допомогою якої молоді люди, які приєдналися до нашої громади, могли донести свої думки й потреби.

Опис практики

Основні етапи:

1. Опитування молоді громади, з'ясування потреби в тих чи інших заходах. Виявилось, що чи не найбільше молоді бракує живого спілкування, бачення можливостей організації корисних для громади й для самих молодих людей заходів. Під час спілкування відвідувачі молодіжного центру запропонували використати наявне в самому центрі обладнання — гончарне коло, яке виступило не лише базовим елементом практики, а й символом єднання.
2. Організація першого воркшопу «Гончарне коло» з метою згуртування молоді навколо гончарного мистецтва та планування подальших активностей у громаді. Воркшоп проводив фахівець-гончар, а обговорення майбутніх суспільно корисних заходів — фасилітатор молодіжного центру.
3. Під час наступних занять інструкторами стали молоді люди, які опанували відповідні навички під час першого заходу. За підсумками обговорень виникли ідеї щодо спільного відвідування кінотеатру та озеленення громади.
4. Надалі планується поширити практику на інші населені пункти громади у форматі мобільних виїздів. Утім, молодь громади можна об'єднати за будь-яким іншим заняттям, залежно від наявних у громаді обладнання й ресурсів.

Практика враховує інтереси вразливих верств молоді — відвідування безкоштовне, виїзди у віддалені населені пункти дають змогу охопити всі групи, до участі в заходах запрошуються особи з числа ВПО та інших вразливих груп. Сталій ефект досягається шляхом постійних повторень та залучення інструкторів з числа учасників попередніх заходів.

90

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси: приміщення для заходів, гончарне коло, фахівець-гончар для першого воркшопу, фасилітатор обговорення потреб та ідей. Ресурси, надані місцевою владою: пальне для перевезення обладнання в інші населені пункти. Ресурси, залучені в рамках програми «DOBRE»: фартухи та інструменти, глина, кава й смаколики.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Гугл-форми — для опитування молоді, соціальні мережі Facebook та Instagram — для інформування, месенджери Viber та Telegram — для спілкування, Canva — для оформлення запрошень на заходи.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення Росії значно вплинуло на процес планування, реалізації та результати нашої практики. Перед проведенням заходу ми уточнювали, чи є укриття, відповідним чином інструктували учасників з питань безпеки. Невизначеність під час війни негативно позначається на робочому процесі.

Досягнення

- Соціальне згуртування 50 молодих людей у громаді Васильківка в рамках 3 заходів.
- Залучення до заходів 5 осіб з числа ВПО (10% від числа учасників).
- 15 молодих людей вперше від початку війни відвідали кінотеатр.
- Залучення 10 молодих людей до процесу озеленення громади.
- Заплановано 2 мобільні виїзди з практикою у віддалені населені пункти громади.
- Активізація участі та лідерства: молоді люди виступають інструкторами та організаторами подальших ініціатив, що свідчить про їхню готовність брати всебічну участь у розвитку громади.

24. «Резиденція Святого Миколая в укритті»

Організація

Луцький міський молодіжний центр, Департамент молоді та спорту Луцької міської ради, ГО «Фундація мистецького розвитку Наталії Грабовецької»

ТЦ «Нова Лінія», «Аква Прінт», Офіс-центр у Луцьку, БФ «Робимо добро дітям», VEIDA florist, «Волинська Голландія», Волинська православна богословська академія, MISKIV STUDIO, Луцький міський учнівський парламент

ГО «ПРО 100 МОЛОДЬ»

Арт-галерея «Образ&Grabovetsky»

Місце практики

м. Луцьк

Автор практики

Семчук Юрій, Мамосюк Роман,
Неглядюк Владислав, Пасека Анна

Період впровадження

19–26.12.2022 року

Ключові слова

Родина, атмосфера, спілкування,
магія, затишок

Сфери молодіжної політики

Змістовне дозвілля для молоді та
молодіжне таборування

Статус практики

Реалізацію завершено
(реалізовуватиметься щороку)

Контакт автора

+380501655563,
semchuk.iurii@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, допомога
партнерів та бізнесу

Передумови

Повномасштабне вторгнення та карантин через пандемію завдали великої шкоди соціалізації дітей та молоді. Тож, втілюючи цю практику, ми прагнули створити для дітей та їхніх батьків позитивну та магічну атмосферу, дати дітям можливість висловити свої бажання та відволіктися від негативних подій.

Аналіз потреб молоді

Для аналізу потреб молоді під час планування практики організатори використовували опитування, фокус-групи, відгуки від учасників попередніх заходів, а також спілкування з батьками та дітьми щодо їхніх очікувань, інтересів та побажань.

Опис практики

Практика «Резиденція Святого Миколая» виявилася надзвичайно інноваційною та ефективною для роботи з дітьми й молоддю. Розміщення Резиденції в центрі Луцька у підземеллі забезпечило незабутню та таємничу атмосферу, яка привертала увагу відвідувачів.

Резиденція була розділена на дві локації. На одній ангели (волонтери) гостинно зустрічали дітей, запрошували їх малювати та насолоджуватися гарячим чаєм чи какао з печивом. На цьому етапі діти заспокоювалися, поринали у відчуття затишку. Після цього ангел проводив кожну дитину до другої локації, де вже очікував Святий Миколай. Ангели намагалися застосовувати до всіх дітей персональний підхід. Діти вільно висловлювали свої бажання, дарували Миколаю вірші та листи. Він разом із ангелами вислуховував усі побажання, акцентуючи на важливості кожної дитини. Усі діти отримували від Миколая невеличкі подарунки.

Діти й молодь отримали від цього заходу незабутні враження та позитивні емоції. Завдяки партнерам «Резиденція Святого Миколая в укритті» була безкоштовною й, відповідно, доступною для всіх охочих.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Приміщення «Образ» для організації Резиденції. Велика команда волонтерів для організації та проведення заходу. Матеріали для створення атмосфери (гірлянди, свічки, ліхтарі). Підтримка від місцевих партнерів та підприємств для забезпечення подарунків та організації заходу.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Опитування і реєстрація: електронні форми для реєстрації відвідувачів, збору даних та підготовка подарунків. Маркетинг та комунікація: розсилки електронною поштою, соціальні мережі для залучення учасників, поширення інформації та спілкування із зацікавленими сторонами.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

У період реалізації практики важливо було забезпечити стабільність та безпеку заходу, зокрема освітлення в умовах відключення електроенергії. Для цього використовувалися гірлянди, ліхтарі та свічки, які, до того ж, додавали атмосфери магії. Сама Резиденція була розміщена в укритті, що забезпечило захист дітей та їхніх батьків від можливих загроз життю.

Досягнення

- Понад 1000 дітей відвідали Резиденцію Святого Миколая та поспілкувалися зі Святим Миколаєм під час заходу.
- Резиденція працювала 7,5 днів.
- Зібрано та передано на потреби ЗСУ 18452 грн.
- Передано близько 700 листів Святому Миколаю.
- Благодійники надали необмежену кількість какао, печива, солодощів та іграшок для дітей.

25. Навчальні програми «Амбасадори МЦ» та «Стажування в МЦ»

Організація

КЗ «Ніжинський міський молодіжний центр» Ніжинської міської ради Чернігівської області

Місце практики

Ніжинська територіальна громада

Автор практики

Тимченко Анжела Володимирівна, директор; Гомоляко Роман Андрійович, заступник директора

Період впровадження

Квітень–серпень 2023 року

Ключові слова

Участь молоді, волонтерство, спільнота, молодіжна робота, молодіжна політика

Сфери молодіжної політики

Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; волонтерство

Передумови

Молоді люди недостатньо обізнані з діяльністю молодіжних працівників та молодіжною роботою загалом. Молодь долучається до заходів, однак бачить лише результат і продукт, хоча за ними стоїть масштабна «зашагункова» робота — планування, подолання форс-мажорних обставин, усунення ризиків тощо.

Аналіз потреб молоді

Молодь давно цікавиться можливостями розширення своєї участі в житті громади, а саме програмами стажування (зокрема, в Молодіжному центрі) та долученням до спільноти молодіжних працівників (волонтерство на сталій основі, офіційне представництво Молодіжного центру). Для забезпечення цієї потреби і були реалізовані навчальні програми «Амбасадори МЦ 2.0» та «Стажування в МЦ».

Опис практики

Квітень–травень 2023 року — набір учасників і реалізація навчальної програми «Амбасадори МЦ 2.0», спрямованої на формування сталої згуртованої команди волонтерів Молодіжного центру з числа молоді Ніжинської ТГ, популяризацію та поширення серед молоді Ніжинської ТГ інформації про можливості розвитку та про діяльність Центру в цілому. Протягом трьох навчальних зустрічей учасники та учасниці знайомилися з командою Молодіжного центру; його цінностями та напрямками роботи; основами проєктного менеджменту, тайм-менеджменту, публічного виступу, ризик-менеджменту. Щоб отримати залік, учасники(-ці) програми мали провести захід для молоді — майстерню, сесію настільних ігор, навчальну зустріч тощо.

Червень–серпень 2023 року — набір учасників та реалізація трьох хвиль навчальної програми «Стажування в МЦ» (1.0, 2.0, 3.0). Мета програми — підвищення обізнаності молоді з діяльністю молодіжних працівників, особливостями провадження молодіжної роботи в громаді; надання молоді можливості розширити свою участь у житті громади шляхом долучення до щоденної роботи Молодіжного центру. Протягом двох тижнів (15–20 годин на тиждень) учасники програми за визначеним графіком стажувалися в Молодіжному центрі й виконували найрізноманітніші завдання — готували тексти дописів та візуальні матеріали для соцмереж, долучалися до бухгалтерського обліку, обліку відвідувачів Центру, здійснювали фотосупровід заходів, брали участь в адміністративно-господарській роботі, веденні документації, нарадах та зустрічах з партнерами тощо. Також протягом стажування учасники відвідували корисні для молодіжних працівників — початківців тематичні сесії від команди Молодіжного центру: ведення соцмереж організації, робота з гугл-документами, створення візуальних матеріалів, історія створення та документація Молодіжного центру, основи фотографії тощо. Для заліку стажер(к)и мали провести захід для молоді.

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

timchenkostore17@gmail.com,

gomolyako.roman@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси, партнерська допомога

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

До реалізації практики долучилися працівники Ніжинського міського молодіжного центру (НММЦ), члени ГО «Лабораторія ініціативної молоді» (ГО «ЛІМ»). Практика здійснювалася на базі НММЦ з використанням офісного обладнання НММЦ та ГО «ЛІМ». Для проведення заходів амбасадорів та стажерів використано матеріали НММЦ та ГО «ЛІМ», а також матеріали, закуплені в межах проєкту UNICEF «Розширення психолого-соціальної підтримки, навчання життєвим навичкам і програм розширення можливостей для молоді через UPSHIFT та зміцнення молодіжних центрів в трьох регіонах».

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Під час реалізації практики для ознайомлення стажерів із діяльністю центру та навчання використовувалися різні цифрові інструменти, зокрема гугл-документи, таблиці, форми; Canva, InShot, StoryLab, Photoshop. Також у рамках практики стажери та амбасадори детально вивчали роботу в Instagram, Facebook, Telegram.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Здійснення молодіжної роботи в умовах війни потребує гнучкості, адаптивності та підвищеної відповідальності як за власне життя, так і за життя учасників заходів.

Під час навчальних програм ми детально інструктували молодь щодо поведінки у разі повітряної тривоги, навчали, як адаптувати роботу до поточних умов (наприклад, проводити захід в укритті).

Досягнення

Кількісні показники:

- Кількість випускників програми «Амбасадори МЦ» — 13 молодих людей.
- Кількість випускників трьох хвиль стажування — 29 молодих людей.
- Стажери та амбасадори провели 71 захід, якими охопили 1171 особу (як під час реалізації програм, так і після завершення їх активної фази).

Якісні показники:

- Сформовано сталу команду волонтерів Молодіжного центру (амбасадори + стажери).
- Молодь бере активнішу участь у житті громади, долучаючись до діяльності Молодіжного центру.
- Завдяки інформаційній роботі амбасадорів і стажерів популяризується діяльність Молодіжного центру.

З

МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я

1. Арт-терапія для дітей та молоді

Організація

Комунальна установа «Центр молодіжних ініціатив» Кам'янської міської ради»

Місце практики

Кам'янська міська територіальна громада, Дніпропетровська область

Автор практики

Боровик Катерина Віталіївна, директор КУ «Центр молодіжних ініціатив» КМР.
Співавтори: Вінніченко Ольга Володимирівна, фахівець КУ «Центр молодіжних ініціатив» КМР; Омельченко Андрій Валерійович, фахівець КУ «Центр молодіжних ініціатив» КМР (на момент реалізації практики)

Період впровадження

8 липня 2022 — 20 січня 2023 року

Ключові слова

Арт-терапія, ментальне здоров'я, творчість, мистецтво, згуртованість

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

yic.kam@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси

Сфери молодіжної політики

Підвищення соціальної згуртованості, інтеграція та адаптація ВПО, підтримка ініціатив молоді, активне включення вразливих категорій молоді

Передумови

Гармонізація психоемоційного стану дітей та молоді, зокрема ВПО, які проживають у Кам'янській громаді. Подолання стресу та травм унаслідок війни, переміщення, зменшення ймовірності довготривалої травми, полегшення інтеграції та адаптації ВПО у приймаючій громаді, підвищення рівня згуртованості громади.

Аналіз потреб молоді

Потребу у проведенні заходів з елементами арт-терапії та вирішенні проблем адаптації та інтеграції дітей і молоді було виявлено під час консультацій та бесід представників проєктної команди із працівниками соціальних служб міста, педагогами та психологами, родинами переселенців. Додатково у липні–серпні 2022 р. було проведено опитування «Становище та потреби ВПО у Кам'янській громаді».

Опис практики

Ідея практики, її розробки та впровадження належить молодим працівникам МЦ та відвідувачам МЦ з числа ВПО.

Заходи з елементами арт-терапії проводилися для двох цільових груп: діти віком 6–13 років і молодь віком 14–18 років.

Готуючись до реалізації практики, команда з'ясувала, що арт-терапії — це спектр напрямків, а не виключно терапія засобами образотворчого мистецтва, як прийнято вважати. Арт-терапія є одним із методів заспокоєння, що допомагає зберегти ментальне здоров'я; подбати про емоційний та психічний стан; впоратися з тривогами, панічними атаками та ознаками депресії; вийти з шокowego стану, спричиненого війною, тривожними сиренами, вибухами та пострілами; пережити травматичний досвід.

Тому інноваційність та креативність підходу полягала у використанні широкого спектру арт-терапій. Загалом було проведено 120 занять з елементами арт-терапій, з них 60 — для молоді. Зокрема для молоді проводилися такі заняття:

- Ізотерапія. Заняття з образотворчого мистецтва (15 занять).
- Музикотерапія. Заняття з музичного розвитку (10 занять).
- Скульптуротерапія. Заняття зі створення об'ємних художніх форм (10 занять).

- Драматерапія. Психоемоційна підтримка за допомогою театру (5 занять).
- Кінотерапія. Психоемоційна підтримка за допомогою кіно (5 занять).
- Танцювальна терапія. Заняття з хореографічного розвитку (5 занять).
- Фототерапія. Заняття з фотомистецтва та медіатворчості (5 занять).
- Пет-терапія. Заняття з тваринами для психоемоційної підтримки (5 занять).

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Грантова підтримка в рамках програм «Єднання заради дії» (IREX) та «ТРИМАЙ» (ГО YouthUp та ЮНІСЕФ) — оплата праці залучених експертів, придбання витратних матеріалів.

Власні ресурси — приміщення МЦ для проведення занять, підтримка партнерів та стейкхолдерів для інформування про заходи та залучення широкого кола учасників.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Zoom — онлайн-наради команди; Microsoft Office, Google Docs — ведення проєктної документації; Google Forms — опитування, реєстрація учасників, форми зворотного зв'язку; Canva — розробка дизайну; Telegram — чат для оперативного спілкування та експрес-опитувань.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Через повномасштабне вторгнення українське суспільство загалом та молоді особи зокрема зазнали життєвих потрясінь та важкого травматичного досвіду. Молодь з числа ВПО є особливо вразливою, адже їй довелося переїхати в інше місце проживання, змінити звичний розпорядок, їй важче адаптуватися серед однолітків та у новому середовищі. Відповідно практику було спрямовано на вирішення нагальних проблем та задоволення потреб молоді, зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб, шляхом проведення занять з елементами арт-терапії.

Досягнення

- Практикою охоплено 2411 осіб, з них 1205 — молодь.
- У заняттях взяли участь 1266 ВПО, з них 613 — молоді люди.
- Проведено 120 занять з елементами арт-терапії, з них 60 — для молоді.
- 87,5% учасників завдяки заняттям покращили свій психоемоційний стан (за результатами опитування).
- 86,2% учасників мають позитивне враження від участі в заходах (за результатами опитування).

2. Програма розвитку та підтримки волонтерів «Дозрілі»

Організація

ГО «Дозрілі»

Місце практики

м. Луцьк (офіс); програма реалізована в 11 містах України

Автор практики

Кашепа Уляна Костянтинівна, засновниця ГО «Дозрілі»

Період впровадження

Серпень–грудень 2022 року

Ключові слова

Співтворення, розвиток, різноманіття, менторство, фасилітація

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді, волонтерство

Передумови

У період активної війни серед молодіжних спільнот виникло багато волонтерських ініціатив. Перед ними, зокрема, постає виклик швидкого вигорання волонтерів та низької здатності до емоційного відновлення, що знижує ефективність допомоги громадам та якість життя.

Аналіз потреб молоді

Проведено опитування у спільнотах в Instagram щодо актуальних проблем аудиторії, також організовано онлайн фокус-групу, що допомогла чіткіше встановити запити молоді, яка працює у волонтерських ініціативах та громадських організаціях. Ця інформація лягла в основу розробленої методології.

Опис практики

16 навчених менторів протягом 3 місяців разом вивчали менторство та фасилітацію, організували серію воркшопів у своїх локальних групах (в 11 містах та 4 онлайн-групах) з метою покращення психічного та емоційного стану активістів та сприяння сталому розвитку волонтерських спільнот в Україні.

Як додатковий елемент для учасників воркшопу та менторів був створений спеціальний сезон подкастів із психологічної підтримки. Подкаст прослухали майже 6000 людей.

Розроблено методичку, в якій отримані менторами досвід та знання структуровані як практичні вказівки, що дають змогу опанувати програму самостійно. Про методичку поінформували понад 6000 осіб.

Забезпечивши підтримкою та навчальною програмою громадських діячів, навчивши менторів, ми передали їм інформацію про дієві інструменти для самоактуалізації, емоційної компетенції та ефективного саморозвитку, які всі учасники тепер можуть застосовувати у своїх організаціях, ініціативах, спільнотах.

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

ulianakashepa@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, грантова підтримка

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Програма відбулася за підтримки Європейського Союзу в рамках Стипендіальної програми. Ініціативна група забезпечила цифрові інструменти, оплату необхідних послуг та закупівлю канцелярії для менторів. Власні ресурси: ментори понад 400 годин навчалися та проводили воркшопи на волонтерських засадах, робота менеджера проєкту — на волонтерських засадах.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Програма проходила у гібридному форматі. Ментори по всій Україні протягом двох місяців навчалися онлайн у Zoom із використанням дошок Miro та інтерактивних презентацій Mentimeter. 4 ментори за допомогою тих самих інструментів навчалися й працювали з молоддю, перебуваючи за кордоном.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Наша програма стала відповіддю на проблему масового вигорання волонтерів. Було важко організувати команду та мотивувати менторів проводити воркшопи на волонтерських засадах, але всі розуміли важливість місії, тож попри блекаути й постійні масові тривоги знаходили можливість проводити воркшопи. Цей досвід загартував нас, і опісля ми з ініціативної групи перетворилися на ГО.

Досягнення

- Основи фасилітації опанували 16 менторів.
- Проведено 109 локальних воркшопів у різних куточках України (11 міст, 4 онлайн групи), у яких взяли участь 213 учасників (53 чоловіки, 159 жінок, 1 гендернофлюїдна особа).
- Спільно з GAP_YEAR створено спецсезон подкасту (майже 6 тис. прослуховувань).
- Розроблено методичку дозрілого ментора (понад 6 тис. переглядів).
- 98,67% учасників оцінили рівень якості воркшопів програми як високий.
- 93,36% учасників оцінили рівень корисності програми як високий (8–10 балів за десятибальною шкалою).

3. Покращення ментального та психологічного здоров'я за допомогою арт-студійних занять та клубів підтримки підлітків

Організація

Громадський центр психосоціальної підтримки м. Копичинці

Місце практики

м. Копичинці, Тернопільська область

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Елиїв Олександра Іванівна, Патола Ірена Юріївна, Димченко Вікторія, Андрусик Ірина Василівна

Контакт автора

Не зазначено

Тип фінансування

Грантова підтримка

Період впровадження

Квітень 2022 — листопад 2023 року

Ключові слова

Психосоціальна підтримка, діти, молодь, додання стресу, мистецтво

Сфери молодіжної політики

Змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування, інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді)

Передумови

Українські діти та молодь після початку повномасштабного вторгнення потерпають від великого стресу та емоційного напруження. Стресові ситуації негативно позначилися на ментальному здоров'ї жителів громади. Страх, невідомість, постійні повітряні тривоги викликали стан розгубленості та розчарування, нездатність контролювати ситуацію та впоратися з раптовими емоціями.

Аналіз потреб молоді

Навчальні заклади були зачинені, і значна частина підлітків активно долучалася до волонтерської діяльності, яка допомагала вирівнювати емоційний стан. Після облаштування укриття були організовані перші заняття, які відвідали активні підлітки-волонтери. Згодом вони запросили своїх друзів та поширили цю інформацію через соціальні мережі.

Опис практики

Арт-студія — місце, де проводяться заняття з підлітками та молоддю, місце соціалізації та адаптації ВПО і місцевих жителів. Студія дає молодим людям можливість розвивати свій творчий потенціал, вдосконалювати художні навички та виражати свої ідеї, емоції через мистецтво. Це місце, де молодь зустрічається, співпрацює та спілкується, перетворює негативні емоції на позитивні, переводить фокус із постійного моніторингу воєних новин на власний внутрішній стан.

Заняття мистецтвом справляють терапевтичний вплив на особистість, допомагаючи молоді подолати напругу та емоційні труднощі. Сесії психосоціальної підтримки проводить професійна художниця, яка допомагає всім охочим розкрити свої творчі здібності та відновити ментальне здоров'я. На сесіях підлітки знаходять односторонців, обговорюють різні проблеми, а інколи мовчать під спокійні мелодії фортепіано чи інших інструментів. Арт-студія доступна для всіх, хто відчуває таку потребу.

На другому етапі реалізації практики заняття арт-терапією поєдналися із клубами підтримки підлітків. Спершу в Копичинецькій громаді дещо упереджено поставилися до психологічної допомоги та підтримки. Проте заняття з підлітками з питань протидії булінгу та насильству виявилися дуже необхідними та актуальними. Підлітки переорієнтувалися з батьків на оточення та друзів, знайшли у клубах острівці психосоціальної підтримки та розвантаження, де можна бути самими собою, проявляти емоції, ділитися труднощами, плекати внутрішню силу та витривалість.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Матеріальні та фінансові ресурси для забезпечення канцелярського приладдя та техніки були надані БФ «Посмішка ЮА» за підтримки міжнародної організації Street Child та Save the Children у рамках реалізації програм захисту дітей та молоді в межах гуманітарного реагування. Задіяні також власні ресурси ЦДЮТ (приміщення, фахівці).

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Створено канал у Telegram, де повідомляли про організацію занять та ділилися фотозвітами. У соцмережах Facebook, TikTok публікувалися світліни та відео. Програма Kahoot використовувалася для проведення вікторин.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Після повномасштабного вторгнення в Копичинецьку громаду почали масово з'їжджатися жителі з усіх куточків України, які втікали від обстрілів. Кількість ВПО становила 750 осіб, тобто близько 5,5% від загальної чисельності населення. Більшість із тих, хто приїхав, пережили травматичний досвід війни та потребували психосоціальної підтримки. Значну частку серед ВПО становили діти, підлітки та молодь. Місцева молодь також потерпала від невизначеності й розгубленості. Проте заняття в арт-студії та зустрічі в клубах позитивно позначилися на психоемоційному стані молоді.

Досягнення

- Заняття на постійній основі відвідують понад 15 підлітків.
- Загалом від початку діяльності напрямку заняттями охоплено понад 400 молодих людей.
- Підвищився рівень психосоціального благополуччя підлітків.
- Вдалося подолати стереотипне упереджене ставлення до психологічної допомоги.

4. «Підтримка ментального здоров'я молоді. Інклюзивний підхід до розвитку»

Організація

Управління персоналом Львівської міської ради

Місце практики

Львівська міська громада, Львівська область. Адміністративний центр — м. Львів

Автор практики

Рудкевич Наталія Ігорівна, керівниця відділу навчання, стажування та практики управління персоналом Львівської міської ради

Період впровадження

З 2022 року дотепер

Ключові слова

Психологічна допомога, просвітницька робота, інклюзивність, безбар'єрність, навчання та розвиток молоді

Сфери молодіжної політики

Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади, соціальна згуртованість молоді

Передумови

Впровадження практики обумовлене повномасштабним вторгненням Росії в Україну: саме тоді суспільство, зокрема молоді люди, гостро відчуло потребу в турботі про психічне здоров'я на робочому місці, яка дасть змогу ефективно ухвалювати важливі для громади рішення. Львівська міська рада як ОМС усвідомлює усю цінність молодих людей та намагається максимально створювати умови для забезпечення їх можливостями для збереження та покращення ментального здоров'я.

Аналіз потреб молоді

Потреби молоді з'ясувалися за допомогою таких інструментів:

- анонімне опитування щодо актуальності психологічних консультацій на робочих місцях;
- зустрічі з психологами та фахівцями для збору інформації та аналітики щодо необхідності такої практики у ЛМР;
- вебінари, зустрічі з експертами у галузі ментального здоров'я для глибшого вивчення потреб молодих людей;
- аналіз зворотного зв'язку після кожної події, отриманого за допомогою анкетування;
- статистика запитів на індивідуальні, групові та масові заходи;
- формування програм за результатами зрізів та пошук експертів для впровадження заходів на безперервній основі.

Опис практики

Етапи планування та впровадження практики:

- формування загальної стратегії практики підтримки та турботи про ментальне здоров'я;
- опис та аналіз цільової аудиторії;
- формування експертної групи за кількома напрямками роботи: бізнес, ОМС, комерційні установи та IT-сфера;
- визначення набору інструментів, методів та засобів реалізації практики, отримання перших результатів;
- апробація програми та оцінювання її ефективності (аналіз зворотного зв'язку від учасників та врахування рекомендацій);
- запровадження консультацій практичного психолога;
- проведення тренінгів на підтримку ментального здоров'я;
- залучення зовнішніх тренерів-експертів задля підтримувального ефекту практики;
- запуск «Тижня ментального здоров'я у Львівській міській раді» для популяризації турботи про ментальне здоров'я.

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

rudkevicnatalia@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Львівська міська рада першою серед ОМС в Україні впровадила психологічну службу, зокрема експертні консультації та безперервну підтримку працівників(-ць) на робочих місцях. З початком повномасштабної війни кількість запитів на роботу з психологом зросла на 30%. Основна цільова аудиторія — молоді люди віком 23–35 років. Зросла кількість запитів від керівників структурних підрозділів на проведення превентивних заходів, що свідчить про гнучкість керівників і команд у різних ситуаціях.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси організації: приміщення для проведення тренінгів, навчання, консультацій; технічна підтримка; поліграфія та інші роздаткові матеріали; штатні психологи та тренери.

Додатково залучені ресурси: тренер(к)и, психологи(-ні), психотерапевт(к)и, арт-терапевт(к)и, клінічні психологи(-ні), інструктор(к)и з йоги та медитації, експерт(к)и з проведення тренінгів та заходів для молоді. Співпраця із зовнішніми експертами — на безоплатній основі.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

З метою залучення молоді та поширення інформації про ментальне здоров'я використовувалися такі цифрові інструменти:

- соціальні мережі — для розповсюдження та популяризація інформації, надання рекомендацій та ресурсів щодо підтримки та зміцнення ментального здоров'я молоді;
- вебінари з психологами та фахівцями — для підвищення рівня освіченості у цій галузі знань;
- електронні опитування та платформи — для збору даних про ефективність програм та задоволеність учасників;
- написання програм та підготовка презентацій — для покращення очікуваного результату.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Безпека та стабільність: зросли загрози та нестабільність у регіоні, ускладнилися процеси реалізації програм та заходів. Зменшення фінансування: з огляду на пріоритетність забезпечення військових зменшилося фінансування громадських та освітніх програм, що вплинуло на ресурси, доступні для нашої практики. Зміна пріоритетів: уряд та громадські організації перерозподіляють свої ресурси та зусилля для реагування на кризову ситуацію, що зменшує підтримку для практик, безпосередньо пов'язаних із конфліктом, проте це сприяє залученню громадським сектором донорів. Психосоціальна підтримка: зросла потреба в психосоціальній підтримці, що змушує ОМС перерозподіляти ресурси та зусилля для надання допомоги постраждалим. Зміна пріоритетів молоді: молодь перерозподіляє свої пріоритети та інтереси, що впливає на її участь у житті громади. У таких умовах важливо бути гнучкими та адаптивними, шукати нові способи реалізації практики, відповідати на потреби молоді та громадськості в умовах кризи, реагувати на зміни у соціальному та політичному середовищі.

Досягнення

- Високий рівень довіри молоді до заходів підтримки ментального здоров'я (консультації, лекції, тренінги, навчання тощо).
- Врахування керівниками питання ментального здоров'я своїх працівників та прагнення покращити робочі умови.
- Усвідомлення молоддю важливості турботи про психологічне здоров'я.
- Використання інноваційних підходів та інструментів, що підвищує ефективність програми та її відповідність потребам молоді.
- Залучення молодих людей та врахування їхніх пропозицій, тобто активна участь молоді у реалізації практики.
- Вдосконалення практики на основі зворотного зв'язку, відповідно до потреб та очікувань ЦА.

Ці досягнення свідчать про успішність практики та можливість масштабування її на інші організації в межах завдань формування культури турботи про ментальне здоров'я.

5. Перший молодіжний обмін між містами Брауншвайг і Біла Церква

Організація

Клуб за місцем проживання «Молодіжний центр» комунального закладу позашкільної освіти «Об'єднання клубів за місцем проживання «Дивосвіт»

Місце практики

Білоцерківська міська територіальна громада, Київська область

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Лановська Наталія Дмитрівна, культурорганізатор клубу за місцем проживання «Молодіжний центр»

Контакт автора

lanavskanata@gmail.com

Тип фінансування

Партнерська допомога, власні ресурси

Період впровадження

Лютий–серпень 2023 року

Ключові слова

Молодь, міжнародна співпраця, обмін, досвід, відпочинок

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість, змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування; інше (ментальне здоров'я)

Передумови

У рамках співпраці між містами німецькі колеги запропонували втілити проєкт для української молоді віком від 18 до 20 років. Мета: надати молоді можливість відновити свій ресурс, знизити рівень стресу, здобути новий досвід; сприяти молодіжним обмінам між українською та німецькою молоддю.

Аналіз потреб молоді

Інформацію щодо потреб отримано від німецьких молодіжних працівників, які співпрацювали з українськими біженцями і німецько-українською громадською організацією. Також враховано інтереси і запити молоді Білоцерківської громади.

Опис практики

Основні етапи впровадження практики:

1. Пропозиція співпраці від німецьких молодіжних працівників, планування спільної роботи (лютий 2023 року).
2. Визначення потреб української молоді, встановлення конкретних цілей та складання програми (лютий–березень 2023 року).
3. Організація маршруту та пошук перевізників з України до Німеччини.
4. Співпраця з Управлінням молоді та спорту міської ради Білої Церкви для залучення коштів на поїздку.
5. Набір учасників серед студентів вищих навчальних закладів Білої Церкви та формування делегації (травень–червень 2023 року).
6. Відбір учасників та командотворення перед поїздкою (червень 2023 року).
7. Поїздка делегації в Німеччину та проведення запланованих активностей (26 липня — 10 серпня 2023 року).
8. Повернення учасників та складання звіту про проєкт (серпень 2023 року).

Під час поїздки молодь відвідала низку міст, взяла участь у фестивалі «Snntg», семінарах, отримала психологічну підтримку тощо. Молодь збагатилася новими знаннями та підвищила рівень міжкультурної компетентності; дізналася про історію та культуру Німеччини та зав'язала нові знайомства серед німецької молоді.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Людські ресурси: молодіжні працівники, які організували програму та керували її виконанням.

Партнерства: Управління молоді та спорту БМР; Білоцерківська міська рада; німецьке місто-побратим Брауншвайг; асоціація «Вільна Україна»; вищі навчальні заклади міста Біла Церква.

Залучено також матеріальні та фінансові ресурси місцевих органів влади.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Gmail, Zoom, Signal — для комунікації між німецькою та українською стороною; Google Drive, документи і таблиці Google — для розробки програми активностей; VistaCreate — для візуалізації інформації; Telegram — для комунікації учасників обміну та супроводжуваних.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення Росії суттєво вплинуло на реалізацію цієї практики. Обмеження на розповсюдження інформації та заборона виїзду чоловіків віком від 18 років звузили коло можливих учасників та можливості інформування про ініціативу. Утім, саме повномасштабна війна та її негативний вплив на молодь спонукали до реалізації цього проекту, спрямованого на підтримку молоді в умовах війни.

Досягнення

Кількісні показники:

- В обміні взяли участь 15 українських студенток та 2 супроводжуваних.
- Українську делегацію протягом 2 тижнів супроводжували 3 німецьких колег.

Якісні зміни: поглиблення знань молоді про культуру та історію Німеччини, розвиток міжкультурного розуміння та зміцнення молодіжних зв'язків між містами.

4

ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, В ТОМУ ЧИСЛІ СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

1. Обласний молодіжний форум «Youth United Summer Fest»

Організація

Департамент соціальної та молодіжної політики обласної військової адміністрації

Автор практики

Коцюбівська Ірина Сергіївна, заступник директора Департаменту — начальник управління молодіжної політики та документообігу

Період впровадження

12 серпня 2023 року

Ключові слова

Молодь, відновлення, натхнення, ідеї, розвиток

Сфери молодіжної політики

Участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади); підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування; інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді); інше

Передумови

Молодь — категорія, яка не боїться ризикувати, продукує ідеї, креативна та інноваційна, знається на технологіях і має величезний потенціал у сфері бізнесу, який сьогодні потерпає від повномасштабної війни та мусить адаптуватися до нових умов. Щоб бути успішним у бізнесі, необхідно мати достатньо внутрішнього ресурсу. В умовах сучасних викликів актуалізується питання ментального здоров'я молодих людей, стресостійкості та відновлення, подолання апатії та синдрому відкладеного життя.

Саме тому виникла ідея поєднати бізнес-конференцію, яка мотивуватиме та розповідатиме про наявні можливості започаткування власної справи, та арт-фестиваль, що покаже, як приділяти належну увагу ментальному здоров'ю та відновленню внутрішнього ресурсу.

Аналіз потреб молоді

Після початку повномасштабного вторгнення росії орієнтовно 2 млн молодих людей виїхали з країни. Близько 2 млн молодих людей стали внутрішньо переміщеними особами. У Вінницькій області у серпні 2023 року проживали 162,7 тис. внутрішньо переміщених осіб, близько третини з яких — молоді люди.

Відповідно до дослідження, проведеного ГО «Аналітичний центр Cedos» і дослідницькою агенцією Info Sapiens за ініціативи та організаційної підтримки Представництва Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні, Програми розвитку ООН в Україні та Міністерства молоді та спорту України, за фінансової підтримки МЗС Данії, 82% молодих людей зазнали втрат через війну. Найпоширеніші втрати від війни — зниження або втрата доходу (36%) та погіршення психічного здоров'я (28%). Дохід респондентів суттєво знизився: так, зросла кількість тих, кому вистачає доходу лише на покриття базових потреб (23% у 2021 році, 40% у 2022 році). З 12% до 7% знизився рівень стурбованості молоді шкідливими звичками, що пов'язано зі сприйняттям шкідливих звичок як засобу боротьби зі стресом.

З огляду на вищезазначене постає нагальна потреба підвищити економічну активність молоді, зокрема внутрішньо переміщеної, сприяти розвитку молодіжного підприємництва та самозайнятості, а також відновленню психологічного здоров'я та подоланню стресу, спричиненого війною.

Місце практики

Вінницька область

Статус практики

Передбачається, що Форум проводитиметься до Міжнародного Дня молоді щорічно

Контакт автора

kotsiubivska@gmail.com

Тип фінансування

Обласний бюджет, партнерська допомога

Опис практики

Мета Обласного молодіжного форуму «Youth United Summer Fest» — сприяння розвитку молодіжного підприємництва та самозайнятості, неформальній освіті, ментальному відновленню, емоційному перезавантаженню та формуванню стресостійкості. Форум є діалоговим майданчиком для молоді з усієї області. Молодь має змогу налагодити горизонтальні та вертикальні зв'язки за допомогою нетворкінгу та комунікації між учасниками з різних територіальних громад Вінницької області та завдяки спілкуванню із запрошеними спікерами, експертами та майстрами. Форматом Форуму передбачено комбінацію бізнес-конференції та арт-фестивалю.

Блок «Молодіжне підприємництво» передбачає спілкування з експертами у сфері підприємництва та бізнесу, консультації щодо започаткування власного бізнесу, історії успіху та провалів від однолітків, які вже започаткували власну справу, опис досвіду переформатування бізнесу відповідно до умов воєнного часу. Запрошені експерти представляли найрізноманітніші сфери підприємницької діяльності.

Блок «Ментальне відновлення та неформальна освіта» покликаний показати, що варто почати щось робити, а мотивація і позитивні емоції придуть в процесі роботи. В рамках блоку одночасно працювали 16 локацій: арт-терапія; консультація психолога з питань стресостійкості в умовах невизначеності; експонування фотопроєкту Костянтина Ревуцького «Ціна Свободи»; збір російської макулатури та майстер-клас із виготовлення екопаперу; майстер-класи з виготовлення терапевтичних свічок із вошини, з гончарства, з розпису екосумок із індивідуальним дизайном, із розпису імбирного печива, із виготовлення віночків, із гри на музичних інструментах, із кавоваріння; екскурсія «Ретрокіно» — історія кінематографа від спеціалістів креативного простору «Щедрик»; локація «Світ громад» — настільна гра у жанрі соціального симулятора; локація «Мобільна лабораторія» (інформування про інфекційні захворювання, зокрема ті, що передаються статевим шляхом; можливість пройти швидкий тест на ВІЛ/СНІД та гепатит); локація «Технології майбутнього» (актуальні новітні технології, серед яких — зарядні електростанції, модуль живлення від сонячної енергії, блок автономної підсвітки зі швидкою багатоканальною зарядкою тощо); локація «Фотобок».

Блок «Музичний перфоманс»: на завершення Форуму виступили відомі молоді виконавці — гурт «SunShine», відомий вінницький кавер-бенд «GRAPES», учасники телепроєкту «Українська пісня» та фіналісти конкурсу «Хіт-конвеєр» від телеканалу М2 «Женя і Катя», учасник проєкту «Голос країни» Влад

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Для реалізації Форуму з обласного бюджету було використано 110,3 тис. грн, зокрема для забезпечення необхідного оснащення локації форуму (меблі, обладнання та апаратура тощо). До організації Форуму було залучено 5 працівників Департаменту, 4 працівників креативного простору «Щедрик», 1 звукорежисера, 7 бізнес-експертів, 1 модератора, 17 майстрів та експертів, 10 музикантів, 14 волонтерів. Форум організовано Департаментом соціальної та молодіжної політики Обласної військової адміністрації спільно з комунальним закладом «Креативний простір «Щедрик», консультативно-дорадчим органом при начальнику Обласної військової адміністрації «Студентська рада Вінниччини», громадською організацією «ЕкоБенд», регіональним представником Всеукраїнського руху «Let's do it, Ukraine», Департаментом охорони здоров'я Обласної військової адміністрації, об'єднанням «Ліга молодих майстрів».

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Для інформаційного охоплення та залучення молоді використано соціальні мережі Facebook, Instagram, Telegram, Google Forms, візуальні матеріали створено з використанням Canva. Для ефективної комунікації під час форуму був створений чат в Telegram.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Вторгнення Росії спричинило нові виклики та потреби, як-от: ментальне відновлення, подолання синдрому відкладеного життя, відтік молодіжного активу за кордон. Планування здійснювалося на основі наявних фінансових та людських ресурсів, з урахуванням можливих ракетних обстрілів, зокрема було враховано розташування найближчих укриттів.

Досягнення

Унікальне поєднання бізнес-конференції та арт-фестивалю створило платформу для розвитку, креативу та комунікації. Молоді люди почули досвід створення бізнесу від однолітків, дізналися, як і де шукати інвестиції, поспілкувалися з бізнесменами з багаторічним досвідом про переформатування бізнесу та роботу в умовах воєнного стану. Усі бажаючі отримали консультацію психолога, арт-терапевта, відвідали різноманітні майстер-класи, змогли емоційно перезавантажитися, віднайти внутрішній ресурс. Участь у Форумі взяли 300 молодих людей.

2. Навчальний візит для вивчення найкращих практик соціального підприємництва для ВПО та представників громадського сектору

Організація

«Промприлад.Реновація»

Місце практики

м. Івано-Франківськ, м. Львів

Автор практики

Крижановська Людмила, керівник напрямку міжнародного партнерства та фандрейзingu

Період впровадження

Серпень–вересень 2023 року

Ключові слова

ВПО, громадський сектор, молодь, соціальне підприємництво, вплив

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді)

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

liudmyla.k@promprylad.ua

Тип фінансування

Грантова підтримка

Передумови

Соціальне підприємництво існувало як один із ключових пріоритетів розвитку українського бізнесу ще задовго до початку повномасштабного вторгнення. Відповідно, актуальність його лише зросла після 24 лютого 2022 року, особливо якщо взяти до уваги велику кількість людей, які втратили як роботу чи бізнес, так і житло та засоби до існування. У відповідь на значне зростання інтересу до створення соціальних підприємств серед НУО Миколаєва з початку повномасштабної війни за підтримки UNDP в Україні було запущено проєкт, що передбачав п'ятиденний візит до Івано-Франківська та Львова з метою економічної допомоги ВПО в умовах відновлення після конфлікту на місцевому рівні.

Аналіз потреб молоді

Під час ідеатону в Миколаєві, проведеного у 2023 році, група молодих учасників виявила інтерес до цієї теми і готовність створювати такі підприємства в регіоні. Очевидно, що розвиток таких структур у наш час є ефективним способом працевлаштування ВПО, ветеранів та осіб із інвалідністю.

Опис практики

За допомогою 5-денного навчального візиту ми поінформували учасників про створення та особливості управління такими підприємствами, показали найкращі практики роботи організацій в Івано-Франківську і Львові та замотивували учасників розв'язувати поточні проблеми у своїх громадах за допомогою створення соціальних підприємств. Представники і представниці громадського сектору та внутрішньо переміщені особи із постраждалих від війни громад Миколаївської та Херсонської областей дізналися про успішні приклади втілення бізнес-ідей, які допомагають у подоланні конкретних викликів.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Навчальний візит організовано UNDP в Україні за фінансової підтримки Європейського Союзу, наданої в межах проєкту «EU4Recovery – Розширення можливостей громад в Україні» (EU4Recovery), та Уряду Данії.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Під час навчання учасники(-ці) працювали на інтерактивних онлайн-дошках. Усі навчальні сесії супроводжувалися мультимедійними матеріалами.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Ця ініціатива була реалізована у відповідь на виклики, спричинені повномасштабним вторгненням.

Досягнення

- Учасники познайомилися з 12 найрізноманітнішими СП, які в унікальний спосіб вирішують різноманітні питання, що постають у їхніх містах, та занурилися у процеси побудови цих бізнесів.
- Пропрацювали власні ідеї під час воркшопів із соціального підприємництва та зафіксували свої результати.
- На лекції з фандрейзингу дізналися про можливості отримання підтримки у втіленні власних проєктів, а також отримали контакти приймаючих організацій та бізнесів, що готові допомогти порадою.
- Краще зрозуміли специфіку бізнес-процесів завдяки курсу з соціального підприємництва.
- Ознайомилися з екосистемою «Промприладу», яку можна реплікувати у власних містах.

3. «Бізнес-академія»

Організація

Молодіжний центр Житомирщини #kreativ_space

Місце практики

м. Житомир, Житомирська область

Автор практики

Мудрий Назар Олександрович,
координатор «Бізнес-академії»,
комунікаційник Молодіжного центру
Житомирщини #kreativ_space

Період впровадження

23–31 жовтня 2023 року

Ключові слова

Неформальна освіта, діалог, фінансова грамотність, розвиток підприємництва, історія успіху

Статус практики

Реалізацію завершено,
можливе повторення

Контакт автора

n4zikk777@gmail.com

Тип фінансування

Допомога бізнесу та інших партнерів,
власні ресурси

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; соціальна згуртованість молоді; змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування; інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді)

Передумови

У 2022 році наша команда провела перший бізнес-форум, у рамках якого молоді люди могли поспілкуватися з місцевими підприємцями. Форум зібрав близько 120 учасників. Як показав аналіз зворотного зв'язку від учасників форуму, молоді люди зацікавлені у відвідуванні подібних заходів; також стало зрозуміло, що студентам фінансових факультетів, які бажають відкрити власну справу або отримати керівні посади, бракує практичних знань із різних сфер бізнесу. Оскільки наша основна цільова аудиторія — студентська молодь, ми запропонували вишам новий формат заходів: серію зустрічей з місцевими підприємцями та підприємцями.

Аналіз потреб молоді

У 2020 та 2021 рр. команда ГО «Інститут креативних інновацій» проводила опитування щодо потреб та ключових запитів молодих людей. Одним із пріоритетних напрямів молодіжної роботи респонденти визначили розвиток підприємництва серед молоді — 30,5% у 2020 р. і 37,7% у 2021 р. За даними опитування 2023 р., проведеного спільно з U-Report, 46,3% респондентів мають труднощі у задоволенні потреб у саморозвитку, 18,2% зазначили, що задоволенню цих потреб можуть посприяти ресурси та допомога у створенні власної справи. За даними опитування управління НПВ, молоді та спорту Житомирської ОВА спільно з U-Report, 22,4% респондентів цікавляться заходами у царині молодіжного підприємництва.

Опис практики

Підготовчий етап: визначення платформ для проведення «Бізнес-академії», співпраця зі студентським самоврядуванням ЗВО у визначенні спікерів(-ок), які потенційно цікаві молодим людям, залучення місцевих підприємців(-иць), узгодження зустрічей із адміністрацією ЗВО.

Інформаційно-комунікаційний етап: підготовка та поширення анонсів, відкриття реєстрації для бажаних взяти участь у «Бізнес-академії». Вмотивовані та зацікавлені молоді люди самі могли обирати цікавих для себе спікерів(-ок) шляхом голосування.

Етап реалізації: на базі 2 ЗВО (Поліський національний університет та Державний університет «Житомирська політехніка») проведено 14 зустрічей із різними спікер(к)ами, у яких взяли участь 205 молодих людей.

Завершальний етап: отримання зворотного зв'язку від учасників(-ць) через анонімну гугл-форму — для аналізу ключових результатів та оцінки процесу реалізації ініціативи.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Зовнішні ресурси:

- залучено 10 спікерів(-ок), які мають власну справу в Житомирі;
- університети надали нам аудиторії з дошками для презентацій та підключеною звукопідсилювальною апаратурою;
- інформаційні ресурси нашого міста підтримали проєкт і анонсували заходи «Бізнес-академії» на своїх майданчиках.

Власні ресурси:

- 2 працівники, координатор напрямку та помічниця;
- залучення невеликого фінансування на кава-брейки, логістику та друк сертифікатів.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Презентації та відео спікерів.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення додатково підсвітило актуальність питання відкриття власної справи, адже чимало людей залишилися без роботи, можливостей самореалізації й засобів до гідного життя. Спікери «Бізнес-академії» окреслили для слухачів різні перспективи розвитку власної справи й забезпечення собі фінансової незалежності.

Досягнення

- Після лекцій студенти пропонували спікерам співпрацю.
- Студенти продовжують спілкуватися зі спікерами, отримуючи менторську підтримку.
- Низка студентів подалися на вакансії, озвучені спікерами під час виступів.
- Понад 120 із 205 учасників(-ць) отримали сертифікати про проходження курсу (ті, які відвідали понад 70% зустрічей).
- Учасники(-ці) отримали від спікерів(-ок) практичні поради щодо підбору персоналу, вибору локації, забезпечення стартового капіталу для відкриття бізнесу тощо.

5

**СТВОРЕННЯ
БЕЗБАР'ЄРНОГО
ПРОСТОРУ
(ВКЛЮЧЕННЯ
ВРАЗЛИВИХ
ГРУП МОЛОДІ)**

1. Створення відпочинкової зони біля молодіжного центру «Молодь у дії — розробляй, створи, відпочивай»

Організація

Молодіжна рада при Рожищенській міській раді

Місце практики

Рожищенська ТГ, м. Рожище

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Кучмук Максим Олегович,
голова молодіжної ради

Контакт автора

kuchmukmaksimm@gmail.com

Період впровадження

Кінець червня — початок
вересня 2023 року

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси,
місцевий бюджет, партнерська
допомога

Ключові слова

Створення, відпочинок, простір,
об'єднання, залучення

Сфери молодіжної політики

Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; соціальна згуртованість молоді; волонтерство

Передумови

Практику спрямовано на: забезпечення комунікації між молодими людьми, групами молоді; сприяння активності молоді; залучення молоді до молодіжного центру та до громадської роботи; вирішення проблеми створення для молоді відпочинкової зони та місця дозвілля.

Аналіз потреб молоді

Опитування від молодіжної ради (щорічне на початку року та додаткове перед початком реалізації практики) показали, що у громаді бракує відпочинкових зон та місць, де молодь може проводити час. Опитуваннями було охоплено 300 молодих людей (у громаді 6000 молодих людей за загальної чисельності 24000 осіб).

Опис практики

Після аналізу потреб молоді та можливостей ради щодо реалізації проекту було проведено дизайн-сесію з молоддю. Молоді люди надали побажання щодо вигляду простору, потім погодили проект від дизайнера, і після того ми подали ідею на грантову програму для отримання коштів на реалізацію задуму. З представники ради пройшли відповідне навчання, після консультацій із молоддю оформили заявку та бюджет, грант було виграно. До створення відпочинкової зони долучилася й молодь, тепер у просторі проводиться чимало заходів.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

До створення зони долучились 70 молодих людей.

Отримано: 70 тис. грн грантових коштів, 45 тис. грн від міської ради, 14 тис. грн від місцевого бізнесу, 40 тис. грн від району.

Налагоджено повноцінну співпрацю та комунікацію з молодіжним центром; будинок культури надав місце для зберігання інвентарю зони взимку.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Соцмережі та гугл-форми — для досліджень, ЗМІ — для поширення інформації, програмні засоби — для дизайну і креслень.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Не вплинуло на реалізацію практики, навпаки згуртувало молодь і спонукало до роботи.

Досягнення

До проекту долучилися понад 150 свідомих молодих людей.

Додалося понад 100 постійних активних відвідувачів та кілька волонтерів молодіжного центру.

Кілька молодих людей сформували ініціативні групи і вже виграли перші гранти в конкурсі проєктів.

Проєкт програв на всю громаду та навіть область, а молодь тепер має комфортне місце відпочинку.

2. Telegram чат-бот для збору та обробки інформації від студентів щодо якості освіти

Організація

Рада студентів Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

Місце практики

м. Дніпро

Статус практики

Постійна програма

Автор практики

Таран Єлизавета Сергіївна, голова Ради студентів НТУ «Дніпровська політехніка»

Контакт автора

elizaNTU23@gmail.com

Період впровадження

З 2022 року дотепер

Тип фінансування

Власні ресурси

Ключові слова

Доступність, оцифрованість, ефективність, зручність, важливість

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; розвиток молодіжних громадських організацій

Передумови

У зв'язку з пандемією коронавірусу та переходом до онлайн-навчання (спілкування) постала проблема обміну важливою інформацією як серед студентів, так і між студентами й викладачами. Крім того, бракувало механізму отримання викладачами зворотного зв'язку від студентів щодо якості освітніх послуг.

Аналіз потреб молоді

Проблема комунікації між здобувачами вищої освіти та співробітниками університету (консультацій, вирішення проблем, отримання зворотного зв'язку) стала очевидною для студентів «Дніпровської політехніки» ще під час пандемії коронавірусу.

Опис практики

Побачивши проблему, спеціально сформована робоча група висунула ідею створення чат-боту в Telegram, який забезпечить усю повноту комунікації. Технічну складову (власне створення боту) взяли на себе студенти технічних спеціальностей. До заходу було залучено молодь із різних населених пунктів та різних соціальних груп, і це допомогло згуртуванню спільноти. Завдяки боту було налагоджено постійну комунікацію між студентською молоддю, викладачами та адміністрацією закладу. Тепер це ефективний інструмент збору запитів (інформації про потреби та проблематику) в одному з найпопулярніших месенджерів, забезпечення онлайн-консультацій у зручний час тощо. Молодь залучена до управління чат-ботом, до кола адміністраторів входять по одному представнику рад студентів кожного факультету університету. Завдяки боту Рада студентів надає здобувачам вищої освіти регулярні консультації, допомогу у вирішенні незрозумілих чи конфліктних питань, здійснює моніторинг якості надання освітніх послуг і допомагає адміністрації університету у вдосконаленні навчального процесу.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Проект втілений силами молоді «Дніпровської політехніки»: робочою групою у складі 20 осіб та виконавцями технічного завдання (50 осіб). Проект здійснено у партнерстві з адміністрацією університету, яка погодила захід. Обсяги обміну інформацією: понад 1000 звернень за час роботи.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Проект повністю цифровізований, що й забезпечує його успішність та ефективність в умовах дистанційного навчання та асинхронної комунікації внаслідок перебоїв із електропостачанням.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Проект був технічно реалізований ще до початку повномасштабної російської інтервенції, тому на плечі адміністраторів лягла лише підтримка його життєздатності. Із початком вторгнення кількість звернень від студентів істотно зросла, особливо в періоди контрольних і сесій, оскільки здобуття освіти значно ускладнилося внаслідок повномасштабної війни та перебоїв із електропостачанням.

Досягнення

Telegram чат-бот став ефективним механізмом збору, обробки інформації про освітні процеси та надав можливість вчасно реагувати на запити щодо їх покращення, що зміцнює довіру молоді до вишу та підвищенню якості освітніх послуг.

6

НАЙКРАЩА ПРАКТИКА МАЛОЇ ГРОМАДИ

1. «Від мрії — до спільної дії»

Організація

Молодіжний центр «МІСТ-ОК» — «Молодіжна інноваційна сільська територія ОК»

Місце практики

с. Миколаївка, Новгородівська ТГ,
Донецька область

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

dva_nic@ukr.net

Автор практики

Молодіжні працівники: Димитрова
Валентина Олександрівна, Боднаренко
Наталія Валентинівна, Мацько Ганна
Олександрівна

Тип фінансування

Власні ресурси,
партнерська допомога

Період впровадження

3 березня 2022 року дотепер

Ключові слова

Волонтери, допомога, захисники,
патріотизм, Перемога

Сфери молодіжної політики

Волонтерство

Передумови

Кожний громадянин має долучитися до наближення Перемоги. Село Миколаївка Покровського району Донецької області розташоване за 30 км від лінії фронту. МЦ «МІСТ-ОК» обмежений у своїй роботі, тому на період дії воєнного стану визначив пріоритетним напрямком діяльності гуманітарне волонтерство: виготовлення окопних свічок, плетіння маскувальних сіток та килимків для захисників є внеском сільської молоді у наближення Перемоги.

Аналіз потреб молоді

Через часті відключення електроенергії та відсутність інтернету опитування молоді щодо потреб проводилося індивідуально офлайн та засобами телефонного зв'язку. В умовах сільської території такий метод збору інформації є прийнятним. Крім того, щоб підтримувати контакт із молоддю, яка евакуювалася і перебуває в інших регіонах України, проведено анкетування через месенджери Instagram, Viber і Telegram.

Опис практики

Основні етапи впровадження практики: інформаційний, підготовчий, етап активної діяльності. Інформаційний етап — збір інформації про пріоритетні напрямки роботи молодіжного центру у воєнний період та інформування молоді й сільського населення через соціальні мережі та месенджери про діяльність і можливості долучення до неї. Підготовчий етап — придбання матеріалів, визначення локацій діяльності не лише в с. Миколаївка, а й у сусідніх селах громади. Етап активної діяльності — безпосередньо виготовлення окопних свічок, маскувальних сіток та плетених килимків і передача їх бійцям.

Центр постійно працює над залученням нових учасників, зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб і тих, хто повернувся з евакуації. Молодь організовує збори коштів та матеріалів для реалізації практики, поширює інформацію в інтернеті.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси МЦ «МІСТ-ОК» — приміщення та молодіжні працівники. Матеріальні ресурси (жерстяні банки, картон) надані мешканцями села та відвідувачами молодіжного центру. Фінансові ресурси на придбання парафіну, сіток, текстилю для плетіння килимків та маскувальних сіток надано партнерами: ГО «Відродження» Покровського району Донецької області, ГО «Молодіжне об'єднання Студленд», ГО «Станиця Миколаївка Пласту НСОУ — Національної скаутської організації України».

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Під час реалізації практики використовували Google Meet — для проведення дистанційних майстер-класів; соціальні мережі Facebook, Instagram та месенджери Viber і Telegram — для індивідуального зв'язку з учасниками та для інформаційної роботи.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення Росії безпосередньо вплинуло на діяльність МЦ «МІСТ-ОК». Через територіальну близькість до лінії фронту функціонування молодіжного центру обмежене безпековими вимогами. Звичні для мирного часу форми роботи недоступні й недоречні у воєнний час. Тому практика «Від мрії — до спільної дії» стала головним напрямком молодіжної роботи. Від мрії про перемогу — до спільної дії для перемоги!

Досягнення

- Проведено 8 навчальних майстер-класів з виготовлення окопних свічок, плетіння маскувальних сіток та килимків.
- У двох селах організовано постійні (щосуботи) збори бажаючих виготовляти зазначені вироби для захисників.
- На передову передано 110 готових виробів.
- До волонтерської діяльності залучено 73 мешканців різного віку, з них 6 — особи з інвалідністю, 21 — ВПО, 38 — молодь.

2. Центри неформальної освіти в «бойових» громадах Сумської області

Організація

ГО «Простір рівних можливостей»

Місце практики

Сумська область (Миропільська, Чернетчинська, Тростянецька, Миколаївська, Конотопська, Глухівська, Березівська, Есманська, Свеська, Ямпільська, Зноб-Новгородська, Дубовязівська, Велико-Писарівська, Середино-Будська громади)

Автор практики

Гукаленко Юлія, координаторка з роботи з громадами

Період впровадження

Серпень 2022 — листопад 2023 року

Ключові слова

Молодіжна робота «під вогнем», малі громади

Сфери молодіжної політики

Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

Попри звільнення Сумської області від російських військ у травні 2022 року прикордонні громади залишаються під обстрілами і потерпають від наслідків: школи, позашкільні заклади не працюють, кошти «перекидаються» на військові потреби, працівники переводяться на 2/3 оплати. Життя в громаді зупиняється.

Аналіз потреб молоді

Ми безпосередньо спілкувалися з мешканцями громад під час гуманітарних виїздів у травні–липні 2022 року і отримали чіткий запит від молоді (віком 25+): «Ми не хочемо їхати, створіть нам умови для соціалізації, спілкування, змістовного відпочинку; дайте нашим дітям можливість жити тут».

Опис практики

На початковому етапі ми налагоджували пряму комунікацію з керівництвом громад, обговорювали можливі варіанти взаємодії, чітко розподіляли зони відповідальності і закріплювали партнерства угодами. Громада виділяла приміщення і координатора, також добирала працівників з числа співробітників шкіл, клубів, бібліотек, позашкільних закладів. На другому етапі команда проєкту разом із координаторами в громадах планувала діяльність. Застосовувався індивідуальний підхід, всі громади учасниці спирались на свої можливості і ситуацію. Тому форми молодіжної роботи були різними: заходи на відкритому повітрі, мобільні виїзні заходи в селах, табори денного перебування для школярів, перенесення молодіжної роботи в села. Команда проєкту мала закупити необхідні меблі, техніку, матеріали і навчити людей в громадах працювати з молоддю. З цією метою здійснювалися виїзди в громади, проводилися навчання для спеціалістів, залучених до проєкту, команда забезпечувала постійний менторський супровід. Крім того, ми постійно підтримували комунікацію з керівництвом громад і просували ідею створення молодіжних просторів, які працюватимуть на постійній основі. За 2022–2023 роки створено 8 молодіжних просторів.

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

gukalenko.julia@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Фінансування здійснювалося з 3 джерел: 1) кошти гранту UCSI «Центри неформальної освіти в Сумській області» — 4628200 грн; 2) кошти гранту UCSI «Підтримка прифронтових волонтерів» — 5452700 грн; 3) кошти гранту ГО «YouthUp» «Молодіжні центри як осередки стабільності» — 799300 грн.

Власні ресурси: команда з 12 осіб, приміщення офісу та МЦ (відкрите в липні 2023 року), спорядження ВП «Табір Миру», автомобіль, наданий в користування БФ «Громадський фонд СУМИ». Ключові партнери: Управління молоді та спорту СОВА та «Суспільне Суми», керівництво громад-учасниць.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Ми відразу відмовились від онлайн-формату заходів, оскільки в прикордонних громадах значні перебої з інтернетом. Але команда проєкту і команди в громадах активно використовувати цифрові інструменти в плануванні діяльності та звітності. Ми розробили систему звітування про проведені заходи, завдяки якій не потрібно сканувати списки і вводити їх вручну; так само формувалась і база учасників заходів. Також застосовувалися хмарні сховища для фото- та відеоматеріалів.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Саме через воєнні дії на території області й започатковано цю ініціативу. У жовтні–листопаді 2022 року через блекаути заплановані заходи доводилося переформатовувати; через посилення обстрілів 2 громади припинили діяльність; заходи проводилися в укриттях; ми розробили протоколи інформаційної безпеки і навчили громади працювати в умовах неможливості залучення учасників через соціальні мережі; завдяки ініціативі укриття перетворились із жахливих підвалів на простори для заходів.

Досягнення

- 14 прикордонних громад-учасниць отримали можливість відновити й посилити молодіжну роботу.
- Створено 8 молодіжних просторів, 2 молодіжні ГО, які продовжують діяльність уже за рамками ініціативи.
- Проєкт спонукав керівництво 2 громад зробити укриття в приміщеннях і надати фінансування на продовження діяльності.
- У Ямполі засновано молодіжну студію звукозапису.
- Проведено 7 таборів, 1460 заходів неформальної освіти, до яких долучилися 17276 учасників.
- За підтримки команди громади склали заявки й виграли 12 грантів. У середньому кожен Центр отримав матеріальної підтримки на 250 тис. грн та підтримки в формі оплати спеціалістів на 180 тис. грн.
- Головне: збережена інфраструктура і діяльність.

3. Молодіжний театральний простір

Організація

ГО «Центр ініціатив «Віадук»

Місце практики

с. Зоря, Зорянська громада,
Рівненська область

Автор практики

Самчук Ольга Леонідівна,
молодіжна працівниця

Період впровадження

Серпень 2022 року

Ключові слова

Творчість, співпраця, емоційно-психологічне відновлення, розвиток, інтеграція

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді

Передумови

На території Рівненської області станом на літо 2022 року було зареєстровано понад 53 000 переселенців. У Зорянській громаді тимчасово проживали 560 переселенців, переважно жінки з дітьми. Наша організація розпочала роботу з дітьми, молоддю та жінками, які були вимушено переміщені до Зорянської громади: передусім ідеться про надання гуманітарної допомоги та невеликі творчі майстерні для дітей.

Заходи для дітей та молоді не втрачають актуальності, бо забезпечують можливість психологічного та емоційного відновлення. У громаді не працюють садочки, тому діти з початку повномасштабної війни не мали розвивальних занять, спілкування та джерела позитивних емоцій. Для підлітків та молоді з числа ВПО проблемою є брак друзів та знайомих після переїзду, що позначається на їхньому емоційному стані.

Даною практикою ми намагалися зменшити рівень тривожності у дітей та молоді Зорянської громади за допомогою театральних майстерень та лялькових вистав. А також підготувати команду молодих акторів та акторок лялькових вистав з числа місцевої молоді та молоді ВПО Зорянської громади; сформувати в них навички театральної майстерності; провести 4 лялькові вистави для місцевих дітей та дітей з числа ВПО; створити безпечне середовище для творчого розвитку молоді Зорянської громади.

Аналіз потреб молоді

Під час надання гуманітарної допомоги родинам ВПО та проведення занять із дітьми ВПО та місцевими дітьми ми багато спілкувалися із батьками. І ті висловлювали занепокоєння психологічним станом підлітків та молоді, бо для них, на відміну від наймолодших, заходів не проводили, можливостей спілкування не було. За словами батьків, емоційний стан таких дітей погіршувався, адже вони не лише не спілкувалися із своїми однолітками за місцем проживання, але й втратили соціальні зв'язки з друзями, які опинилися за кордоном, в інших областях чи в окупації. Тому наша команда вирішила запровадити активності саме для молоді й підлітків, як місцевих, так і з родин ВПО, таким чином забезпечити знайомство, налагодження комунікації та соціальних зв'язків між ними. Творча діяльність допомогла б і молодіжним працівникам, які також відчували емоційне виснаження, тож було обрано саме театральний формат роботи.

Опис практики

Проведено 4 театральні майстерні: «Основи театральної гри» (формування навичок публічних виступів та вміння висловлювати думку, контактувати із глядачем за допомогою вербальних і невербальних засобів спілкування); «Сценічна мова» (формування навичок публічних виступів, вербальної та невербальної комунікації, вміння керувати голосом та змінювати його відповідно до сценічних завдань);

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

centerviaduk@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, грантова підтримка,
партнерська допомога

«Мистецтво перевтілення» (вдосконалення вміння керувати своїм голосом, змінювати його під конкретного персонажа та обставини ролі, виходити із зони комфорту); «Імпровізація та ігрові структури» (опанування вміння імпровізувати відповідно до запропонованих обставин, виходити із зони комфорту, співпрацювати із партнером, фантазувати, застосовувати уяву та використовувати запропоновані обставини для театральної гри).

Після навчання молодь, залучена до проєкту, поставила чотири лялькові вистави: «Як кошеня робило покупки», «Небезпечні пригоди Петрика», «Мрії здійснюються», «Пригоди в курнику». Учасники продумували образи, за потреби адаптували діалоги, створювали реквізит, грим. Команда разом із учасниками планувала активності для дітей і батьків після вистави — навчальні вікторини, руханки, танцювальні ігри. Кожна з вистав фактично була мініпроєктом, утіленим спільно, із розподілом обов'язків та відповідальності.

Глядачами вистав стали близько 300 мешканців і мешканок Зорянської громади та прилеглих населених пунктів.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси: члени організації, власні матеріали для реквізиту та частина іграшок для вистав.

Додатково залучені ресурси: фінансова допомога на закупівлю матеріалів для виготовлення ширми, колонки, мікрофонів, виготовлення банера, отримана в рамках мініконкурсу «На місцевих ініціативах будується сильна Україна» від ГО «Громадські ініціативи України»; приміщення для проведення вистави та театральних майстерень, надане КЗ «Центр культури та дозвілля ім. Плютинського» Зорянської сільської ради.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Використовували чати та офіційні сторінки громади й нашої організації для анонсування заходів та звітування про них.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення обумовило потребу в такій ініціативі для місцевої й внутрішньо переміщеної молоді, для молодих батьків із дітьми. Усі заходи в межах проєкту проводилися в приміщенні з укриттям на випадок повітряної тривоги. Ми намагалися добирати теми для вистав та активних ігор із дітьми з урахування їхнього досвіду — максимально нейтральні, не здатні ретравматизувати.

Досягнення

- Участь у майстернях взяли 83 молоді особи, зокрема з числа ВПО.
 - Учасники набули навичок публічних виступів, навчилися висловлювати думку, контактувати із глядачем, керувати голосом, співпрацювати із партнером тощо.
 - Молодь з числа ВПО отримала можливість зав'язати нові знайомства та інтегруватися в життя громади.
- Маємо відгуки й про те, що завдяки розширенню кола спілкування молоді люди знаходили підробіток, а завдяки заняттям — покращували володіння українською мовою, долали мовний бар'єр.
- До перегляду лялькових вистав долучилися близько 300 мешканців Зорянської громади. Заходи користувалися популярністю, адже навіть у дощовий день виставу відвідали понад 60 глядачів.

7

ВОЛОНТЕРСТВО

1. «ВПОраємось з викликами разом!»

Організація

ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області»

Місце практики

м. Кропивницький, Кіровоградська область

Автор практики

Арутюнян Олена, голова ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області»

Період впровадження

Листопад 2022 — січень 2023 року

Ключові слова

Волонтерство, молодь, участь молоді, гуманітарна допомога та соціальна згуртованість

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

sergeypionov@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси

Сфери молодіжної політики

Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив, соціальна згуртованість, в тому числі інтеграція внутрішньо переміщених осіб, волонтерство та гуманітарне реагування

Передумови

Кропивницький та Кропивницька ТГ Кіровоградської області прихистили 50 тис. ВПО, з них 10 тис. — дітей, 5 тис. — людей з інвалідністю.

Молоді люди та молоді родини ВПО мають широкий спектр проблем, з яким не стикалися до воєнного конфлікту. Багато хто став свідком насильства та смерті. Декому довелося поховати близьких родичів чи друзів. Молодь відчуває підвищений посттравматичний стрес через тривале переміщення, багато хто тривожиться за особисту безпеку та безпеку своїх близьких, має проблеми зі сном. Через втрату одного чи обох батьків на війні, перебування одного чи обох батьків у Збройних силах та погіршення матеріального становища сім'ї багато молодих людей беруть на себе роль батьків чи дорослих: виховують своїх молодших братів і сестер, працюють, щоб утримувати себе та рідних, а також виконують домашні та інші, нові для них, обов'язки. Крім того, відбувається адаптація до нової школи, мови та особливостей місцевої культури. Постійна і швидка зміна ситуації в різних частинах країни призводить до невизначеності щодо майбутнього, як короткострокового, так і довгострокового. Батьки не завжди обговорюють свої рішення з дітьми, молодими людьми. Сьогодні вимушено переміщені люди розповідають, що важко будувати плани і навіть мріяти. Багато з них втратили свої соціальні мережі та підтримку і часто не мають часу знайти нових друзів.

ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області» проводить систематичну роботу з молоддю та молодими родинами Кіровоградщини. На базі Молодіжного центру діє Волонтерський центр для допомоги ВПО та населенню, постраждалому від війни. З березня 2022 року надається активна допомога молоді, дітям, молодим родинам з-поміж ВПО та реалізуються спільні події задля сприяння їх соціалізації у громаді. За участі професійних психологів-експертів надається постійна психологічна допомога. Для цього команда нашої організації розробила низку зустрічей та подій, які допомогли у соціалізації та підтримці ініціатив молоді, молодих родин з-поміж ВПО Кропивницького та Кропивницької ТГ.

Аналіз потреб молоді

До початку практики ініціативна група ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області» організувала та провела дослідження серед молоді та молодих родин з-поміж ВПО Кропивницького та ТГ Кіровоградської області щодо потреб молодих людей. Проведено онлайн-опитування (через гугл-форму) та фокус-групи. Дослідження показало, що молодим людям бракує соціоемоційної підтримки та психологічної допомоги і орієнтації на ринку праці на новому місці.

Опис практики

Мета нашої практики — забезпечення соціалізації та підтримка ініціатив молоді, молодих родин з-поміж ВПО Кропивницького та Кропивницької ТГ шляхом надання

допомоги у задоволенні потреб, які виникли внаслідок війни, та здійснення їх короткострокової реабілітації протягом листопада-грудня 2022 року — січня 2023 року.

Напрямки діяльності:

1. Організація надання гуманітарної допомоги для молоді, молодих родин з-поміж ВПО у населених пунктах Кропивницької ТГ.
2. Підготовка до активної роботи гуманітарного центру при ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області» як осередку збору та надання гуманітарної допомоги для населення та ВПО у Кропивницькому та ТГ Кропивницького району.
3. Організація тренінгів щодо підтримки психологічного здоров'я та створення механізмів надання психоемоційної підтримки.
4. Створення кола соціоемоційної підтримки молоді, молодих родин з-поміж ВПО та подальший супровід їхніх ініціатив.

У рамках практики команда відкрила гуманітарний пункт на базі Центральноукраїнського державного будинку художньої та технічної творчості.

Молоді члени ГО «Молодіжний центр Кіровоградської області» як ініціатори практики у процесі реалізації усвідомили важливість волонтерства, започаткували важливе партнерство та спільні проекти на майбутнє.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Залучена підтримка: в рамках проекту Британської Ради «Зміцнення міжсекторальної співпраці для соціальної згуртованості» (Sc3).

Власні ресурси: експерти та тренери команди Молодіжного центру, ноутбук, проектор, стільці та столи Молодіжного центру Кіровоградської області.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Під час реалізації практики постійно використовували канал у Telegram, сторінки в соціальних мережах Facebook та Instagram. Для дослідження потреб молоді, опитувань та фокус-груп молоді використовували Zoom та Google Meet.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Під час планування та реалізації практики враховували вимоги щодо безпеки під час повітряних тривог, наявність та доступність укриття, наявність генератора на випадок відключення електроенергії, дотримання комендантської години.

Досягнення

Якісні зміни:

- Практика посприяла зміцненню потенціалу місцевої молоді, створенню належних умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб у Кропивницькому та ТГ Кропивницького району Кіровоградської області, згуртуванню громад.
- Проект допоміг молодим людям — як ВПО, так і представникам місцевих громад — покращити ментальне здоров'я, сформувати безконфліктне середовище та стати рушіями змін у своїх громадах.
- Між громадами та ВПО сформовані сталі дружні та професійні зв'язки, ВПО змінили уявлення про свою роль у громаді, а громади — своє сприйняття нових мешканців; налагоджено також взаємодію з органами місцевої влади.
- Організовано безпечний гуманітарний пункт при Молодіжному центрі, що об'єднує молодих волонтерів Кропивницького та взаємодіє з молодими людьми і молодіжними працівниками і працівницями громад Кіровоградщини.
- Учасники зустрічей опанували техніки психологічної самопомоги та підтримки інших, тепер можуть постійно використовувати їх для зниження дії стресового фактору й підтримки свого ментального та психічного здоров'я.

Кількісні показники:

- Соціалізація та підтримка 4000 молодих людей, молодих родин з-поміж ВПО, членів родин військовослужбовців Кропивницького та Кропивницької ТГ, які знайшли прихисток у населених пунктах Кропивницької ТГ, надання їм гуманітарної допомоги.
- Завдяки підтримці проекту «Зміцнення міжсекторальної співпраці для соціальної згуртованості» (SC3) надано допомогу 5 тис. молодих людей та молодим родинам з Кропивницького та населених пунктів Кропивницької ТГ, які брали активну участь у реалізації практики.
- Реабілітація та соціалізація 1000 дітей, молоді, молодих родин з-поміж ВПО та членів родин військовослужбовців, надання їм постійної соціоемоційної підтримки та психологічної допомоги.

2. «Волонтер+»

Організація

Громадська організація «Слов'янський культурний центр «Задзеркалля»

Місце практики

м. Кропивницький, Кіровоградська обл.

Автор практики

Кашлаков Олександр Євгенович,
голова ГО «СКЦ «Задзеркалля»

Період впровадження

Листопад 2022 — квітень 2023 року

Ключові слова

Волонтерство, ВПО, залучення,
Кропивницький

Сфери молодіжної політики

Волонтерство

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

slavzaz@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси

Передумови

Наша організація впровадила практику «Волонтер+» ще 2020 року в м. Слов'янськ. Ми підвищували культуру волонтерства, підтримували громадських активістів шляхом створення та забезпечення діяльності громадського ресурсного Центру розвитку волонтерства. Після початку повномасштабного вторгнення у квітні 2022 року ми були вимушено релоковані на Кіровоградщину, де розпочали впровадження волонтерської діяльності. Основна місія — підтримка волонтерських ініціатив та молодіжних центрів для розвитку дитячих і молодіжних волонтерських проєктів на Кіровоградщині.

Аналіз потреб молоді

Потреби молоді досліджувалися за допомогою онлайн / офлайн фокус-груп (10–15 молодих людей віком 14–24 роки). Із учасниками обговорювалися такі питання: актуальність для них теми волонтерства; найважливіші проблеми у громаді, які вони хотіли би допомогти вирішити; який саме формат волонтерства і допомоги людям вони би обрали; скільки годин на тиждень готові приділяти волонтерству; чи хотіли б отримувати компенсацію за свої волонтерські зусилля і яку саме; які навички хотіли би опанувати у процесі волонтерства.

На початку жовтня 2022 року Слов'янський культурний центр «Задзеркалля» оголосив конкурс за проєктом «Волонтер+», у рамках якого всі бажаючі могли подати заявки і розвивати молодіжне волонтерство.

Опис практики

Практика спрямована на реалізацію проєктів із розвитку молодіжного волонтерства, таких як:

- інтеграція молоді із числа ВПО у життя громади через організацію неформальних освітніх заходів, а також долучення молоді до вирішення проблем безпритульних тварин у місті;
- допомога дітям та родинам у цей складний період та залучення молодих волонтерів до надання соціальних послуг;
- допомога самотнім людям похилого віку в побутових питаннях, а також психологічно-емоційна підтримка дітей із родин захисників та захисниць;
- створення єдиного комунікаційного простору для людей із числа ВПО, волонтерських центрів міста і соціальних служб та місцевої влади;
- просвітницька діяльність на тему гендерної рівності і запобігання гендерно зумовленому насильству.

Серед проєктів, які отримали підтримку, — створення на базі навчального закладу соціального ательє за принципами reuse — recycle; залучення молоді до допомоги мешканцям постраждалих територій — виготовлення сухих супів та борщів і створення у громадах соціальних просторів.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Залучено 387 волонтерів, створено резиденцію волонтерів (власне приміщення), надано технічне обладнання. Це частина масштабної програми «Розвиток і підтримка молоді Кіровоградської області через молодіжні ініціативи та UPSHIFT», яку СКЦ «Задзеркалля» втілює як імплементаційний партнер ЮНІСЕФ на Кіровоградщині.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Передусім використовували платформу Zoom, оскільки практика впроваджувалася в усій Кіровоградській області, тож навчання для волонтерів проводилося онлайн.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

У зв'язку з релокацією зі Слов'янська внаслідок повномасштабного вторгнення змінилися пріоритети діяльності, ми поставили собі за мету підтримати та підсилити волонтерські ініціативи на Кіровоградщині, створити сталий волонтерський рух.

Досягнення

Підтримано 49 волонтерських ініціатив та молодіжних волонтерських проєктів, кількість бенефіціарів — 22 596 осіб.

3. Волонтерський штаб спільно із молоддю

Організація

ГО «Молодіжний культурно-освітній «Центр науки Тернополя»

Місце практики

м. Тернопіль

Статус практики

Реалізація триває

Автор практики

Сиротюк Михайло Мирославович,
голова ГО «Центр науки Тернополя»
та співкоординатор Волонтерського
штабу, команда волонтерів

Контакт автора

sciencecentreternopil@gmail.com,
m.syrotyuk@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси,
партнерська допомога

Період впровадження

З 24 лютого 2022 року дотепер

Ключові слова

Єдність, ініціативність, допомога,
відповідальність, активність

Сфери молодіжної політики

Волонтерство

Передумови

Зіштовхнувшись з наслідками повномасштабного вторгнення, яке змусило велику кількість людей покинути своє місце проживання, ми спільно з молоддю громади за підтримки Тернопільської міської ради створили на базі ГО «Центр науки Тернополя» Волонтерський штаб для допомоги ВПО, військовослужбовцям та громадам, які постраждали внаслідок повномасштабного вторгнення.

Аналіз потреб молоді

Проводили регулярні опитування молоді, яка волонтерила в нашому просторі, для забезпечення ефективнішого впровадження ініціативи, врахування потреб, підвищення ефективності роботи штабу та спільного вирішення проблем.

Опис практики

Пріоритетні напрямки нашої роботи: надання гуманітарної допомоги (продуктові набори, медикаменти, військова амуніція, гігієнічні набори, одяг та взуття) військовим, внутрішньо переміщеним особам, а також направлення вантажів до постраждалих міст і сіл. У штабі щоденно працюють понад 100 волонтерів (30% із них — внутрішньо переміщена молодь). Діє чіткий розподіл функціональних обов'язків. За кожним із відділів закріплений волонтер-координатор, ведеться чіткий облік прийому / видачі гуманітарної допомоги. Налагоджена логістика: база налічує близько 600 водіїв із різним транспортом. Життя наших волонтерів тепер відбувається за графіком роботи штабу. Найбільша мотивація до роботи — підтримка волонтерської команди та позитивні відгуки від людей, яким ми допомагаємо, а також перемоги українців на різних фронтах (військових, інформаційних тощо), до яких наша команда теж доклала зусиль.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Діяльність волонтерського штабу розгорнуто на базі простору ГО «Центр науки Тернополя» (618 кв. м) у центрі міста в напівпідвальному приміщенні-укритті. Комп'ютери, принтери, меблі та необхідне устаткування надані ГО. Ключовий партнер практики — Тернопільська міська рада, яка надала фінансову та інформаційну підтримку, виступала посередником в отриманні гуманітарної допомоги від міст-партнерів. Волонтерський штаб активно співпрацює з УВКБ ООН, Агентством ООН у справах біженців, Норвезькою радою у справах біженців, Данською радою у справах біженців, Британською радою в Україні, Alliance 2015, World Central Kitchen та UNICEF.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Волонтерську діяльність необхідно висвітлювати у соціальних мережах, адже прозорість дуже важлива для підтримки довіри громадян до волонтерства. У перші місяці повномасштабного вторгнення в нас не було такої можливості через інтенсивність подій, але згодом було створено сторінки в соцмережах, на яких ми тепер інформуємо громадськість про нашу роботу. Для внутрішньої комунікації використовуються месенджери, для опитування, реєстрації і ведення обліку волонтерів, ресурсів, надходжень, обліку бенефіціарів та наданої допомоги — сервіси Google.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення спричинило появу нашої практики, спонукало допомагати нашим співгромадянам, мотивувало нас швидко адаптуватися та відповідно реагувати заради збереження темпів та результативності роботи.

Досягнення

Допомогу надано 32 256 особам, які мали таку потребу (з них 10 920 дітей).

Штаб опрацював понад 1524 заявки на допомогу організаціям та військовим.

Видано 1288 волонтерських посвідок.

Прийнято 240 великих вантажів, з них 171 — з-за кордону.

У найбільш напружені дні щоденно видавалася допомога понад 700 особам.

4. Благодійні ярмарки на підтримку ЗСУ зі створенням власного мерчу

Організація

КЗ «Новомосковський міський культурно-освітній дитячо-молодіжний центр»

Місце практики

Новомосковська міська ТГ,
Дніпропетровська обл.

Статус практики

Постійна програма

Автор практики

Ралдугіна Анастасія Олександрівна

Контакт автора

nmc2019@ukr.net

Тип фінансування

Допомога бізнесу та інших партнерів

Період впровадження

3 березня 2022 року дотепер

Ключові слова

Згуртованість, творчість, патріотизм,
ініціативність, любов

Сфери молодіжної політики

Волонтерство

Передумови

Ключова спонука до запуску проєкту — бажання допомогти нашим воїнам на передовій. Ми прагнули робити те, що вміємо, — творити і залучити до процесу якомога більше молоді; створити передумови для активізації громади у підтримці ЗСУ; а також залучити до зборів ту категорію населення, яка не хоче просто донатити, а хоче допомагати, купуючи певні товари.

Аналіз потреб молоді

Невдовзі після 24 лютого 2022 року у нашому просторі зібралося багато молоді для плетіння маскувальних сіток, адже молоді люди дуже хотіли допомогти і долучитися до чогось корисного. Невдовзі ми почали разом із відвідувачами розмальовувати футболки патріотичними картинками та написами, поділилися звітом про це в соціальних мережах — і побачили, що чимало людей цікавляться купівлею таких товарів, а молодь зацікавлена у продажі власних виробів hand made. Так відбувся перший ярмарок на підтримку ЗСУ.

Опис практики

Команда МЦ спільно з молоддю впровадила формат патріотичних благодійних ярмарків, усі кошти від яких спрямовуються на потреби ЗСУ. Із розвитком проєкту розширився спектр товарів (спершу це були футболки, екоторбинки, вироби з бісеру, картини). Зараз у ярмарках беруть участь до 20 постійних майстрів, організовує заходи команда працівників центру та волонтерів. Серед товарів на продаж — кастомні товари, розмальовані тубуси, гільзи, патріотичні картини, патріотичні шкарпетки, прикраси, чашки, магніти, іграшки ручної роботи, музичні інструменти, товари з Карпат тощо. Нашу продукцію навіть демонструють за кордоном (мер міста возив її до Німеччини). Наразі проведено 9 ярмарків, надано допомоги військовим на понад 350 тис. грн (ми купуємо біноклі, рації, ліки, домкрати, набори ключів, дрони та тепловізори, устілки хімічні, допомагаємо в ремонті та фарбуванні машин).

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Матеріальні ресурси: допомога бізнесу (фарби та інші матеріали для розписів), допомога благодійних фондів (футболки та торбинки під розпис), благодійні внески працівників МЦ; приміщення МЦ. Залучених працівників — 10. Постійна підтримка медіа міста: ТРК «Самарь»; сторінки у Facebook — Новомосковська міська громада, «Підслухано Новомосковськ», ГПО «Прометей», «Новомосковськ сьогодні»; канали у Telegram — «Родина Героя», «Novik now», «Підслухано Новомосковськ», Міський голова Сергій Резнік; Instagram — «ХН Новомосковськ», «Подслухано Новомосковск», pd_nmsk, novomoskovsk_ukraine. Співпраця з ГО «Прометей» (товари для ярмарку), школами міста (тканина на прапори).

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Використання інтернет-ресурсів (для поширення інформації про заходи та залучення волонтерів). Створення постійного контенту (для збільшення аудиторії МЦ та підвищення обізнаності про його роботу) Фото-, відеоматеріали у соцмережах, які розповідають про діяльність центру (підвищення інтересу до діяльності МЦ, звітування за витрачені кошти і проведені заходи). Опитування у сторіз на різні тематики (швидкий збір думок, побажань).

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Наша практика безпосередньо пов'язана саме з повномасштабним вторгненням Росії. Її реалізація спонукала молодь за допомогою власної творчості допомагати ЗСУ.

Досягнення

Кількісні показники:

- Проведено 9 заходів у рамках проекту.
- Зібрано 350 тис. грн.
- Долучилися близько 30 волонтерів.
- Кількість волонтерів МЦ зросла на 20 осіб.
- Заходами охоплено 7208 осіб.

Якісні зміни:

- Зросла ініціативність, активність молоді, її можливості для самореалізації.
- Практика сприяла активізації громади.

8

ЗМІСТОВНЕ ДОЗВІЛЛЯ ТА ТАБОРУВАННЯ

1. Онлайн-табір «Медіаграмотні підлітки»

Організація

Дитячо-молодіжний простір «Територія молоді»

Місце практики

місто Українськ, Донецька область,
Українська ЗОШ I–III ст. №13 Селидівської
міської ради Донецької області

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

podlesnaja-oksana@ukr.net,
olgik10101975@gmail.com

Автор практики

Подлесна Оксана Петрівна, Черняк
Ольга Євгенівна, координатори
дитячо-молодіжного простору
«Територія молоді», тренери з
медіаграмотності

Тип фінансування

Власні ресурси,
допомога партнерів

Період впровадження

7–25 листопада 2022 року

Ключові слова

Актуальна, інноваційна, сучасна,
корисна, цікава

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді, підтримка молодіжних проєктів та ініціатив, змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування

Передумови

Вчителі, учні та батьки мають разом навчитися виробляти механізми дій в умовах воєнного стану і подолання негативного впливу дезінформації та визначення ефективних способів комунікації. За таких умов особливо важливо забезпечувати для дітей рівні можливості доступу до освіти, опанування знань, умінь та компетенцій, що допоможуть розкрити свій потенціал, відігравати значну роль в усіх сферах суспільного життя.

Аналіз потреб молоді

Інформацію щодо потреб і запитів молоді отримували за допомогою онлайн-опитування молодих людей щодо рівня знань та навичок у царині медіаграмотності, онлайн-фокус-групи, в рамках якої молодь вільно обговорювала свої потреби в контексті медіаграмотності, консультацій із педагогами, психологами, тренерами в галузі медіаграмотності.

Опис практики

Онлайн-табір «Медіаграмотні підлітки» проходив у рамках Всеукраїнської освітньо-мотиваційної програми «Країна взаємно красивих людей» від ГО «GoGlobal». Протягом 3 тижнів команди учнів Української ЗОШ I–III ст. №13 Селидівської міської ради Донецької області та Чернігівської ЗОШ I–III ст. №13 Чернігівської міської ради Чернігівської області відвідали тренінгові заняття з питань медіаграмотності, особливостей інформування про воєнні дії в нашій країні, професійні майстерні з відеозйомки та відеомонтажу, креативні практичні заняття та інтерактиви з написання сценаріїв та зйомки навчальних роликів, які надалі були розміщені на спеціально створених сторінках у мережах Facebook, Instagram та TikTok. Також учасники табору обговорювали майбутнє нашої країни та створили Маніфест бачення свого внеску у розвиток України. Після завершення онлайн-табору учасники отримали сертифікати про участь та можуть ділитись набутим досвідом у своїх освітніх закладах.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

ГО «GoGlobal» надає менторську підтримку, організовує навчання тренерів табору, залучає до табору фахівців та забезпечує подарунки для учасників. Проводять проєктні сесії, координують роботу табору, консультують і вирішують організаційні питання тренери з медіаграмотності та педагогі, залучені до проведення практики, активні учасники учнівського самоврядування. Захід реалізовано на платформі Google Meet. Для обробки відеоматеріалів використано обладнання комп'ютерних класів шкіл, залучених до реалізації практики.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

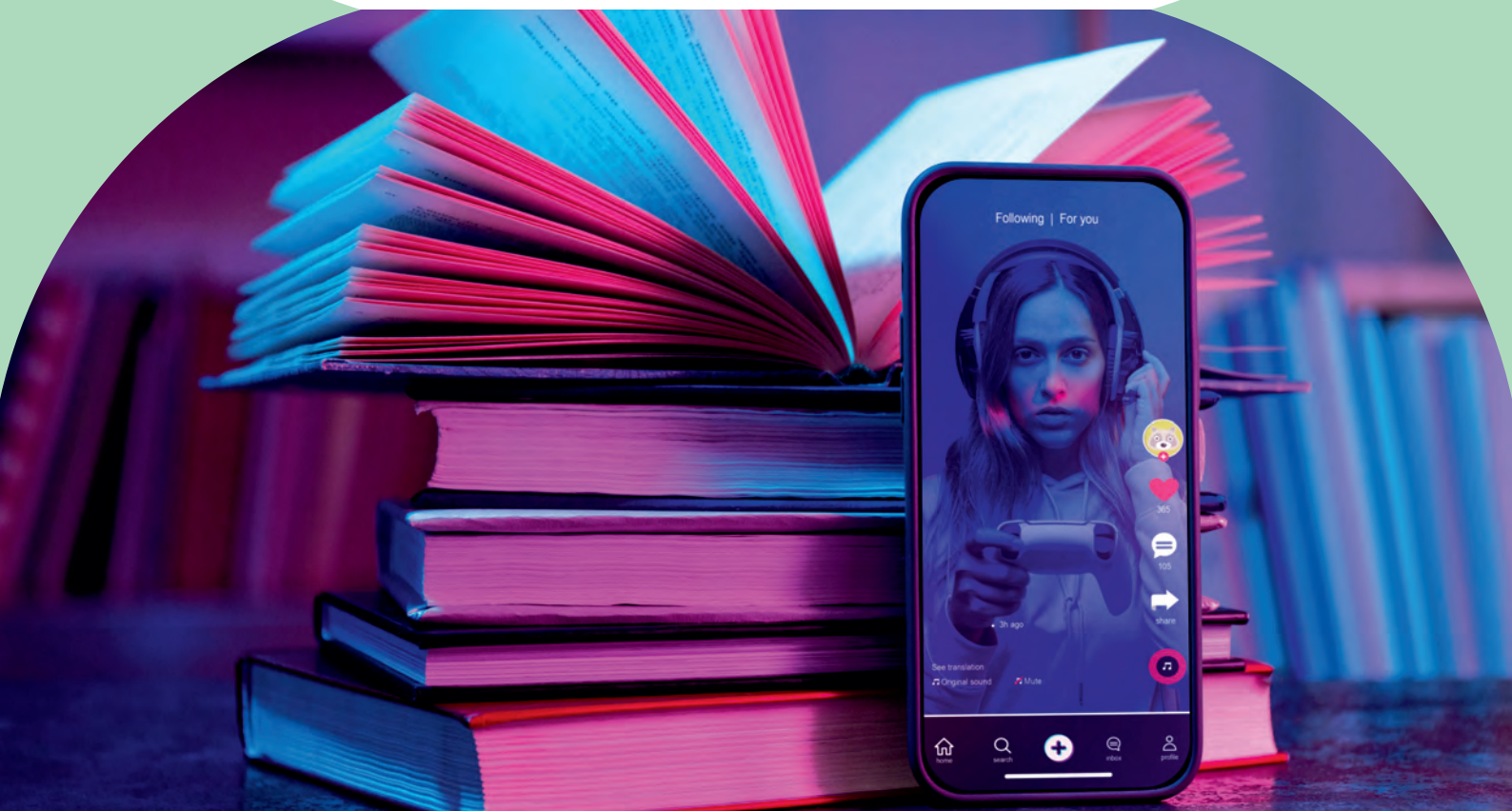
Диск та форми Google — для проведення опитування учасників табору, Telegram — для планування роботи з учнями та вчителями, залученими до проєкту, створення чат-боту, онлайн-платформа Canva — для монтажу відеороликів. Уся діяльність проєкту супроводжувалась інформаційною кампанією в соціальних мережах (Facebook та Instagram).

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Під час повномасштабного вторгнення практика отримала стимули для подальшого розвитку. Проведення табору в онлайн-форматі заохотило активніше використовувати цифрові інструменти, згуртувало команду, спонукало нас до навчання та саморозвитку.

Досягнення

- 20 підлітків стали учасниками табору, пройшли навчання та отримали знання для поширення набутого досвіду з використанням методів неформальної освіти.
- Створено 11 відеороликів для подальшого дистанційного навчання однолітків з інших шкіл України; ролики розміщено на сторінках проєкту в Facebook, Instagram та TikTok.
- Фінальний продукт спільної роботи команд табору — чат-боту Telegram «Media_бот_сучасних_підлітків».
- Онлайн-табір створив міжрегіональну спільноту Донеччини та Чернігівщини, яка пропагуватиме необхідність перевірки достовірності та якості інформації в соціальних мережах та ЗМІ, відновив міжшкільне партнерство.
- На майбутнє плануються нові проєкти з реалізації творчих молодіжних ініціатив, серія нових тренінгів, майстер-класів для шкіл в інших областях.

2. Недиванні суботи з «Романтикою»

Організація

КУ «Молодіжний центр «Романтика» Сумської міської ради

Місце практики

м. Суми, Сумська міська територіальна громада

Автор практики

Лисенко Яна Анатоліївна, фахівчиня відділу з організації дозвілля молоді КУ «Молодіжний центр «Романтика» Сумської міської ради.

Період впровадження

1 червня — 26 серпня 2023 року

Ключові слова

Молодь, дозвілля, спорт, творчість, розвиток

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді; змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування; інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді)

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

demcenkoyana9@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси

Передумови

До реалізації практики спонукали низький рівень згуртованості у нашій громаді та відсутність майданчиків для комунікації молоді, брак у молодих людей можливостей безкоштовно спробувати себе у різних видах спорту, мистецтва, знайти однодумців серед поціновувачів настільних ігор.

Аналіз потреб молоді

Навесні центр провів опитування «Бачення сучасного молодіжного центру» (277 респондентів), респонденти якого зазначили потреби в налагодженні нових знайомств, можливостях для всебічного розвитку, здобуття нових знань і урізноманітнення дозвілля.

Опис практики

Молодіжний центр — це насамперед платформа для розвитку молодої людини. Тому, спираючись на результати опитування й запити наших постійних відвідувачів, ми запропонували молоді проєкт, що дає змогу відволіктися від новин і реалій сьогодення і з користю провести літні вихідні.

Червень — місяць спорту. Молодь мала можливість спробувати себе в стретчингу, джампінгу, зумбі та самообороні.

Липень — місяць настільних ігор. Суботні вечори проходили в колі поціновувачів ігор «Cashflow», «Громада», «Еліас», «Мафія».

Серпень — місяць творчості. Учасники відвідали майстер-класи з сучасного танцю, акторської майстерності, основ сучасного моделінгу та малювання пейзажу.

Головна мета проєкту — дати молодим людям можливість спробувати щось нове й відкрити в собі нові сторони, допомогти молоді знайти хобі, друзів, однодумців, вийти зі своєї зони комфорту. Гарний приклад ефективності проєкту — історія одного з учасників, ВПО з Донецької області, у якого не склалися стосунки з новими однокласниками. Він прийшов до центру на спортивну зустріч зі стретчингу і з того часу став незмінним учасником усіх заходів проєкту «Недиванні суботи з «Романтикою» та заходів молодіжного центру. За його словами, ці зустрічі допомогли розкритись, стати сміливішим у спілкуванні. Також багато учасників записались до тренерів на спортивні та творчі заняття.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси організації: працівники, тренери; приміщення Центру, технічне обладнання, комп'ютерна техніка, звуко-технічне обладнання, спортивний інвентар, канцелярське приладдя.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Telegram, Instagram, Facebook — для оголошення про старт проєкту, залучення аудиторії та комунікації з учасниками заходів та партнерами; фотоапарат, відеокамера, смартфон, ноутбук — у процесі організації та здійснення проєкту; YouCut Video Editor — для монтажу відео; Google Forms — для реєстрації учасників; Adobe Photoshop — для створення анонсів та звітних постів.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Оскільки наш молодіжний центр розташований за 40 км від кордону з Росією, проведенню деяких активностей у рамках проєкту заважала безпекова ситуація, через загрозу життю учасників заходи переносилися на інший час.

Досягнення

- Відбулося 13 зустрічей, залучено 212 учасників.
- Залучено 9 тренерів.
- Завдяки проєкту учасники спробували себе в 4 спортивних напрямках, 4 видах настільних ігор та 4 напрямках творчої діяльності.

3. Навчально-краєзнавчий квіз для молоді «Відчуй дух Волині»

Організація

Відокремлений структурний підрозділ «Технічний фаховий коледж Луцького національного технічного університету», Волинська обласна бібліотека для юнацтва, ГО «ПРО 100 МОЛОДЬ»

Місце практики

м. Луцьк, с. Жидичин

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Мамосюк Роман Андрійович, Борисюк Катерина Андріївна та працівники науково-методичного відділу бібліотеки

Контакт автора

mamosiuk.roman@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, допомога партнерів

Період впровадження

11.05–07.08.2023 року

Ключові слова

Інновації, навчання, згуртованість, доступність, інтерактивність

Сфери молодіжної політики

Змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування

Передумови

Практика започаткована як відповідь на низку проблем, зокрема браку в молоді знань та інтересу до своєї культурної спадщини, недостатньої згуртованості учнів, та потребу в стимулюванні навчання й саморозвитку.

Аналіз потреб молоді

Інформація щодо потреб молоді збиралася за допомогою анкетування, спілкування з учнями та викладачами, а також аналізу інших подібних заходів та змагань. Інформація враховувалася під час планування практики для забезпечення максимальної відповідності потребам молоді.

Опис практики

Етапи реалізації:

1. Організація команди та розробка квізу, що містив питання з географії, історії, літератури рідного краю.
2. Поширення інформації про захід серед студентів різних груп та навчальних закладів з метою залучення якнайбільшої кількості учасників.
3. Проведення гри «Відчуй дух Волині».
4. Підрахунок балів та нагородження переможців.

Інноваційність методів полягала у використанні інтерактивного квізу як форми навчання та залучення молоді до вивчення краєзнавчої інформації. Учасники активно взаємодіяли та змагалися, що сприяло поглибленню їхніх знань.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Приміщення для проведення заходу, бібліотекар Оксана Романюк та студенти коледжу — для координації та підтримки заходу, матеріали для проведення квізу та тест-гри.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Під час реалізації практики використовувалися такі цифрові інструменти, як онлайн-реєстрація учасників, електронні тести та опитування для проведення квізу, а також електронна комунікація для координації заходу та співпраці з партнерами.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Вторгнення спричинило перерву в проведенні заходів, обмеження доступу до ресурсів або учасників і загрози для безпеки учасників. У таких ситуаціях ми ретельно оцінювали ризики.

Досягнення

- Залучення до гри близько 100 учасників.
- Підвищення інтересу молоді до краєзнавства та місцевої історії, поглиблення знань учасників з географії, історії та літератури рідного краю.
- Розвиток у молодих людей комунікаційних навичок та згуртованості завдяки участі в командних змаганнях, стимулювання їхнього інтелектуального розвитку.

4. Літній інфотабір «МедіаКактус: історія в моменті»

Організація

Волинська обласна бібліотека для юнацтва

Місце практики

м. Луцьк

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Романишина Валентина Григорівна,
головна бібліотекарка науково-методичного відділу ВОБЮ

Контакт автора

voub@ukr.net

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси,
партнерська допомога

Період впровадження

Серпень 2023 року

Ключові слова

Профорієнтаційна, медіаосвітня,
розвивальна, неформальна освіта,
корисне дозвілля

Сфери молодіжної політики

Змістовне дозвілля для молоді та
молодіжне таборування; інклюзивний
розвиток (включення вразливих груп
молоді); інше

Передумови

З початком війни багато дітей сімей ВПО та місцевих мешканців потребували організованого дозвілля. Спочатку табір був розважальним, та з огляду на необхідність підвищення рівня медіаграмотності в населення було вирішено його перепрофілювати. Така трансформація сподобалася цільовій аудиторії і збільшила число бажаючих узяти участь.

Аналіз потреб молоді

Проаналізували запити молоді, серед яких були й запити щодо заходів з медіаграмотності; цікавилися в учасників попередніх таборів.

Опис практики

Після отримання підтвердження щодо зацікавленості молоді в таких заходах залучили до співпраці представників медіа трьох напрямів: телебачення, радіо, інтернет-видання, зокрема журналістку «Район.Життя» та телеведучого 12 каналу. Також із дітьми займалися працівники молодіжного складу бібліотеки. Крім занять із медіаграмотності, було передбачено додаткові заходи у форматі ігор (інтелектуальна антифейкова гра «НотаЄнота», фінансова гра «Лісові комерсанти»), екскурсій (Окольний замок), терапій (мульт-терапія), квестів (бібліотечний квест «Все буде Україна»). До реєстрації через гугл-форми було запрошено підлітків віком до 15 років. Дві такі групи по 20 осіб протягом 5 днів перебували у таборі по три години.

Інноваційність молодіжної практики полягає в тому, що таборування містило профорієнтаційну та медіаосвітню складову й було спрямоване на формування в учнівської молоді критичного мислення.

Програма табору передбачала низку блоків: розважально-пізнавальний, практичний, тренерський, творчий.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні людські ресурси: молодіжні працівники як організатори та тренери з мульт-терапії, роботи з мікрофоном, постановки голосу та сценічної мови, розробники дизайну бейджів, заставки. Матеріальні: техніка (телевізор, мікрофон, ноутбук), приміщення. Партнери: місцеві медіа, поліція. Фінансова підтримка: Фонд «Тільки разом».

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Використовувалися гугл-таблиці для планування заходів, гугл-форма для реєстрації учасників, група у Viber для комунікації, телевізор для показу презентацій та відеороликів, смартфони для створення медіаконтенту.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Не вплинуло. На випадок повітряної тривоги поряд є укриття.

Досягнення

- 40 учасників ознайомилися з професією журналіста та підвищили рівень медіаграмотності.
- 5 молодіжних працівників протестували нову форму роботи у партнерстві з молодими журналістами.
- Розроблено 2 навчальні презентації.
- У медіа опубліковано 3 матеріали, присвячені новому формату табору.

5. Національно-патріотична програма «МИ.UA»

Організація

Комунальний позашкільний навчальний заклад «Дитячо-юнацький центр «Штурм» Дніпровської міської ради

Місце практики

м. Дніпро

Статус практики

Реалізація триває

Автор практики

Координатор: Таніч Вікторія Геннадіївна, заступник директора з навчально-виховної роботи

Контакт автора

Clubshturm92@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Період впровадження

Лютий 2022- листопад 2023

Ключові слова

Патріотизм, психо-емоційне відновлення, ВПО

Сфери молодіжної політики

Змістовне дозвілля та таборування

Передумови

Через повномасштабне вторгнення звичне життя українців зупинилось, і діти та підлітки були змушені поставити своє дитинство на паузу. Педагоги Центру «Штурм» визначили своєю місією під час війни — оберігати дитинство українців, наповнювати їх життя змістовним національно-патріотичним дозвіллям та створювати безпечне середовище для розвитку.

Аналіз потреб молоді

Не проводили.

Опис практики

Протягом 2022-2023 років в межах програми «Ми.UA» команда Центру щотижня реалізовувала патріотичні акції, тренування, спортивно-розважальні програми та змагання, квести, танцювальні марафони, хореографічні фестивалі, сімейні свята, смарт ігри, пізнавальні бесіди, творчі майстер-класи, навчання з мінної безпеки, спілкування з представниками патрульної поліції та ДСНС, психологічні тренінги.

Програма заходів була розрахована на: дітей / підлітків, які і до повномасштабного вторгнення проживали в Дніпрі; на тих, хто виїхав закордон; на дітей/підлітків ВПО, які обрали своїм прихистком м. Дніпро. Для охоплення різних цільових аудиторій, команда Центру обрала змішаний формат роботи (офлайн та онлайн). Серед учасників програми були діти з різними групами інвалідності та ПТСР, із якими за запитом батьків працювали дитячі психологи. Головним завданням Програми та її заходів було сприяння стабілізації психо-емоційного стану українців, популяризація здорового способу життя та розвиток національної свідомості серед дітей та молодих людей.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

До реалізації Програми “МИ.UA” було залучено 54 педагоги. Вони використовували музичну та цифрову техніку дитячо-юнацького закладу, та особисті гаджети. За сприяння міської ради було надано дозвіл на проведення заходів на території міських парків, скверів та метро. Завдяки проектам фонду UNICEF Україна було закуплено необхідні канцтовари та спортивний інвентар.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Фото/відео супровід: соціальні мережі Facebook, Instagram, YouTube.

Комунікація між учасниками: месенджери Viber, Telegram, QR-коди.

Дизайн та відео: Adobe: Photoshop, Illustrator, Premier, After Effects, Canva, InShot.

Онлайн заходи: програми Зум, Meet, Kahoot.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Практика була створена в умовах повномасштабного вторгнення, тому програму та наповнення адаптували під виклики часу. В процесі планування команда враховувала рівень ракетної небезпеки в день проведення подій, наявність обладнаного укриття поруч із місцем події, відключення світла та Інтернету.

Команда приділяла увагу психологічному стану учасників програми (особливо в періоди активних обстрілів, або коли учасниками заходів були люди, що постраждали в наслідок війни, тощо). Найважливішим результатом програми був стабільний стан та радісні очі дітей та підлітків. Також команда звертала увагу на психологічний стан педагогів команди, бо координатори подій перебували в стресі через високу відповідальність за життя та здоров'я вихованців під час сигналу тривоги. Було вирішено провести психологічні тренінги для команди організаторів, щоб підвищити їх спроможність й надалі виконувати роботу.

Досягнення

Залучено: 5 429 дітей та підлітків

Охоплено: 12 країн

Реалізовано: 247 офлайн заходи (локальні, міські, всеукраїнські); 34 онлайн заходи (локальні, міжнародні); 10 змін літніх майданчиків (2 сезони)

Висвітлення практики: 2 921 пост в соціальних мережах; 32 сюжети в ЗМІ та інтернет порталах.

6. English Speaking Club

Організація

ГО «Дуїт»

Місце практики

м. Дніпро

Статус практики

Постійна програма

Автор практики

Попова Поліна Вікторівна, членкиня відділу копірайтингу департаменту маркетингу та комунікацій ГО «Дуїт»

Контакт автора

nikol.34511.kliper.d@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси,
партнерська допомога

Період впровадження

З 12 липня 2023 року дотепер

Ключові слова

Англійська мова, група, інтерактив, технології, взаємодія

Сфери молодіжної політики

Змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування

Передумови

Проблема — низький рівень володіння розмовною англійською серед молоді, вивчення мови в несприятливій психологічній атмосфері без використання цифрових технологій. Молоді люди мало спілкуються під час вивчення мови, навчальні матеріали застарілі, викладачі не знають про інтереси молоді й тренди.

Аналіз потреб молоді

Інформація про потреби молоді збиралася шляхом усного опитування відвідувачів(-ок) інших заходів ГО «Дуїт», членів та членкинь ГО «Дуїт», студентів вишів та учнів загальноосвітніх шкіл.

Опис практики

Етапи впровадження практики: планування програми (складання розкладу активностей); розробка матеріально-технічної бази (створення презентацій, дошок Padlet, онлайн-пазлів, QR-кодів, пошук відео); проведення заходу; збір вражень; адаптація активностей під потреби учасників(-ць) (збільшення шрифту, заміна активностей на цікавіші).

Інноваційність практики полягає в тому, що розмовну англійську учасники опановують за допомогою сучасних технологій та підходів — презентацій, музичних треків, ігор Kahoot, мемів і фото, які за потреби надають самі учасники(-ці), самопрезентації (Introduction — вихід із зони комфорту, висловлення своїх думок і почуттів; Roleplay — розігрування скетчів про певні ситуації з життя) й обговорення актуальних тем (дискусія в групах).

Залученість молоді висока — відвідувачі(-ки) мають змогу обрати тему заходу, порядок активностей, партнера(-ку) для спілкування.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси: інформаційні — сайти [canva.com](https://www.canva.com) (презентації), padlet.com (інтерактивні дошки), imgflip.com (меми) тощо; матеріальні — приміщення ГО «Дуїт», проектор, ноутбук, стільці, папір для друку; людські — члени / членкині ГО «Дуїт» (ведуча, 3–4 людини, які готують локацію, реєструють людей).

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Використовуються презентації, музичні треки, ігри Kahoot, дошки Padlet, онлайн-пазли, QR-коди доступу до онлайн-вправ, відео-, фото- та аудіоматеріали як інтерактивні активності в програмі заходу, чат GPT для генерації тез і тем для спілкування.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Майже ніяк не вплинуло, крім того, що до заходів долучаються внутрішньо переміщені особи й під час тривоги доводиться спускатися в укриття.

Досягнення

Кількісні показники: за 4 місяці (липень–жовтень 2023 року) захід відвідали 133 особи.

Якісні зміни: учасники(-ці) заходу вільніше спілкуються англійською, краще складають тести на знання мови. Крім того, підвищується залученість молоді до вирішення проблем, між учасниками / учасницями встановлюються дружні зв'язки.

7. Табір з розвитку soft skills

Організація

КЗ «Ніжинський міський молодіжний центр Ніжинської міської ради Чернігівської області спільно з ГО «Лабораторія ініціативної молоді»

Місце практики

Ніжинська територіальна громада

Автор практики

Тимченко Анжела Володимирівна, директор КЗ НММЦ, голова правління ГО «ЛІМ»; Гомоляко Роман Андрійович, заступник директора, член ГО «ЛІМ»; Бутенко Світлана Василівна, заступниця голови правління ГО «ЛІМ»; Опанасенко Ольга Олександрівна, фахівець з молодіжної роботи КЗ НММЦ; Іванюк Вікторія Сергіївна, фахівець з молодіжної роботи КЗ НММ; Желізняк Світлана Ростиславівна, залучена психологиня; Сілівоненко Катерина Олександрівна, залучена арт-терапевтка; Цюрток Світлана Сергіївна, залучена експертка

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

nizhnyouthcenter@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Період впровадження

Липень 2023 року

Ключові слова

Soft skills, табір, критичне мислення, команда, комунікація

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді, змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування

Передумови

Для молоді всебічний розвиток гнучких навичок (soft skills) надзвичайно актуальний, адже такі навички дають молодій людині змогу брати активну участь у житті власної громади, здобувати нові знання та досвід і використовувати їх на практиці, визначати власні життєві орієнтири й цінності. У літній період також актуалізується потреба у створенні для молоді можливостей корисного та змістовного дозвілля, яке передбачало би не лише відпочинок, а й освітню складову.

Аналіз потреб молоді

Опитування протягом та після заходів Молодіжного центру, спілкування з відвідувачами показали, що молоді люди добре обізнані з сучасними трендами. Саморозвиток, самореалізація, самопрезентація, визначення власного життєвого шляху, ціннісні орієнтири — це пріоритетні напрямки розвитку молодих людей. А ключем до досягнення відповідних цілей слугують якраз гнучкі навички.

Опис практики

Табір з розвитку soft skills для молоді «Soft-skills camp» передбачав формат денного перебування на базі Ніжинського міського молодіжного центру протягом трьох днів. Охоплено три групи молоді: віком 10–14 років, 10–18 років, 14–18 років.

У програмі таборів: тренінги з розвитку емоційного інтелекту від психологині; арт-терапія «Сторітелінг та правопівкульне малювання»; мовна гра «Рідна солов'їна»; майстерні зі створення планеру на місяць; гра на розвиток комунікативних навичок «Еліас»; практикуми з проєктного менеджменту і комунікацій; гра на розвиток критичного мислення «НотаЄнота»; кінопокази клубу документального кіно про права людини; рефлексії таборових днів.

Групи брали участь у таборі позмінно. Загалом для кожної групи таборовий день тривав 5 годин (із перервою на перекус). Заходи коригувалися відповідно до вікових категорій учасників (наприклад, практикуми з проєктного менеджменту для молодшої групи мали більш ознайомчий характер, для старшої — більш практичний).

Інноваційність застосованих підходів полягає в комплексності, динамічності й насиченості формату — молоді люди мали змогу одночасно вдосконалювати різні навички: комунікацію, критичне мислення, творчість, саморефлексії тощо. Також зазначимо, що молодь скучила за дозвіллям у форматі таборів, адже з початком повномасштабного вторгнення можливості таборування, тим більше безкоштовного, суттєво зменшилися.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

До реалізації практики долучилися працівники Ніжинського міського молодіжного центру (НММЦ), члени ГО «Лабораторія ініціативної молоді» (ГО «ЛІМ»). Практика здійснювалася на базі НММЦ з використанням офісного обладнання НММЦ та ГО «ЛІМ».

Також залучені експерти та використані матеріали в межах проєкту від UNICEF «Розширення психолого-соціальної підтримки, навчання життєвим навичкам і програм розширення можливостей для молоді через UPSHIFT та зміцнення молодіжних центрів в трьох регіонах».

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Набір учасників та учасниць на табори здійснювався за допомогою Google Forms; для створення афіш використовувався сервіс Canva; для проведення окремих заходів — мультимедійне обладнання (проектор, екран, колонки).

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

З початком повномасштабного вторгнення перед молодіжними працівниками та молоддю постали нові виклики. Здійснення молодіжної роботи в умовах війни потребує ще більшої гнучкості, адаптивності та підвищеної відповідальності як за своє життя, так і за життя учасників заходів. Під час проведення табору ми наголошували на необхідності переходити в укриття в разі повітряної тривоги, навчали молодь адаптуватись до життя в умовах повномасштабної війни, наголошували на навичках, які допоможуть зберегти ментальне та психологічне здоров'я.

Досягнення

- У межах табору проведено 18 заходів, якими охоплено 265 молодих людей.
- Учасники та учасниці більше дізналися про формати роботи і тематику заходів Молодіжного центру (адже, наприклад, дехто долучився до психологічних тренінгів та кінопоказів вперше).
- Молодь зазначила, що участь у таборі спонукала замислитися про майбутнє і сьогодення, допомогла розвинути навички комунікації та командної взаємодії, покращити знання рідної мови, навчитися нестандартно підходити до виконання різноманітних завдань тощо.

9

ПІДТРИМКА МОЛОДІЖНИХ ПРОЄКТІВ ТА ІНІЦІАТИВ

1. «Школа подкастів»

Організація

Молодіжний центр Чернівців «Резиденція молоді» у співпраці з громадською організацією «Світимо»

Місце практики

Чернівецька територіальна громада

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Волошенко Олена Іванівна,
начальник відділу комунікації МКУ
«Резиденція молоді»

Контакт автора

Ogunchak13@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси

Період впровадження

21 травня — 8 червня 2023 року

Ключові слова

Створення учасниками мінікурсу
власного подкасту

Сфери молодіжної політики

Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

Подкасти — один із сучасних форматів контенту, який користується надзвичайною популярністю серед молоді. Подкасти цитують, їх автори збирають на офлайн-зустрічі тисячі своїх шанувальників, а топові подкастери мають змогу якісно впливати на свою аудиторію та завдяки рекламним інтеграціям і платформі Patreon заробляти на своєму контенті. Водночас у відкритому доступі вкрай мало матеріалів, які допомогли би початківцю зрозуміти, як розробити концепцію подкасту, як працювати зі звуком та з подкаст-платформами.

Аналіз потреб молоді

Щорічно на платформі «Індекс благополуччя молоді» ми проводимо опитування задля визначення потреб молоді. З 10 квітня до 10 травня проведено онлайн-опитування молоді 4 територіальних громад (Чернівецької, Вижницької, Новодністровської та Боянської).

До опитування долучилися 565 респондентів(-ок) віком від 15 до 35 років, зокрема внутрішньо переміщені особи.

Опис практики

Під час навчання учасники змогли пройти шлях подкастера: перетворили свою ідею на концепцію подкасту, писали сценарій, робили записи перших епізодів та трейлерів, вчилися монтувати подкаст і будувати спільноту для його промоції. Навчання включало 6 занять. Участь взяли 15 осіб. У парах та окремо вони випустили на подкаст-платформах 4 подкасти.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Проект реалізовано за підтримки «ULEAD з Європою». Також були задіяні працівники молодіжного центру та громадської організації, приміщення молодіжного центру, в тому числі подкаст-кімната молодіжного центру, тренер Олексій Кушнір.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Під час практики використовувалися Adobe Audition для запису подкасту; Spotify-подкаст, Google-подкаст та Apple-подкаст.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення дуже вплинуло на учасників курсу, адже вони обрали такі теми для записів, як ментальне здоров'я, психологія та підвищення інтересу до української культури.

Досягнення

Участь у Школі взяли 15 людей. Випущено 4 подкасти. «Не накручуйся» — подкаст, у якому авторки просто і з гумором розвінчують міфи і стереотипи щодо психології та терапії, обговорюють актуальні для молоді питання: про особисте становлення, страхи, побудову взаємин із оточенням. «про KINO» — відеоподкаст, присвячений кіноновинам, лекціям з історії кіно, фільмам та розмовам з представниками кіноіндустрії. «Чим погано» — іронічно-гумористичний подкаст про політику, новини і події у світі. «Життя й небуття» — подкаст про допомогу людям, які пережили втрату, про підтримку, додаткову інформацію та обережне нагадування: «З тобою все гаразд».

2. Всеукраїнський молодіжний журнал «Repost»

Організація

ГО «Консалтингові технології»

Місце практики

м. Івано-Франківськ та вся Україна

Автор практики

Мар'яна Циганин, засновниця журналу

Період впровадження

З 2017 року дотепер

Ключові слова

Журнал, молодь, можливість, практика, визнання

Статус практики

Реалізація триває

Контакт автора

mariana.tsyhanyn@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, місцевий бюджет, партнерська допомога

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; розвиток молодіжних громадських організацій

Передумови

Для молодих журналістів та поетів відсутність досвіду та брак коштів відповідно часто стають перешкодою на шляху до самореалізації та старту кар'єри. Саме це й спонукало до запуску проєкту «Repost» — бажання створити майданчик для офіційної практики та першого професійного досвіду для всіх, хто мріє долучитися до команди ЗМІ.

Аналіз потреб молоді

На всіх етапах реалізації проєкту, починаючи з розробки ідеї, працювали молоді люди, студенти прикарпатських вишів (головний редактор, журналісти, фотограф, дизайнер та ін.). Для більшості з них це перший досвід та здійснення мрії. На старті проєкту було охоплено близько тисячі молодих людей, які брали участь в опитуванні щодо назви журналу та його основних рубрик. Після виходу першого номеру в журналі створено редакційну раду, яка вивчає інтереси наявних та потенційних читачів, проводить обговорення у фокус-групах, на зустрічах із молоддю, зокрема зі студентами у вишах. Також у журналі публікуються результати різноманітних соціологічних опитувань: №1 «Корупція у ЗВО» (448 відповідей), №2 «Очікування студентів після закінчення ЗВО» (500 відповідей), №3 «Про сортування сміття» (54 відповіді), №4 «А ти піклуєшся про своє здоров'я?» (105 відповідей), №5 «А як ти відпочиваєш?» (177 відповідей), №6 «Домашнє насильство» (10118 відповідей), №8 «Діалог молоді з владою» (3169 відповідей), №10 «Молодіжний центр Івано-Франківська» (235 відповідей).

Опис практики

Перший номер був націлений на молодь Івано-Франківська й висвітлював її життя. Проте невдовзі почали надходити запити на отримання примірників від представників молодіжних центрів інших міст, згодом ми стали отримувати вірші та статті з різних куточків України. Тоді було ухвалено рішення творити журнал без кордонів. Після випуску другого числа створили сайт repost.in.ua, адже 1000 примірників для всіх не вистачало, тож забезпечили можливість читати журнал онлайн; крім того, на сайті розміщено карту розповсюдження журналу по Україні — молоді люди можуть ознайомитися з «фізичним» примірником у молодіжних центрах, просторах, бібліотеках тощо. Журнал отримав визнання не лише серед своїх читачів: у 2017 році увійшов до каталогу найкращих практик молодіжної роботи; у 2019 році отримав перемогу (1 місце) у конкурсі «Найкращі практики місцевого самоврядування» (за

153

9. ПІДТРИМКА МОЛОДІЖНИХ
ПРОЄКТІВ ТА ІНІЦІАТИВ

співпрацю громадськості та влади); у 2020 році вийшов у фінал конкурсу «Громадянське суспільство — найкращі практики співпраці» та включений до Збірника історій найкращих практик; головний редактор, дизайнер, та два журналіста нагороджені подякою міського голови Івано-Франківська за вагомий внесок у розвиток молодіжної політики громади. Проте найбільшим визнанням команда вважає бажання вишів співпрацювати з виданням, скерування до журналу на практику студентів кафедри журналістики: так, понад 50 студентів офіційно навчалися, співпрацювали та здобували досвід у «Repost».

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Усе почалося з власної ідеї та бажання втілити її у реальність. Згодом проєкт підтримали студентки різних спеціальностей, які досі волонтерять у проєкті. Було залучено ще 5 членів команди — дизайнера, літературного редактора, англійського перекладача, англійського редактора, фотографа, які також працювали над номерами журналу на волонтерських засадах. Друк першого числа повністю оплачений власними коштами засновниці. З осені 2017 р. і до початку пандемії витрати на поліграфічні послуги покривав Департамент молодіжної політики та спорту Івано-Франківської міської ради, з 2020 р. через скорочення витрат із міського бюджету довелося залучати благодійну підтримку підприємців.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Окрім друкованої версії, журнал можна читати онлайн на сайті repost.in.ua. Постійно використовуються цифрові канали комунікації з цільовою аудиторією: Telegram, Facebook, Instagram, YouTube.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення вплинуло на планування та реалізацію проєкту, оскільки половина команди виїхала за межі України і навіть зустрічі онлайн ускладнені через різні часові пояси, стрес і потребу адаптації у членів команди. Також війна вплинула на фінансову підтримку журналу, навіть поставало питання призупинення проєкту. Тепер видання виходить раз на рік, а не раз на квартал чи півріччя, як раніше.

Досягнення

Випущено 10 номерів, на обкладинках яких були відомі особистості.

Понад 50 студентів кафедри журналістики пройшли виробничу практику у журналі.

Опубліковано твори 40 молодих поетів і письменників, загалом до редакції надійшло понад 500 авторських робіт.

5 із 8 членів команди працюють у журналі протягом усього його існування.

Журнал (друковану версію) читають у 30 молодіжних центрах, 5 бібліотеках для дітей та юнацтва, 18 хабах та молодіжних просторах, 7 профільних виконавчих органах міських рад.

У кожному номері найцікавіші статті перекладалися англійською мовою, а у числі №10 з'явився і матеріал польською (інтерв'ю з головним редактором видання Polska Times, автором першої польськомовної біографії Володимира Зеленського).

За час повномасштабного вторгнення росії в Україні видано два числа журналу, які набули великої популярності серед читачів.

3. ГО «Молодь Буковини»

Організація

Чернівецький обласний молодіжний центр

Місце практики

Чернівецька область

Автор практики

Крижановський Володимир Петрович,
голова громадської організації

Період впровадження

18.08.2023 — 17.02.2024 року

Ключові слова

Розвиток, освіта, дозвілля,
командоутворення, інфраструктура

Статус практики

Реалізація триває

Контакт автора

kryzhanovskyi.volodymyr@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси

Сфери молодіжної політики

Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

У Чернівцях функціонував лише один молодіжний центр, а в області молодіжні простори діяли лише у 8 територіальних громадах з 52. Спілкуючись із молоддю громад, ми бачили велику потребу в обласному молодіжному центрі, який стане рушієм розвитку мережі молодіжних просторів та центрів у Чернівецькій області та допомагатиме забезпечити організаційну спроможність команд і впроваджувати ініціативи на базі молодіжних просторів.

Аналіз потреб молоді

Члени нашої ГО особисто спілкувалися з молоддю всіх 52 територіальних громад під час офіційних зустрічей; членкиня нашої організації — радниця начальника ЧОДА систематично проводить опитування щодо потреб молоді. Представники молодіжних рад при ЧОДА та у громадах області також запевнили нас, що реалізація такої ідеї принесе значну користь молоді громад.

Опис практики

Етапи впровадження

1. Підготовка та відкриття Чернівецького обласного молодіжного центру:

- виготовлення меблів з палет;
- відкриття молодіжного центру.

2. Підготовка та відкриття молодіжних просторів у 3 громадах Чернівецької області.

3. Робота Чернівецького обласного молодіжного центру:

- проведення адвокаційної кампанії зі створення обласного молодіжного центру;
- проведення тренінгу з розвитку молодіжних просторів / центрів у громадах області;
- проведення тренінгу «Молодіжний працівник»;
- проведення стратегувань та планувань для команд, які реалізують заходи на базі молодіжних просторів в 11 громадах;
- надання підтримки громадам у проведенні 3 заходів після стратегування (11 громад);
- проведення форуму «Молодіжна інфраструктура в Чернівецькій області»;
- робота безкоштовного коворкінгу.

Інноваційність нашого підходу полягала в активному використанні цифрових інструментів та залученні молоді до процесу створення молодіжних центрів у Чернівецькій області. Ми використовували різні платформи для збору думок та ідей молоді, робочі групи для обговорення концепцій та планування дій.

Більшість нашої цільової аудиторії вважає проєкт успішним, адже він задовольнив давню потребу.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Проект реалізується громадською організацією «Молодь Буковини» в межах грантової програми «Тримай». У рамках програми закуплено необхідне обладнання та меблі для діяльності центру, проводяться заходи в самому центрі та в громадах. Окрім того, наша команда самостійно утримує приміщення та закуповує ресурси, необхідні для центру. Загалом над реалізацією проекту працює уся команда організації, яка наразі налічує 19 людей. Зокрема, ми проводимо стратегування та роботу з молодіжними просторами громад і адмініструємо діяльність молодіжного центру.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Під час реалізації практики використовувалися як синхронні (чати, месенджери, відео- та аудіоконференції), так і асинхронні (електронна пошта) цифрові інструменти.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Після повномасштабного вторгнення виникла ще гостріша потреба у створенні молодіжних просторів та центрів — осередків гуртування молоді територіальних громад області. Попри військовий стан, проєкт «Чернівецький обласний молодіжний центр» зараз успішно виконує свої функції, розвиваючи молодіжну інфраструктуру області. У реалізації практики ми невпинно рухаємося до глобальної мети — створення комунальної установи «Чернівецький обласний молодіжний центр».

Досягнення

За два з половиною місяці роботи центру заходами охоплено 202 людини, переважна більшість — молоді територіальних громад.

Так, проведено тренінг для представників молодіжних просторів та 5 стратегувань і планувань роботи для молодіжних просторів у громадах, за результатами яких простори вже реалізують свої ініціативи для молоді. За результатами стратегування сформовано плани роботи на найближчі 6 місяців.

Окрім того, на базі нашого простору успішно працює коворкінг, який за останній місяць відвідали 26 осіб. Центр можуть забронювати організації — для проведення заходів; молоді люди можуть прийти до центру попрацювати чи пограти в настільні ігри.

4. Перший всеукраїнський молодіжний екологічний форум

Організація

ГО «Всеукраїнський молодіжний рух «Let's do it Ukraine»

Місце практики

24 області, м. Київ

Автор практики

Мархель Юлія Анатоліївна, лідерка Всеукраїнського молодіжного руху «Let's do it Ukraine»

Період впровадження

30 вересня — 1 жовтня 2023 року

Ключові слова

Довкілля, навколишнє середовище, екоцид, молодіжні організації, партнерство

Сфери молодіжної політики

Сталий розвиток та екологія

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

marhel.julia@gmail.com,
letsdoitukraineinfo@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Передумови

Проєкт слугує платформою для обміну досвідом у реалізації найкращих національних та зарубіжних екопрактик, реалізації суспільно значущих проєктів між представниками активної молоді, членами громадських об'єднань з вісімнадцяти областей України та м. Києва.

Саме реалізація в Україні таких масштабних екоініціатив показує всьому світові, що українці готові боротися за свою землю, за своє довкілля й прагнуть жити у чистоті й добробуті.

Аналіз потреб молоді

Як показують дослідження, проведені аналітичним центром Cedos і дослідницькою агенцією Info Sapiens на замовлення Міністерства молоді та спорту України, частка молодих людей, які серед життєвих цілей зазначили «бути корисними своїй країні», зросла з 6% до 37%. Також, за словами переважної більшості опитаних (72%), молоді люди готові долучитися до процесу відновлення у своїй громаді, але лише 1% відповів, що вже це робить.

Всеукраїнський молодіжний рух «Let's do it Ukraine» прагне допомогти молоді долучитися до процесів відновлення України, зокрема її навколишнього середовища, адже аналітичні дані показують, що у молоді є потреба в такій діяльності.

Опис практики

Мета проєкту — формування умов для розширення участі молоді у суспільно значущій діяльності, зокрема у формуванні екокультури; сталої взаємодії громади, медіа, бізнесу та органів виконавчої влади і місцевого самоврядування у процесі соціального розвитку громад; участі молоді у відновлення України; а також створення додаткових можливостей для становлення, розвитку молоді; сприяння ініціативі та активності молодих громадян в усіх сферах життєдіяльності.

Проєкт спрямований на:

- пошук інноваційних механізмів створення сприятливих умов для діяльності волонтерів та волонтерських організацій;
- обмін досвідом у реалізації найкращих національних та закордонних волонтерських практик;
- популяризацію прикладів взаємодії бізнесу та волонтерських організацій;
- створення комунікативної платформи для налагодження співпраці між органами державної влади та громадськістю у галузі реалізації соціально значущих проєктів.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Всеукраїнський молодіжний екологічний форум організовано і проведено за підтримки Міністерства молоді та спорту України, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Київської міської державної адміністрації. Також до проведення заходу було залучено десятки волонтерів.

До участі на алеї ГО та у панельних дискусіях запрошувалися молодіжні установи, організації, ініціативи та проекти, які мали можливість представити свою діяльність, поділитися досвідом та запропонувати нові можливості для молодих людей.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

На форумі були представлені кейси з діджиталізації, які набули особливої ваги після початку повномасштабного вторгнення. Наприклад, заступник міністра захисту довкілля та природних ресурсів України представив платформу «Екозагроза», яка показує актуальні дані щодо стану навколишнього середовища та підраховує показники екоциду.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Єдність українців після початку повномасштабного вторгнення вкотре показала, як важливо об'єднувати зусилля й можливості для досягнення спільної мети. Всеукраїнський молодіжний екологічний форум мав на меті надихнути молодь і дати їй можливості для ефективного розвитку.

Досягнення

Всеукраїнський молодіжний екологічний форум протягом двох днів об'єднав понад 500 учасників та понад 20 найкращих спікерів з усієї України. Молоді люди змогли знайти однодумців, поділитися ідеями, ініціативами, долучитися до організацій тощо.

5. Майстерня лідерів «I-Lead»

Організація

Управління молоді та спорту Бориспільської міської ради

Місце практики

Бориспільська територіальна громада

Статус практики

Реалізація триває

Автор практики

Мовчан Ольга Андріївна, головний спеціаліст відділу молоді, спорту та національно-патріотичного виховання

Контакт автора

olgamovchan98@gmail.com

Тип фінансування

Місцевий бюджет, допомога партнерів

Період впровадження

Перший потік: 11 квітня — 19 липня 2023 року. Другий потік: жовтень 2023

Ключові слова

Лідерство, тренінг, проєкт, розвиток, молодь

Сфери молодіжної політики

Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

Мета створення майстерні лідерів «I-Lead» — залучити молодь нашої громади до активної участі в житті міста та вдосконалити їхні лідерські навички за допомогою вивчення відповідних тем.

Аналіз потреб молоді

Протягом нашої діяльності та під час проведення заходів ми мали можливість спілкуватися та консультуватися з молоддю. З цієї комунікації стало зрозуміло, що молодим людям бракує такого формату, в рамках якого вони могли б одночасно дізнаватися щось нове, розвивати свої навички комунікації та лідерства, набувати досвіду у втіленні власних ідей і проводити час весело і з користю.

Опис практики

Майстерня лідерів «I-Lead» проводиться у форматі тренінгових занять із таких тем: стратегія лідерства, риси лідера, ефективне спілкування, тайм-менеджмент, цілепокладання, командна робота, імідж сучасного лідера тощо. Кожне заняття наповнене дискусіями, діловими іграми, творчими завданнями, і всі учасники можуть проявити себе, розкритися та вдосконалити лідерські навички. Протягом курсу кожен учасник готує ідею проєкту щодо покращення життя в громаді і презентує її на фінальному занятті (виконання і представлення завдання вважається дипломною роботою, за результатами якої учасник отримує диплом про проходження курсу від Управління молоді та спорту Бориспільської міської ради). Протягом курсу учасники ознайомлюються з діяльністю місцевих служб, наприклад поліції, водоканалу, пожежної станції тощо. Найцікавішим моментом майстерні лідерів стала екскурсія до Бориспільської міської ради: учасники мали змогу поспілкуватися з міським головою, його заступниками, відвідати різні відділи. Завершили екскурсію у сесійній залі, де кожен із учасників у форматі гри спробував себе у ролі депутата, ухвалюючи або відхиляючи певні рішення.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Матеріальні — канцелярське приладдя, сувенірна продукція, дипломи.

Людські — 1 тренер

Фінансові: сюжет про курс — 3000 грн; канцелярське приладдя — 1000 грн; дипломи — 1400 грн; дизайн логотипу та афіші — 500 грн.

Партнерства: Бориспільський ліцей «Лідер» (приміщення для тренінгів); керівники установ — «Бориспільводоканал», Батальйон патрульної поліції у м. Борисполі, Бориспільський МРВ, РУГУ в Київській області, Бориспільський РВ ГУ ДСНС України у Київській області, Бориспільська міська рада (екскурсії); телерадіостудія «Бориспіль» (сюжет про курс «I-Lead»).

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Під час впровадження практики було використано цифрові ресурси для самоаналізу учасників та розуміння їхніх типів особистості, зокрема онлайн-опитувальник «16 personalities» (<https://www.16personalities.com/uk/bezkoshtovnyy-test-na-vyznachennya-osobystosti>). Типи особистості учасників враховувалися під час подальшого планування роботи.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Практика планувалася, розроблялася та реалізовувалася вже під час повномасштабного вторгнення, тож враховувалися всі умови воєнного стану.

Досягнення

- 8 тренінгів (1 раз на 2 тижні).
- 5 екскурсій.
- 26 випускників першого потоку.
- 17 ідей проєктів для реалізації у громаді.
- Підвищення інтересу молоді до активного життя громади.
- Збільшення кількості бажаючих долучитися до наступного потоку «I-Lead».
- Вдосконалення програми: запровадження глибшого розгляду деяких тем та нових форматів завдань.
- Менторство випускників попереднього курсу для учасників наступного курсу.

6. КУ «Івано-Франківський молодіжний центр «Рух»

Організація

Департамент молодіжної політики та спорту Івано-Франківської міської ради

Місце практики

Івано-Франківська громада

Автор практики

Матешко Віталій Васильович, директор Департаменту молодіжної політики та спорту Івано-Франківської міської ради

Період впровадження

3 травня 2022 року дотепер

Ключові слова

Молодь, молодіжний центр, можливості

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

youth.if.mvk@gmail.com,
depmolodsportif@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, місцевий бюджет, власні ресурси, допомога партнерів

Сфери молодіжної політики

Участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади); освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; розвиток молодіжних громадських організацій; волонтерство; змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування; інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді); сталий розвиток та екологія

Передумови

В Івано-Франківській громаді не було молодіжного центру, який функціонував би як комунальна установа, що ускладнювало реалізацію молодіжної політики зі сторони органів місцевого самоврядування та унеможлиблювало співпрацю зі світовою молодіжною спільнотою та фондами й потенційними партнерами.

Аналіз потреб молоді

До Департаменту систематично надходили запити від молодіжних лідерів та організацій щодо створення молодіжного центру. Також такий запит озвучувався під час молодіжних форумів, круглих столів та інших заходів, на яких обговорювалися потреби молоді.

Опис практики

Перший етап реалізації проєкту — зустрічі та обговорення майбутнього молодіжного центру із активною молоддю громади та потенційними партнерами, зокрема з Міністерством молоді та спорту України, міським головою Івано-Франківська, керівництвом проєкту «СпівДія» та дитячим фондом ООН ЮНІСЕФ.

Другий етап — пошук приміщення з фонду комунального майна та складання попереднього кошторису на ремонтні роботи.

Третій етап — здійснення ремонтних робіт за рахунок дитячого фонду ООН ЮНІСЕФ з урахуванням вимог інклюзивності та безбар'єрності; закупівля меблів фондом «СпівДія» для реалізації проєкту «СпівДія заради дітей», винесення рішення про створення комунальної установи на сесію міської ради; погодження штатного розпису молодіжного центру; підбір команди проєкту; 27.08.2023 р. — офіційне святкове відкриття молодіжного центру.

На відкритті всі присутні мали змогу підтримати наших військових, а саме плести маскувальну сітку. Це перетворилося на сталу практику молодіжного центру, тепер сюди щоденно можна приходити задля такої волонтерської роботи.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Для створення і запуску молодіжного центру ЮНІСЕФ оплатив ремонтні роботи на суму 2,1 млн грн і закупив меблі й обладнання на суму 294 702,00 грн, БФ «СпівДія» на суму 486 620,00 грн закупив меблі та обладнання для проєкту, які після його завершенні залишаються на балансі центру. З міського бюджету закладено кошти на зарплати 6 працівників (директор, бухгалтер, адміністратор та 3 молодіжні працівники), покриття вартості комунальних послуг, обслуговування центру (оргтехніка та охоронні послуги), канцтовари та частково на основні заходи центру.

Над втіленням проєкту наполегливо працювала команда: Віталій Матешко, директор Департаменту молодіжної політики та спорту ІФ МР; Мар'яна Циганин, заступниця директора Департаменту молодіжної політики та спорту ІФ МР, начальниця відділу молодіжної політики; Вікторія Вовк, головна спеціалістка відділу молодіжної політики Департаменту; Мар'яна Сурмей, голова ГО «Івано-Франківський молодіжний центр «Простір ініціатив». Також на різних етапах долучалися волонтери.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Використовувалися опитування у гугл-формах для збору даних, зокрема щодо назви, напрямків і тематики діяльності молодіжного центру. Також активно використовувалися сторінки Департаменту в соцмережах — для поширення інформації серед молоді та створення соціальних мереж центру.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Оскільки центр відкривався вже після повномасштабного вторгнення, ми готувалися до різних можливих критичних ситуацій. Війна уповільнила процес реалізації, наприклад, ремонтні роботи розпочалися із затримкою у пів року.

Досягнення

15.06.2023 р. на сесії Івано-Франківської міської ради одноголосно проголосували за створення молодіжного центру. Утворено команду у складі 6 осіб. Кошти на виплату зарплати, комунальні послуги та часткову діяльність закладено у міський бюджет. З моменту відкриття 27.08.2023 р. проведено низку волонтерських, освітніх заходів та заходів змістовного дозвілля. У перший місяць діяльності команда виграла грант на суму 148 000,00 грн для створення медіа-школи для ВПО та місцевої молоді (навчання зйомки, монтажу та виготовлення інформаційних матеріалів на соціально важливі теми).

7. Стажування для студентів та молоді у Чернівецькій міській раді

Організація

Консультативно-дорадчий орган «Молодіжний парламент при Чернівецькій міській раді»

Місце практики

Чернівецька міська територіальна громада Чернівецької області

Автор практики

Мельник Яна Валеріївна, модератор програми «Стажування для студентів та молоді у Чернівецькій міській раді»

Період впровадження

З вересня 2022 року (двічі на рік)

Ключові слова

Розвиток, молодь, можливості, комунікація, працевлаштування

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

melnik.yana@chnu.edu.ua

Тип фінансування

Партнерська допомога

Сфери молодіжної політики

Участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади); розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; розвиток молодіжних громадських організацій; інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді)

Передумови

Недостатнє залучення молоді до діяльності органу місцевого самоврядування, відсутність «золотого» кадрового резерву з числа молоді для працевлаштування та формування майбутніх можливостей у громаді, брак розуміння внеску молоді у процеси ухвалення рішень та реалізацію проєктів на міському рівні.

Аналіз потреб молоді

Під час планування практики команда Молодіжного парламенту проводила нетворкінги, обговорення з представниками різних вікових категорій молоді для збору думок та пропозицій, вивчала подібні програми в інших містах та проводила зустрічі для обміну досвідом, консультувалася з експертами з молодіжної політики.

Опис практики

Програма стажування вперше почала функціонувати у м. Чернівці у вересні 2022 року. Вдалося реалізувати 2 хвилі стажування (вересень–грудень 2022 р.; січень–квітень 2023 р.) для молоді. Інноваційність методів практики полягає у можливості протягом стажування спільно з керівником структурного підрозділу Чернівецької міської ради розробити проєкт та працювати над його реалізацією після стажування у ролі громадського діяча, що стимулює розвиток діяльності молодіжних громадських організацій. Стратегічна мета програми — працевлаштування молоді для оновлення кадрів та кадрового резерву Чернівецької міської ради.

Результати практики:

- 1 хвиля стажування — 74 подані заявки, 55 стажерів за результатами співбесіди, 44 успішно завершили стажування, 6 із них працевлаштовані.
- 2 хвиля — 72 заявки, 57 стажерів, 45 успішно завершили, 6 із них працевлаштовані (13%).
- 3 хвиля — 55 заявок, 35 стажерів, стажування триває (менша кількість стажерів, оскільки підвищили вимоги щодо практичних умінь).

Опис практики

На платформі Молодіжного парламенту для комунікації з молоддю вдалося об'єднати понад 120 стажерів, які тепер активно долучаються до молодіжних подій міста.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Основа реалізації практики — людський ресурс: програма втілена за підтримки міського голови Чернівців Клічука Р.В., розробив проєкт рішення та лобював програму декан ЧНУ ім. Ю. Федьковича, депутат Білоскурський Р.Р.

Підтримку в реалізації проєкту також надала міська рада — сприяння у виділенні приміщення, канцелярії.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Для поширення інформації використовувалися соцмережі, вебресурси Чернівецької міської ради, ЗВО, ЗМІ.

Під час теоретичного етапу стажування спікери використовували проєктор для демонстрацій, проєкти розроблялися в гугл-документі, зворотний зв'язок після стажування збирався через гугл-форми.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Підготовка до реалізації програми стажування тривала з 2021 року, з моменту заснування консультативно-дорадчого органу при Чернівецькій міській раді. До 2022 року команда вивчала досвід інших інституцій у цій сфері, працювала над положенням та відстоювала програму перед депутатським корпусом міської ради. Проєкт рішення про стажування мав бути винесений на чергову сесію Чернівецької міської ради 24 лютого 2022 року, однак у зв'язку з повномасштабним вторгненням розгляд питання про стажування було перенесено на червень 2022 року, коли практику було одногосно затверджено.

Попри усі складнощі спільними зусиллями Молодіжного парламенту та Відділу молодіжної політики Управління у справах сім'ї та молоді Департаменту соціальної політики Чернівецької міської ради у вересні 2022 року вдалося запустити першу хвилю стажування, а надалі втілювати його на постійній основі. Протягом стажування довелося враховувати безпекові вимоги та користуватися укриттями під час повітряних тривог.

Досягнення

За три хвилі стажування надійшла 201 заявка від молоді, 147 стажерів проходили стажування, 89 успішно завершили, 12 працевлаштовано (13%) + кадровий резерв. Третя хвиля триває досі. Під час стажування молодь розробила понад 80 проєктів розвитку різних сфер міста.

8. Молодіжний ідеатон «Solve_IT»

Організація

ГО «Юніт»

Місце практики

м. Дніпро

Статус практики

Реалізація триває

Автор практики

Манько Олена Петрівна, президент

Контакт автора

info@ngo-unit.org

Період впровадження

Вересень–грудень 2023 року

Тип фінансування

Грантова підтримка

Ключові слова

Молодь, самозарадність, відновлення, проекти, вирішення проблем

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; згуртованість молоді; підтримка молодіжних проектів та ініціатив; інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді).

Передумови

Команда проекту давно співпрацює з молоддю. Як показує досвід, ідеатон — дієвий формат для генерації ідей щодо подолання або сприяння подоланню наявних викликів. Задля сприяння відновленню в цільових спільнотах (8 областях України) та залучення молоді до громадської активності, планування та безпосередньої участі у процесах відновлення на початку осені 2023 року було проведено Молодіжний ідеатон.

Аналіз потреб молоді

Під час тривалої роботи з молоддю команда проекту виявила нагальну потребу у сприянні самозарадності молоді під час війни, участі молоді у процесах ухвалення рішень та відновлення громад, а також у подоланні перешкод, що постають перед молоддю на цьому шляху.

Опис практики

Участь взяли 38 людей із 7 цільових регіонів, наприкінці події учасники презентували 28 ідей, 26 учасників заповнили заявки на міні-гранти протягом 2 днів після завершення події. Також учасники зібрали список проблем, які перешкоджають участі молоді у відбудові. Загалом учасники високо оцінили подію з точки зору як змісту, методик роботи, так і логістичних аспектів.

Під час ідеатону з учасниками працювали 7 експертів, учасники мали час для самостійної роботи, шаблони документів для презентацій, завдяки чому майже всі презентовані ідеї вдалося подати на грантовий конкурс.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Ідеатон організовано за підтримки ПРООН в Україні в межах проєкту «EU4Recovery — Розширення можливостей громад в Україні» (EU4Recovery) за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Під час навчання учасники(-ці) працювали на інтерактивних онлайн-дошках, онлайн надавали фідбек щодо пітчінгу проєктів інших учасників(-ць), реєструвалися онлайн на консультації до експертів та на воркшопи. Усі навчальні сесії супроводжувалися мультимедійними матеріалами.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Сама ініціатива постала як реагування на виклики, пов'язані з початком повномасштабного вторгнення.

Досягнення

40 учасників детально вивчили проблеми в роботі з молоддю у своїй громаді та визначили ідеї для майбутніх проєктів.

Визначено важливість концепції самодостатності та відновлення, доведено необхідність залучення молодих людей до цих процесів, презентовано дослідження, які підтверджують бажання молоді долучатися.

Зацікавленим особам / командам надано менторську підтримку в підготовці до конкурсу мініініціатив.

26 заявок подано на конкурс мініініціатив, 7 отримали підтримку міжнародних донорів.

9. Створення муралу «Україна очима молоді»

167

Організація

КЗ «Молодіжний центр «Смарт» Слобожанської селищної ради

Місце практики

с. Балівка, Слобожанська ТГ,
Дніпропетровська обл.

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Земляна Олена, фахівчиня молодіжного
центру «Смарт»

Контакт автора

smartslobo@gmail.com

Період впровадження

Липень–серпень 2023 року

Тип фінансування

Власні ресурси, місцевий бюджет,
благодійні внески

Ключові слова

Створення патріотичного муралу
разом з молоддю

Сфери молодіжної політики

Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

1. Низька залученість молоді до суспільного життя.
2. Відсутність можливостей для самовираження.
3. Необхідність підвищення національної свідомості молоді.
4. Необхідність покращення зовнішнього вигляду села та створення нових пам'яток.

Аналіз потреб молоді

Потреби молоді щодо створення муралу обговорювалися на зборах у молодіжному центрі. Авторка проєкту, 11-класниця Анастасія Волошко, розповіла про свою ідею створити патріотичний мурал на бетонному паркані. Ідею підтримали інші учасники зборів. Так сформувалася ініціативна група з 7 підлітків.

Опис практики

Мета створення муралу — активізація тагуртування молоді навколо суспільно корисної справи, а також підтримка патріотичних настроїв у мешканців села Балівка. Авторка проєкту, учениця Балівського ліцею, збирила ініціативну групу з 7 молодих людей, розробила концепцію та ескіз муралу, на якому планувалося вшанувати низку історичних постатей. Ідею підтримали МЦ «Смарт» і Балівська бібліотека, центр допоміг з плануванням роботи, закупівлею матеріалів. Увесь процес підготовки та створення 20-метрового муралу зайняв близько 2 місяців. Ця ефективна практика командної роботи показала молодим людям, що таке проєкти соціальної дії, як, згуртувавшись, здійснювати позитивні зміни у громаді.

9. ПІДТРИМКА МОЛОДІЖНИХ
ПРОЄКТІВ ТА ІНІЦІАТИВ

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси: працівниця молодіжного центру «Смарт»; команда з 7 волонтерів, які малювали мурал.

Додатково залучені ресурси: фарба, колоранти, пензлики, валики, щітки, ванночки для фарби, зібрані або закуплені за підтримки бібліотеки с. Балівка та за добровільні пожертви місцевих мешканців.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Не використовувалися.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення змусило суспільство, зокрема молодь, усвідомити важливість знання історії України, нашої культури та традицій, тож таким чином позначилося на виборі тематики муралу.

Досягнення

Кількісні показники:

- Створено 20-метровий мурал «Україна очима молоді».
- Створено ініціативну групу з 7 школярів.

Якісні зміни:

- Активізація та згуртування команди проекту.
- Усвідомлення командою важливості згуртування та втілення проєктів соціальної дії для стимулювання змін у громаді.

10. Заохочення преміями Чернівецької міської ради найкращих студентів закладів фахової передвищої освіти та вищої освіти, розташованих на території Чернівецької міської територіальної громади

Організація

Чернівецька міська рада

Місце практики

Чернівецька міська територіальна громада

Статус практики

Постійна програма

Автор практики

Клічук Роман Васильович, міський голова Чернівців; Фрунзе Наталія Штефанівна, директорка Департаменту соціальної політики Чернівецької міської ради; Сабадаш Наталія Володимирівна, начальниця Управління у справах сім'ї та молоді Департаменту соціальної політики Чернівецької міської ради

Контакт автора

document@rada.cv.ua,
n.frunze@i.ua,
nataliia.sabadash@gmail.com

Тип фінансування

Місцевий бюджет

Період впровадження

З 2022 року щороку в листопаді

Ключові слова

День студента, молодь, премії студентам, найкращий студент року

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві

Передумови

Премії стимулюють студентів до досягнень у навчанні, а також засвідчують визнання їхньої праці та здібностей. Це підвищує самооцінку молодих людей та сприяє психологічному комфорту. Окрім того, премія спрямована і на надання фінансової допомоги студентам.

Аналіз потреб молоді

Проведено соціологічне опитування «Індекс благополуччя молоді» з використанням платформи Фонду ООН у галузі народонаселення. Ідея про матеріальне заохочення міською радою найкращих студентів лунала і на зустрічах із представниками студентських парламентів при закладах вищої освіти.

Опис практики

Здійснено перерозподіл коштів, зміни щодо заохочення преміями Чернівецької міської ради найкращих студентів закладів фахової передвищої освіти та вищої освіти, розташованих на території Чернівецької міської територіальної громади, внесено до програми «Молодіжна політика Чернівецької міської територіальної громади на 2021–2023 роки».

Відповідне положення затверджено виконавчим комітетом Чернівецької міської ради. До складу комісії з розгляду клопотань щодо присвоєння премії найкращим студентам входить голова молодіжного парламенту при Чернівецькій міській раді. Найкращих студентів нагороджено преміями Чернівецької міської ради.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Задіяно фінансування з місцевого бюджету: здійснено перерозподіл коштів та внесено відповідні зміни до програми «Молодіжна політика Чернівецької міської територіальної громади» на 2021–2023 роки» (рішення Чернівецької міської ради VIII скликання від 25.05.2023 р. №1246 «Про внесення змін до Програми «Молодіжна політика Чернівецької міської територіальної громади» на 2021–2023 роки»). Також розроблено положення та підготовлено рішення виконавчого комітету Чернівецької міської ради «Про заохочення преміями Чернівецької міської ради найкращих студентів закладів фахової передвищої освіти та вищої освіти, розташованих на території Чернівецької міської територіальної громади».

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Інструменти Google використовувалися для підготовки документів.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Під час вручення премії завдяки благодійному аукціону зібрано кошти на підтримку українських захисників та захисниць.

Досягнення

17 листопада 2022 року, до Міжнародного дня студента, 20 студентів Чернівецької міської територіальної за високі досягнення отримали премію Чернівецької міської ради найкращим студентам закладів фахової передвищої освіти та вищої освіти, розташованих на території Чернівецької міської територіальної громади, у розмірі 1000 гривень. У 2023 році аналогічний захід відбувся 16 листопада 2023 року.

11. «Молодь-BUS»

Організація

Молодіжний центр Дніпра

Місце практики

м. Дніпро

Статус практики

Постійна програма

Автор практики

Буряк Артем Сергійович, менеджер

Контакт автора

ycdnipra@gmail.com

Період впровадження

3 вересня 2022 року дотепер

Тип фінансування

Грантова підтримка, партнерська допомога, власні ресурси

Ключові слова

Молодь, мобільність, індивідуальність, комфорт, швидкість

Сфери молодіжної політики

Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

Необхідність забезпечити більшу мобільності молоді, використання під час організації заходів зручного та безкоштовного транспорту задля більш комфортного переміщення великим регіоном, який охоплює наш МЦ, та для полегшення реалізації проєктів на цій території.

Аналіз потреб молоді

Молодіжний центр Дніпра є осередком для розвитку місцевої та внутрішньо переміщеної молоді як у місті Дніпро, так і в області. Молодь є рушійною силою, що з початку повномасштабного вторгнення посіла провідні позиції у волонтерстві, зокрема й у волонтерському хабі, що працює на базі Молодіжного центру Дніпра. З огляду на необхідність доставки гуманітарних наборів у віддалені громади Дніпропетровської області та до осіб, які не мають змоги прийти у місце видачі, постала нагальна потреба у транспортному засобі.

«Молодь-BUS» заклав потребу активної молоді та допоміг підтримати діяльність волонтерського хабу, дав змогу розвивати молодіжну політику та спільноту молоді, залучати її до процесів у Дніпрі, адаптувати внутрішньо переміщену молодь.

Молодіжний центр Дніпра не полишав і звичайну діяльність та реалізовував молодіжні проєкти. Тож бус придався і для розширення географії заходів на виїзні локації у місті та на область.

Опис практики

Для «Молодь-BUS» було розроблено спеціальний дизайн, розписано план заходів, які будуть реалізовані з його допомогою. Він інтенсивно використовується для проведення заходів Молодіжного центру Дніпра, молодіжних громадських організацій, та Департаменту молодіжної політики та національно-патріотичного виховання ДМР.

За понад рік ми об'їздили ним значну частину України, включно з деокупованими населеними пункти, возили гуманітарну допомогу в маленькі селища на Херсонщині, Донеччині та Запоріжжі, одного разу навіть евакуювали краєзнавчий музей в Херсонській області після ракетного обстрілу.

171

9. ПІДТРИМКА МОЛОДІЖНИХ
ПРОЄКТІВ ТА ІНІЦІАТИВ

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Завдяки співпраці Молодіжного центру Дніпра та хабу «СпівДія» у Дніпрі ми отримали «Молодь-BUS» від Міністерства молоді та спорту України та ОБСЄ.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Хотілося б використовувати відеореєстратор, аби записувати всі місця, де їздить бус, але під час воєнного стану це заборонено.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Бус задіяний у більшості проєктів, спрямованих на допомогу постраждалим.

Досягнення

За допомогою бусу було вчасно організовано десятки проєктів, доставлено необхідне обладнання та гуманітарну допомогу до постраждалих регіонів. За 14 місяців подолано понад 45 тис. км.

12. Цикл лекцій «Міфологія у мистецтві»

173

Організація

КЗ «Молодіжний центр «Смарт» Слобожанської селищної ради

Місце практики

смт Слобожанське, Слобожанська ТГ,
Дніпропетровська обл.

Статус практики

Реалізація триває

Автор практики

Гудкова Софія Романівна, адміністраторка
молодіжного центру «Смарт»

Контакт автора

smartslobo@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, допомога партнерів

Період впровадження

3 вересня 2023 року дотепер

Ключові слова

Про міфологію від молоді для молоді

Сфери молодіжної політики

Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

Лекції з міфології спрямовані на підвищення інтересу молоді до вивчення історії української та світової культури та сприяння національно-патріотичному вихованню молоді.

Аналіз потреб молоді

Ідею було озвучено та обговорено на засіданні Молодіжної ради при Слобожанському селищному голові. Авторка проєкту, учениця 10 класу Сириця Софія, запропонувала провести освітні заходи на тему міфології, пропозицію підтримали інші члени Молодіжної ради. Також було проведено опитування в Instagram — молоді поставили запитання щодо зацікавленості в таких заходах.

Опис практики

Цілі лекцій про українську міфологію — національно-патріотичне виховання молоді, розвиток ораторських здібностей, налагодження співпраці молодіжного центру «Смарт» з Молодіжною радою при Слобожанському селищному голові.

Проведено 3 лекції на теми «Жіночі образи у грецькій міфології», «Історія створення української культури та символіки», «Чому люди ставали квітами», а також майстер-клас із петриківського розпису.

Авторка проєкту самостійно вивчає теми, готує дослідження та презентації.

У разі реалізації такого проєкту в інших громадах можна обрати іншу тематику залежно від інтересів молоді. Спікерами можуть виступати як молодіжні працівники, так і відвідувачі молодіжного центру.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси: адміністраторка молодіжного центру «Смарт», яка допомагає молоді з реалізацією проєкту; комп'ютер та проєктор; онлайн-застосунок Canva для створення презентацій; фарби, пензлики, папір і палітри для майстер-класу з петриківського розпису.

Додатково залучені ресурси: спікерка, авторка проєкту, членкиня Молодіжної ради при Слобожанському селищному голові.

9. ПІДТРИМКА МОЛОДІЖНИХ
ПРОЄКТІВ ТА ІНІЦІАТИВ

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Під час реалізації практики було використано онлайн-застосунок Canva для створення презентацій.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення вплинуло на суспільство, зокрема молодь, змусивши усвідомити важливість патріотизму, знання історії України, нашої культури та традицій.

Досягнення

Кількісні показники:

- Проведено 3 лекції на тему української та світової міфології.
- Проведено 1 майстер-клас з петриківського розпису.
- Середня кількість учасників на кожній лекції: 15 осіб.
- Охоплено 40 унікальних відвідувачів.

Якісні зміни:

- Підвищення інтересу молоді до вивчення історії української та світової культури;
- Забезпечення сталої співпраці Молодіжної ради при Слобожанському селищному голові та молодіжного центру «Смарт».

13. Формування спільно з молоддю Програми «Молодь Тернополя 2024–2026 рр.»

Організація

Управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей Тернопільської міської ради

Місце практики

Тернопільська міська територіальна громада

Автор практики

Білінська Христина Володимирівна, начальник Управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей Тернопільської міської ради; Жданович Ярослав Олександрович, головний спеціаліст відділу молодіжної політики; Ониськів Інна Василівна, начальник відділу молодіжної політики; спільно з молоддю громади

Статус практики

Реалізація триває

Контакт автора

usmpzd2020@ukr.net

Тип фінансування

Власні ресурси, допомога партнерів

Період впровадження

2023–2026 роки

Ключові слова

Молодь, можливості, відкритість ОМС, проєктна робота, фінансування

Сфери молодіжної політики

Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

У своїй діяльності управління спирається на принцип «жодних рішень про молодь без молоді». Одне з основних завдань Управління як розпорядника коштів платників податків — формування та актуалізація програми «Молодь Тернополя», і щоб якнайкраще виконати його, потрібно дати молоді громади можливість долучитись до формування Програми, спільної реалізації проєктів. Вперше таку ініціативу успішно впроваджено під час утілення попередньої аналогічної програми на 2020–2023 роки.

Аналіз потреб молоді

Джерела інформації про потреби молоді:

- Аналіз результатів щорічного опитування молоді у громаді «Індекс благополуччя молоді» за підтримки Фонду ООН у галузі народонаселення.
- База даних МГО, створена для оперативного обміну інформацією.
- Зустрічі з головами МГО у форматі мозкових штурмів та фокус-груп.
- Цільове опитування громадських активістів за допомогою гугл-форм.

Опис практики

Етапи реалізації практики:

1. Створення бази активних МГО громади, налагодження контактів між МГО та ОМС.
2. Аналіз потреб молоді у громаді (опитування, фокус-групи, прямі запити тощо).
3. Публічні обговорення пріоритетних напрямків реалізації молодіжної політики у громаді.
4. Визначення представниками ОМС критеріїв для внесення проєктних пропозицій від МГО та молоді.
5. Публічні обговорення проєктних пропозицій у межах визначених пріоритетних напрямків із бажаним фінансуванням.
6. Аналіз та коригування представниками ОМС внесених пропозицій.
7. Захист Програми представниками ОМС та контроль за її виконанням.

Метою Програми «Молодь Тернополя на 2024–2026 рр.» є створення можливостей для самореалізації та всебічного розвитку кожної молодої людини, що проживає у Тернопільській міській територіальній громаді, реалізації інноваційного потенціалу молоді у всіх сферах суспільного життя, формування її громадянської позиції та

національно-патріотичної свідомості, активного залучення до суспільно-громадського життя громади, з урахуванням вікових, індивідуальних, соціальних, творчих, інтелектуальних потреб та запитів шляхом підтримки та розвитку пріоритетних напрямків та актуальних для молоді форм та форматів роботи.

Програма окреслює пріоритетні напрямки діяльності органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства у реалізації молодіжної політики у громаді:

- Формування української громадянської ідентичності, національно-патріотичне виховання молоді, популяризація української культури і народних традицій, залучення молоді до суспільно значущої діяльності.
- Підтримка ініціатив молоді, створення умов для інтелектуального самовдосконалення, творчого розвитку особистості та духовності, сприяння розвитку їх змістовного дозвілля.
- Розвиток волонтерської діяльності серед молоді.
- Активізація залучення молоді до процесів ухвалення рішень.
- Формування, популяризація та утвердження здорового і безпечного способу життя серед молоді, профілактика негативних явищ у молодіжному середовищі.
- Набуття молодими людьми знань, навичок та інших компетентностей поза системою освіти, реалізація проєктів та проведення заходів з питань розвитку неформальної освіти.
- Створення умов та здійснення заходів, спрямованих на працевлаштування молоді.
- Налагодження міжнародних та всеукраїнських молодіжних контактів.
- Надання фінансової підтримки молодіжним та дитячим громадським організаціям.
- Створення мережі молодіжних центрів та просторів.

Молодіжні громадські організації запропоновано для фінансування в рамках програми понад 70 проєктів. До фінальної версії Програми було відібрано лише сталі проєкти МГО, які довели свою ефективність. Для нових проєктів від молоді та МГО діє щорічний конкурс Інститутів громадянського суспільства в рамках цієї ж Програми.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Людські ресурси:

- команда (або особа) в ОМС, готова ініціювати формування Програми спільно з МГО та молоддю;
- представники активної молоді та МГО, з якими налагоджена співпраця у громаді;
- інші залучені експерти молодіжної політики для отримання профільних рекомендацій (опціонально).

Матеріальні ресурси:

- приміщення для стратегувань (молодіжний простір, молодіжний центр тощо);
- роздаткові матеріали.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Гугл-форми та онлайн-платформа «Індекс благополуччя молоді» — для збору інформації; соціальні мережі (Telegram, Facebook, Instagram) — для інформування та запрошення молоді на стратегічні сесії; презентаційні програми (Canva) — для візуалізацій.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Не вплинуло.

Досягнення

Створено та апробовано дієвий механізм залучення молоді та представників молодіжних громадських організацій до розподілу коштів платників податків у сфері молодіжної політики в межах окремої громади. Залучено понад 30 МГО, які запропонували до Програми близько 70 сталих проєктів.

14. Молодіжний банк ініціатив «New Way» благодійної організації «Фонд громади Березані»

Організація

БО «Фонд громади Березані»

Місце практики

Березанська, Баришівська,
Великодимерська громади Броварського
району Київської області

Автор практики

Лілія Болосова, координатор програми

Період впровадження

З 2014 року дотепер

Ключові слова

Соціальна значущість, практичний досвід,
міжкультурний діалог

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

fond_berezan@ukr.net

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Сфери молодіжної політики

Участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади); освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

БО «Фонд громади Березані» задля сприяння формуванню нових громадських лідерів створив у 2014 році молодіжне крило організації — Молодіжний банк ініціатив. Це банк нестандартних ідей, надзвичайних проєктів молодих та ініціативних людей, які готові допомагати іншим людям та місцевій громаді.

Аналіз потреб молоді

Проведено опитування щодо потреб молоді за підтримки ICAP «Єднання» і Фонду Ч.С.Мотта, США: у 2015, 2016, 2017 рр. — у Березанській ТГ (спільно з КМІС); у 2021 р. — в Березанській, Баришівській ТГ (спільно з БО «Національна мережа розвитку локальної філантропії» та ДУ ДІСМП). Проведено публічні обговорення молодіжної роботи у 2019–2022 рр.

Опис практики

За основу взято напрацювання Джона Вернона Рінгланда (Ірландія), автора, засновника та координатора міжнародної мережі «Молодіжний банк ініціатив». Для адаптації практики в Україні використовуються авторські розробки і практичний досвід молодіжної роботи голови правління «Фонду громади Березані» Алли Новікової.

Через впровадження цієї практики ми сприяли становленню нових громадських лідерів, розвитку механізмів забезпечення участі молоді в житті місцевої громади та України, забезпечуючи:

- навчальні програми з основ державного управління, місцевого самоврядування, соціального проєктування і фінансового менеджменту;
- самореалізацію молоді через втілення власних ідей;
- написання й реалізацію громадських проєктів, проведення конкурсів проєктів серед молоді, надання грантів;
- реалізацію соціальних проєктів, спрямованих на поліпшення молодими людьми якості життя в громаді;
- залучення соціально вразливих категорій молоді до активної роботи;
- організацію свят, на яких відзначаються переможці і учасники проєктів;

- ознайомлення учасників проекту з успішними громадськими організаціями як України, так і світу, молодіжні обміни як в Україні, так і за кордоном;
- зустрічі з успішними і відомими людьми (високопосадовцями держави та міста, депутатами Верховної та місцевих рад, дипломатичним корпусом в Україні, скульпторами, художниками, громадськими діячами, представниками бізнесу), які змінили себе й змінюють світ навколо;
- соціологічні опитування щодо потреб молоді в громаді;
- публічні обговорення планів молодіжної діяльності у громаді;
- підготовку фасилітаторів та медіаторів серед активної молоді;
- культурний розвиток особистості.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Співпрацюємо з депутатським корпусом та виконавчими комітетами громад Київщини, організаціями громадянського суспільства, місцевим бізнесом, активними громадянами та ініціативними групами. Організація має орендоване приміщення і всю необхідну офісну техніку. У кожній громаді з молоддю працюють координатори програми.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Інструменти Google — для навчально-проектувальної роботи; Shotcut, iMovie, HitFilm Express — для створення медіаконтенту; Zoom та Meet — для відеоконференцій та навчання.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Змінилися пріоритетні напрямки роботи. На перший план вийшли підтримка родин у постраждалих від окупації громадах; надання гуманітарної допомоги вразливим категоріям; підтримка внутрішньо переміщених родин; підтримка молодих людей, близькі яких воюють, загинули чи зникли безвісти в ході бойових дій; ініціативи, спрямовані на підтримку ЗСУ (плетіння сіток, благодійні ярмарки, акції зі збору допомоги тощо). Так, за допомогою благодійних акцій на купівлю рацій зібрано 105 тис. грн. Проводяться майстер-класи для дітей з вищеперелічених категорій, зустрічі з митцями, соціальні проекти для дітей. У 2022 році Молодіжний банк ініціатив «New Way» було поширено на звільнену від окупації Великодиммерську громаду.

Досягнення

У лютому–березні 2023 року у співпраці з «Національною мережею розвитку локальної філантропії» грантову та менторську підтримку надано 14 молодіжним проектам. Один із них був представлений 21.02.2023 р. у Штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку під час святкування Дня рідної мови.

У 2021 р. проєкт «Дитячий кінофестиваль аматорських короткометражних фільмів «Love is», присвячений Дню закоханих» увійшов до «Збірника історій про найкращі спільні проекти ОГС та органів влади» Міністерства культури та інформаційної політики України (МКІП) в рамках інформаційної кампанії «Влада та громадянське суспільство — найкращі практики співпраці».

15. Молодіжний простір «Маневичі»

Організація

ГО «ЮсСфера»

Місце практики

Маневичька громада, Волинська область

Статус практики

Реалізація завершена

Автор практики

Романюк Яна Олександрівна,
голова організації

Контакт автора

yana.romaniuk5@gmail.com

Період впровадження

Травень–червень 2023 року

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси

Ключові слова

Молодіжний обмін «ВідноваUA»

Сфери молодіжної політики

Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування

Передумови

Молодь Маневичької громади не має свого простору для проведення якісного дозвілля та реалізації своїх ідей. Молодь у сусідніх громадах потерпає від аналогічної проблеми.

Аналіз потреб молоді

Інформацію про незадоволену потребу отримали під час зустрічі з молоддю.

Опис практики

Маневичькій громаді потрібен молодіжний простір, і для реалізації цієї ідеї ідеально підходить Національна програма залучення молоді до відновлення України «ВідноваUA». Заручившись підтримкою керівництва громади, ми знайшли приміщення у Будинку культури (колишній склад), подали заявку на участь у програмі, пройшли відбір і розпочали підготовку до молодіжного обміну — розчистили захаращене приміщення, провели в нього всі комунікації, замінили двоє дверей, підготували стіни до фарбування.

Наш молодіжний обмін був першим у 2023 році в рамках Програми «ВідноваUA». На обмін приїхала молодь з різних куточків України, і ми спільно з місцевими відновлювали приміщення для майбутнього молодіжного простору.

Протягом першої половини дня учасники та учасниці працювали на об'єкті, а в другій брали участь у культурно-мистецьких та освітніх заходах (лекції про громадську участь, квізі про українську музику, майстер-класі з акторської гри, концерті молодіжного гурту, екскурсії громадою, змаганнях на байдарках і сапах, розмальовуванні карти України, презентаціях громад учасників, зустрічі з головою Волинської обласної ради).

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Людські ресурси: регіональна команда організаторів обміну; учасники та учасниці молодіжного обміну; спеціалісти з громади, які займалися проведенням електрики і опалення.

Матеріальні ресурси: матеріали для ремонту надані Програмою «ВідноваUA» (Програма розвитку ООН в Україні); коштів вистачило також на меблі для молодіжного простору; обладнання для висотних робіт придбано громадою.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

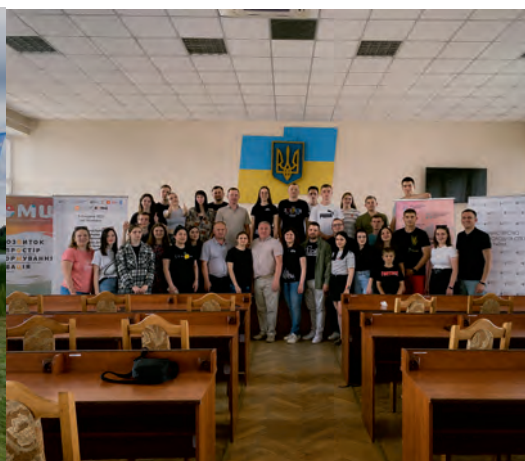
Соціальні мережі, гугл-форми для реєстрації учасників, електронна пошта та телефони для зв'язку, чат учасників у Telegram; фото- і відеозйомка.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Національна програма залучення молоді до відновлення України «ВідноваUA», завдяки якій відкрито молодіжний простір, започаткована після початку повномасштабного вторгнення.

Досягнення

- 22 молоді люди відвідали Волинь (7 із них — уперше).
- 30 молодих людей відновлювали приміщення для молодіжного простору; вони стали згуртованою командою й багато дізналися про приймаючу громаду.
- У Маневицькій громаді з'явився перший молодіжний простір, який відвідують і молоді люди із сусідніх громад; координує діяльність центру ініціативна група місцевої молоді.
- Близько 30 тис. волинян дізналися про Програму молодіжних обмінів «ВідноваUA».

16. Підтримка ініціатив молоді. «Мистецько-художня спілка»

Організація

Клуб за місцем проживання «Молодіжний центр» комунального закладу позашкільної освіти «Об'єднання клубів за місцем проживання «Дивосвіт»

Місце практики

Білоцерківська міська територіальна громада, Київська область

Статус практики

Постійна програма

Автор практики

Лановська Наталія Дмитрівна,
культурний організатор клубу за місцем проживання «Молодіжний центр»

Контакт автора

lanavskanata@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, внески благодійників

Період впровадження

3 вересня 2023 року дотепер

Ключові слова

Молодь, ідея, творчість, підтримка, спілкування

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування

Передумови

Практику впроваджено з метою підтримки молоді в реалізації її ініціатив.

Аналіз потреб молоді

Ініціатива була запроваджена самою молоддю. Нинішня очільниця спілки звернулася до молодіжних працівниць із запитом: сформованій компанії художників необхідний простір для зібрань та творчої діяльності.

Опис практики

Етапи впровадження практики:

1. Молодь ініціювала створення спілки, висловила потребу в підтримці для реалізації своїх художніх задумів.
2. Молодіжний центр взяв участь у плануванні та організації зустрічей, забезпечив поширення інформації в соціальних мережах та комунікацію з учасниками.
3. Учасники спілки проводять зустрічі та творчі заходи автономно, самостійно розвиваючи свої художні здібності.

Для молодих художників створено комфортний простір, де вони можуть об'єднатися, навчатися та взаємодіяти. Молодь бере активну участь в організації заходів, розвиває свої творчі навички, обмінюється досвідом, формує власну культуру. За підсумками першого місяця роботи у клубі організовано виставку робіт творчої спілки.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси:

- приміщення;
- людські ресурси (відповідальна працівниця, яка координує ініціативу);
- технічне обладнання (ноутбуки, принтери, мольберти);
- сторінки центру в соціальних мережах;
- канцтовари.

Додатково залучені ресурси:

- людські (волонтери, учасники);
- внески учасників (художні матеріали).

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Google Forms — для реєстрації та отримання зворотного зв'язку від учасників спілки; соціальні мережі — для запрошення молоді до спілки та інформування про підтримку ініціативи в громаді; VistaCreate — для візуалізації інформації.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення Росії суттєво обмежило можливості розповсюдження детальної інформації про ініціативу, зокрема про дати, час, місце проведення заходів, що призвело до зменшення кількості відвідувачів Молодіжного центру.

Досягнення

Станом на 1 листопада 2023 року.

Кількісні:

- 15 учасників спілки (20% хлопців, 80% дівчат).
- 14 відвідувачів першої виставки робіт спілки.

Якісні: зростання інтересу молоді до творчості та активніша участь у проєктах Молодіжного центру.

10

ТУРБОТА ПРО ДОВКІЛЛЯ ТА ЕКОЛОГІЮ

1. Навчальний інтенсив ECOlab

Організація

Lviv Open Lab

Місце практики

м. Львів

Статус практики

Реалізація завершилася

Автор практики

Команда Lviv Open Lab

Контакт автора

info@tvory.net

Період впровадження

Вересень 2023 року

Тип фінансування

Міжнародне фінансування

Ключові слова

Сталий розвиток, «зелені» навички, екосвідомість, альтернативні джерела енергії, освіта

Сфери молодіжної політики

Сталий розвиток та екологія

Передумови

Не зазначено.

Аналіз потреб молоді

Не зазначено.

Опис практики

«ECOlub» — це інтенсив із «зелених» навичок, який має на меті допомогти підвищити рівень екосвідомості молоді. Всього в рамках проєкту було проведено 8 занять, де взяли участь 42 учасниці/ки, які були присутні на лекціях, майстер-класах декілька разів, проте до завершення дійшло 15 учасниць/ків із загальних 42, а саме тих, хто активно відвідувала/в заняття та отримала/в свій сертифікат та інший мерч. Серед проведених занять було охоплено такі тематики, як: використання вторинних ресурсів, типи утилізації та відповідальне поводження з відходами, вплив хімічних компонентів на довкілля та здоров'я, стандарти якості, культура споживання натуральної продукції, «зелені» практики та підтримка екосистем в розрізі мікро- та макрорівнів. Молодь отримала нові знання стосовного того, як важливо приймати екологічно свідомі рішення у повсякденні, зменшити споживання екологічно небезпечних товарів та послуг та використовувати екологічно безпечні альтернативи, які були представлені на інтенсиві та через інформаційні матеріали, адже саме люди є основною силою, що можуть впливати на навколишнє середовище, у якому живуть.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

За сприяння управління освіти ЛМР та Навчально-методичного центру освіти м. Львів було поширено інформацію про проєкт серед вчительської спільноти м. Львова для залучення ЦА — учениць/ів 14-17 років. У співпраці з відділом маркетингу та комунікацій ЛНУ ім. І. Франка здійснено поширення анонсу про проєкт серед викладачок/ів та студенток/ів м. Львова та залучено ЦА — 17 років. Залучивши до співпраці факультети — хімічний, географічний та біологічний, мали змогу поширити інформацію серед викладачок/ів і студенток/ів, залучити експерт/ів — доценток/ів і

випускниць/ків факультетів. Львівський міський центр соціальних служб, Центр соціального розвитку та громадських ініціатив ЛНУ ім. І. Франка, Мальтійська служба допомоги, модульні містечка м.Львова, прихисток для ВПО Safe Place, медіа Евакуація.City — посприяли залученню вразливих груп молоді. ГО «Плато», простір «Розсадник», ЛКП «Зелене місто» та хімічна лабораторія ЛНУ ім. І. Франка долучилися до спільної організації екскурсій та еко толоки. Творча майстерня «Сверлик» та ST Lab «Перша молодіжна лабораторія» залучили експерт/ів для проведення активностей учасницям/кам. Мережею молодіжних просторів ТВОРИ! забезпечено інформаційну підтримку проєкту — поширення анонсу та активне висвітлення інформації про захід у соціальних мережах.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Не зазначено.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Не зазначено.

Досягнення

Учасниці/ки, відповідно до порівняння вхідної та вихідної анкет, здобули нові та покращили наявні «зелені» навички. Наприклад, за результатами вхідної анкети, 50% учасниць/ків не знали, що несе у собі поняття «зелені» навички, а у вихідній анкеті — 100% відповідей є позитивними та несуть у собі ґрунтовну відповідь щодо окреслення визначення.

Також потрібно відмітити, що до початку еко інтенсиву лише 8,3% оцінюють свій рівень екологічної свідомості на 4 бали з 5, а 41,6% оцінили свої знання на 1 і 2 бали, що вказує на те, що до початку проєкту молодь не була обізнаною у цій сфері. Після завершення проєкту, організаторки/ри могли відслідкувати позитивну динаміку, адже частка позитивних відповідей, а саме оцінка в 4 та 5 балів, склала 100%. Такий результат був досягнутий, зокрема, через високий рівень кваліфікації експерт/ів, які правильно та зрозуміло доносили інформацію.

По завершенню проєкту організаторки/ри отримали багато позитивних відгуків, адже учасниці/ки високо оцінили проєкт, про що свідчать відповіді респонденток/тів із вихідної анкети (100% високих оцінок за організацію).

2. Онлайн-табір «Запрограмуй своє екологічне майбутнє разом із Zero Waste!»

Організація

Дитячо-молодіжний простір «Територія молоді»

Місце практики

м. Українськ, Донецька область, Українська ЗОШ I–III ст. №13 Селидівської міської ради Донецької області

Автор практики

Подлесна Оксана Петрівна, Черняк Ольга Євгенівна, координатори дитячо-молодіжного простору «Територія молоді», тренери табору

Період впровадження

Червень–вересень 2023 року

Ключові слова

Refuse. Reduce. Reuse. Recycle. Rot

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

podlesnaja-oksana@ukr.net,
olgik10101975@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Сфери молодіжної політики

Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; змістовне дозвілля для молоді та молодіжне табування; сталий розвиток та екологія

Передумови

У зв'язку із складною екологічною ситуацією, яка склалася в країні, та й у світі в цілому, необхідно планувати заходи екологічної тематики. Онлайн-табір «Запрограмуй своє екологічне майбутнє разом із Zero Waste!» покликаний допомогти молоді опанувати знання та навички, що допоможуть активно долучитися до руху за збереження довкілля та впровадження принципів Zero Waste у житті.

Аналіз потреб молоді

Під час планування онлайн-табору «Запрограмуй своє екологічне майбутнє разом із Zero Waste!» було важливо врахувати потреби та інтереси молоді. Для збору й аналізу інформації було застосовано кілька кроків: опитування та зворотний зв'язок, аналіз попередніх досвідів та успішних практик, консультації та співпраця з експертами, адаптація програми до потреб молоді.

Опис практики

Програма табору включала 12 онлайн-занять, під час яких учасники не тільки навчалися свідомо сортувати сміття за принципом «Нуль відходів: 5 правил екологічного життя», а й створювали власні інноваційні мініпроєкти для втілення цього принципу в повсякденному житті.

Усі учасники табору отримали сертифікати про участь, подарунки, а головне — усвідомлення стилю Zero Waste.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Zero Waste Kharkiv — менторська підтримка, навчання тренерів табору та надання подарунків для учасників табору.

Практика реалізована на платформі Google Meet. Для обробки відеоматеріалів було використано обладнання комп'ютерного класу школи. Наповненням програми займалися тренери табору Оксана Подлесна й Ольга Черняк та лідери учнівського самоврядування Ангеліна Лесь та Єгор Джебженяк.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Додаток Google Meet — для організації практики в режимі онлайн; месенджер Telegram — для створення чату з учасниками табору; Trash Hunter — онлайн-гра, яка просто пояснює принципи сортування; онлайн-конструктор StoryboardThat — для створення коміксів; онлайн-платформа Canva — для розробки дизайну екопорошок; Rebus — для створення ребусів; онлайн-застосунок «Сортуй»; віртуальний майданчик studio.code.org — для ознайомлення з поняттям «штучний інтелект», проведення дослідження; середовище програмування Scratch — для створення мінігри, яка навчає правильно розподіляти та сортувати відходи; онлайн-середовище VEXcode VR — для підбиття підсумків, проведення віртуальних змагань із очищення коралового рифу.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення Росії вплинуло на реалізацію практики у кількох ключових аспектах: перехід в онлайн-формат, що дало змогу розширити географію учасників; використання сучасних технологій для навчання; підвищення екологічної свідомості в умовах кризи. Загалом повномасштабне вторгнення вимагало адаптації та творчого підходу, що зрештою дало можливість залучити більше людей та надати їм інструменти активної участі у збереженні довкілля навіть у важкі часи.

Досягнення

До онлайн-табору долучилися 20 учнів, 6 вчителів та 25 батьків шкіл Селидівської ТГ, які презентували свої інноваційні мініпроекти, розроблені в рамках табору.

Зросла зацікавленість учнів міста у творчих підходах та ефективних способах сортування сміття. Дедалі більше учнів активно доносять до своїх однолітків інформацію про онлайн-табір, який може стати частиною більшої екологічної кампанії або ініціативи, спрямованої на збереження довкілля та зменшення негативного впливу людської діяльності на природу.

3. «Екопакт про спільну діяльність та партнерство у питаннях збереження навколишнього середовища для подолання наслідків екоциду в Україні»

Організація

ГО «Всеукраїнський молодіжний рух «Let's do it Ukraine»

Місце практики

24 області, м. Київ

Статус практики

Постійна програма

Автор практики

Мархель Юлія Анатоліївна, лідерка Всеукраїнського молодіжного руху «Let's do it Ukraine»

Контакт автора

marhel.julia@gmail.com,
letsdoitukraineinfo@gmail.com

Період впровадження

З 30 травня 2023 року дотепер

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Ключові слова

Довкілля, навколишнє середовище, екоцид, молодіжні організації, екопакт

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді; сталий розвиток та екологія

Передумови

З 24 лютого 2022 року довкілля України потерпає від численних проявів екоциду: забруднення водної системи, ґрунтів, повітря; горіння лісів; знищення інших природних об'єктів; накопичення величезної кількості відходів унаслідок бойових дій та обстрілів. Тому ми вважаємо, що молодь сьогодні, як ніхто інший, може взяти участь у відновленні українського довкілля та забезпечити його чистоту.

Аналіз потреб молоді

За даними дослідження, проведеного аналітичним центром Cedos і дослідницькою агенцією Info Sapiens на замовлення Міністерства молоді та спорту України, частка молодих людей, які серед життєвих цілей зазначили «бути корисними своїй країні», зросла з 6% до 37%. Також, за словами переважної більшості опитаних (72%), молоді люди готові долучитися до процесу відновлення у своїй громаді, але лише 1% відповіли, що вже це роблять.

Тому Всеукраїнський молодіжний рух «Let's do it Ukraine» прагне допомогти молоді долучитися до процесів відновлення України, зокрема її навколишнього середовища.

Опис практики

Розробка Екопакту тривала 2 місяці. На початковому етапі було визначено мету, цілі та завдання проєкту, потім складено чорновий проєкт документу, узгоджено його з майбутніми підписантами. Першими підписантами стали: «Let's do it Ukraine», Національна молодіжна рада України, Асоціація молодіжних центрів України, Асоціація молодіжних рад, Українська студентська ліга, Всеукраїнський молодіжний центр, Інформаційна агенція «Рубрика», Міжнародний молодіжний рух «School Recycling World», Молодіжна організація «Молоде покоління», Національний фестиваль «Код нації», БФ «Відсоток небайдужих» та інші.

Було видано понад 1000 примірників Екопакту, який розповсюдили серед національних та регіональних молодіжних громадських організацій.

Учасники провели прес-конференцію, таким чином поширивши інформацію в медіапросторі, та підписали документ. Також відбулася презентація Екопакту в різних регіонах України.

У рамках ініціативи Екопакту проведено науково-аналітичні дослідження щодо екоциду, зокрема наслідків підриву Каховської ГЕС 6 червня 2023 року. Український науковий центр екології моря (УкрНЦЕМ) за сприяння Юлії Мархель, голови Всеукраїнського молодіжного руху «Let's Do It Ukraine», за підтримки волонтерів (молоді) та за сприяння місцевих органів влади здійснив відбір проб води та донних відкладів з річки Дніпро, затоплених територій та Дніпровсько-Бузького лиману, що були проаналізовані в лабораторії УкрНЦЕМ. Це вкотре доводить, що молоді люди, попри небезпеку, прагнуть здійснювати позитивні зміни в країні та докладати всіх зусиль до забезпечення її добробуту й відновлення.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Ресурси організації: автори, співавтори, редактори Екопакту; дизайнер; комунікаційник. Додаткові залучені ресурси: приміщення для проведення презентації та прес-конференції, витрати на друк матеріалів, організацію прес-конференції.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Через повномасштабне вторгнення українці у прифронтових та окупованих областях не мають змоги повною мірою перейти на екологічний спосіб життя, проте вони так само можуть зробити свій внесок. Тому одна з рекомендацій Екопакту — Digital Cleanup (цифрове прибирання): видалення непотрібних файлів, фотографій, відео, дублікатів, спам-листів на гаджетах та в електронній пошті. Ці дії допоможуть розвантажити бази даних, на утримання яких витрачається велика кількість електроенергії. Також Екопакт спонукає громадян, організації, установи формувати культуру правильного поводження з відходами та сортування й разом формувати онлайн-платформу «Національна мапа пунктів прийому вторинної сировини recyclingpoints.org».

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення стало одним із найбільших поштовхів до реалізації проєкту Екопакту. Адже ми як найбільший молодіжний екорух в Україні усвідомлюємо всю важливість екологічно свідомого способу життя та розуміємо жакливі наслідки екоциду.

Досягнення

На сьогодні понад 600 молодіжних установ, організацій та об'єднань підписали Екопакт і перейшли на більш екологічний спосіб життя та діяльності, створюють екосередовища, активно працюють із молоддю у напрямку збереження довкілля. До підписантів долучилося й перше екологічно відповідальне медіа «Екорубрика».

Таким чином кожен член організації-підписанта починає шлях до екологічного відповідального життя, користуючись рекомендаціями Екопакту, що в майбутньому допоможе зберегти та відновити довкілля після екоциду.

4. Всесвітній день прибирання World Cleanup Day в Україні

Організація

ГО «Всеукраїнський молодіжний рух «Let's do it Ukraine»

Місце практики

24 області, м. Київ

Автор практики

Мархель Юлія Анатоліївна, лідерка Всеукраїнського молодіжного руху «Let's do it Ukraine»

Період впровадження

Щороку у третю суботу вересня

Ключові слова

Екоцид, культура чистоти, збереження довкілля

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді, сталий розвиток та екологія

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

marhel.julia@gmail.com,
letsdoitukraineinfo@gmail.com

Тип фінансування

Допомога бізнесу та інших партнерів, власні ресурси

Передумови

Наша країна щодня потерпає від екоциду, наше довкілля зруйноване. Всесвітній день прибирання щороку допомагає створювати в Україні культуру чистоти, правильного поводження з відходами та дбайливого ставлення до довкілля. Таким чином молоді люди можуть спільно балансувати екосистему, яка впливає на наше життя, здоров'я, їжу, воду, повітря тощо. Саме проведення Всесвітнього дня прибирання в Україні показує всьому світові, що українці готові боротися за свою землю, за своє довкілля, прагнуть жити у чистоті й добробуті.

Аналіз потреб молоді

Війна принесла у нашу країну найстрашніші прояви екоциду. За даними Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, внаслідок війни в Україні утворилося 641 815 т відходів. Міни, авіація, ракети тощо спричинили понад 64 936 т викидів в атмосферу.

Оскільки з початком війни молодь стала ще більш активною та прагне брати участь у відновленні своєї країни, було прийнято рішення провести Всесвітній день прибирання навіть під час воєнного стану.

Опис практики

«Let's do it Ukraine» організовує Всесвітній день прибирання в Україні уже 9 років. Річний процес підготовки включає такі етапи:

- підготовка й навчання координаторів, співпраця з міністерствами, відомствами, обласними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, навчальними закладами, бізнесом, медіа;
- проведення Всеукраїнської лідерської академії (онлайн та офлайн), у якій беруть участь понад 500 координаторів проекту різних рівнів;
- проведення Всеукраїнської медіа-академії з метою формування прес-центру та залучення молоді до професійного волонтерства (реклама, маркетинг, PR, журналістика, блогінг);
- створення та запуск Національного організаційного комітету підготовки Всесвітнього дня прибирання, до якого входять понад 500 установ, організацій;
- проведення Зіркового екопікніка, з якого стартує кампанія проекту;
- проведення щорічного конкурсу серед навчальних закладів, переможці якого як додаткову мотивацію отримують екоподарунки від організаторів.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Партнерами надано ресурсну допомогу або інформаційну підтримку. Дякуємо Міністерству молоді та спорту України за всебічну підтримку; корпорації «Біосфера» — за рукавички, пакети, серветки для проведення толок; «Новій пошті» — за доставку наборів координаторам; компаніям «Лакталіс Україна» та «Chela Україна», телеканалу «Київ» та рекламній агенції «ADV Expert» — за інформаційну підтримку.

Цього року нас активно підтримували зіркові амбасадори, зокрема Килиммен з гурту Kalush Orchestra, Міс Україна — 2015 Крістіна Столока та ін. Офіційним голосом Всесвітнього дня прибирання став ведучий М1 та «Нашого радіо» Андрій Чорновол.

Великий внесок зробили волонтери, які брали активну участь у підготовці та реалізації заходу.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Digital Cleanup уже другий рік поспіль є невід'ємною частиною Всесвітнього дня прибирання, адже завдяки йому до нас приєднуються українці у прифронтових та окупованих регіонах. Ми розробили спеціальні чек-листи, інструкції та навіть розширені гайди для великих компаній щодо зменшення кількості викидів CO₂ в атмосферу та уповільнення зміни клімату на планеті.

Також учасники користувалися Національною мапою пунктів прийому вторинної сировини recyclingpoints.org: сортували знайдені відходи та здавали їх до найближчого пункту.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Задля забезпечення безпеки учасників Всесвітнього дня прибирання в Україні ми провели багато зустрічей, нарад, консультацій із органами місцевого самоврядування, ДСНС, військовими; розробили спеціальні інструкції з мінно-вибухової справи; проводили тренінги та навчання з техніки безпеки та першої медичної допомоги. Другий рік поспіль ми проводили «партизанське» прибирання: не оголошували локації публічно, місце збору учасники дізнавалися телефоном у координаторів.

Через повномасштабне вторгнення ми закликали прифронтові населені пункти Донецької, Луганської, Херсонської, Запорізької областей робити виключно цифрове прибирання. Проте до толок усе одно приєдналася Костянтинівка, Нікополь, міста, які розташовані неподалік лінії фронту та постійно перебувають під обстрілами.

У зв'язку з війною велика кількість українців, в тому числі молоді, виїхала за кордон, проте вони прагнуть долучитися до українських ініціатив. Саме тому ми ввели додаткову опцію, і українці в інших країнах могли організувати свої локації. Цього року такі заходи були організовані в Естонії, ОАЕ, Німеччині, Італії, Словаччині, Польщі, Швейцарії, Сінгапурі, Республіці Кіпр, Пакистані, Португалії, США, Іспанії, Болгарії, Австрії.

Досягнення

У 2022 році до Всесвітнього дня прибирання в Україні долучилися 119 926 учасників у 24 регіонах. Зібрано 2439 т відходів, з яких 70,5 т здали на переробку.

У 2023 році вдалося залучити майже удвічі більше учасників, серед яких найбільша частка — молодь. Під час толок 282 874 учасники очистили 18 442 локації у 24 областях України. Зібрано 2 421 т сміття, з яких 140 т здали на переробку.

До події долучилися ековідповідальні громадяни у прифронтових регіонах та містах. Зокрема, взяли участь мешканці Херсонської, Донецької та Луганської областей.

Видалено 796 389 гігабайтів цифрового сміття. Таким чином, за два роки повномасштабної війни вдалося очистити країну від 4860 т сміття і 210,5 т віддати на переробку.

5. Екомісяць

Організація

Рада студентів Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

Місце практики

м. Дніпро

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Таран Єлизавета Сергіївна

Контакт автора

elizaNTU23@gmail.com

Період впровадження

11.09 — 11.10.2023 року

Тип фінансування

Власні ресурси, допомога партнерів

Ключові слова

Екологія, співпраця, відповідальність, допомога, свідомість

Сфери молодіжної політики

Сталий розвиток та екологія

Передумови

Існує потреба привернути увагу молоді до проблеми захисту довкілля та підвищити її обізнаність щодо цього питання.

Аналіз потреб молоді

Суспільство й досі загалом недостатньо дбає про розв'язання екологічних проблем. Усі соціальні прошарки постійно та систематично забруднюють довкілля, у країні бракує заводів із переробки сміття. Молодь як майбутнє держави повинна бачити цю проблематику.

Опис практики

Цільовою аудиторією практики є молодь віком від 18 до 28 років. До заходу долучаються молоді люди з різних населених пунктів та різних соціальних груп, об'єднані ідеєю чистого міста.

Етапи реалізації практики: визначення дати, часу та місця проведення заходу; інформування молоді та залучення до участі; безпосереднє очищення визначеної території: збір макулатури, кришок від пляшок, батарейок та іншого сміття з метою здачі їх на переробку.

За кошти, отримані за передане на переробку сміття, придбано корм, крупи, іграшки та інші необхідні засоби для притулку «Friend» у Дніпрі. Ця ініціатива мала на меті поінформувати громадськість про проблеми притулків для тварин, зокрема під час повномасштабного вторгнення, допомогти закрити їхні базові потреби.

Заходи «Екомісяця» посприяли поширенню серед молоді інформації про екологічні проблеми, формуванню в неї правильного та сталого підходу до навколишнього середовища.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Партнерство з адміністрацією університету, яка погодила такий захід, а також забезпечила приміщенням та автомобілем. Людський ресурс — активна молодь.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

У рамках реалізації практики для інформування студентів щодо деталей заходу використовувались соціальні мережі Ради студентів.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення внесло корективи у проведення заходу. Потрібно було подбати про доправлення всіх учасників до укриття на випадок повітряної тривоги. Усі збори (макулатури, батарейок, кришок, корму та речей для тварин) проводилися на території укриттів університету, на підвальному поверсі.

Досягнення

- У заході взяли участь понад 20 молодих людей.
- Зібрано 206 кг сміття.
- Кількість зібраної макулатури — 790 кг.

11

ОСВІТА ТА ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. «Школа дипломатії»

Організація

КУ «Молодіжний центр Чернівців «Резиденція молоді» та ГО «Світимо»

Місце практики

Чернівецька міська територіальна громада

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Прокоп Любов, начальниця проєктного відділу КУ «Молодіжний центр Чернівців «Резиденція молоді»; Процюк Марія, залучена спікерка, провідна аналітикиня відділу аналітично-дослідницької роботи та академічних програм Українського інституту

Контакт автора

nazarko.lubov@gmail.com,
marichka.protsyuk@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Період впровадження

Літо 2023 року

Ключові слова

Міжнародні відносини, дипломатія

Сфери молодіжної політики

Участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади)

Передумови

Молодь не володіє достатніми знаннями про дипломатію та її вплив на міжнародні відносини між державами й організаціями. Впроваджуючи цю практику, ми хотіли продемонструвати молоді, як важливо вивчати міжнародні відносини, як вони впливають на підтримку України союзниками в умовах війни. У підсумку молодь поглибила знання про історію української дипломатії, дізналася про специфіку роботи дипломатичних установ, розглянула найуспішніші та найневдаліші кейси застосування дипломатичного етикету тощо.

Аналіз потреб молоді

Щороку ми проводимо нестандартне опитування на платформі «Індекс благополуччя», збираючи інформацію про потреби молоді. Цього разу респонденти зазначили, що хотіли би більше дізнатися про діяльність міжнародних організацій та інституцій. Побаження щодо тривалого розширеного курсу з дипломатії молоді люди також висловлювали після кількох точкових заходів відповідної тематики.

Опис практики

«Школа дипломатії» проходила 12.06–2.07.2023 року у приміщенні КУ «Молодіжний центр Чернівців «Резиденція молоді» і включала 10 занять із залученням експерта з дипломатії.

Заняття містили лекційну та інтерактивну частини, учасники також відвідали Консульство Австрії у Чернівцях, Інформаційний центр Європейського Союзу, поспілкувалися у Zoom із представницею Посольства України в Королівстві Таїланд. Кількість учасників Школи склала 20 осіб. Ті, хто відвідав мінімум 8 з 10 занять, отримали сертифікати. 99% відгуків про практику були позитивними. Особливо успішно пройшли презентації кейсів сучасної дипломатії, під час яких учасники продемонстрували здобуті знання.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Школа дипломатії була організована в межах діяльності проєкту «Формування мережі молодіжних інтеграційних центрів на Буковині», що профінансований «U-lead з Європою». У це фінансування входив гонорар експерту, подарунки учасникам та книги. Приміщення та техніку було надано КУ «Молодіжний центр Чернівців «Резиденція молоді». В організацію заходів були залучені четверо людей: голова організації, бухгалтер, проєктний менеджер, комунікаційний менеджер.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Обмеження не вплинули. Ми використовували платформу Zoom для спілкування із запрошеним гостем.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

При плануванні заходів ми звертали увагу на наявність укриття поряд з приміщенням у разі повітряної тривоги.

Досягнення

20 молодих взяли участь у 10-ти заняттях Школи дипломатії.

20 молодих людей дізналися про історію української дипломатії, яка різниця між консульствами та посольствами та які їх функції, проаналізували найуспішніші та найневдаліші кейси застосування дипломатичного етикету та презентували їх публічно серед інших учасників, а також відвідали Консульство Австрії у Чернівцях та Інформаційний центр Європейського Союзу, взяли участь у зум-колі з представницею Посольства України в Королівстві Таїланд. 99% відгуків були позитивними.

2. Проєкт «40 відтінків насильства»

Організація

Управління у справах сім'ї та молоді департаменту соціальної політики Чернівецької міської ради

Місце практики

Чернівецька міська територіальна громада

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Сабадаш Наталія Володимирівна,
начальниця управління у справах сім'ї та молоді департаменту соціальної політики Чернівецької міської ради

Контакт автора

+380663662464
depsocpolcv@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка

Період впровадження

Лютий–березень 2023 року

Ключові слова

Інноваційність, актуальність, зміни соціальних норм, гендер

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві

Передумови

Наразі молодь перебуває під впливом суспільних гендерних стереотипів, які диктують поведінкові патерни. Просвітницькі заходи покликані навчити молодь розпізнавати гендерні стереотипи, їх вплив на повсякденне життя особистості, надати їй знання щодо профілактики проявів домашнього насильства.

Аналіз потреб молоді

За офіційними даними, лише 40% жінок до 35 років, які зазнали домашнього насильства, звертаються по допомогу, решта — замовчують або не розуміють, що це насильство, адже насильство може бути не тільки фізичним, а й психологічним, сексуальним та економічним.

Опис практики

1 етап. 23 лютого 2023 року в комунальній установі «Молодіжний центр Чернівців «Резиденція молоді» проведено лекторій «40 відтінків насильства» у форматі неформальної лекції з переглядом відеороликів та дискусією.

Основні теми заходу:

1. Різні форми насильства (сексуальне, економічне, фізичне, психологічне).
2. Неприпустимість будь-яких проявів гендерно зумовленого насильства.
3. Гендерно зумовлене насильство та його негативний вплив на молоду особу незалежно від статі.

2 етап. 3 березня 2023 року в Центральному палаці культури м. Чернівці відбулася театральна вистава «40 відтінків насильства», що розкриває проблему домашнього насильства та важливість вчасного розпізнавання перших проявів неповаги, агресії, нерозуміння, показує, що не можна замовчувати та терпіти будь-які прояви домашнього насильства, слід звертатись по допомогу до близьких людей, соціальних служб та правоохоронних органів.

Постановку зіграли студенти Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича (театральна студія «Маска» при Центрі культури та дозвілля ЧНУ), а глядачами були 195 школярів і студентів закладів освіти Чернівецької міської територіальної громади та гості міста.

3 етап. 10 березня 2023 року пройшов молодіжний форум «40 відтінків насильства» за участі 58 представників державних органів, органів місцевого самоврядування, громадських організацій, закладів освіти, поліції, молоді Чернівецької міської територіальної громади.

Тематичні блоки форуму, що склалися з лекцій та інтерактивних занять:

- Запобігання економічному насильству.
- Запобігання психологічному насильству.
- Запобігання сексуальному насильству.
- Запобігання фізичному насильству.

У Форумі з відеопривітанням взяла участь Маша Єфросініна, почесна амбасадорка Фонду ООН у галузі народонаселення.

4 етап. Розроблено інсталяцію «40 відтінків насильства», яка являє собою холодильник із прикріпленими на ньому магнітами із зображенням побутових предметів, що символізують ознаки домашнього насильства. Загалом представлено 40 найпоширеніших проявів домашнього насильства.

5 етап. Розроблено інформаційну таблицю «Невидиме — не означає відсутнє», де тлумачиться поняття домашнього насильства, перелічено його форми, зазначено контакти «Гарячої лінії» для постраждалих від насильства, перелік установ та організацій, які допомагають потерпілим, описано методи запобігання насильству та прояви домашнього насильства під час війни.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

До реалізації проєкту долучилися працівники Чернівецької міської ради, зокрема Департаменту соціальної політики, та театральна студія «Маска» при Центрі культури та дозвілля ЧНУ. Приміщення для лекторію та вистави безоплатно надали «Молодіжний центр Чернівців «Резиденція молоді» та Центральний палац культури м. Чернівці відповідно.

Донором проєкту виступив Фонд ООН у галузі народонаселення в Україні.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Гугл-форми — для онлайн-реєстрації учасників; Canva — для розробки макетів афіш, роздаткових матеріалів, інформаційної таблиці та інсталяції; сервіси для скорочення посилань — для онлайн-реєстрації учасників; PowerPoint — для створення презентацій; сервіси створення QR-коду — для інформаційної таблиці; програми відеомонтажу.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

У зв'язку із соціальною напругою серед молоді збільшилась кількість постраждалих від домашнього насильства, однак звернень до правоохоронних органів поменшало — через замовчування проблеми, страх осуду та розголосу в молодіжному середовищі, тож така практика набула додаткової актуальності.

Безпосередньо під час реалізації заходів через відключення електроенергії виникала потреба в альтернативних джерелах живлення.

Досягнення

Молодь отримала знання щодо запобігання проявам домашнього насильства. Заходи набули широкої популярності:

- Участь у лекторії взяли 57 осіб (заплановано 50 осіб).
- Кількість глядачів вистави — 195 осіб (заплановано 50 осіб).
- Участь у форумі взяли 58 осіб (заплановано 50 осіб).

3. Освітній курс «Урбаністика»

Організація

ГО «STEM IS FEM»

Місце практики

Проект відбувався здебільшого в онлайн-форматі. Проте бенефіціарами проекту є громади Охтирки, Тростянця (Сумська область) та Ічні (Чернігівська область), які безпосередньо постраждали від агресії російських військ

Автор практики

Коренко Єлизавета Дмитрівна,
голова правління

Період впровадження

Вересень 2022 — квітень 2023 року

Ключові слова

Освіта, відбудова України, гендерна рівність, урбаністика, молодь

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

ek@stemisfem.org

Тип фінансування

Допомога бізнесу, грантова підтримка та підтримка інших партнерів

Сфери молодіжної політики

Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади

Передумови

Після 24.02.2022 р. загострилися такі проблеми:

- руйнування міст унаслідок російської агресії;
- низька залученість жінок до процесу відбудови;
- порушення освітніх процесів.

Курс мав на меті залучити українських дівчат до відбудови громад, надавши їм відповідні знання.

Аналіз потреб молоді

За 4 роки роботи ГО збирила спільноту із понад 500 дівчат. Саме вони обирають теми навчання, зазначаючи їх під час опитувань. Тема «Урбаністика» набула найбільшої популярності з моменту повномасштабного вторгнення.

Опис практики

В освітньому курсі взяли участь 50 українських дівчат віком 15–22 роки. Загалом у проекті об'єдналися 33 українські та іноземні експертки, які провели для учасниць курсу 24 навчальні лекції на тему містобудування в контексті повоєнної відбудови.

Партнери проекту — представники місцевої влади Охтирки, Тростянця та Ічні, які потребують відновлення громадських просторів після руйнування російською армією, надали учасницям необхідну інформацію про зруйновані громадські місця, брали участь у відборі найкращих ідей-проектів учасниць та їх нагородженні. Крім забезпечення інклюзивної та сталої складових, перед учасниками поставили умову включення до планування громадських просторів меморіальної складової для вшанування пам'яті полеглих у війні жителів міст.

Тож наприкінці курсу учасниці розробили проекти відбудови привокзальної площі в Тростянці, території біля будинку культури в Охтирці та міського парку в Ічні. Протягом курсу також відбулося 8 відкритих лекцій для широкої аудиторії.

Після підбиття підсумків курсу відбулася церемонія нагородження 10 учасниць-переможниць. На основі матеріалів курсу створено освітній серіал на платформі Дія.Освіта.

Проект мав на меті висвітлити важливість відбудови України та долучення до процесу молоді, особливо дівчат із актуальними ідеями, баченням і навичками. Місія проекту — дати молоді зрозуміти, що в Україні є майбутнє, і воно безпосередньо в руках молодих людей, тому варто допомагати своїм громадам долати виклики війни разом.

За підсумками курсу гран-прі отримав проект «Хвиля». Тростянецька громада висловила зацікавленість у його реалізації, тож зараз обговорюється його втілення.

Після завершення освітнього курсу деякі з учасниць взяли участь у стажуванні — долучилися до досліджень та аналізу даних у процесі розробки генплану м. Охтирка.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Проект втілювався в рамках програми «Мріємо та діємо», яка виконується IREX за фінансової підтримки USAID. Проект дистанційно реалізовувала команда з 4 осіб.

Комунікаційний партнер pro bono — компанія TRUMAN. Налагоджено партнерства з міськими адміністраціями та громадами Охтирки, Тростянця й Ічні.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Навчальна частина курсу проходила на платформі Zoom. Для забезпечення інтерактивності та візуалізації використовувались месенджери, застосунки для створення презентацій, текстові редактори тощо, для реєстрації, перевірки знань та зворотного зв'язку — гугл-форми.

До церемонії нагородження переможців проєкту учасниць завдяки партнерам проєкту було візуалізовано в 3D-форматі, а церемонія транслювалася наживо в соціальних мережах.

Освітній серіал на основі курсу розміщено на платформі Дія.Освіта.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Проблеми воєнного часу послужили основною причиною створення курсу. В умовах війни Україні потрібно знайти сучасні, інклюзивні урбаністичні рішення, що враховують жіночу перспективу. Вже зараз необхідно планувати, як відбудовувати українські міста і мотивувати молодь повертатись до України.

Чимало дівчат зараз не можуть продовжувати навчання, а також через вік, місцеперебування тощо обмежені в можливостях, зокрема спроможності допомагати Україні.

Освітній курс з урбаністики від «STEM is FEM» мав дати українським дівчатам шанс вплинути на майбутнє України у глобальному вимірі.

Досягнення

Кількісні показники:

- Проведено 24 лекції для 50 дівчат.
- Розроблено 19 проєктів відбудови громад, 10 із яких запропоновано до втілення громадам Охтирки, Ічні та Тростянця.
- Залучено 33 українські й іноземні лекторки.
- Проведено 8 відкритих лекцій для широкої аудиторії (відвідали понад 500 людей, переглянули в записі понад 100 тис.).
- Створено освітній серіал на платформі Дія.Освіта (17 серій українською та англійською мовами).

Якісні показники:

- Українські дівчата здобули знання з містобудування в умовах нестабільного навчального процесу та зростаючого запиту на кваліфікованих урбаністів зі спеціалізацією у сфері повоєнної відбудови.
- У дівчат зросла мотивація залишитися в Україні чи повернутися сюди, відчуття причетності до української громади.
- Проєкт забезпечив психологічну та комунікаційну підтримку учасниць у складній життєвій ситуації.
- Завдяки проєкту в перспективі під час відбудови враховуватимуться голоси дівчат, етнічних груп та людей з інвалідністю.
- Курс посприяв відбудові України, адже спрямований на потенційну практичну реалізацію проєктів в обраних територіальних громадах.

4. Катюжанський молодіжний хаб «Твій шлях»

Організація

Благодійний фонд «Магія добра»

Місце практики

с. Катюжанка, Димерська громада,
Київська область

Автор практики

Марковець Ольга Станіславівна,
засновниця та керівниця

Період впровадження

З 30 листопада 2022 року

Ключові слова

Впровадження молодіжної роботи в професійно-технічних навчальних закладах

Сфери молодіжної політики

Інше

Передумови

Від початку повномасштабного вторгнення Димерська територіальна громада Київської області протягом 42 днів перебувала під окупацією російських збройних сил, і значна кількість мешканців отримала психологічні та емоційні травми. Інфраструктура громади зазнала значної шкоди та руйнувань, які негативно позначилися на економічному та культурному житті населення. Оскільки в громаді не було жодного молодіжного розвивального простору, постала потреба в організації осередка української культури для проведення неформальних зустрічей молоді, неформальної освіти, створення дружнього середовища зі сприятливими умовами для розвитку потенціалу та лідерства.

Аналіз потреб молоді

Проведено усне опитування учнівської молоді, педагогічних працівників навчального закладу та населення с. Катюжанка різних вікових категорій. Також здійснено опитування в соціальних мережах для визначення пріоритетних напрямків роботи та збору побажань молоді щодо створення молодіжного простору.

Опис практики

Завдяки створенню молодіжного простору значна частина учнівської молоді постійно відвідує заходи неформальної освіти в хабі, долучається до волонтерських акцій, кожного дня активно проводить дозвілля та знаходить здорові інтереси в житті. Як засвідчив річний звіт, найбільшої популярності набули такі формати заходів, як освітні курси, тренінги, майстер-класи та спортивні гуртки. Цільова аудиторія — молодь віком 16–22 роки.

Створення Катюжанського молодіжного хабу стало не тільки історичною подією, але й символом нескореності російській агресії та об'єднання молоді навколо патріотичної ідеї.

Таку практику здійснення молодіжної роботи потрібно впроваджувати в усіх навчальних закладах, інтегруючи неформальну освіту з формальною, тим самим зменшуючи розрив у формах та методах викладання та підвищуючи інтерес молоді до молодіжної політики в країні.

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

markovec28@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, грантова підтримка,
партнерська допомога

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Катюжанський молодіжний хаб «Твій шлях» заснований благодійним фондом «Магія добра» на грантові кошти від ІСАР «Єднання» (600 тис. грн) у партнерстві з ДНЗ «Катюжанське ВПУ» (100 тис. грн).

Власними силами зроблено ремонт у приміщенні бібліотеки (77 кв. м), педагогічний колектив залучено до реалізації освітніх практик та ведення спортивних гуртків.

Також підтримку надали Управління молоді та спорту, Київський обласний молодіжний центр, ГО «Інститут соціальної трансформації», ГО «Білозерський центр регіонального розвитку», Відділ освіти, охорони здоров'я, культури, спорту Вишгородської районної військової адміністрації Київської області, ГО «Охтирський молодіжний центр».

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

У молодіжному просторі постійно діють курси з формування власного бренду в соцмережах, створення графічного контенту на платформі Canva, курси з розробки сайтів, вдосконалення навичок користування Excel та Word, що сприяє покращенню цифрових компетенцій усіх відвідувачів простору та створює можливості заробітку на фрілансі.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Благодійна організація має досвід створення молодіжного простору: у лютому 2022 року на грантові кошти спільно з ДПТНЗ «Новокаховське ВПУ» було відкрито молодіжну студію «Відчуй своє майбутнє» у м. Нова Каховка, але окупація завадила подальшій її роботі. Проте ці напрацювання успішно втілено під час створення Катюжанського молодіжного хабу «Твій шлях».

Досягнення

Кількісні показники охоплення:

1. Освітні практики — 3000 осіб.
2. Психологічна терапія — 200 осіб.
3. Спортивні гуртки — 1500 осіб.
4. Анкетування — 1247 осіб.
5. Допомога ВПО — 15 осіб.

5. Заохочення молодих вчених іменними стипендіями Чернівецької міської ради за високі досягнення перед Чернівецькою міською територіальною громадою

Організація

Чернівецька міська рада

Місце практики

Чернівецька міська територіальна громада

Статус практики

Постійна програма

Автор практики

Клічук Роман Васильович, міський голова Чернівців; Фрунзе Наталія Штефанівна, директорка департаменту соціальної політики Чернівецької міської ради; Сабадаш Наталія Володимирівна, начальниця управління у справах сім'ї та молоді департаменту соціальної політики Чернівецької міської ради

Контакт автора

document@rada.cv.ua, n.frunze@i.ua, nataliia.sabadash@gmail.com

Тип фінансування

Місцевий бюджет

Період впровадження

З 2023 року, щороку, у вересні–жовтні

Ключові слова

Молоді вчені, заохочення молодих науковців, інноваційність, популяризація науки серед молоді

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність

Передумови

За кількістю науковців на 1 тис. населення Україна посідає один із найнижчих щаблів у Європі. Упродовж усіх років незалежності спостерігалися негативні кількісні та якісні зміни науково-кадрового потенціалу. Наукову сферу полишали й полишають найбільш активні, творчі молоді науковці. Як зазначили близько 90% опитаних, основні причини виїзду за кордон — низька заробітна плата та погане фінансово-економічне становище науки.

З метою популяризації науки серед молоді та заохочення молодих науковців у Чернівецькій міській територіальній громаді засновано іменні стипендії для молодих вчених.

Аналіз потреб молоді

Сформована петиція до Чернівецької міської ради щодо заохочення молодих вчених, яка набрала понад 250 голосів.

Підготовлено зміни до програми молодіжної політики Чернівецької міської територіальної громади та розроблено положення.

Опис практики

На здобуття стипендії можуть висуватися молоді вчені (віком до 35 років включно, які мають вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, у т.ч. кандидати наук, доктори філософії), та віком до 40 років включно, які мають науковий ступінь доктора наук або навчаються в докторантурі), які здійснюють діяльність у Чернівецькій міській територіальній громаді.

Кандидатуру на призначення стипендії подає своїм клопотанням заклад освіти за рішенням вченої (наукової, науково-технічної) ради.

Кандидатом на призначення стипендії може бути молодий вчений закладу вищої освіти в Чернівецькій міській територіальній громаді, який працює у медичному, суспільно-гуманітарному, природничо-математичному напрямах.

Для участі у відборі на призначення стипендії заклади вищої освіти не пізніше 10 вересня поточного року подають клопотання на призначення стипендії до департаменту соціальної політики Чернівецької міської ради.

Комісія, до складу якої входить голова Молодіжного парламенту при Чернівецькій міській раді, на відповідному засіданні розглядає клопотання й ухвалює рішення про призначення стипендій 30 науковцям Чернівецької міської територіальної громади.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Здійснено перерозподіл коштів на суму 300 тис. грн та внесено зміни щодо заохочення іменними стипендіями молодих вчених до програми «Молодіжна політика Чернівецької міської територіальної громади на 2021–2023 роки». Також розроблено положення та підготовлено рішення виконавчого комітету Чернівецької міської ради від 13.12.2022 р. №745/40 «Про затвердження Положення про заохочення іменними стипендіями Чернівецької міської ради молодих вчених за високі досягнення перед Чернівецькою міською територіальною громадою».

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Не використовувались.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Воєнні конфлікти впливають на фінансування досліджень та наукових проєктів. Це позначається на кар'єрі молодих вчених і можливостях наукового зростання. Молоді науковці полишають Україну й укладають договори з країнами Європи, тому ухвалено рішення заохотити вчених стипендіями, щоб вони залишались працювати у нашій країні, у місті.

Досягнення

10 листопада 2023 року до Всесвітнього дня науки в ім'я миру та розвитку 30 молодих науковців Чернівецької міської територіальної отримали іменні стипендії за високі досягнення у розмірі 10 тис. грн.

6. «Sex-освіта без страху»

Організація

Молодіжна рада Ржищівської ТГ

Місце практики

м. Ржищів та Ржищівська ТГ

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Рябоконт Лоліта Володимирівна,
голова Молодіжної ради Ржищівської ТГ

Контакт автора

8llochka8@gmail.com

Період впровадження

Травень 2023 року

Тип фінансування

Грантова підтримка,
партнерська допомога

Ключові слова

Просвітництво, профілактика,
інклюзивність, підлітки, секс-освіта

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

Практика мала на меті підвищити рівень сексуальної освіти, а також розуміння понять сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності, статевого виховання молоді віком від 14 до 35 років у Ржищівській громаді.

Аналіз потреб молоді

Аналізуючи актуальну для молоді нашої громади проблематику, ми проводили опитування, збирали статистику від закладів освіти та охорони здоров'я (дані щодо ранньої вагітності). Очевидно, у громаді спостерігаються табування теми сексу, необізнаність із наслідками раннього статевого життя та методами профілактики хвороб, що передаються статевим шляхом. Тож практика посприяла поширенню знань з питань гендерної рівності, статевого виховання, усуненню стереотипів та зниженню рівня дискримінації, формуванню взаєморозуміння й толерантності між різними групами людей.

Опис практики

Практика складалась з шести тренінгів: трьох тренінгів для молоді 14–17 років у закладах освіти громади; тренінгу для батьків на тему сексуальної освіти дітей віком від 0 до 13 років; тренінгу для молодих людей від 18 років; тренінгу для практичних психологів, соціологів, які працюють в освітніх закладах громади. Під час неформального спілкування молодь відкривалася до діалогу з психологом, не соромилася ставити запитання й сприймала нову інформацію, що розвінчує міфи.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Практика реалізована в партнерстві з управлінням молоді та спорту КОВА за підтримки Британської ради в Україні у рамках програми з неформальної освіти «Залучення молоді», а також за сприяння Київського обласного молодіжного центру. У рамках проєкту до громади було запрошено психологиню й блогерку Анастасію Забелу.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Збір та аналіз даних здійснювався із застосуванням гугл-форм, у рамках проєкту використано відеоматеріали, провадилася фотозйомка заходів, для поширення інформації використовувалися інтернет-ресурси.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Саме повномасштабне вторгнення і спонукало якомога швидше створити молодіжну раду, щоб дати молоді можливість задовольняти свої потреби, приносити користь громаді, долучаючись до молодіжної роботи й молодіжної політики.

Досягнення

Проєктом охоплено 65% учнівської молоді громади віком 14–16 років, проведено 6 просвітницьких тренінгів на табуйовану тему.

Завдяки активному включенню учасників у процес поширення інформації спростовано низку фейків у царині секс-освіти.

7. Програма розвитку для керівників студентського самоврядування «Лідери майбутнього»

Організація

Молодіжна рада Хмельницького — молодіжний консультативно-дорадчий орган при Управлінні молоді та спорту Хмельницької міської ради

Місце практики

Молодіжна рада Хмельницького — молодіжний консультативно-дорадчий орган при Управлінні молоді та спорту Хмельницької міської ради

Автор практики

Ткаченко Андрій Олегович, голова Молодіжної ради Хмельницького

Період впровадження

10–12 квітня 2023 року

Ключові слова

Унікальність, освіта, розвиток, самоврядування, лідерство

Сфери молодіжної політики

Участь молоді в процесах демократизації; освіта та просвітницька діяльність із захисту прав людини; розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

Практика постала як відповідь на низку проблем, як-от: нерозуміння загальної мети, основних завдань та цілей роботи органів студентського самоврядування (ОСС) у закладах вищої та фахової передвищої освіти міста (ЗВО); відсутність єдиної платформи та кваліфікованих вузькопрофільних експертів на місцях; відсутність налагодженої комунікації між представниками ОСС громади; брак необхідних для роботи навичок управління, тайм-менеджменту, базової фінансової та юридичної грамотності у керівників ОСС.

Аналіз потреб молоді

Напередодні реалізації проєкту у лютому 2023 року Молодіжна рада організувала круглий стіл «Об'єднана молодь — майбутнє України», за результатами якого було підписано Меморандум про співпрацю між Хмельницькою міською радою, МРХ та усіма ОСС закладів вищої та фахової передвищої освіти міста.

У рамках заходу представники ОСС усіх ЗВО мали нагоду висловити свою позицію та обмінялись досвідом. Саме тоді учасники наголосили на бракові необхідних знань та навичок, що обумовлює неспроможність ОСС. Це і спонукало нас впроваджувати практику.

Опис практики

Програма розвитку для керівників студентського самоврядування «Лідери майбутнього» передбачала унікальні триденні тренінги для учасників.

Тематика першого дня:

- Ефективне студентське самоврядування — засаднича умова розвитку сучасного ЗВО.
- Нормативно-правова база ОСС в Україні.
- Основні цілі та завдання керівників студентського самоврядування.
- Інструменти впливу для здійснення повноважень представниками ОСС.
- Успішні кейси студентського самоврядування: практичний аспект.

Тематика другого дня:

- Лідерство, стресостійкість у сучасних умовах.
- Формування громадянського суспільства в Україні.
- Тайм-менеджмент: запорука успішності керівника-лідера.

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

andriy.olehovych.tkachenko@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

- Управління, державотворення та демократизм через призму історії світу.
- Самопрезентація та риторика.
- Практичний аналіз: основні напрями співробітництва та спільні цілі.

Тематика третього дня:

- Молодіжна політика України.
- Адвокаційні кампанії.
- Можливості для молоді.
- Досвід роботи зарубіжного студентського самоврядування.
- Діяльність органів місцевого самоврядування.
- План молодіжної політики та спорту міста Хмельницького.
- Реалізація спільних проєктів: меморандум у дії.

Тренерами виступили громадські діячі, народні депутати України, науковці в галузі історичних та педагогічних наук, представники органів місцевого самоврядування, досвідчені лідери ОСС, заслужені юристи України, професійні психологи, практики, почесні професори та молодь, яка досягла успіху у громадському секторі.

Кожний навчальний день починався з тимблдингу, а завершувався рефлексією, здобуті теоретичні знання закріплювалися під час виконання практичних вправ.

Після завершення програми ухвалено резолюцію та напрацьовано стратегію роботи ОСС міста.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Кадрові ресурси: керівник проєкту, проєктний менеджер, SMM-менеджер, комунікаційний менеджер, працівники, асистенти Молодіжної ради Хмельницького.

Експертний освітній внесок: лекції на тренінгах від профільних фахівців.

Фінансові ресурси: приміщення, технічний супровід, партнерська підтримка надані ГО «Клуб рибалок України»; кава-брейки, обіди та матеріали забезпечені коштом МРХ; канцелярські товари, брендowana продукція надані Управлінням молоді та спорту Хмельницької міської ради.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Цифрові інструменти (застосунок Zoom, електронна графічна дошка) використовувалися для забезпечення участі у проєкті спікерів — представників Міністерства молоді та спорту і Національного агентства із забезпечення якості освіти.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення об'єднало усіх українців. Такі переломні історичні події, як Революція на граніті (1990 рік), Помаранчева революція (2004 рік), Революція Гідності (2014 рік), довели, що саме молодь є рушієм розвитку нації. А сильною може бути лише освічена молодь. Саме це спонукало нашу команду реалізувати поточний проєкт та консолідувати сили молодих людей, які мають спільну мету.

Досягнення

Якісні зміни: керівники ОСС здобули унікальні знання та навички в царині громадського активізму, захисту прав здобувачів освіти, юридичної та фінансової грамотності, самопрезентації, комунікації, волонтерства, менеджменту.

Прямі бенефеціари: 25 осіб. Непрямі бенефеціари: 25 000 осіб.

Кількісні результати: учасники проєкту провели у своїх закладах освіти понад 120 заходів, спрямованих на просвітницько-культурний, інтелектуально-спортивний та національно-патріотичний розвиток здобувачів освіти Хмельницької МТГ.

8. Форум «Про молодь»

Організація

КУ «Молодіжний центр «Романтика» Сумської міської ради.

Місце практики

м. Суми, Сумська міська територіальна громада

Автор практики

Стома Вікторія Миколаївна, начальниця відділу з організації дозвілля молоді КУ «Молодіжний центр «Романтика» Сумської міської ради, Бондарев Артем Віталійович, аспірант та викладач за напрямом «Філософія» Сумського державного університету

Період впровадження

29 червня — 30 серпня 2023 року

Ключові слова

Молодь, участь, політика, усвідомлення, майбутнє

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

stomaviktoria51@gmail.com,
artembondarev.ab@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Сфери молодіжної політики

Участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади); освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; соціальна згуртованість молоді

Передумови

У громаді бракує затребуваних серед молодих людей заходів, спрямованих на політичне просвітництво молоді та формування в неї політичної культури. Форум мав на меті спонукати молодь Сумської міської територіальної громади до активної участі в політичному житті, підвищити рівень її політичної культури, сприяти формуванню навичок та компетенцій ухвалення рішень.

Аналіз потреб молоді

Навесні наш центр провів опитування «Бачення сучасного молодіжного центру» (277 респондентів), респонденти якого наголосили на важливості можливостей знайомств, всебічного розвитку, здобуття нових знань та урізноманітнення дозвілля. Тож з огляду на потреби молоді та брак заходів на тему політичної просвіти ми визначили такі цілі реалізації практики:

1. Розвивати в молоді навички дебатів, публічних виступів та аналізу інформації.
2. Сформувати в учасників розуміння зв'язку між правами та обов'язками.
3. Розвивати навички дискусії та співпраці.
4. Сприяти громадянській відповідальності.
5. Розвивати навички спілкування та роботи в команді.
6. Популяризувати цінності солідарності та відповідальності перед громадою.
7. Визначити передумови формування в молодих людей громадянської свідомості в процесі проживання тих чи інших життєвих ситуацій.
8. Оцінити рівень поінформованості молоді щодо функціонування органів центральної влади та місцевого самоврядування.
9. Підвищити рівень обізнаності молоді щодо демократичного ухвалення рішень.

Опис практики

День 1 Форуму

Блок 1. Політичні ідеології. Доповідь спікера про соціалістичну, націоналістичну та ліберальну ідеології.

Блок 2. Як брати участь у виборах

Частина 1. Політична активність молоді: обговорення ролі молоді в політичному процесі, стимулювання політичної участі та залучення молоді до ухвалення рішень.

Частина 2. Виборча система України. Лекція про основні засади участі політичних партій у виборчому процесі в Україні.

Ознайомлення учасників із легендою та правилами симуляційної гри; поділ учасників на три групи за політичними вподобаннями; закріплення ментора з кожною групою.

Частина 3. Групи розробляють передвиборчі кампанії відповідно до своїх ідеологій (5 пунктів передвиборчої програми; емблема партії, передвиборче гасло, презентацію кампанії для виборців).

Презентація передвиборчих програм партій, яка супроводжується політичними дебатами.

Голосування.

Рефлексія: Живе спілкування з політиками «Невелика історія політичного успіху».

День 2 Форуму

Оголошення результатів виборів. Розподіл мандатів пропорційно до отриманих голосів.

Блок 3. Як ухвалюються законопроекти?

Частина 1. Верховна рада. Органи місцевого самоврядування. Лекція про статус і функції депутатів та процес ухвалення законопроектів.

Частина 2. Учасники у групах обирають теми й розробляють законопроекти відповідно до своєї ідеології.

Частина 3. Засідання парламенту. Розгляд по одному законопроекту від кожної партії. Голосування за законопроекти.

Рефлексія.

Підбиття підсумків форуму.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси організації: приміщення Центру, технічне обладнання, комп'ютерна техніка, канцелярські товари, працівники. Партнери — експерти з громадянської та політичної просвіти.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Telegram, Instagram, Facebook — для анонсування проєкту, комунікації з потенційними учасниками та партнерами; технічні засоби організаторів проєкту — фотоапарат, відеокамера, смартфон, ноутбук; Adobe Premiere Pro — для монтажу відео; Google Forms — для реєстрації учасників; Adobe Photoshop — для створення анонсів та звітів.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Наш молодіжний центр розташований за 40 км від кордону з країною-агресором, тож безпекова ситуація обмежувала можливості проведення деяких активностей у рамках проєкту.

Досягнення

Кількісні показники: 2 дні гри-моделювання, 40 учасників в унікальній ролі, 3 спікери за напрямками.

Якісні зміни: учасники опанували навички визначення потреб та формулювання запитів, підготовки презентацій та публічних виступів, стратегічного планування, попрактикувалися у веденні переговорів, зрозуміли, як організовано процес ухвалення рішень та працюють причинно-наслідкові зв'язки у політиці.

9. «Секс-освіта в маленькому місті»

Організація

Молодіжний центр «Нові крила»

Місце практики

м. Нововолинськ, Волинська область

Автор практики

Медина Павло, Регешук Михайло

Період впровадження

3 квітня 2023 року дотепер

Ключові слова

Секс, просвіта, виклик, міфи, свобода

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

pavlomedyna55@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси

Передумови

Проблему низького рівня сексуальної освіти серед молодих людей у невеликих містах на кшталт Нововолинська у сучасних умовах повномасштабного вторгнення слід розглядати з урахуванням кількох аспектів.

1. Брак інформації. У малих містах обмежений доступ до сексуальної освіти та інформації про сексуальне здоров'я. Молоді люди не завжди мають змогу дізнатися про важливі аспекти сексуальності та захисту.
2. Страх перед стигмою. У невеликих спільнотах стигма, пов'язана з обговоренням сексуальних питань, може бути особливо великою. Молоді люди утримуватимуться від секс-просвітницьких заходів через страх відвертого обговорення.
3. Вищий ризик негативних наслідків. В умовах обмеженого доступу до сексуальної освіти молоді люди недостатньо поінформовані щодо ризиків, пов'язаних зі статевими стосунками, та методів захисту від захворювань і небажаних вагітностей.
4. Негативні наслідки для репродуктивного здоров'я. Брак сексуальної освіти може спричиняти зростання кількості небажаних вагітностей та поширення серед молодих людей інфекцій, що передаються статевим шляхом.
5. Політичний контекст. За сучасних обставин, зокрема в контексті повномасштабного вторгнення, сексуальне здоров'я та права можуть бути під загрозою, і знання про них — надзвичайно важливий чинник захисту населення від можливих порушень.

Отже, проблема низького рівня сексуальної освіти в невеликих містах набуває особливої актуальності в сучасних кризових умовах і може призвести до серйозних наслідків для молоді. Наш проєкт покликаний розширити доступ до сексуальної освіти та інформації про сексуальне здоров'я в цих регіонах задля забезпечення безпеки та добробуту молодого покоління.

Аналіз потреб молоді

Під час підготовки практики було проведено опитування молоді в соцмережах; анонімність дала змогу охопити більшу кількість молодих людей та забезпечити відверті відповіді на чутливі запитання. Також команда проєкту проаналізувала наявні в громаді програми секс-просвіти, проконсультувалася з лікарями на предмет проблем, із якими звертається молодь. На основі всіх отриманих даних у співпраці з секс-просвітницями, лікарями та іншими експертами було розроблено освітню програму.

Опис практики

Команді молодіжного центру «Нові крили» вдалося створити комплексний освітній проєкт для молоді Нововолинської громади, який складається з чотирьох взаємодоповнюваних етапів.

- Опитування молоді щодо цікавих їй тем та викликів у відповідній царині. Молоді респонденти окреслили коло проблем, пов'язаних зі складнощами у самопізнанні та стосунках, потребою в підтримці та неможливістю поставити гострі запитання.

- Освітні лекції та практичні заняття в молодіжному центрі із залученням лікарів, секс-просвітниць та експертів. Тематика лекцій визначалася на основі результатів опитувань та особистих бесід. Зустрічі в центрі проводилися в зручний час та були абсолютно відкритими для всіх. Стандартний формат — презентація від експерта, двогодинне обговорення, під час якого молоді люди практикувалися порушувати табуйовані питання.

- Укладання посібника зі спростуванням найпоширеніших міфів у царині секс-освіти. Під час опитувань молоді люди озвучували найбожевільніші відомі їм міфи щодо сексуального виховання, а потім експерти коментували та спростовували їх. Уся ця інформація викладена простою мовою в посібнику, розміщеному у вільному доступі на сторінках молодіжного центру.

- Інформаційна кампанія в навчальних закладах, здійснювана молодими амбасадорами, які діляться знаннями та інформацією від експертів; інформаційна кампанія в соцмережах у вигляді коротких відеовиступів експертів із розвінчанням найбільш поширених серед молоді міфів про секс, стосунки та прийняття себе.

Крім того, у молодіжному центрі сформовано бібліотечку сучасних видань відповідної тематики, до якої мають доступ усі бажаючі.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Проект реалізовувався командою молодіжного центру «Нові крила» за підтримки двох основних партнерів — Youth Up та програми «Активні громадяни» Британської ради в Україні. Залучені експерти надавали консультації або проводили власні заходи в рамках проєкту.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Опитування проводилося онлайн, посібник розміщений на сторінках молодіжного центру, а також освітні медіаматеріали поширювалися через соцмережі, зустрічі та лекції можна було прослуховувати й переглядати онлайн.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення Росії ще більше обмежило доступ молоді до освітніх можливостей. Крім того, усі заходи потрібно було планувати з урахуванням блекаутів, повітряних тривог тощо.

Досягнення

Більш ніж 15 освітніх і практичних заходів охопили понад 350 молодих людей. 10 молодих людей стали амбасадорами проєкту. Інформаційними матеріалами у соціальних мережах охоплено понад 10000 молодих людей. Команда проєкту розробила посібник зі спростування найбільш розповсюджених міфів про секс і виклала його у вільному доступі.

10. Науковий фестиваль OL

Організація

Молодіжний простір популяризації науки і STEAM-освіти Lviv Open Lab

Місце практики

м. Львів

Автор практики

Мартинюк Анастасія Олегівна, керівниця молодіжного простору популяризації науки і STEAM-освіти Lviv Open Lab

Період впровадження

Лютий–травень 2023 року

Ключові слова

Інноваційність, науковість, інтегрованість міждисциплінарність, багатокomпонентність

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві

Передумови

В умовах війни говорити про українське — необхідність. Сьогодні наше головне завдання — докласти всіх зусиль до забезпечення подальших наукових досліджень, результати яких можна використати для підвищення обороноздатності та безпеки країни, відновлення зруйнованої економіки в повоєнний час.

Аналіз потреб молоді

Під час планування практики проводилися брейншторм-сесії, покликані з'ясувати очікування молоді щодо концепції та програмного наповнення фестивалю. Також були розроблені пре- та пост-тести для відвідувачів фестивалю, спрямовані на аналіз оцінок заходу та порівняння отриманих знань.

Опис практики

Цьогорічний фестиваль складався з двох етапів — виїзних наукових шоу містами України та власне Наукового фестивалю OL у Львові.

Інноваційність методів вирішення проблеми полягала у застосуванні технології edutainment, яка допомагала познайомити молодь зі STEAM та наголосити на важливості популяризації науки, особливо в умовах війни.

Цей підхід відбився на структурі програми: поєднання практичної та теоретичної частин, інтерактивні формати взаємодії запрошених гостей із аудиторією, застосування сучасних технологій — VR, аудіовізуального супроводу, чат-боту як віртуального помічника.

Молодь залучали до вирішення проблеми, заохочували учасників презентувати свої наукові розробки перед аудиторією однолітків, тим самим демонструючи перспективність наукової роботи в Україні.

Найбільш успішним моментом можна вважати пряме включення запрошених гостей з Туреччини, Фінляндії й навіть Антарктиди. Як показали пре- та пост-тести, серед молоді зросла частка респондентів, які знають, що таке STEAM (до 54%), підвищився рівень зацікавлення наукою (до 40%), змінилося трактування гендерних ролей у науці (до 32%).

Статус практики

Щорічний флагманський захід

Контакт автора

anastasia.martynyuk@tvory.net

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси, партнерська допомога

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси: команда організаторів, волонтерів, ведучих наукових шоу з числа працівників та спільноти Lviv Open Lab.

Залучені ресурси:

Партнерство — ЛМР, «ТВОРИ!», UNFPA Ukraine, Посольство Швеції в Україні, МАН України, UNICEF Ukraine.
Фінансування — UNFPA Ukraine, UNICEF Ukraine.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Використовували Kahoot для проведення вікторин, Zoom для прямих включень іноземних гостей (Халюка Байрактара, Нііни Ратілайнен, науковців зі станції «Академік Вернадський»), чат-бот для реєстрації учасників, VR-ігри для демонстрації технології, трансляцію для перегляду лекцій у режимі онлайн.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Для реалізації виїзних наукових шоу у Вінниці, Чернівцях, Одесі, а також Наукового фестивалю OL у Львові в умовах ракетних небезпек необхідно було отримати дозволи на проведення публічних заходів від місцевої влади та керівництва локацій, вибрати локації з укриттями, залучити охорону та працівників спецслужб на час проведення заходів, організувати онлайн-трансляцію для відвідувачів, які не могли відвідати фестиваль фізично.

Досягнення

Кількісні показники:

- 3092 відвідувачів.
- 45 команд із 7 областей України.
- 17 спікерів, зокрема 5 гостей топ-рангу.
- 4 партнери національного та міжнародного рівнів.

Якісні зміни:

Молоді відвідувачі фестивалю глибше осягнули STEAM-підхід і більше зацікавилися наукою.

11. Інтелектуальна гра «Зebra»

Організація

Відокремлений структурний підрозділ «Технічний фаховий коледж Луцького національного технічного університету», Управління патрульної поліції у Волинській області, ГО «Про 100 молодь», Департамент молоді та спорту Луцької міської ради, Фонд Ігоря Палиці «Тільки разом», Волинська обласна бібліотека для юнацтва, Департамент освіти Луцької міської ради, соціально відповідальний бізнес «Opeprint», ГО «Молодіжна платформа»

Місце практики

Луцька ТГ та селище Любешів

Автор практики

Мамосюк Роман Андрійович

Період впровадження

З 3 квітня 2023 року дотепер

Ключові слова

Інновації, навчання, згуртованість, доступність, відповідальність

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування

Статус практики

Реалізація триває, масштабування на рівень області

Контакт автора

mamosiuk.roman@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Передумови

Відсутність спільних майданчиків для роботи молоді та поліції; недостатня поінформованість дітей і молоді про ПДР, що обумовлює ризики на дорозі; необхідність впровадження сучасних методів навчання; важлива роль молоді у підвищенні безпеки на дорогах; необхідність освіти для молоді та співпраці з іншими заінтересованими сторонами й поліцією.

Аналіз потреб молоді

Проведено анкетування та фокус-групи з молоддю з питань безпеки на дорогах. Проаналізовано програми та результати Індексу благополуччя молоді в Луцькій ТГ за 2021 р. (показник безпеки — 0,37 бала).

Опис практики

Наш аналіз виявив кілька основних проблем: відсутність спільного простору, де можуть періодично зустрічатися молодь та представники поліції; низький рівень поінформованості дітей та підлітків щодо ПДР та небезпек на дорогах. Тож ми вирішили започаткувати зустрічі молоді з експертами з питань безпеки дорожнього руху.

Програма включала інтелектуальний квіз та практичні завдання, поділені на тематичні блоки й супроводжували роз'ясненнями. Такі інформаційно-просвітницькі інтерактивні ігри ми впроваджували у школах та коледжах, регулярно збираючи відгуки учнів для подальшого поліпшення результатів.

Завдяки впровадженню ініціативи учні та студенти опанували знання й навички, які допоможуть їм бути відповідальними учасниками дорожнього руху та мінімізувати ризики. Таким чином проєкт сприяє підвищенню рівня безпеки на дорогах.

Наразі проєкт подано на грант від КУ «Волинський обласний молодіжний центр» (серія заходів «Помічник патрульного» та «Зebra» у Волинській області).

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Власні ресурси: канцелярське приладдя, ведучі, розробка квізу, координація.

Партнери: поліція (журі, консультації), заклади освіти (приміщення, продукція, створена студентами), органи влади (журі, призи, вода), благодійний фонд (наліпки, канцелярське приладдя).

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Telegram (комунікація), Google Drive (обмін робочими файлами), Google Docs (опис та формування документації), Google Sheets (рейтингова таблиця), Google Forms (збір даних), Facebook (поширення новин), Corel Draw (дизайн візуальної продукції), Canva (інтерактивна презентація).

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Перебіг турніру та кількість учасників планувалися з урахуванням безпекових чинників — наявності та розміру укриття тощо.

Досягнення

Гра «Зебра» привернула увагу місцевих ЗМІ.

Понад 90% із 293 учасників висловили задоволення від участі.

Долучилися 28 шкіл та 3 коледжі.

Коефіцієнт соціального впливу — 73%.

Загалом проведено 9 заходів.

До практики долучилися 13 помічників патрульних, 8 молодіжних працівників.

12. Академія лідерства для дівчат / Girls Leadership Academy

Організація

ГО «Жіноча ліга»

Місце практики

Центральний офіс організації в Києві, проте діяльність має всеукраїнський характер

Автор практики

Антонюк Лілія Олександрівна,
виконавча директорка

Період впровадження

Весь рік 2023

Ключові слова

Інструмент якісних змін для дівчат-підліток

Сфери молодіжної політики

Інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді)

Передумови

Обмежений доступ дівчат-підліток (14–16 років) із невеликих міст, селищ та сіл (зокрема, внутрішньо переміщених осіб та біженок) до якісних ресурсів формальної та неформальної освіти, інструментів розвитку гнучких навичок, професійної орієнтації, а також інструментів подолання впливу пандемії COVID-19 та російського повномасштабного вторгнення на психоемоційний стан.

Аналіз потреб молоді

У 2022 та 2023 роках наповнення проекту визначалося на основі досвіду реалізації проекту у 2021 та 2022 роках та результатів зворотного зв'язку від випускниць першого (2021) і другого (2022) наборів проекту, а також комунікації з потенційною цільовою аудиторією у 2022–2023 роках.

Опис практики

«Академія лідерства для дівчат» дає дівчатам-підліткам із невеликих міст, селищ та сіл України змогу змінити власне життя, а також життя своєї громади на краще, набути впевненості в собі та своєму потенціалі, розвинути гнучкі навички й стресостійкість, здобути базові знання в контексті професійної орієнтації.

У 2022 та 2023 роках проект реалізовано в такому форматі:

- 10 практично орієнтованих онлайн-зустрічей з експертками з різних сфер;
- 10 творчих креативних завдань між зустрічами;
- постійне спілкування та підтримка в загальному чаті;
- система бейджів, яка допомагає учасницям відстежувати власний прогрес;
- 1 навчальний візит до Києва;
- конкурс ініціатив учасниць проекту;
- практична реалізація 3 ініціатив випускниць проекту;
- менторська підтримка під час реалізації ініціатив.

Для розвитку лідерських та креативних навичок учасниць проекту заохочують долучатись до ведення сторінки проекту в Instagram, а також створення й адміністрування «клубів за інтересами» в рамках проекту.

Проект триває 9 місяців: лютий–липень — онлайн-етапи; серпень–листопад — офлайн-заходи та практична реалізація ініціатив випускниць проекту.

Протягом кількох місяців ми інтенсивно співпрацюємо з учасницями й вибудовуємо мережу дівчат-лідерок, які стають творцями змін у своїх громадах та долучаються до різноманітних громадських ініціатив і рухів. Зокрема, частина випускниць долучається до команди ГО «Жіноча ліга»: стають менторками для учасниць наступних наборів або вливаються до операційної команди (у ролі проектних менеджерок, комунікаційних менеджерок, проектних асистенток, волонтерок).

Статус практики

Постійна програма

Контакт автора

liliiiantoniuk@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, партнерська допомога, власні ресурси

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Людські ресурси: 5 осіб, співробітники організації.

Фінансові ресурси: 1 500 євро у 2023 р. та 1 000 євро у 2022 р. — від EU4Youth Alumni Network, 500 євро у 2023 р. — від ініціативи «Посли європейської молоді» в Україні.

Технічні ресурси: доступ до преміум-акаунту Zoom, Kahoot, Mentimeter та Canva (ресурси організації).

Інші ресурси: приміщення Українсько-данського молодіжного дому.

Партнерства: Міністерство молоді та спорту України, Фонд імені Гайнріха Бьоля, EU4Youth Alumni Network, ініціатива «Посли європейської молоді» в Україні, Українсько-данський молодіжний дім, Фонд родини Богдана Гаврилишина.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Zoom — для проведення онлайн-зустрічей; Kahoot, Mentimeter — для проведення інтерактивів; Badge Craft — для відстеження прогресу учасниць.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Протягом двох місяців 2022 року ми не проводили заплановані онлайн-зустрічі, проте підтримували учасниць проекту в спільному робочому чаті, який перетворився на чат взаємопідтримки. Активну діяльність проекту відновлено у квітні 2022, тематику зустрічей адаптовано до потреб часу (розширене висвітлення психологічних питань, безкоштовні психологічні сесії тощо). У 2023 році проект безперервно реалізовувався з урахуванням реалій повномасштабної війни.

Досягнення

Кількісні результати:

- 2022 рік: понад 550 школярок подали заявки на участь, 100 відібрано, 35 успішно завершили проект, попри повномасштабне вторгнення, реалізовано 3 проекти випусниць (у процесі взяли участь понад 100 осіб).

- 2023 рік: понад 550 дівчат подали заявки на участь, 50 відібрано, 42 успішно завершили проект, попри продовження повномасштабної війни, реалізовано 3 проекти випусниць (у процесі взяли участь понад 100 осіб).

Загалом за два роки прямими та непрямыми бенефіціар(к)ами проекту стали понад 350 людей.

Якісні результати:

- За допомогою практично орієнтованих зустрічей та виконання креативних завдань у рамках проекту учасниці розвинули гнучкі навички.
- Учасниці отримали базові знання щодо професійної орієнтації та вдосконалили практичні вміння.
- Учасниці емоційно зросли та посилили стресостійкість і самоусвідомлення, віднайшли нові горизонти й можливості незалежно від місця проживання / перебування.
- Створено сприятливе середовище для здобуття цінних знань, обміну досвідом, отримання натхнення, мотивації, практичної реалізації проектів та самовираження учасниць проекту.
- У процесі командної роботи сформовано потужну мережу лідерок-однодумиць.

13. «Буча: арт-майстерня для пластунів»

Організація

Національний будинок органної та камерної музики України

Місце практики

Київ та Київська область

Автор практики

Пліш Ганна Йосипівна,
проектна менеджерка

Період впровадження

Серпень–жовтень 2023 року

Ключові слова

Інноваційна, кроссекторальна,
інтерактивна, змінотворча,
психотерапевтична

Сфери молодіжної політики

Соціальна згуртованість молоді;
волонтерство; змістовне дозвілля для
молоді та молодіжне таборування;
сталий розвиток та екологія

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

hannaplish@gmail.com

Тип фінансування

Партнерська допомога,
державний бюджет

Передумови

Після деокупації Буча потребує тотального відновлення. Пластовий вишкільний центр став острівцем безпеки й розради для дітей та молоді. Мешканці Бучі шукають тут ресурсів для себе і дітей. Арт-майстерня підсилила можливості психосоціальної реабілітації у центрі та культурного відновлення регіону.

Аналіз потреб молоді

Потреби молоді були визначені шляхом переговорів із керівництвом Пластового вишкільного центру у Бучі, консультацій з місцевими волонтерами, безпосереднього спілкування з мешканцями Бучі.

Опис практики

«Буча: арт-майстерня для пластунів» — це креативний простір, де ми розглядаємо актуальні теми сьогодення: героїчна боротьба наших воїнів, патріотичний дух і віра в перемогу, культура волонтерства, повага до власної історії та культури, охорона та відновлення довкілля, надання допомоги та прояви гуманності. У рамках проєкту було організовано три великі арт-майстерні. Інноваційність практики полягає у гнучкому поєднанні в кожній майстерні різних форм роботи — лекторій, фотовиставка, творча майстерка, музичний концерт-практикум, благодійна акція. Робота передбачала високий рівень залученості аудиторії: на лекторії ми багато спілкувалися, на фотовиставці обмінювалися враженнями, на майстерці створювали, на концерті музикували разом, під час благодійної акції донатили. Поділ на виконавців та аудиторію був умовним, бо ми весь час взаємодіяли і творили разом. Це забезпечило високу залученість молоді, високу якість опрацювання проблематики, глибинні рефлексії та позитивний зворотний зв'язок від учасників. Додаткова цінність практики — можливість невимушеного спілкування з відомими артистами та громадськими діячами.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Практику реалізовано у співпраці Пластового вишкільного центру та Національного будинку музики. Перший забезпечував локацію, інформаційну підтримку та залучення учасників, другий — змістове наповнення та реалізацію заходів, висвітлення проєкту в медіа. Проєкт реалізовано за підтримки Українського культурного фонду.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Соціальні мережі — для просування проєкту; гугл-форми — для зголошення учасників; YouTube — для просування проєкту; QR-коди — для благодійних акцій; хмарні сервіси — для зберігання матеріалів; Zoom — для комунікації.

Повномасштабне вторгнення не вплинуло на можливість використання цих цифрових інструментів.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення Росії продиктувало необхідність проведення практики саме в м. Бучі та задало тематику всіх заходів. Через вторгнення під час реалізації практики довелося переносити дату одного із заходів у зв'язку з тимчасовою заборонаю на проведення масових заходів у регіоні. Виконавці проєкту ретельно відстежували безпекову ситуацію, готували план «Б» на випадок повітряної тривоги, загалом це додало напруження в роботу команди.

Досягнення

Аудиторія: понад 350 учасників офлайн, понад 1800 унікальних користувачів онлайн. Зворотний зв'язок: схвальні відгуки та висока оцінка від учасників. Сталість: можливість відтворювати та модифікувати практику, продукція проєкту є самодостатньою, її можна використовувати на тематичних заходах.

14. Освітній хаб «Правда молода»

Організація

Молодіжна міська рада м. Тереховля

Місце практики

Тереховлянська громада,
Тернопільська область

Автор практики

Соха Лілія Миколаївна,
голова Молодіжної міської ради

Період впровадження

3 лютого 2023 року

Ключові слова

Освіта, практика, професії, молодь, правда

Сфери молодіжної політики

Розвиток механізмів забезпечення
участі молоді в житті громади

Передумови

Дуже часто молодь губиться у виборі професії, не знаючи, із якою цариною пов'язати своє життя і вступаючи до вишу, бо «так треба». Молода людина переважно не розуміє тонкощів професій, бо має доступ лише до поверхової відкритої інформації.

Аналіз потреб молоді

Джерелом ідеї послужило безпосереднє спілкування з молоддю, здебільшого старшокласниками, які перебувають на роздоріжжі у виборі свого майбутнього.

Опис практики

Освітній хаб «Правда молода» має на меті навчатись і навчати, співпрацювати із установами, органами влади, представниками різноманітних професій. Головне завдання — ознайомити молодь із різними професіями зсередини: відвідати організацію, оглянути робочі місця, безпосередньо поспілкуватися з відповідними фахівцями.

У рамках проекту молодь Тереховлянської громади уже відвідала декілька установ.

1. Відділення поліції — екскурсія та спілкування із інспекторкою ювенальної превенції. Під час візиту дізнались про структуру місцевого відділення поліції, особливості діяльності в умовах воєнного стану.

2. Центр соціальних послуг Тереховлянської міської ради — участь у відеолекторії «Попереджені — озброєні». Отримали багато цінної інформації про запобігання домашньому насильству, виявлення його на різних стадіях, про побудову здорових стосунків.

3. Тереховлянська міська лікарня. Ознайомилися зі структурою лікарні, пройшли з екскурсією відділеннями, дізналися про медичний персонал, лікарські заботони тощо.

4. Тереховлянський районний суд — екскурсія залами суду, розмова із головою суду про його структуру, кар'єрний шлях судді, заробітну плату працівників суду тощо.

Заплановано й подальші візити в установи та заклади різних галузей.

Статус практики

Реалізація триває

Контакт автора

liliasokha0420@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

В основному для реалізації практики було використано партнерство та людські ресурси, оскільки проєкт не вимагає постійної локації та жодних допоміжних фінансових ресурсів.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Інформація про освітній хаб «Правда молода» поширювалася у соціальних мережах.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Внаслідок повномасштабного вторгнення не вдалося відвідати усі заплановані локації, оскільки доступ до них на даний момент обмежений.

Досягнення

За результатами низки візитів до установ та організацій Терехівлянської громади молодь поглибила знання про кожну із професій, бо побачила їх «зсередини», оцінила складність та важливість кожного фаху, навіть доти недооціненого.

Кількісні показники: участь у проєкті взяли понад 50 молодих людей, близько 20% із них після таких зустрічей змогли обрати сферу майбутнього працевлаштування.

15. Молодіжна медіашкола

Організація

КУ «Центр молодіжних ініціатив» Кам'янської міської ради»

Місце практики

Кам'янська міська територіальна громада,
Дніпропетровська область

Автор практики

Омельченко Андрій Валерійович, фахівець
КУ «Центр молодіжних ініціатив» КМР (на
момент реалізації практики). Співавтори:
Боровик Катерина Віталіївна, директор КУ
«Центр молодіжних ініціатив» КМР,
Вінніченко Ольга Володимирівна, фахівець
КУ «Центр молодіжних ініціатив» КМР

Період впровадження

6 вересня — 15 грудня 2022 року

Ключові слова

Медіашкола, медіаграмотність,
медіаторчість, медіапростір, інформаційна
війна

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність, розвиток механізмів забезпечення участі молоді в
житті громади, соціальна згуртованість, підтримка молодіжних проєктів

Передумови

Практика впроваджувалася на виконання таких завдань: покращити
медіаспоживання молоді Кам'янської громади, розвивати в молодих людей навички
медіаграмотності, критичного мислення, верифікації контенту в умовах інформаційної
війни; спонукати молодь до створення власних медіаторчих проєктів; заснувати
перший (!) у громаді та районі молодіжний освітньо-просвітницький медіапростір як
осередок творення інноваційного, молодіжного та креативного медіаконтенту.

Аналіз потреб молоді

Відвідувачі заходів в МЦ неодноразово наголошували, що молодь громади
зацікавлена у вдосконаленні навичок медіаграмотності та прагне створювати власні
медіапродукти. Змістове наповнення практики також ґрунтується на результатах
дослідження в рамках програми «Мріємо та діємо» «Y-VIBE — Індекс взаємодії молоді з
інформацією», результатах загальнонаціонального опитування «Цифрова грамотність
населення України» та опитувань U-Report.

Опис практики

Ідея практики, планування діяльності та її реалізація — цілковита заслуга молоді
громади: працівників МЦ та постійних волонтерів і відвідувачів.

Цільова аудиторія програми — молодь віком 14–25 років, у тому числі ВПО.

Освітня складова проєкту включала 2 компоненти:

– навчальна частина з 6 занять (3 теоретичних та 3 практичних), під час яких учасники
навчаються орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі, формують навички
критичного мислення та медіаграмотності. Практичні заняття відбувалися на базі
радіостанції, телестудії тощо;

– самостійна робота учасників над власними медіаторчими проєктами у групах.
Команди зупинили свій вибір на створенні соціальних відеороликів. За цей час кожна з
команд отримала 2–3 менторські консультації щодо розробки ідеї соціального
відеоролику, окреслення сюжетної лінії, написання сценарію, проведення зйомок,
роботи зі світлом та звуком, постпродакшену тощо.

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

yic.kam@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси

У результаті було створено 5 молодіжних соціальних відеороликів, а учасникам надано підтримку у просуванні їхніх медіапроектів: ролики розміщено на сторінках МЦ у Facebook та Instagram.

Окрема складова проекту — придбання технічного обладнання для створення та подальшого розвитку молодіжного освітньо-просвітницького медіапростору, де молодь зможе творити фото-, відео- та аудіоконтент. Це сприятиме підвищенню громадянської активності молоді у сфері журналістики та медіаграмотності.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Грантова підтримка програми «Мріємо та діємо» покрила оплату праці залучених експертів, витрати на організацію та проведення навчальних занять (роздаткові матеріали, канцелярія, кава-брейки) та придбання базового технічного обладнання для медіапростору.

МЦ надав власне приміщення для теоретичних лекцій, а практичні заняття проводилися на базі партнерських медіа.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Zoom, Teams (онлайн-наради команди), Microsoft Office, Google Docs (ведення проектної документації, робота над сценаріями), Google Forms (опитування молоді, реєстрація учасників, форми зворотного зв'язку), Canva (розробка дизайну) Telegram (чат для оперативного спілкування та експрес-опитувань). Цифрові інструменти для постпродакшену.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Ідея практики виникла у відповідь на потреби та проблеми молоді громади, спричинені війною та її наслідками, адже один із вимірів російсько-української війни — інформаційний. Саме тому молоді люди Кам'янської громади прагнули здобути актуальні знання та опанувати навички медіаграмотності, ухвалення поінформованих рішень, посилити стійкість до дезінформації, засвоїти інструменти критичного мислення та інформаційної безпеки.

Водночас молодим людям потрібно відновити відчуття сталості світу, власної цілісності. І саме медіаторчість слугує засобом подолання травм, розвитку та самовираження в інформаційному суспільстві, а також ресурсом для нормалізації психічного стану.

Досягнення

Учасники проекту — 20 осіб віком 14–25 років (9 чоловіків та 11 жінок). З них 4 — ВПО, 4 — із сільської місцевості.

Учасниками проекту створено 5 соціальних відеороликів.

У громаді засновано 1 молодіжний медіапростір.

Наразі в МЦ сформувалася постійна медіаспільнота, яка укладає дайджести молодіжних подій громади та створює інші медіаторчі продукти. Освітні заклади громади планують адаптувати і втілювати цю практику.

16. Проєкт «Волонтерський менеджмент: знайомимося та практикуємо»

Організація

Клуб «Волонтер» ВСП «Дубенський педагогічний фаховий коледж РДГУ»

Місце практики

м. Дубно, Рівненська область

Автор практики

Хітрова Олена Володимирівна, керівник клубу «Волонтер», викладач соціально-педагогічних дисциплін, сертифікована тренерка за напрямком «Тренер нової генерації»

Період впровадження

Вересень 2022 року — серпень 2024 року

Ключові слова

Інтерактивність, інноваційність, креативність, актуальність, практична орієнтованість

Сфери молодіжної політики

Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

Волонтери — це звичайні люди, які вкладають свій час, талант і ресурси у втілення соціально корисних проєктів. Робити добрі справи можуть усі: діти, дорослі, люди з інвалідністю, компанії, агенції. Однак організація масштабної волонтерської діяльності потребує належного управління та координування. І щоб стати таким професійним волонтером, потрібно насамперед опанувати мистецтво волонтерського менеджменту.

Аналіз потреб молоді

Реалізація проєкту розпочалася з моніторингу потреб молоді за допомогою таких методів, як анкетування, інтерв'ю, спостереження, контент-аналіз. Результати засвідчили, що 85% молоді відчують потребу у такій ініціативі. Враховано також побажання молоді щодо змісту та основних напрямків проєкту.

Опис практики

Моніторинг показав, що студенти-волонтери потребують інформаційної допомоги та підтримки у плануванні, організації та координації волонтерських ініціатив.

З огляду на це було розроблено систему заходів, спрямованих на формування у волонтерів навичок цілепокладання, планування, проєктування, організації та моніторингу волонтерської діяльності.

1. Розроблено навчально-практичну програму «Волонтерська діяльність».
2. Проведено інформаційний практикум із формування навичок залучення, відбору та адаптації волонтерів до волонтерських ініціатив.
3. Проведено цикл тренінгів з основ волонтерського менеджменту.
4. Організовано онлайн-інтенсив «Мотивація волонтерів».
5. Відпрацьовано навички налагодження каналів комунікації із волонтерами.
6. Проведено майстер-клас зі створення волонтерських портфоліо.
7. Організовано волонтерську рефлексію.

Під час реалізації проєкту використовували діагностичний інструментарій, практикували майстер-класи, волонтерське проєктування, створення волонтерської символіки тощо. У підсумку з'явилися такі креативні продукти, як «Волонтерський мотиватор», чек-лист «10 причин стати волонтером», інформаційні знаки «Волонтерська етика» тощо.

Статус практики

Реалізація триває

Контакт автора

dpkrdgu@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Координаторка проєкту — керівниця клубу «Волонтер», тренерка, викладачка Олена Хітрова. Учасники проєкту — активна студентська молодь, члени клубу «Волонтер», молодіжні лідери.

Більшість заходів проводилися в приміщенні ВСП «Дубенський педагогічний фаховий коледж РДГУ», окремі — в онлайн-форматі.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Інструменти для опитування та тестування, QR-коди, інтерактивні презентації, інструменти для створення скрайбінгу, «хмари слів». Онлайн-події організовувалися за допомогою сервісів Zoom, Google Meet.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення Росії не надто позначилося на процесі планування та реалізації практики. Лише іноді доводилося переривати події у зв'язку з повітряною тривоگوю.

Досягнення

Участь у тренінгах з основ волонтерського менеджменту взяли 60 представників активної студентської молоді. Молоді люди навчилися створювати волонтерські проєкти, в них зростає ініціативність і мотивація до участі у волонтерській діяльності.

Проєкт спонукав учасників розвиватися у молодіжній роботі: 3 учасників у жовтні 2023 року пройшли навчання за програмою «Молодіжний працівник» і хочуть реалізувати себе у волонтерській роботі з молоддю.

17. «Свідомий вибір — успішне майбутнє»

Організація

Корюківський молодіжний центр «Куб»

Місце практики

Корюківська ТГ, Чернігівська область

Статус практики

Постійна програма

Автор практики

Станіславська Анна Григорівна, заступник директора молодіжного центру «Куб»

Контакт автора

kor.mc.kub@gmail.com

Тип фінансування

Власні ресурси

Період впровадження

01.06–15.08 2023 року

Ключові слова

Профорієнтація, свідомий вибір, успіх, самореалізація

Сфери молодіжної політики

Інше

Передумови

У наш час більшість випускників вищих навчальних закладів не працюють за здобутими спеціальностями. Основна причина — невідповідність уявлень абітурієнтів про професію самій професії. Тож випускники не хочуть працювати за обраним фахом, а в країні бракує висококваліфікованих кадрів, які в цей надзвичайно складний час так їй потрібні.

Аналіз потреб молоді

Працівники центру провели у громаді низку неформальних зустрічей з молоддю, яка здобула вищу освіту, але не працює за отриманою спеціальністю, з подальшим обговоренням причин ситуації.

Опис практики

Основна мета нашої практики — надання учням старших класів можливості пройти триденне стажування в установах та на підприємствах нашої громади за професією, яку вони мріють здобути. Для цього на сторінці молодіжного центру у Facebook було проведено анкетування — усі бажаючі подавали заявки із зазначенням бажаної спеціальності стажування. Загалом було подано 38 заявок. Працівники центру домовилися про стажування з такими організаціями: Корюківська міська рада, Корюківська військова адміністрація, Корюківський районний відділ поліції ГУНП в Чернігівській області, агрохолдинг «Урожай», Корюківська районна лікарня, станція технічного обслуговування автомобілів, туристично-готельний комплекс «Бреч», дитячий садок «Веселка», КП «Благоустрій»; розробили графік практики. До цієї можливості мали доступ всі підлітки нашої громади, адже Молодіжний центр організував підвіз дітей з сіл до місця проходження стажування. Підлітки брали безпосередню участь у роботі, це було повноцінне стажування, а не екскурсії.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

У рамках проекту молодіжний центр співпрацював із низкою установ та організацій, що зазначені вище. Організацією стажування займалися директор та заступник директора молодіжного центру «Куб». До місця стажування підлітків безкоштовно підвозив працівник центру на автомобілі центру.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Гугл-форми використовувалися для дослідження потреби в нашій ініціативі і збору даних про бажаючих пройти стажування. Результати практики висвітлені на сторінці молодіжного центру «Куб» у Facebook.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Оскільки ми — прикордонна громада, часті повітряні тривоги заважали повноцінному проходженню стажування. Частина учасників проекту проживає на територіях у зоні ворожих обстрілів, що створювало додаткові загрози для працівників центру та самих учасників стажування.

Досягнення

Практику пройшли 38 підлітків (13 хлопчиків і 25 дівчаток). Кожен із майбутніх студентів мав змогу «зануритися» у свою професію і на три дні долучитися до роботи за омріяною спеціальністю. Після практики 18 учасників зазначили, що змінили думку про обрану професію, але не відмовилися її опановувати; 3 вирішили обрати інший фах.

Найцікавішим місцем стажування для молоді виявилася поліція: 11 бажаючих пройти стажування (8 юнаків, 3 дівчини). Установи, з якими ми співпрацювали, виявили бажання продовжити співпрацю в рамках проекту, адже усвідомлюють важливість залучення до роботи висококваліфікованих кадрів. Дівчина, яка проходила практику в Корюківській ЦРЛ за спеціальністю «хірург», отримала пропозицію щодо оплати навчання лікарнею з подальшим працевлаштуванням.

18. «Мистецтво здорових стосунків»

Організація

ГО «Інкубатор демократичних ініціатив»

Місце практики

м. Хмельницький

Автор практики

Боярський Назарій Федорович,
співзасновник та член правління

Період впровадження

Січень–травень 2023 року

Ключові слова

Домашнє насильство, підлітки, підтримка,
неформальна освіта, партнерство

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав
людини, захист прав людини, просування
рівності та недискримінації в українському
суспільстві

Передумови

Проблема домашнього насильства щодо підлітків надзвичайно важлива з погляду фізичного, емоційного та психологічного благополуччя молоді. Кількість повідомлень про домашнє насильство в Україні постійно зростає. Мета проекту — сприяти запобіганню та протидії домашньому насильству по відношенню та за участі школярів у Хмельницькій громаді.

Аналіз потреб молоді

Інформацію було зібрано завдяки партнерству зі Службою у справах дітей Хмельницької обласної державної адміністрації і Міським центром по роботі з дітьми та підлітками за місцем проживання Управління молоді та спорту Хмельницької міської ради. Також неформальні методики навчання дали змогу аналізувати потреби молоді безпосередньо на заходах.

Опис практики

1. Створення інформаційних буклетів у вигляді трьох звернень на гарячу лінію у месенджері: домашнє насильство з боку батька по відношенню до сина (фізичне насильство); домашнє насильство з боку вітчима по відношенню до падчерки (сексуальне насильство); сексуальне насильство по відношенню до неповнолітньої з боку старшого партнера.
2. 3-денний воркшоп з форум-театру для школярів Хмельницького. За підсумками роботи школярі створили виставу «Насильство руйнує мрії» про психологічне та фізичне домашнє насильство.
3. 7 показів вистави у форматі форум-театру в освітніх закладах Хмельницького. Глядачі мали змогу не лише побачити постановку, але й стати акторами, замінити одного з персонажів та допомогти героїні, яка наразилася на домашнє насильство, знайти вихід із ситуації.
4. 3 прямі ефіри в Instagram. Ефір з психологінею «Як будувати здорові стосунки з близькими?», ефір з юристкою «Як право захищає від домашнього насильства?», ефір з поліціанткою «Як поліція захищає у випадку домашнього насильства?». Під час кожного з них учасники(-ці) мали змогу ставити запитання. Ефіри також розміщені на сторінці у Facebook та каналі YouTube організаторів. До всіх прямих ефірів складено скрабінг — візуальні нотатки, що окремо поширювалися в соціальних мережах.

Статус практики

Реалізацію завершено

Контакт автора

n.boiarskyi@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси,
партнерська допомога

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Людські: менеджер проєкту, психологиня, дизайнерка, спікерки та ведучий прямих ефірів, джокерки форум-театру.

Матеріальні: канцтовари, інформаційні буклети, реквізит, приміщення, харчування, проїзд.

Фінансові: гонорари експерток, дизайнерки, психологині.

Підтримка: UNFPA та ГО «Інноваційні соціальні рішення» за підтримки Бюро гуманітарної допомоги USAID.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Прямі ефіри проводилися в Instagram, що забезпечило найбільше охоплення школярів. Інформаційні матеріали (буклети та скрабінги) з метою якнайширшого охоплення аудиторії також розповсюджувалися в цифровому форматі.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Через повітряні тривоги частину вистав форум-театру довелось проводити в укриттях.

Досягнення

234 школяра опанували навички запобігання та протидії домашньому насильству.

Щонайменше 3 тис. школярів отримали інформацію про запобігання та протидію домашньому насильству у формі інформаційних буклетів.

Щонайменше 1522 людей підвищили рівень знань із запобігання та протидії домашньому насильству.

Здорових стосунків

ВИБУДУВАТИ ЗДОРОВІ СТОСУНКИ З БЛИЗЬКИМИ

ПОНЯТТЯ «НОРМИ» І «ЗДОРОВИХ СТОСУНКІВ»
ДЛЯ КОЖНОЇ ЛЮДИНИ ІНДИВІДУАЛЬНІ.

ВИБУДУВАНІ
СТОСУНКИ
З СОБОЮ

ВЧАСНО
РОЗПІЗНАТИ
НАСИЛЬСТВО

ЯК ПОПЕРЕДИТИ ТА РОЗПІЗНАВАТИ НАСИЛЬСТВО?

Зверни увагу
людини
на ті моменти,
які тобі некомфортні
у спілкуванні.

Як розпізнати:

- 1) знецінення;
- 2) критика;
- 3) образи і почуття образи;
- 4) ваші почуття й емоції.

ПОСТАВ СОБІ ЗАПИТАННЯ:

- Чи почуваюсь я в своїх стосунках в безпеці?
- Чи комфортно мені?

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ТИ ПОТРАПИШ У СИТУАЦІЮ, ДЕ ТВОЇ ПСИХОЛОГІЧНІ ГОРДОНИ ТА БЕЗПЕКА ПОРУШЕНІ?

1. Поговори з людиною (якщо ти відчуваєш, що це буде безпечно) про ті дії, які для тебе некомфортні. Домовтеся як цього уникнути надалі.
2. Якщо проговорити ситуацію не допомогло, спитай себе «Чому я у цих стосунках? Я хочу в них залишатися чи ні?». Ти маєш повне право зменшити спілкування або його завершити.

ЧОМУ ВАЖЛИВО ЗВЕРТАТИСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ?

Наші емоції та переживання суб'єктивні.

Тож коли ми звертаємося до фахівців, то можемо отримати підтвердження, що це не просто переживання і ситуація, в якій ми опинилися, не є нормальною.

Тобі допоможуть і порадять, як діяти далі.

Якщо тобі здається, то тобі не здається.
Досліджайте до себе та проговорюйте з близькими ваші відносини.

ЯК КОМУНІКУВАТИ ТА ВСТАНОВЛЮВАТИ МЕЖІ В СЕКСУАЛЬНИХ СТОСУНКАХ, ЩОБ ВОНИ БУЛИ БЕЗПЕЧНИМИ І ПРИЄМНИМИ ДЛЯ ВСІХ?

- Ніхто не має права змушувати тебе вступати в сексуальні стосунки.
- Дай собі відповідь на питання «Якщо я відмовлюсь, ми будемо далі разом?»
- Ти завжди можеш в будь-який момент зупинити свого партнера/партнерку і відмовитись.
- Обговоріть методи контрацепції. Партнер/партнерка має поважати твоє бажання бути захищеним.

ШЛЯХИ ОТРИМАННЯ ДОПОМОГИ ТА ПІДТРИМКИ

Марина Діденко

Назарій Боярський

19. Молодіжний телепроект «Теревеньки»

Організація

ГО «Віолла» та Івано-Франківська обласна телерадіокомпанія «РАІ»

Місце практики

Івано-Франківська громада

Автор практики

Циганин Мар'яна Петрівна, засновниця проекту

Період впровадження

З січня 2015 року

Ключові слова

Телепроект, молодь, навчання, практика, журналістика

Статус практики

Реалізація триває

Контакт автора

mariana.tsyhanyn@gmail.com

Тип фінансування

Допомога бізнесу та інших партнерів, власні ресурси

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві

Передумови

У більшості випадків профорієнтаційні заходи для дітей та молоді мають формат лекцій, тестів, меншою мірою — короткострокових стажувань. Вони не завжди дають змогу розкрити свій потенціал, побачити весь «світ» професії й здобути перший практичний досвід. В Івано-Франківській громаді та області бракувало сталих великих профорієнтаційних проектів.

Аналіз потреб молоді

У 2014 році ГО «Віолла» була партнером у проекті «Обери професію правильно», що включав лекції та тренінги у школах в різних куточках області, а також опитування учасників про їхні потреби та бачення профорієнтаційних заходів. Результати показали, що старшокласники хочуть «відчути» професію, прожити у її ритмі кілька днів, попрацювати із професійною командою. А зі списку професій найбільшу кількість балів набрали творчі, зокрема тележурналістика. Ці дані й спонукали до створення телепроекту «Теревеньки».

Опис практики

Перший етап проекту — нарада організаторів із потенційними партнерами: обласним телеканалом «РАІ», 4 школами та клубами, які навчали дітей та молодь акторської майстерності й тележурналістики.

Другий етап — спільне напрацювання паспорту проекту і сценарних планів, зйомка пілотного випуску та його аналіз.

Третій етап — промоція проекту та старт зйомок і ефірів, створення сторінок проекту в соціальних мережах.

Кожен сезон проекту мав бути присвячений певній темі, яку обиратимуть спільно всі учасники шляхом голосування та / або обговорень під час закриття поточного сезону.

Сезони проекту:

1. У світі мультфільмів.
2. Я та мій розвиток.
3. Подорожуємо Україною.
4. У світі професій.
5. Своє, українське.
6. Молоді, активні та креативні.
7. Про спорт.
8. З вірою у перемогу України.
9. Єдині і непереможні.

Опис практики

Діти та молодь здобувають практичний досвід під час зйомок у ролі ведучих та журналістів. Раз на рік проводиться навчання для новачків. Учасники, які мінімум двічі знялися у проєкті, отримують сертифікати. Плідне нововведення 7 сезону — переклад програми жестовою мовою для людей із вадами слуху.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Над створенням кожного випуску працює команда із 10 осіб: керівник проєкту, сценарист, відеооператор, режисер, монтажер, випусковий редактор, перекладач жестовою мовою, SMM-менеджер, 2 наставники (керівники кіношкіл, які готують дітей та молодь до зйомок). Витрати на зйомку та монтаж покривають батьки, ефір безкоштовно надає Івано-Франківська обласна телерадіокомпанія «РАІ», фінансову підтримку для випуску тематичних рубрик 7–9 сезонів надавав Департамент молодіжної політики та спорту Івано-Франківської міської ради.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Програма, окрім ефіру на телебаченні, поширюється на каналі YouTube, у Facebook та Instagram.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення спричинило масову міграцію та втрату значної частини підготовленої й спрацьованої команди, зокрема талановитих дітей та молоді, які на рівні з професіоналами працювали над сюжетами та у кадрі. Через це зменшилася кількість випусків у сезоні.

Досягнення

За 9 років у проєкті у ролі ведучих та журналістів відзнялися близько 1 000 дітей та молодих людей, зокрема з Івано-Франківська, Калуша та Києва; телепроєкт двічі виходив у фінал міжнародного медіафестивалю «Дитячко» у номінації «Телепроєкт для дітей»; три роки проєкт має переклад жестовою мовою для людей із вадами слуху; учасники проєкту неодноразово ставали переможцями тематичних всеукраїнських та регіональних конкурсів у номінаціях «акторська майстерність», «журналістика», «творець слова» тощо («Злата Фест: золоті таланти України»; Teen Awards 2020 та ін.).

20. Сексуальна освіта на території #kreativ_space

Організація

ГО «Інститут креативних інновацій» та Молодіжний центр Житомирщини
#kreativ_space

Місце практики

м. Житомир, Житомирська область

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Безсмертна Вікторія Ігорівна, голова
ГО «Інститут креативних інновацій»,
директорка Молодіжного центру
Житомирщини #kreativ_space

Контакт автора

bezsmertna.v@kreativ.im

Тип фінансування

Власні ресурси, партнерська допомога

Період впровадження

Січень–лютий 2023 року

Ключові слова

Сексуальна освіта, неформальна освіта

Сфери молодіжної політики

Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Передумови

Сексуальна освіта — це досі табуована тема в суспільстві. На початку діяльності МЦ ми закупили кілька книжок на тему сексуальної освіти, щоб подивитися, чи виявить молодь інтерес до цих питань. У коротких опитуваннях у соціальних мережах щодо зацікавленості молодих людей часто зринала тема сексуальної освіти, проте нашої команді бракувало компетенцій для проведення відповідних заходів.

Аналіз потреб молоді

На етапі планування діяльності ми провели на сторінках молодіжного центру у соціальних мережах невеликі опитування щодо актуальності теми сексуальної освіти (близько 90% молоді зазначили, що це актуально), також запитали, чи мали молоді люди досвід сексуальної освіти вдома, в навчальному закладі (переважна більшість зазначила, що не мала такого досвіду, і єдине джерело подібної інформації — інтернет або однолітки). Також ми організували фокус-групу з постійних відвідувачів(ок) МЦ щодо ключових тем для заходів. Потреби щодо сексуальної освіти визначалися й на основі зворотного зв'язку після заходів.

Опис практики

1. Опитування у соціальних мережах. Підготовка анонсів та відкритої реєстрації для бажаючих, поширення інформації на сторінках МЦ та партнерів.
2. Проведення для команди молодіжних працівниць МЦ онлайн-навчання щодо того, як розповідати молодим людям про сексуальну освіту.
3. Комплектація у молодіжному центрі мінібібліотеки на тему сексуальної освіти.
4. Організація у молодіжному центрі тижня сексуальної освіти — 4 просвітницькі заходи для молоді на теми «Тіло», «Безпека та згода», «Секс та задоволення», «Контрацепція та ІПСШ». До проведення заходів були залучені лікарі.
5. Зустріч «Міфи про секс» із Анастасією Забелою, авторкою блогу на тему сексуальної освіти «УТрусах».

Тиждень сексуальної освіти став однією з найпопулярніших активностей у МЦ і збирав «аншлаги». Темою цікавилися молоді люди різного віку, і під час заходів вони не боялися висловлювати свої думки, ставити запитання, які їх хвилюють.

Молоді люди почали активно користуватися тематичною бібліотекою. Книжки також беруть батьки, щоб вчитися говорити з дітьми на тему сексуальної освіти.

233

11. ОСВІТА ТА
ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Нам вдалося розвіяти стереотип, що «сексуальна освіта — це виключно про секс», і позбавити цю тему табуованості.

Після заходів до нас почали звертатися представники громад області із запитом провести подібні заходи для молоді.

На основі зворотного зв'язку від учасників(-ць) заходів МЦ тепер розвиває у своїй діяльності напрямок сексуальної освіти.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

Людські: тренерка, яка проводила онлайн-навчання щодо сексуальної освіти для молодіжних працівників та працівниць; лікар-педіатр та гінекологиня, залучені до тематичних зустрічей, блогерка, волонтерки, які разом із працівницями МЦ займалися організацією просвітницьких заходів.

Матеріальні: кошти для закупівлі тематичної бібліотеки, контрацептивів.

Власні ресурси: приміщення для проведення заходів, техніка для демонстрації презентацій, чай, вода для учасників(-ць) заходів.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Зворотний зв'язок від учасників(-ць) заходів збирався за допомогою U-Report.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Під час планування активностей враховувалися безпекові норми.

Досягнення

7 людей пройшли онлайн-навчання (4 заняття) щодо того, як розповідати про сексуальну освіту, четверо з них долучилися до проведення заходів із сексуальної освіти в МЦ.

169 людей взяли участь у 5 заходах.

317 людей скористалися тематичною бібліотекою.

Загальне охоплення тематичних дописів у соціальних мережах — 23335 читачів.

93,2% учасників(-ць) зазначили, що їхні очікування справдилися, 96,8% повідомили, що подібні зустрічі є важливими та корисними для молоді.

Після завершення проєкту ми розробили програму заходу із сексуальної освіти та додали її у чек-лист заходів для громад. На запит від громад проведено 5 локальних заходів для молоді, залучено понад 100 учасників(-ць).

З огляду на актуальність теми в рамках імплементації програми UPSHIFT команда ГО «Інститут креативних інновацій» запустила тематичну хвилю, в межах якої 7 молодіжних команд із громад Житомирської області реалізували власні ініціативи та охопили своїми активностями понад 500 молодих людей.

На сторінці МЦ в Instagram проведено 2 прями ефіри з авторкою блогу «УТрусах», загальна кількість переглядів — понад 3000.

У рамках заходів до Дня молоді відбулася зустріч з Анастасією Забелою, у якій взяли участь понад 50 молодих людей.

Загалом практика продемонструвала важливість сексуальної освіти, надала цій темі широкого розголосу та забезпечила молоді можливості доступу до якісної інформації.

21. «Просто про складне»

Організація

КЗ «Ніжинський міський молодіжний центр» Ніжинської міської ради Чернігівської області спільно з ГО «Лабораторія ініціативної молоді»

Місце практики

Ніжинська територіальна громада

Статус практики

Реалізацію завершено

Автор практики

Тимченко Анжела Володимирівна,
директор КЗ НММЦ, голова правління
ГО «ЛІМ»

Контакт автора

timchenkostore17@gmail.com

Тип фінансування

Грантова підтримка, власні ресурси,
партнерська допомога

Період впровадження

Січень 2023 року

Ключові слова

Сексуальна освіта, сексуальна культура,
безпека, стосунки

Сфери молодіжної політики

Інклюзивний розвиток (включення
вразливих груп молоді, інше)

Передумови

Не зазначено.

Аналіз потреб молоді

Протягом тривалого часу відвідувачі Молодіжного центру повідомляли, що цікавляться сексуальною освітою, — адже в школі про це не говорять, а більшість батьків «соромляться» порушувати це питання. Молодіжний центр реалізовував окремі заходи та акції з цієї тематики, але тепер постала потреба у більш комплексному освітньому продукті для молоді, присвяченому сексуальній освіті та культурі.

Опис практики

Проєкт мав на меті підвищити обізнаність підлітків та молоді з питань сексуальної освіти і організувати інформаційну кампанію з питань підвищення сексуальної культури молоді.

Для досягнення першої цілі було проведено 3 інформаційні інтерактивні зустрічі з підлітками віком від 10 років, від 14 років та молоддю віком від 18 років на теми «Тіло», «Безпека та культура згоди», «Секс, задоволення, контрацепція, ІПСШ» із залученням експертки Анастасії Забели (психологині, інфлюенсерки, авторки та ведучої блогу «Utrusakh»). Учасники(-ці) дізналися про алгоритми безпечної поведінки та догляд за собою, основи гармонійних партнерських стосунків.

У межах другого завдання інформація про проєкт поширювалася в соцмережах, а відвідувачів та відвідувачок Молодіжного центру інформували про культуру сексуальної поведінки з використанням візуальної продукції та засобів соціальної реклами.

Ресурси, які були задіяні для реалізації практики

До реалізації практики долучилися працівники Ніжинського міського молодіжного центру (НММЦ), члени ГО «Лабораторія ініціативної молоді» (ГО «ЛІМ»). Практика здійснювалася на базі НММЦ з використанням офісного обладнання НММЦ та ГО «ЛІМ».

Проєкт реалізовано за грантової підтримки в межах програми «ТРИМАЙ» у напрямку сексуальної просвіти від Youth Up.

Цифрові інструменти, які використовували під час реалізації практики

Набір учасників(-ць) здійснювався за допомогою гугл-форм, для створення афіш використовувався сервіс Canva. Під час інформаційних заходів застосовувалося мультимедійне обладнання — проектор, екран, колонки. Для забезпечення альтернативних джерел живлення придбано зарядну станцію та портативний акумуляторний проектор.

Як вплинуло повномасштабне вторгнення на реалізацію практики

Повномасштабне вторгнення лише посилило потребу в такому проєкті. На жаль, у зв'язку з воєнними діями в Україні зросла кількість випадків сексуального насильства, спричинених, звісно, різними чинниками, однак один із них — низька сексуальна освіта та низька сексуальна культура населення.

Що ж до власне організації заходів у рамках проєкту, то під час повітряних тривог усі присутні переходили до укриття.

Досягнення

У рамках проєкту проведено 3 інформаційні заходи, якими охоплено 58 молодих людей. Інформаційною кампанією в соцмережах охоплено 10811 осіб.

Проведені заходи та інформаційна кампанія посприяли підвищенню обізнаності підлітків та молоді з питань сексуальної освіти, адже учасники(-ці) заходів зазначили у зворотному зв'язку, що отримали відповіді на свої запитання; здобули нові знання; зрозуміли, про що хотіли би дізнатися більше; тепер краще поінформовані про сексуальну культуру та взаємодію з протилежною статтю.

КАТАЛОГ КРАЩИХ ПРАКТИК
МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ
2022-2023